(autorul, la vremea scrierii)

Scris între anii 1970-1973, refuzat de cenzură, romanul *Singurătatea dinspre ziuă sau Amintiri din Cartierul Lenin* intră în spațiul public, literar abia acum, după patruzeci și patru de ani de la scrierea lui. Văzând manuscrisul din acea vreme, am putut constata că, în afara unor note de subsol vizând explicarea unor evenimente politice din România acelor ani și câteva schimbări de topică a frazei, autorul și-a asumat riscul de a păstra integralitatea manuscrisului.

Tema sa de rezistență este aceea a literaturii ca *îndrăgostire*, ca seducție a cititorului prin limbajul său „plin de secrete, oferit deopotrivă ca vis și ca amenințare", după cum îl definește Roland Barthes. Îndrăgostirea unei femei de un scriitor nonconformist și, prin aceasta, de literatură, reprezintă trezirea acestei femei din moartea unei existențe plate, invadate de clișee.

Cu siguranță că în spatele metaforei femeii ce se salvează prin scris și citit, se află însuși scriitorul Constantin Munteanu și toți ceilalți care s-au simțit sufocați între zidurile sistemului totalitar și care au văzut în artă acea fereastră spre libertate.

RALUCA NACLAD

CONSTANTIN MUNTEANU

Singurătatea dinspre ziuă

sau

Amintiri din Cartierul Lenin

Seria *Epica magna*

Proiect realizat cu sprijinul Primăriei Piatra Neamț

Dedic

acest roman fostei Uzine de Fibre Sintetice - Săvinești și oamenilor ei minunați care au ridicat-o până la rangul de mare cetate chimică recunoscută, respectată, invidiată și temută, pe care niște demnitari români fără demnitate, incompetenți și corupți au dus-o în câțiva ani la stadiul de fier vechi, adeverind astfel vorbele de ocară ale unui prim prim-ministru post-decembrist adresate industriei românești în 1990.

CONSTANTIN MUNTEANU

Singurătatea dinspre ziuă

sau

Amintiri din Cartierul Lenin

- roman -

Editura CRIGARUX
-

Consilier editorial: dr, Cristian Livescu
Culegere computerizată: Elena Uzier
Coperta şi tehnoredactare: Autograf

©Toate drepturile sunt rezervate autorului

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
MUNTEANU, CONSTANTIN
Singurătatea dinspre ziuă sau Amintiri din Cartierul Lenin : roman / Constantin Munteanu. - Piatra-Neamţ : Crigarux, 2017
ISBN 978-606-8450-48-3
821.135.1

Prefață

Literatura ca soluție existențială

Scris între anii 1970-1973, refuzat de cenzură, romanul *Singurătatea dinspre ziuă sau Amintiri din Cartierul Lenin* intră în spațiul public, literar abia acum, după patruzeci și patru de ani de la scrierea lui. Văzând manuscrisul din acea vreme, am putut constata că, în afara unor note de subsol vizând explicarea unor evenimente politice din România acelor ani și câteva schimbări de topică a frazei, autorul și-a asumat riscul de a păstra integralitatea manuscrisului. Elementele de frescă socială sunt tributare anilor în care e scris romanul, dar reacțiile personajelor în fața provocărilor vieții sunt general umane. Piatra Neamț, orașul în care se petrece acțiunea, are toposuri în roman perfect recognoscibile și azi. Deși inspirat de miza socială în tentă revoltată a textelor grupării „*Tinerii furioşi*“ (The Angry Young Men – romancieri şi dramaturgi britanici lansaţi în anii 1950), cum ar fi piesa *Privește înapoi cu mânie* a lui John Osborne, romanul lui Constantin Munteanu pare astăzi cuminte cuiva care nu a cunoscut societatea comunistă.

Totuși, miza romanului nu mi se pare a fi una socială, nici măcar pentru timpul în care a fost scris, cu tot protestul împotriva privilegiilor bazate pe „pile și relații“, care se face simțit în numeroase pagini ale cărții. Tema sa de rezistență este aceea a literaturii ca *îndrăgostire,* ca seducție a cititorului prin limbajul său „plin de secrete, oferit deopotrivă ca vis și ca amenințare“, așa cum o ipostaziază Roland Barthes în *Plăcerea Textului.* Îndrăgostirea unei femei de un scriitor nonconformist și, prin acesta, de literatură, reprezintă trezirea acestei femei din moartea unei existențe plate, invadate de clișee. În jurnalul său, Lev Tolstoi afirma: „Dacă

întreaga viață complexă a multor oameni se scurge inconștient, este ca și cum această viață n-ar fi existat.“ Iar V. B. Șklovski definea arta tocmai ca modalitatea prin care omul se poate lepăda de automatisme, fiind capabil să recepteze realitatea în veridicitatea sa: „Tocmai pentru a reinstaura senzația vieții, pentru a simți lucrurile există ceea ce se numește artă“ (*Despre teoria prozei)*. Sanda, o voluptoasă femeie trecută de treizeci de ani, modestă funcționară, e hotărâtă să profite de toate atuurile sale fizice pentru a seduce un bărbat prin care să bifeze toate standardele sociale la modă: să fie soția unui om cu funcție importantă, impunător prin statura fizică, să aibă un apartament cu tot confortul necesar și o mașină proprie – adică tot ceea ce ar fi făcut-o să fie recunoscută printre „doamnele“ orașului provincial. Sedusă inițial de virilitatea unui tânăr cu care îl înșală fără să clipească pe logodnicul care îndeplinea toate aspirațiile mai sus enunțate, femeia ajunge să fie virusată de plăcerea de a citi și de a scrie literatură. Deși îl iubește nebunește pe tânăr, femeia hotărăște că parvenitismul social este mai important ca inima și se căsătorește cu celălalt bărbat. Această crimă comisă împotriva ei înseși ajunge să o pedepsească prin arsura dorului nevrotic, care nu mai poate fi ținut în frâu decât prin chingile poveștilor, pe care femeia le înșiră pe coli albe în *singurătatea dinspre ziuă*, într-o cameră austeră precum cea în care s-a iubit cu tânărul scriitor. Aici nu mai este soția bărbatului searbăd prin conformismul său, nu mai poartă povara statutului social, aici e doar autoarea în căutarea textului său, singurul rol existențial care o împlinește. În așteptarea fără speranță a iubitului său, femeia devine o Penelopă ce urzește plasa textuală în care își prinde propria ființă, aflată în cădere liberă.

Cu siguranță că în spatele metaforei femeii ce se salvează prin scris și citit, se află însuși scriitorul Constantin Munteanu și toți ceilalți care s-au simțit sufocați între zidurile sistemului totalitar și care au văzut în artă acea fereastră spre libertate.

RALUCA NACLAD

- Capitolul 1 -

- Numai pînă sus la bar, bătrîne, să vedem ce păsări mai sînt pe-acolo. Și-apoi, valea!, acasă; în vastele noastre apartamente. Poate-o găsesc pe-aia de mi-a șutit ceasul și bricheta. Hait!... Mersi! – altfel mă adunai de pe jos. Da' mi-a dat în schimb o... de toată frumusețea. Mamă!... dac-o prind, ce scuturătură-i trag! Nici n-am știut cum o cheamă, să-i spun doctorului. Așa c-am plătit penicilina. (*Îl prinde strâns pe colegul său de braț și-l trage spre lift:*) Hai, că scăpăm liftul. (*Intrînd și observîndu-ne, pe mine și pe Dorian, salută:*) 'Nă seara! Noi mergem sus...

Era sîmbătă seara, 27 iunie 1970.

Iar dacă în clipa aceea hotelul Ceahlăul din Piatra Neamț s-ar fi dărîmat peste mine, ar fi însemnat că o ființă supraomenească îmi îndeplinește cea mai arzătoare dorință.

Tînărul beat apăsă pe ultimul buton, trase aer în piept și se rezemă într-un colț, cu ceafa lipită de cușca liftului, cu ochii închiși.

Celălalt era treaz. Intrînd în lift, a salutat cu glas scăzut, impersonal, și s-a așezat în celălalt colț, lîngă ușă. Mă privea deschis, în ochi, fără nici o altă mișcare sau un cît de mic gest. Era înalt, cu trăsături drepte, îmbrăcat elegant, stăpîn pe mișcările sale pînă la certitudine.

Ușile liftului au ieșit din părțile laterale și s-au apropiat ușor, ca într-un vis.

Cel beat părea că a adormit în colțul său, lîngă tabloul de comandă al liftului; ținea capul în piept și răsufla adînc – un fel de oftat sau, poate, de căscat a somnolență. Colegul său ne privea din colțul în care se retrăsese. Era calm; calm și impersonal ca o statuie a liniștii. Nici un gest, nici un zîmbet; doar ochii se mișcau, privindu-ne.

În prezența acestui tînăr, Dorian a avut o reacție ciudată. M-a strîns mai cu putere, apropiindu-mă, rotind cu zgomot cheia camerei

între degetele mîinii drepte. Cu siguranță că era stăpînit de acel sentiment stupid al posesiunii pe care obișnuiesc să-l aibă bărbații cînd sînt alături de o femeie frumoasă și se vor invidiați de toți cei din jur. Iar dacă gîndurile ar fi vorbit, l-aș fi auzit spunînd: „Tinere, privește-mă atent. Am cu vreo zece ani mai mulți ca tine. Îți spun asta pentru că nu-mi place figura ta; îmi vine să-ți dau palme. Pur și simplu nu-mi place figura ta. Sînt sigur că am un post mai mare ca al tău, un salariu mai bun, sînt îmbrăcat într-un costum mai scump, iar toată noaptea ce urmează voi fi în compania acestei femei la care tu nici nu poți gîndi. Și nu-mi place c-o privești atît de rece, atît de senin, ca pe o gravură medievală! Înțelegi?! N-ai decît să-ți trezești amicul adormit ici în colț și să vă duceți în bar, să vă curgă ochii după tot felul de pipițe."

Groaznic! Ochii mei au întîlnit din nou ochii tînărului. Ne-am privit lung. N-a schițat nici cel mai mic gest. Într-adevăr, mă simțeam ca o gravură medievală.

- Să mergem, draga mea!

Ușile liftului începuseră să se deschidă. Omul acela colțuros de lîngă mine mă invitase să ies; o invitație însoțită de o strîngere cu brațul pe după umeri – un fel de apropiere de trupul lui –, care mă făcuse să-i privesc pentru o clipă fața. El a înțeles privirea mea ca un semn de tandrețe și, satisfăcut, și-a arătat jumătate din dantură într-un zîmbet calculat. Atunci, pentru întîia oară, mi-a venit să-i strig: fotbalistule!... Dar nu i-am strigat. Și nici nu l-am refuzat. Am ieșit condusă, ori poate sprijinită, de brațul lui. Tînărul beat zăcea în colțul de lîngă tabloul de comandă cu capul în piept și picioarele desfăcute; Dorian a trebuit să pășească atent, să nu-l atingă. Eu am trecut foarte aproape de celălalt. Nici acum nu a schițat vreun gest. Și-a plecat doar privirea...

Ușile liftului au mai rămas deschise cîtva timp în urma noastră. Știu că apoi s-au închis, apropiindu-se într-o aceeași mișcare ireal de uniformă, iar în perete, lîngă ușă, un bec s-a aprins, indicînd printr-o săgeată că liftul urcă.

Un gest al lui Dorian m-a făcut să înțeleg că trebuie să intrăm pe un culoar la dreapta.

- Ce tipi imposibili tinerii ăștia! – murmură el. Mai ales ăla de ne privea ca pe niște exponate dintr-o vitrină...

Ne-am oprit în fața unei uși. Dorian a descuiat-o, a deschis-o și, arătîndu-și aceeași dantură, mi-a făcut semn să intru eu întîi. Dar nu m-am mișcat din loc. Îl măsuram cu privirea.

- Draga mea...!

- Nici o draga mea! Aici se sfîrșește totul... domnule Dorian.

Și-a arătat un sfert de dantură într-un fel de surîs:

- Lasă glumele. Hai să intrăm. Înăuntru vom lămuri toate lucrurile.

- Ce să lămurim?! Că te-ai purtat ca un escroc față de Valeriu? Te crede cel mai bun amic al său, ți-a dat să-mi aduci un pachet iar tu, drept răsplată, ai vrut să-i iei prietena.

Devenisem mai înfuriată, dar și mai calculată.

- Nu mi-am închipuit că poți ajunge pînă aici. Am bănuit totuși... de aceea am și acceptat avansurile tale.

Fața i-a devenit serioasă și gravă, parcă s-ar fi aflat într-o ședință de planificarea producției.

- Să lăsăm prostiile astea mărunte. Stabiliserăm doar că...

- ...că ne căsătorim. Știu. Dar lucrul ăsta eu l-am stabilit mai de mult cu Valeriu. Și tu știai.

A întins mîna spre mine într-un gest prin care mă invita să intru în cameră.

- Inutil să mai insiști, Dorian. Eu nu mai fac un pas spre cameră. Iar dacă nu mă lași să plec imediat, singură, și dacă mai vii vreodată pe la mine, să știi că-i spun lui Valeriu; îi spun că te-ai purtat ca un măgar cu mine.

M-am oprit o clipă, să-mi trag respirația, să prind puteri. Privindu-l, m-a străbătut un fior de dezgust. Avea într-adevăr o figură vulgară, de fotbalist îmbrăcat după ultima modă. Îl și vedeam fluierat de public pentru șutul ratat, ori purtat pe brațe pentru golul decisiv înscris în ultimul minut. Urechile nu-mi voiau să păstreze decît răspunsul dat invitației mele de-a merge la teatru seara asta: „Zău, Sanda, glumești? Vin în Piatra Neamț într-o sîmbătă seara și crezi că nu pot face altceva mai bun decît să merg la teatru?!” Și n-am mers la teatru. A hotărît el să mergem la „Căprioara”, un restaurant de lux, așezat sub munte, lîngă Bistrița. Friptură, șampanie, dans. Din nou șampanie și din nou dans. Apoi o pauză cu șampanie. Aplecat puțin, privindu-mă fix, Dorian mi-a cerut să-i

răspund dacă sînt de acord să mă căsătoresc cu el. Mi-a enumerat pentru a nu știu cîta oară avantajele acestei căsătorii, apoi, fără să-mi lase timp să-i răspund, m-a luat de mînă și m-a dus pe ringul de dans. L-am simțit aproape; un dans apropiat, care nu făcea decît să întregească efectul șampaniei și al planurilor de viitor. Cînd ne-am urcat în taxi, l-am auzit șoptind șoferului „la hotel", dar nu m-am opus. Toată spuma șampaniei se depusese pe ochii mei, dar acum, în fața camerei de hotel, o dădusem jos. Vedeam limpede și, în primul rînd, eram lucidă. Trebuie să isprăvesc cu Dorian! În luciditatea mea, atît știam: că trebuie să isprăvesc cu acest tip vulgar și să ies din hotel; să ies cît mai repede.

- De fapt, nu te-ai purtat ca un măgar cu mine, ci ca un escroc rafinat. Și nu uita ce-ți spun acum: nu te-am cunoscut decît o singură dată, atunci cînd mi-ai adus pachetul de la Valeriu.

I-am întors spatele.

După cîteva clipe coboram în fugă treptele scării de la intrare. Voiam să mă știu cît mai repede afară. Mi-era teamă. O teamă atît de mare, de parcă la ultimul etaj, în bar, s-ar fi aflat o bombă ce trebuia să explodeze din clipă în clipă. Iar cele mai mari bucăți de zid ar fi căzut peste mine, să mă strivească... să mă strivească...

- Capitolul 2 -

Aproape unsprezece. Abia acum îmi dau seama cît de devreme-i. De obicei, Dorian mă ținea în restaurant pînă la ora unsprezece jumătate, apoi mă conducea acasă.

Dorian... Un nume care sună sec și de care nu mai vreau să-mi aduc aminte. Iar gîndul meu stăruie acum la altul: Mihai... Mihai... Mihai!...

Am ieșit de zece minute din hotel și mă plimb auirea prin oraș. Am ajuns lîngă bufetul „Ozana". Un bețiv întoarce capul și mă privește lung. O femeie beată vorbește singură lîngă geamul tutungeriei. Cîteva perechi vin din sens opus și mă privesc cu toții de parcă aș fi venit de pe altă lume. Mă privesc și eu în geamul unei vitrine. Pentru o stradă pustie, străjuită din loc în loc de oameni beți, sînt într-adevăr o apariție ciudată: o femeie zveltă, îmbrăcată numai în verde; un verde tineresc, odihnitor privirii. Părul meu castaniu, aproape negru, destul de lung, e lăsat pe spate și simt cum se joacă în el adierea vîntului de noapte. În treacăt pe lîngă un alt geam, remarc în primul rînd conturul puternic arcuit al pieptului. Nu am sînii chiar atît de mari, dar sutienul *Triumph*, adus de Valeriu din străinătate, dă pieptului proporția potrivită trupului meu.

Și iar mă uit la ceas. E unsprezece fix. Doamne! Ce încet se scurge noaptea.

Noaptea!... O simt ca pe un animal uriaș, negru, tîrîndu-și gheara peste trupul meu. În cîteva minute aș fi acasă. Dar nu, nu vreau acasă. E sîmbătă seara și – mă rog! – ce-aș face acasă? Da, știu... ar trebui să citesc... să mă cultiv. Am deja și indicațiile necesare, ba chiar și o listă de cărți; să nu mai fiu o simplă gospodină frumoasă. În orașul ăsta, plin de ingineri și tehnicieni – marea familie a celor ce lucrează pe platforma industrială Săvinești –, eu trebuie să fiu o femeie cultă. Să am habar de teatru, proză, poezie, film și muzică. Iar – mai ales! – în timpul unei discuții...

– Mihai!...

Buzele mele s-au deschis singure și mă aud rostindu-i numele.

Am să-l găsesc acasă, pregătindu-se de culcare, ori poate adormit deja. Imediat ce va deschide, voi intra în camera lui și-mi voi pune poșeta pe masă, așteptînd ca el să închidă ușa. Va răsuci cheia de vreo cinci-șase ori pînă să constate că ușa e încuiată. Se va uita în oglindă să-și aranjeze părul răvășit de somn printr-o trecere a degetelor prin el, apoi... Abia apoi se va întoarce spre mine. Și toate astea doar în cîteva clipe; cîteva clipe în care eu îl aștept... Palmele lui îmi vor cuprinde umerii, obligîndu-mă să-l privesc în ochi – privirea aceea senină dinaintea unui sărut... O palmă va luneca peste umăr, de-a lungul gîtului, degetele răsfirîndu-se în părul meu, strîngîndu-mi cu putere ceafa. Celălalt braț îmi va cuprinde mijlocul. Voi fi toată înlănțuită într-o îmbrățișare și-am să-l cert iarăși, spunîndu-i că nu-mi place, dar el va rîde: „Multe nu-ți plac ție, Sanda. Mă întreb uneori dacă ești cu adevărat femeie.”

Am ajuns în fața teatrului; luminile sînt stinse peste tot, semn că spectacolulu s-a terminat de mult. Cîteva femei merg încet, discutînd cu glas scăzut. Una dintre ele are fața luminată de becurile străzii; mi-e cunoscută, nu știu de unde. Are trăsăturile fine, bine conturate, simetria perfectă a obrazului, plus un zîmbet ascuns, un fel de surîs trist – toate acestea dîndu-i un farmec deosebit.

Simt izbucnind în mine un fel de furie. Pentru ce? Nu-mi dau seama. Poate m-am întristat amintindu-mi de Mihai. Cu el am fost o dată la teatru, nu-mi amintesc ce-am văzut; ba da: *Woyzeck*, era și femeia asta. Mihai mi-a arătat-o, normal, cum arăți un tablou; îi admira trăsăturile exacte ale feței și trupul bine proporționat.

Am să-l găsesc acasă. Nu-mi pasă ce-mi va spune. Sigur e furios. Îl voi lăsa să se zbuciume ca un tigru în cușcă. Exact! Ca un tigru în cușcă. Ce? Camera lui poate fi numită altfel decît cușcă?! Voi sta pe scaun și-l voi lăsa să-mi spună orice. La plecare, am să-i rîd în nas. Mîine va umbla toată ziua nebun pe străzi, să mă întîlnească. Ori poate se va hotărî să vină la mine acasă; va pretexta că vrea să stea de vorbă cu Remus și va veni la mine. Vom fixa o întîlnire pentru mîine seară și... iarăși va fi ca înainte. Ca înainte de venirea lui Dorian.

A plouat de cu seară. Ici-colo, pe trotuar, urmele ploii mai persistă. Vîntul rece mă face să grăbesc pașii.

Oare, într-adevăr, fiorii care-mi străbat corpul se datorează fricii? De ce frică?... Mai înainte am trecut pe lîngă un milițian; în fața și în spatele meu merg, în aceeași direcție cu mine, cîteva perechi. Nu, n-are de ce să-mi fie frică. Merg, e drept, în „Lenin", un cartier mărginaș, dar nu izolat. Geamul lui Mihai nu se vede din stradă. Lumina, la vecinul lui, e stinsă. Și dacă... dac-au rămas la bar să bea o cafea?! Nu-i tîrziu. E unsprezece douăzeci și cinci. Am să-l aștept! Becul de pe culoar știu că nu arde; cei ce vor intra în camere nu mă vor putea vedea bine, camera lui Mihai e în capăt. Lîngă ușa lui e geamul din capătul culoarului. Voi sta la geam. Acolo n-are de ce să-mi fie frică. Toți îl cunosc pe Mihai. Vor înțelege că pe el îl aștept. În afară de vecin, cu care e prieten bun, ceilalți sînt ținuți la distanță. Se salută din priviri și atît. Aproape toți sînt maiștri sau muncitori la uzină. Nu din orgoliu, c-ar fi el inginer, Mihai nu e priten cu ceilalți. Avînd de lucru acasă, le-a cerut vecinilor să păstreze o oarecare liniște. A întîlnit sfidarea ignorantă a cîtorva și atunci s-a adresat directorului uzinei. Cu alte cuvinte, acesta i-a spus: „Ce-mi pasă mie ce se întîmplă în «blocul tineretului»?!" Nu-i pasă, deși unele etaje constituie un fel de cămin al uzinei... Noroc de un decret privitor la liniștea publică apărut de curînd. Mihai s-a adresat Miliției, iar cîțiva gălăgioși au fost nevoiți, pentru a scăpa de amendă, să dea o declarație scrisă că vor respecta liniștea în bloc. Și din toate acestea, Mihai s-a ales cu distanțarea rece a vecinilor. Doi dintre ei lucrează de două luni în subordinea lui, iar aproape toți ceilalți au ca ingineri băieți cu care Mihai e prieten. Nu încearcă nimeni să-i facă vreun rău, dar zgomotul a rămas.

Eu am să-l aștept acolo, lîngă ușa lui; știu că nu va încerca nimeni să-mi spună ceva. Și-apoi, ce naiba!, nu-s chiar așa slabă de înger. Încerce careva să fie vulgar cu mine!

Dar dacă... O, nu! Ar fi... Doamne, ce m-aș face?! E posibil și lucrul ăsta: Mihai să vină acasă cu o fată. Și de ce n-ar face-o?! Acum are motiv; m-a văzut pe mine... e sigur că nu sînt cum pretind... Asta îi dă dreptul la o altă prietenă.

Nu mă pot întoarce; am intrat deja în bloc. Voi merge pînă la ușa lui, 93, pe colț. Dacă lumina e stinsă, voi pleca acasă. Și, cu

siguranță, lumina va fi stinsă. În bar, vecinul lui o fi comandat o cafea iar Mihai cred că și-a luat un pahar cu vodcă. Vor sta astfel, amândoi, pînă la ora închiderii.

Am intrat pe culoar. Într-o cameră, lîngă scară, un magnetofon cîntă reglat la sonoritate maximă; tot etajul nu mai are nevoie de muzică. Așa cum știam, lumina pe culoar e stinsă; probabil cineva a spart, ori a luat, singurul bec ce fusese pus la mijlocul culoarului.

Merg încet, numai pe vîrfuri, nu cumva să se deschidă vreo ușă de după care să se ivească vreun cap plin de curiozitate.

Și-acum?!... Ce mă fac?! Sînt la un pas de ușa lui Mihai. Lumina e aprinsă. Melodia de la magnetofon s-a terminat, iar pînă la începerea alteia liniștea e deplină. Vecinul lui Mihai se aude cum răsuflă adînc și rar. Într-o altă cameră, cineva spală o sticlă la chiuvetă. Undeva, mai spre scări, chicotește o fată susținută de rîsul unui bărbat. Sau poate doi – așa mi se pare. Ce senzație penibilă, parcă de greață, m-a cuprins! Oare cum am acceptat de atîtea ori să vin la Mihai, să dorm la el, fără să mă gîndesc că cineva poate trage cu urechea la tot ceea ce vorbim, poate auzi tot ceea ce ne spunem?!...

E zgomot din nou. De data asta, o melodie lăutărească se aude așa de tare încît ai impresia că tremură și ferestrele. Dar imediat, magnetofonul se oprește. Dintr-o cameră, cineva strigă:

- Lasă-l, mă! Iu-hu!...

Nu mai vreau să-mi pun nici o întrebare: dacă Mihai e singur sau nu, bucuros ori furios de vizita mea. Nu, nu mai am timp de asemenea întrebări. S-ar putea să iasă cineva pe sală și nu am chef să fiu văzută. Știu că în întunericul ăsta n-aș putea fi recunoscută, dar – pur și simplu! – nu vreau eu să văd vreuna din mutrele de la etajul ăsta.

Bat la ușă de două ori și, din obișnuință, încerc s-o deschid. Ușa e încuiată.

- Cine-i? se aude din interior.

E vocea calmă, aproape rece, a lui Mihai. Oare, ce-ar fi să fug? Să fug în vîrful picioarelor, fără zgomot, pînă la scări, și tot în fugă, să cobor. Mi-e teamă de calmul lui. Ce-am să-i spun?! Pentru ce am venit?! Pentru ce…!?...

Voi vedea înăuntru. Acum e prea tîrziu să fug. Trebuie să-i răspund.

- Eu sînt...

- Imediat.

Ah! Vocea asta rece, impersonală...

Aud cheia rotindu-se o dată și ușa se deschide larg.

Intru.

Abia cînd ajung în mijlocul camerei, mă întorc și-l descopăr pe Mihai lîngă ușă. Niciodată nu mi-a deschis astfel; a așteptat să ajung în mijlocul camerei, abia apoi a închis ușa... fără s-o încuie. În felul ăsta deschizi ușa doar dușmanilor și necunoscuților. Poate... poate Mihai a crezut că mai sînt cu cineva și am venit cu gînduri rele. În cazul acesta, mă dezgustă! Și... dac-ar fi fost așa, cu cine ar fi trebuit să vin la... vlăjganul ăsta? Da-da: vlăjgan! E singurul cuvînt care i se potrivește în clipa de față. E desculț, cu niște pantaloni cam vechi pe el și o bluză verde, de silon, îmbrăcată direct pe piele. Mînecile bluzei și le-a ridicat pînă la coate de parcă ar fi gata să scuipe în palme și să apuce un tîrnăcop cu care să sape vreun șanț.

- Ia loc, Sanda.

A mișcat puțin scaunul pe care va trebui să iau loc și a mai îngrămădit unele sub altele hîrtiile de pe masă, ca să am unde îmi pune poșeta.

- Mulțumesc, nu stau.

- Cum vrei.

S-a așezat pe marginea patului cuprinzîndu-și genunchii cu palmele. Privește mult în jos de parcă ar fi văzut cine știe ce lucru interesant în preșul țărănesc, întins de la ușă, pe lîngă pat, pînă sub salteaua ce-o are așternută pe jos, lîngă calorifer. Ce mizerie de cameră! Cum e posibil ca un om cu studii superioare să accepte măcar să stea aici?! Și unde mai pui că asta e locuința acestui... „domn inginer”, că el și-a mobilat-o astfel. Penibil! Oare n-am fost beată cînd am acceptat să vin, să rămîn și mai ales să fac dragoste în această cameră?! Beată sau nebună! Altfel nu-mi explic decăderea mea. Lipsă totală de respect față de mine! Poftim! O chiuvetă după ușă; apoi un pat de fier, ca cele din spitale, căruia a început să-i cadă vopseaua de pe capete, dezgolind mari pete ruginii, o masă îngustă din scîndură acoperită cu hîrtie: două scaune cu spătar, care scîrțîie

îngrizitor cînd te așezi pe ele și o saltea acoperită cu o pătură, așezată jos, pe parchet, lîngă calorifer. La capătul saltelei, într-un fel de despărțitură făcută de un perete subțire, lat cam de un metru, stau două geamantane iar deasupra lor, un fel de raft făcut dintr-o placă de carton presat. Mai sus, între bucățica de perete și zidul clădirii, e fixată o margine de scîndură cu muchiile rotunjite, de care stau agățate cîteva umerașe cu haine. Deasupra caloriferului, pe peretele din fundul camerei, stă agățat de țeava apei pentru încălzire, ce trece în camera vecinului, un raft plin cu cărți, în special teatru. În peretele din dreapta, între masă și salteaua așternută pe jos, e ușa, cu un gemușor alături, care dă spre un mic balcon. Pe ușa de la intrare sînt lipite etichetele sticlelor pe care le-a consumat Mihai; predomină sferturile de kilogram de vodcă. În rest, nimic în această chilie a vlăjganului pe care l-am acceptat ca amant pînă acum. Ba nu! Am uitat să adaug la tot acest lux tabloul de deasupra mesei: pe fond negru, o linie albă schițează portretul unei femei; are capul mult lăsat pe spate, cu părul atîrnîndu-i liber. Un cap de femeie pe un fond negru. Liniuțele albe, subțiri sau mai groase, reușesc să-ți transmită imaginea vie a unei femei frumoase, a unei femei așa cum și-o dorește orice îndrăgostit. Undeva, la mare, pe faleza pustie și sălbatică, departe de oraș, acolo de unde stațiunea marină se zărește ca o inflorescență de lumini, ea s-a oprit și, în întunericul nopții, așteaptă îmbrățișarea iubitului. Cuprinsă de mijloc, nu-i rămîne decît să-și lase capul pe spate, așteptînd sărutul lui, ce va topi ființele lor, împreună, într-o singură patimă...

Dracul să mă ia! Ce m-a apucat?! Nu fac altceva decît să repet ceea ce mi-a înșirat Mihai într-o seară de bună dispoziție, după cîteva pahare de vodcă.

Iată-l că și-a desprins mîinile de pe genunchi, ridicînd privirea senină, inexpresivă, pe care i-am cunoscut-o în liftul de la hotel cu o oră în urmă.

- Te ascult, Sanda.

- Ce să asculți?!

- Ce vrei să-mi spui. Cred că ai ceva să-mi spui de vreme ce-ai venit la ora asta.

Am pufnit nervoasă și i-am răspuns apăsat:

- Am venit să-ți spun că între noi doi s-a terminat totul, absolut totul. Îmi vine să urlu cînd mă gîndesc la tot ce-a fost între noi. Trebuia să-ți dau palme atunci cînd mi-ai vorbit prima oară... cînd m-ai agățat, așa cum fac toți... toți vlăjganii de teapa ta.

Cu un gest calm și-a tras mai sus mînecile bluzei. Eram sigură că se va ridica de pe marginea patului și-mi va arde o palmă din toată forța. Dar n-a făcut-o. Și-a încrucișat brațele la piept și m-a privit ironic:

- Zău, bre?! Ești sigură că eu te-am agățat? Nu vrei să-ți pui puțin căpușorul la contribuție?

A așteptat o clipă, surîzînd. Eu fierbeam de furie; îmi venea să-i dau cu poșeta peste gură, să-i strivesc surîsul, dar mi-era teamă de brațele lui. Surîsul însă i-a dispărut imediat, lăsînd în urmă o față fără expresie.

- Parcă ningea. La începutul primăverii. Te-am văzut la Telefoane. Ne-am privit reciproc, oarecum studiindu-ne. Fiecare a zîmbit. Eu am plecat și, trecînd pe lîngă tine, mi-am înclinat capul într-un salut de respect. Mai departe cred că-ți amintești care dintre noi, și mai ales cum, l-a „agățat" pe celălalt.

- Ești un escroc, asta-i! – i-am replicat furioasă.

Din calmul lui impenetrabil mi-a șoptit:

- Nu țipa; aud vecinii.

- Mă doare-n fund de vecinii tăi! Niște nesimțiți, ca sălbaticii. La miezul nopții, lasă magnetofonul să urle ca la bîlci.

- Uite că acum nu mai urlă.

- Te pomenești că le-ai spus tu să tacă.

- Nu. Am făcut altceva. La tabloul electric central am făcut un contact cu o anumită sîrmuliță. Cînd văd că-i aproape miezul nopții și nu se liniștesc, provoc la priză un scurt-circuit cu o rezistență anume, încît să ardă sîrma pusă de mine la tablou. Chiar mai înainte am făcut așa ceva. Pe toată jumătatea de etaj nu mai merge nici o priză. Cînd m-oi culca, pe la două-trei, mă duc și refac contactul. Simplu. De ce să mă cert în fiecare seară?

Simțeam nevoia să-l lovesc din nou.

- Dac-ar fi fost ceva de capul tău, ți-ar fi dat la uzină o locuință ca lumea.

Și-a mușcat buza de jos îndelung, cîntărind în minte gîndurile.

- Ai venit în miez de noapte să afli cît valorez ca inginer? Îți spun eu cît: cît un rahat radioactiv.

- Ești mai bădăran decît mi-aș fi închipuit.

- O, doamna s-a supărat! Dar mi se pare că noi am mai stat de vorbă și, mi-amintesc, doamna știe să fie și ea vulgară. După împrejurări.

- Am fost o proastă c-am stat de vorbă cu tine!

A surîs ironic, un surîs ce aducea mai mult a rînjet:

- Bine că te-ai deșteptat acum. Femeie frumoasă cum ești, poți recupera imediat tot ce-ai pierdut cu mine. Grăbește-te, Sanda; timpul trece, și cu el – tinerețea, frumusețea exterioară. Domnilor sobri nu le plac scrumbiile uscate.

O clipă am vrut să ridic brațul și să-i dau cu poșeta în cap. Dar la ce bun? Tot nu l-aș fi scos din calmul lui de piatră. Așteptam să-mi reproșeze că m-a văzut cu Dorian în lift, mi-ar fi plăcut să-l văd furios, să știu că-i plesnesc nervii, dar el stătea pe marginea patului și mă privea cu aceeași figură lipsită de expresie.

Bine – mi-am zis –, dacă nu ataci tu, atunci am să te scot eu din blindajul ăsta de indiferență:

– Crapi de ciudă că m-ai văzut cu un domn sobru? Poate că-l merit. E de o mie de ori mai bărbat decît tine.

- La pat sau la pungă?

Nu i-am înțeles întrebarea. Adică nu i-o auzisem bine și-am rămas cu gura căscată, probabil avînd o mutră de prostănacă.

- Te-am întrebat în ce domeniu e mai bărbat: cel financiar sau cel sexual.

- Fii sigur că nu m-a invitat din prima seară să mă culc cu el.

- Știu. Domnul a mers încet și sigur.

S-a ridicat de pe marginea patului. Eram hotărîtă să-l lovesc dacă se apropie de mine, indiferent cu ce gînd – rău ori bun. Dar nu s-a apropiat. Se ridicase pentru că șezuse rău pe marginea de fier și-l durea fundul. A strîmbat din nas de durere, a tras de la capătul patului, de sub pătură, perna, a pus-o pe cel de-al doilea scaun și s-a așezat pe ea. Sprijinită de scaunul pe care mi-l oferise, am rămas în continuare în aceeași poziție, parcă gata de primit sau de dat palme.

Iar Mihai, așezat acum cu fundul pe moale, mă privea ca pe o poză de revistă.

- Sanda, ia loc. Dacă ai ceva să-mi spui, ia loc; să discutăm ca-ntre oameni.

- Ți-am spus ce aveam de spus. Ești un nesuferit. Mi-e silă de tot ce-a fost între noi.

- Ți-e silă?! Zău?! Te pomenești ce te-au apucat crizele de conștiință. La asta nu mă așteptam; nu credeam că cineva poate avea crize de conștiință după ce folosește un medicament care-l... care-l pune în siguranță de o eventuală îmbolnăvire.

- Adică...?

- Adică ceea ce-a fost între noi, Sanda.

Îmi venea să crăp. Mă uitam la el și-l vedeam cum ține între dinți creionul pe care îl luase de pe masă. Ce-i pasă lui?! A venit acasă și s-a apucat de scris. M-am uita la colile de pe masă și-am văzut că e vorba de o piesă de teatru; probabil aceea pe care a început-o astă-iarnă și n-a reușit să scrie pînă acum decît jumătate din actul întîi. Mi-a venit imediat o idee: teatrul! Iată locul unde poate fi lovit cu succes. Am luat cîteva coli în mînă, m-am uitat cu dispreț la ele și le-am aruncat înapoi peste celelalte.

- Ai un scris mizerabil.

- Începi să debitezi banalități vulgare, Sanda. Lasă deoparte poza asta de mare doamnă îngînfată, arțăgoasă, ia loc și... să discutăm.

- Știi ce: așa cum sînt, mă apreciază lumea. Tu n-ai decît să stai în chilia ta și să scrii... prostiile astea pe care le numești teatru și la care nici cîinii nu se uită. Poftim unde stă marele dramaturg! Stă cu fundul pe pernă. Marele furios și-a pus o pernă sub fund. Hai, spune ceva. Nu semeni deloc cu personajele tale atît de violente. M-ai văzut în lift cu bărbatul acela, știai că mă duc la el în cameră. Acum sînt la tine în cameră; și n-a trecut decît o oră. O adevărată acțiune dramatică. Personajele tale furioase ar răsturna blocul; tu stai și mă privești ca un vițel. Gîndește-te că ai fi unul dintre personajele tale. Ce mi-ai spune acum?

S-a ridicat și mi-a atins cu un deget bărbia, schițînd un fel de rînjet batjocoritor:

- Ce-i, păpușico, ai și venit?! Probabil că nenea fotbalistul stă prost cu virilitatea și-ai venit să termin eu ceea ce-a început el. Te temi să nu te doară căpușorul, ori poate să nu ai vreo criză de nervi. Glandele tale produc prea multă foliculină.

Dacă nu mi-ar fi prins brațul din zbor, l-aș fi lovit cu toată puterea peste gură. Dar a fost mai iute ca mine. Mi-a ținut brațul o clipă în aer, m-a privit încruntat, apoi mi-a dat drumul.

- De ce să mă lovești, Sanda? Ți-am spus o replică din teatrul meu; teatrul meu despre care tu ți-ai spus părerea acum. Ce rost avea?! Nici tu nu crezi ce-ai spus; ai citit doar scrisorile primite de la teatrele unde mi-am trimis manuscrisele. Și, sper, oamenii ăia sînt mai pricepuți decît tine în materie de teatru. Punct. Atît despre teatru. În continuare, discutăm capitolul domnilor sobri. Nu mă deranjează faptul că te-ai culcat sau că te culci cu fotbalistul. Mă deranjează încercarea ta de-a mă crede prost, în stare să-ți ascult toate minciunile. De cîte ori aveai ocazia, îmi făceai capul calendar că tu ești o sfîntă, etcetera, etcetera. Frumusețea morală a unei femei nu stă în primul rînd în faptul că are doar un singur partener pentru plăcerile erotice. Sînt foarte sceptic în privința „sfințeniei" femeilor. Toate amantele mele de pînă acum mi-au spus, ba chiar s-au și jurat multe dintre ele, că eu sînt primul bărbat cu care-și înșeală soțul sau logodnicul. Punct. Capitolul următor: prietenia. Înseamnă niște convenții. Încalci convențiile – nu mai există prietenie. Punct. Și-acum să trecem la noi, cei trei bărbați care ne rotim în jurul tău: eu, fotbalistul și Valeriu. Pe Valeriu îl excludem; el va fi soțul tău. Rămîn eu și fotbalistul. Mi-ai povestit mereu că te-a dus la cutare restaurant, c-ați mîncat, ați băut șampanie și tot așa înainte. Nu am nimic personal cu el. Moralmente, nu-l pot suferi: știe că ești logodnica lui Valeriu, cel mai bun prieten al său, știe că vă iubiți etcetera și totuși insistă. Iar tu cauți să-mi scoți ochii că-i mai bărbat decît mine. Pentru că te duce mereu la restaurant?!... Eu nu mi-am permis așa ceva. Întîi, tu te-ai temut să mergi cu mine; nu voiai să afle cumva Valeriu; apoi, eu nu pot risipi cît fotbalistul. Ca stagiar, eu am o mie trei sute patruzeci de lei pe lună; el, ca inginer-șef sau director tehnic – dac-o fi așa cum spui tu –, are în jur de patru mii. Părinții lui, oameni din înalta societate, i-au făcut vilă la Timișoara și-i vor cumpăra mașină de lux. Părinții mei, țărani bătrîni, abia au ei

cu ce se întreține. Eu am pornit de la zero, am început prin a-mi cumpăra furculiță și tigaie. El – se bucură de ospitalitatea lui mămica și tăticu'. Salariul îi rămîne în întregime pentru plăcerile vieții. Îngrozit de modernitatea femeilor, a renunțat la căsnicie. Acum, a aflat de la Valeriu că tu ești o fire mai aparte și s-a gîndit că, totuși, nu i-ar strica să se însoare; se teme să nu moară fără urmași. Cît despre Valeriu, în privința condiției materiale, e la fel de dotat ca și fotbalistul. De fapt, toți cei care roiesc ori au roit în jurul tău sînt adevărați domni. Mă mir ce dracul caut eu în viața ta! Nu-s decît un hoinar. Am două geamantane; unul cu lucruri, altul cu cărți și manuscrise... Te blestemi acum că ți-am fost amant? Te-nșeli. Pentru tine n-am fost amant; am fost calmantul care-ți restabilea echilibrul biologic. De asta m-ai acceptat, pentru că ți-ai dat seama că sînt masculul pe măsura necesităților tale. Pînă la venirea lui Valeriu aici în oraș, nu cred că n-ai fi căutat un medicament mai bun decît ceea ce-ți oferă farmacia. Și nu uita: nu eu te-am sedus, ci tu m-ai acceptat. „Do ut des" – zice maxima. Adică îți dau ca să-mi dai. Dar lucrurile s-au complicat, pentru că eu nu te-am vrut numai femelă; te-am vrut prietenă. Am descoperit că ai în tine stofă pentru o prietenie sinceră. Dar, de cînd a venit fotbalistul, mi-ai spus minciuni, mereu, mereu. Și doar nu era nevoie. Îți spusesem că...

- Isprăvești odată??!

Nu-mi dau seama cum de m-am hotărît să-l opresc. Ce-aș fi putut face altceva? Eram obosită să mă lupt cu el. Voiam să plec, să ies odată de-aici, mă sufocam.

Mihai s-a dus la chiuvetă. Abia atunci am observat că în chiuvetă ținea la rece o sticlă cam de trei sferturi de kilogram, foarte frumoasă la aspect. A scos-o, a șters-o cu un prosop și a turnat în cele două pahare de material plastic pe care le avea.

- E un *Cotnari* pentru export. Sper să nu mă refuzi. Chiar dacă ne despărțim, nu trebuie să mai facem circ.

A strîns din umeri surîzînd trist:

- Vezi tu, Sanda... ți-am mai spus... prietenia înseamnă niște convenții, care, dacă-s încălcate... Nu-i vina mea că m-ai crezut naiv, mințindu-mă.

Mi-a întins paharul:

- Hai, te rog...

Am luat paharul, l-am ridicat pînă în dreptul gurii, m-am oprit o clipă, am privit cum el bea și, deodată, am zărit tabloul din perete, de deasupra mesei de scris. Am rotit brațul brusc și-am aruncat conținutul paharului spre chipul femeii. N-aș fi făcut asta, dar am avut impresia că e vie, că e așa cum mi-o descrisese Mihai. Vinul a lovit-o din plin, sărind stropi în jur. I-am spus cu gura încleștată:

- Probabil că ea nu te-a mințit.

Am aruncat paharul gol jos, sub masă. Priveam tabloul și așteptam momentul când totul va fi ca o pată de cerneală. Dar, spre surprinderea mea, vinul s-a scurs, lăsînd în urma lui același chip expresiv, la care tu, femeie, nu te poți uita fără să-l invidiezi.

- Păcat de vin! – a surîs Mihai. Am să-ți torn din nou. Măcar să guști.

- Ți-l arunc între ochi!

M-a privit rece, lung, cu un surîs amar în colțul gurii.

- Bine, nu-ți mai torn. Am să mă îmbrac, să te conduc.

- Nu-i nevoie. Mă așteaptă cineva afară. Vreau pozele mele înapoi. Te cred în stare să-mi faci vreun rău.

A surîs. Îngăduitor. Ori poate ironic. Povestea cu pozele îl amuza. Pe el, furiosul.

- Poftim, astea două.

Mi-am amintit că i-am luat și eu, odată, în glumă, o poză. Am scos-o din poșetă și-am rupt-o. I-am întins bucățelele:

- Poftim!

A luat bucățelele și le-a aruncat în coșul de gunoi de sub chiuvetă.

Am adăugat:

- Cu bluzonul tău se va întîmpla la fel: îl fac bucățele și-l dau la gunoi.

- Crezi c-am să plîng? M-a costat o sută cincizeci de lei materialul. Consider c-am pierdut banii. Nu te-am obligat eu să mi-l coși. Tu te-ai oferit; ca o răsplată pentru cît am muncit cu Remus.

- Răsplata am fost eu.

- Tu?! Te-nșeli, Sanda. De fapt nici eu nu-mi dau seama de ce-am continuat să fiu amantul tău. Felul tău de-a fi, teama exagerată de-a nu rămîne gravidă, plus toate celelalte... mi-au înhibat plăcerea de-a mă simți bărbat în brațele tale. O făceam doar...

Am simțit că mă înec în furie. Omul acesta, atît de calm, ar fi fost în stare să mă facă să-mi ies din minți.

Am făcut un pas spre ușă:

- Plec. Sînt așteptată.

Mihai a întins mîna spre mine:

- Să ne despărțim onest.

- Onest! – am scrîșnit dinții, lovindu-l din toată puterea cu palma peste obraz.

Am vrut să deschid ușa, să ies, dar de ușă stătea lipit cu umărul el, aruncat de lovitura mea. Urmele degetelor i se vedeau distinct pe față iar ochiul stîng îi lăcrima de durere. Am tras din nou de ușă, dar m-am oprit înspăimîntată: Mihai ținea ușa cu piciorul. M-am retras doi pași pînă am ajuns la masă. Lîngă mîna mea era sticla cu vin de Cotnari. L-aș fi lovit cu ea dacă s-ar fi apropiat. Dar nu s-a apropiat. Și-a șters ochiul stîng, apoi mi-a spus, întinzînd degetul arătător spre mine:

- Ține minte, Sanda: am văzut în tine ceva de preț, probabil un teren fertil. Ar fi păcat ca pe terenul ăsta să crească o simplă gospodină. De aceea am ținut la prietenia noastră: voiam să semăn ceva deosebit pe terenul descoperit.

A deschis ușa larg și mi-a rostit simplu, firesc, poate puțin trist:

- Cu bine, Sanda!

Am ieșit din cameră pornind spre scări cu un mers sigur, apăsat. În urma mea, am auzit cheia rotindu-se de cîteva ori, pînă ce Mihai a constatat că ușa e încuiată.

- Capitolul 3 -

- Cine-i?

- Eu, Sanda.

Imediat, ușa s-a deschis larg. În fața mea, Valeriu stă nemișcat, cu o expresie de uimire umplîdu-i fața. E îmbrăcat numai în pijama iar pe deasupra a vrut să-și ia halatul, dar n-a reușit să-l îmbrace decît pe o mînecă; acum îi atîrna caraghios pe lîngă corp. Cu gesturi lente, aproape mecanice, și-l îmbracă de-a binelea, își strige cordonul și mai rămîne un timp în aceeași poziție, privindu-mă la fel de mirat.

- Doamne, Sanda, am impresia că visez!

Și-a desfăcut larg brațele, învăluindu-mă într-o îmbrățișare lungă. A luat geamantanul meu într-o mînă, m-a cuprins cu cealaltă pe după mijloc și am intrat în casă. Ajunși în camera lui, nebunia fericirii s-a dezlănțuit complet. Apoi a urmat beția simțurilor, din care ne-am trezit abia tîrziu.

- Uite ce mi-ai făcut...

Îmi arătase pe umăr locul de unde-l mușcasem. Eu am rămas lîngă ușă, strîngîndu-mi mai tare cordonul capotului. Cît am stat în baie, Valeriu și-a îmbrăcat pijamaua, apoi a aranjat patul, ca totul să pară neatins. M-am așezat în fotoliu, cu gesturi lenețe, aproape istovită:

- Îmi dai poșeta?

Valeriu mi-a adus poșeta și s-a așezat jos, pe covor, rezemat de picioarele mele. Am aprins amîndoi cîte o țigară.

- Închipui-ți, draga mea, nici n-am avut timp să te întreb cum de-ai venit. Vineri, la telefon, mi-ai spus că ești foarte ocupată în perioada asta.

Mi-am trecut degetele prin părul lui, apropiindu-i capul de genunchii mei:

- Mi s-a făcut dor de tine, Mihai. Crede-mă, n-am mai putut răbda. Am plecat ast' noapte, cu trenul de după miezul nopții. O noapte și-o zi, numai pe tren. Mi-a fost teamă că n-o să te găsesc acasă. E doar duminică seara. Mi-ai scris că stai de obicei acasă, dar mă gîndeam că au venit colegii de serviciu să te ia la un coniac...

Începusem să vorbesc mult și repede, puțin cam agitată; mi-am dat seama că i-am spus Mihai în loc de Valeriu. El cred că n-a observat. De-acum, n-am să-i mai spun pe nume. Trebuie să mă învăț să-i zic „dragul meu". Deși în discuțiile cu el am evitat mereu expresia asta, acum e necesar s-o accept. Altfel, risc să-i spun din nou Mihai.

Da, ne-am văzut atît de rar în ultima vreme, că m-am dezvățat să-i mai spun pe nume. În schimb, ca o proastă ce-am fost, m-am întîlnit cu vlăjganul acela, al cărui nume îmi vine să-l pronunț de fiecare dată. Ce oroare! Stau acum într-un fotoliu din piele de Cordoba, îmbrăcată în capotul meu de mătase și-mi plimb privirea peste o cameră luxos mobilată. Părinții lui Valeriu sînt plecați de cîteva zile din Timișoara, așa că întreaga locuință e a noastră; a mea și-a lui, omul acesta, cu capul rezemat de genunchii mei, bărbatul pe măsura mea. N-o să-mi iert niciodată prostia ce-am făcut-o!

Dar Dorian?!

Nu, cu el e altceva; era, cel puțin, un bărbat pe măsura lui Valeriu.

Mihai însă... Camera lui mizerabilă, patul din fier ca o covată, scaunele scîrțîind sinistru cînd le atingeai și masa acoperită de un carton plin cu tot felul de însemnări... gesturile brutale și insistențele lui care mă făceau să-mi ies din fire... toate mi-au lăsat un gust amar. Acum turbează, sînt sigură. Cînd am ieșit de la el din bloc, tocmai venise la un bloc vecin un taxi, aducînd pe cineva. Pînă la tren mai aveam o jumătate de oră. Trebuia să fug cît mai repede încoace, spre Valeriu. Am luat taxiul pînă acasă, am scris în fugă o cerere de concediu fără plată pentru șase zile, apoi l-am trezit pe Remus și i-am spus s-o ducă luni șefului meu la serviciu. Mi-am luat geamantanul, în care am grămădit cîteva lucruri și-am vrut să plec, dar m-am oprit; zărisem pe masa mașinii de cusut bluzonul lui Mihai: era de culoare verde, un verde frumos, care îți atrăgea imediat atenția; mai aveam să-i cos doar nasturii la manșete. Așa, întins pe

masă, părea un mic colț dintr-o poiană, ori poate un simplu bluzon verde așternut pe nisip, acolo unde, în semiîntunericul serii, o femeie va privi cu ochii dilatați de plăcere pe tînărul ce-i ține obrazul între palme... Da! Trebuia să-mi țin promisiunea. Foarfecul a scrîșnit ritmic, tăind în fîșii colțul de verdeață. Apoi fîșiile au intrat într-o pungă, pe care am aruncat-o în coșul de gunoi din stradă. Totul se isprăvise, absolut totul! Mă simțeam liberă și nu voiam decît să-l știu pe Valeriu lângă mine.

- Stai, Sanda, ce faci?

Lunecînd jos din fotoliu, m-am întins pe covor, trăgîndu-l pe Valeriu de mînă. El a surîs îngăduitor, ca atunci cînd privești jocul naiv al unor copii. Pentru că eram cu țigara foarte aproape de covor, mi-a luat-o și a pus-o în scrumieră. M-a ridicat apoi în brațe și m-a culcat pe pat.

- Nu crezi că e mai bine aici?

- Da, e mai moale – i-am răspuns –, dar n-am chef de somn.

Am sărit din pat, m-am rotit prin cameră cu brațele desfăcute și, cînd am simțit că amețesc, m-am oprit în fața lui, făcîndu-i o plecăciune:

- Domnule, e abia ora zece și-i duminică seara. Facem o plimbare împreună?

La ieșirea din casă m-a întrebat unde prefer să mergem.

- Oriunde – i-am răspuns, alintîndu-mă.

Strada era plină de oameni. Valeriu mă luase de braț și mergeam atît de aproape, că mulți trecători, învățați să vadă perechi de îndrăgostiți mergînd lejer, fără această ancorare a brațelor, ne priveau într-un mod de-a dreptul ciudat. Nouă nici că ne păsa. Valeriu avea un mers drept, sigur, apăsat, fără să privească în jur la vreo femeie, cum fac de obicei bărbații. Eu nu aveam ochi decît pentru el. Ascultam cum îmi vorbește de perechea de pantaloni ce și-a cumpărat-o recent și-i apreciam gustul cu care știe să-și aleagă îmbrăcămintea.

- Intrăm aici – mi-a spus.

Am găsit o masă liberă pe terasă, aproape de stradă. Valeriu s-a dus la ospătar și l-a invitat să vină imediat la masa noastră.

- Cu ce vă servim?

- Două fripturi și...

- ...și o sticlă de *Cotnari*; din cel mai bun, nu din astea la kilogram – am adăugat eu.

Ospătarul a venit cu sticla:

- Așa ceva?

Am privit sticla; era o *Grasă de Cotnari* îmbuteliată frumos, dar nu semăna nici pe departe cu sticla văzută cu o seară în urmă la Mihai.

- Alt fel de sticle nu aveți?

- Nu, doamnă. E singurul *Cotnari* veritabil pe care-l avem.

- Bine – am mormăit eu aducîndu-mi aminte că sticla văzută la Mihai era pentru export.

Valeriu mă privea plin de admirație:

- Ai gusturi fine, Sanda.

- Asta ca să-ți aduc aminte că-s moldoveancă – i-am surîs, schimbînd imediat discuția, întreținută tot timpul ca o lumină de care ai nevoie atunci când te temi de întuneric.

Și, încet-încet, aglomerația de pe terasa restaurantului dispăru. Pe ringul de dans mai erau cîteva perechi. Urechile mele nu mai voiau să audă muzica; înțelegeam ritmul după fiecare gest ori fiecare strîngere de mînă a lui Valeriu. Ca-n seara asta, niciodată n-am simțit într-un chip mai plăcut efectul băuturii. Nu-mi păsa de nimeni și de nimic; Valeriu era lîngă mine și-mi ajungea. Acum nu mă mai stăpînea teama de tăcere; vorbeam numai și numai din plăcerea de a-l auzi pe el răspunzîndu-mi. La ieșirea din restaurant, lumea era toată a mea. Aș fi vrut să mă vadă mii de oamenii cum merg ținându-l strîns de braț; aș fi vrut să mă vadă și să mă invidieze!

Noaptea, cu întunericul ei punctat uniform în două șiruri albe de becurile străzii, mi se părea alintarea cu care mama își învăluie copilul înainte de culcare. Iar copilul eram eu: o fetiță acoperită pînă sub bărbie de plapumă, avînd lîngă obrazul stîng, pe pernă, o păpușă mare, primită în dar de dimineață. Eram fericită; fericită mai ales când simțeam lîngă mine mersul sigur al viitorului meu soț.

Ce altceva poate cere, mai întîi, de la un bărbat, o femeie dacă nu un certificat de căsătorie?!

- De ce te-ai oprit, Sanda?

Îl priveam lung, cred că puțin furioasă, ori mai degrabă intrigată.

- Ascultă, Mmm... Mda... Scuză-mă, te rog, dragul meu!

Doamne, slavă ție că m-am oprit la timp! Eram pe punctul de a-i spune din nou Mihai. Am salvat totul printr-un mormăit și o scuză însoțită de un gest de afecțiune. Am vrut să plecăm, dar Valeriu m-a reținut.

- Un moment, Sanda; cred că voiai totuși să mă întrebi ceva...

- Acasă, dragul meu; acolo vom discuta.

- Bine. Cum vrei tu, draga mea.

Mi-am trecut brațul prin îndoitura brațului său și ne-am continuat drumul, el – sobru, eu – plină de mici gesturi de afecțiune și de glume de tot felul. Nu mă interesa dacă-i plac ori nu. Băusem pentru prima oară vin de Cotnari – nu aveam nici capul greu, nici privirea încețoșată și nici picioarele de plumb. Vinul îmi dăduse aripi. Dacă n-aș fi fost ținută strîns de braț, aș fi zburat. Cum? Simplu. Așa cum zboară porumbeii.

- Vreau o țigară.

- Pe stradă, draga mea?! Sîntem oameni serioși. Nu vreau să te cert și nici să te dădăcesc, dar nu e frumos. Trebuie să fim sobri, chiar dacă am băut puțin.

Mă uitam pe furiș la el să observ dacă l-am supărat. Dar cum să se supere Valeriu pe mine?! E prea deștept și prea copt la minte ca să găsească în orice vorbă motiv de supărare. Și-apoi e atît de fericit cînd are ocazia să mă certe! Nu, nu o face cu răutate. De fapt nici nu mă ceartă. Îmi dă sfaturi. Pe stradă, pentru el, sînt o fetiță care trebuie să-l asculte. „Sanda, mergi liniștită pe stradă!” „Sanda, nu mai întoarce privirea.” „Sanda, ce-ai găsit interesant în vitrina asta de te uiți ca un copil în cartea cu poze?”

- Sanda, ce-ai găsit interesant la niște oameni beți de-i privești atît?

- Sînt nostimi, uită-te și tu; ăla gras mai ales...

- O, draga mea, ești un copil. De ce mă faci să-ți repet aceleași sfaturi?

- Pentru că mi-e dor de ele, dragul meu, pentru că nu le-am auzit de mult.

Rîde... și e atît de plăcut să-l privesc rîzînd!...

Intrînd în casă, am exclamat:

- Dragul meu, ce drum lung, ce drum lung!...

- Lung?! De ce?

- Închide ușa și-ți spun.

A închis ușa, apoi a încuiat-o. Cînd s-a întors spre mine, l-am prins de gît cu brațele, sărutîndu-i întreg obrazul, lăsîndu-mă purtată pe sus prin toată casa.

El s-a dus să facă un duș, eu am pregătit două cafele.

Stînd în fotoliu, cu picioarele întinse pe un scaun, am simțit o stare de neliniște, în care gîndurile se adunau și se împrăștiau fără ca eu să pot reține ceva. Mîna îmi atârna molatecă pe brațul fotoliului, iar țigara, pe care n-o mai dusesem la gură, avea scrumul lung. Valeriu mi-a luat țigara, mi-a pus-o în scrumieră și m-a sărutat pe obraz. Și-a aprins o țigară, apoi s-a așezat în celălalt fotoliu.

- *A ciom tî dumaeș*, Sanda?

L-am privit întrebătoare.

- Te-am întrebat în rusește la ce te gîndești.

- Nu știu; nu-mi dau seama. Gîndurile zboară, așa, aiurea.

- Totuși...

Am băut din cafea. L-am privit cu atenție și, oricît am căutat, nu i-am găsit vreun defect. Îmbrăcase o pijama frumoasă, din fire sintetice, iar pe deasupra își luase halatul de casă. Știu că în minutele cît a stat în baie a făcut duș, s-a bărbierit și s-a spălat pe dinți.

- Ești tristă, Sanda.

- Nu... dragul meu. Mă gîndeam. Mă gîndeam la...

- ...la...

Hotărîrea era luată; trebuia să-i spun.

- Ascultă... Valeriu. Ne cunoaștem de un an jumate. Sîntem tot timpul despărțiți. Scrisorile și telefoanele tale, oricît de dese ar fi, nu te pot înlocui pe deplin. Am nevoie de tine, cred că mă înțelegi. De asta am și venit așa, pe neașteptate. Nu mai putem aștepta. Peste două zile e întîi iulie. Noi am fi plecat în concediu abia pe zece. Mi s-a părut prea mult să aștept pînă atunci. Ne vedem cel mult o dată la două luni. Divorțul tău nu se mai sfîrșește... tu amîni mereu transferul în Piatra Neamț...

I-am văzut obrazul umplîndu-i-se de un zîmbet imens. S-a ridicat din fotoliu, m-a luat în brațe și s-a așezat el în locul meu, ținîndu-mă pe genunchi.

- Bine, draga mea. Voiam să fie o surpriză plăcută dăruită de mine, dar văd că mi-o smulgi tu... Am nevoie să mai stau aici șase zile, adică săptămîna asta. Voi lua apoi concediul mai repede cu cîteva zile și vom merge împreună la Piatra. Știu că am șanse la un transfer favorabil. Cît despre proces, la termenul din august va fi gata. Am convins-o pe... soția mea, fosta mea soție!, să accepte divorțul. Nu te bucuri? Hai, nu fi mofturoasă. Șase zile cît stai în Timișoara vor fi o minunăție. Știu de ce nu-ți place orașul ăsta: din cauza ei. Dar acum nu e aici; e în Ungaria, într-un schimb de experiență. Vine abia săptămîna cealaltă, cînd noi vom fi deja departe...

Lucrurile dansau în cameră, în jurul meu. Mi se umeziseră ochii, voiam să plîng. Să plîng de ciudă că-l înșelasem. Îl înșelasem pe Valeriu, pe omul care-mi dăruia atîta fericire... Îl înșelasem cu un escroc sentimental.

- Capitolul 4 -

Escroc sentimental! Ăsta-i adevărul. Dar cum de nu mi-a venit în minte să-i spun atunci, în ultima seară, cînd am fost la el, să-l numesc pe adevăratul lui nume?! Escroc!!... escroc!... escroc sentimental...

Mi-e groază. Toată sînt învăluită doar de groază. Aud sunînd telefonul în încăperea vecină – biroul șefului – și de fiecare dată tresar. Mă aștept să fiu chemată la telefon... să aud în receptor vocea lui Mihai. Nu mi-ar vorbi mult, știu. Îmi va spune că mă așteaptă la el acasă, iar dacă nu mă duc, va face tot posibilul să afle Valeriu de ceea ce a existat între noi. Ori poate că m-ar șantaja în alt fel. Indiferent cum. Îl cred în stare de orice. Palma pe care i-am dat-o și mai ales modul în care l-am tratat ultima oară nu se poate să nu-mi fie răsplătite...

Dar zilele trec, telefonul sună pentru oricare dintre colegele mele de serviciu, nu și pentru mine...

M-am întors, împreună cu Valeriu, duminică seara în Piatra Neamț. Astăzi, joi, e ultima zi de serviciu. Mîine plecăm împreună în concediu.

Niciodată n-am avut mai multă fericire! Valeriu e sigur de transfer. Are toate aprobările: rămîne doar să-și facă transferul cînd ne vom întoarce din concediu. De fapt, nici nu se putea să nu reușească; directorul cel mare al întreprinderii la care vine aici, în Piatra Neamț, i-a fost coleg de facultate. Va primi imediat și locuință confort unu și... Doamne! Cît de fericită aș fi acum... Cît de fericită aș fi acum dacă asupra mea n-ar plana umbra acelui individ atît de primejdios: Mihai Vlădeanu. Mihai Vlădeanu – inginer stagiar la Uzina de Fibre Sintetice Săvinești. N-o să mă ierte, sînt sigură. Va ști să mă lovească. Așteaptă doar momentul cel mai potrivit... Dar n-am să-l las.

Nu... nu, băieţaş! Mîine sau poimîine va veni la tine un miliţian să te prevină că eşti acuzat de huliganism. Am trimis deja, de ieri, o scrisoare Miliţiei – ca din partea unei muncitoare de la uzina în care lucrezi –, relatînd cu lux de amănunte atitudinea ta vulgară faţă de femei. Am mînţit, ştiu bine, dar am făcut-o să mă apăr. Numai simplu fapt că te va lua la întrebări un miliţian, te va umple de frică şi-ţi va pieri curajul să mă şantajezi.

Azi e ultima zi cînd mai poţi acţiona. Dar n-ai decît să încerci; e ora de plecare şi eu m-am îmbrăcat deja. Am ieşit prima din birou şi sînt printre primele la poartă. Valeriu mă aşteaptă în stradă. Vom merge împreună acasă. Deseară vom ieşi puţin în oraş ori poate vom sta la televizor iar mîine vom pleca spre litoral. Nu, nici seara asta nu voi trece pe la Jana, chelneriţa aceea atît de... vulgară. Zilele acestea ai chemat-o mereu la tine, sînt sigură; dar ce mă interesează?! E prietena mea cea mai bună; totuşi nu am trecut şi nici nu trec pe la ea; ştiu că ar găsi două-trei clipe potrivite să-mi povestească tot ce-aţi făcut voi. M-aş indispune şi mai mult; mi-ar veni rău numai auzindu-ţi numele...

Băieţaş, băieţaş... am în mînă viitorul meu, fericirea mea... Vreau viaţa mea, familia mea; îl vreau pe Valeriu, omul care ştie să mă preţuiască. Am obosit; vreau liniştea unui cămin, liniştea cu micile, cotidiene griji gospodăreşti; sacoşele cu cumpărături, cafeaua cu lapte dimineaţa, prînzul în familie la întoarcerea de la serviciu, somnul de după-masă, o scurtă plimbare pe înserat, cina, programul la televizor, clipele de dragoste, foşnetul halatului de casă, zgomotul surd al papucilor, somnul odihnitor pe un pat mare, moale, sub un cearşaf proaspăt spălat şi călcat...

Mihai, băieţaşule... nu încerca să-mi faci vreun rău! Te-aş ucide. Cum? Indiferent cum. Dar te-aş ucide!!...

- Capitolul 5 -

Alerg dimineața pe plajă cu brațele înălțate spre cer să prind soarele. Îmi simt ochii dilatați de plăcere, umplîndu-se de lumină. Cad ostenită lîngă malul mării și mă acopăr cu nisip. Din mîna mea curg firișoarele mici, multicolore, atingîndu-mi trupul ca o alintare de dragoste. Apoi mîna-mi rămîne ostenită lîngă trup cu palma ascunsă în nisip. Nu mă gîndesc la nimic, sau poate la prea multe. Cineva s-a așezat lîngă mine și mă sărută pe obraz...

Cît a trecut oare? O oră?!... Două ore?... sau poate o jumătate de zi... Am visat îmbrățișarea caldă a soarelui și cîntecul de leagăn al mării. M-a trezit un strigăt ciudat, chemarea unui pescăruș, de sus, din înalturi, să zburăm împreună. Sînt prea ostenită de atîta liniște, prea ostenită să zbor acum cu tine, dar vreau să te revăd, micuț pescăruș, să te revăd și să-ți spun că te-am auzit. Vei reveni mîine și-n toate zilele care vor urma, să-ți spun de fiecare dată că mi-e dor de tovărășia ta în zborul meu. Ne vom legăna pe cîte o aripă, căutîndu-ne departe de țărm, regăsindu-ne seara, seara la apusul soarelui, pe nisipul plajei pustii. Nu vom fi decît noi doi și alți mulți pescărușii stăpîni pe întinderea țărmului. Oamenii vor fi plecat de mult, grăbiți spre cantine, spre restaurante, spre vile; pe cînd eu, înfășurată în cearșaf, cuibărită în nisip, voi fi pescărușul cel mai mare și-n jurul meu tu ai să-ți aduni prietenii, să discutăm despre liniștea serii și farmecul depărtărilor. Va veni la răsăritul lunii un pescăruș întîrziat să ne spună că, de departe, orașul se vede ca o inflorescență de lumini și se aude un zgomot surd de mașini trecînd pe șoseaua din apropiere, în timp ce marea adoarme încet printre pietrele mari pe țărmul pustiu, sub malul sălbatic. Drum bun, dragul meu, și nu uita că te aștept să revii, să zburăm împreună...

- Sanda, ce-ai văzut de faci semne cu mîna?

Am lăsat încet brațul în jos și m-am răsucit spre omul de lîngă mine. E un bărbat în puterea vîrstei, cu obrazul parcă anume

dăltuit ca să-i dea aerul de maturitate; puțin cărunt la păr și bine legat la trup. Stă rezemat într-un cot și citește o revistă germană împrumutată de la neamțul care face plajă alături de noi. Și-a ridicat ochelarii de soare și mă privește atent, plin de întrebare. Nu pot să-i răspund imediat. Întind mîna și-i ating umărul, apoi degetele mele se desfac și se înfig în părul de pe pieptul lui, strîngîndu-l cu putere. După felul cum mă privește, după expresia buzelor întredeschise și după strălucirea rece a ochilor îl simt încordat, stăpînindu-se plin de rațiune. Și e atît de bărbat! Tîmplele cărunțite, expresia rece a feței și părul, abundența de păr pe pieptul lui, trezesc în mine fiori de plăcere voluptuoasă.

- Nu mi-ai spus ce-ai văzut pe cer, Sanda.

- Nimic, dragul meu. Fluturam mîna, să mă joc cu razele soarelui, care mă loveau în ochi.

- Ești un copil, draga mea. Mergem în apă?

- Dacă vrei tu...

Aceeași baie în mare. Eu rămîn lîngă mal, unde apa-mi ajunge pînă la brîu, privindu-l pe Valeriu cum înoată pînă departe, oprindu-se din cînd în cînd să-mi facă semne cu mîna. Apoi se întoarce la mine, mă ia în brațe și mă duce unde apa e pînă la umerii lui. Îi stau agățată de gît și țip de fiecare dată cînd vrea să mă lase din brațe. Încearcă din nou să mă învețe să înot și iarăși îmi intră apă în gură. Scap din brațele lui și fug la mal, unde îl aștept frecîndu-mi cu prosopul părul umed.

În fiecare zi, la aceeași oră, ajungem la hotel, facem duș, ne odihnim cîtva timp, apoi coborîm la masă. Urmează baia de nămol, după care facem din nou duș, ne odihnim, mergem să stăm pe o bancă în parcul de lîngă hotel ori ne plimbăm pe faleză o oră, o oră jumate, pînă la cină. În seara aceasta am fost primii la cantină. Apoi, am insistat să ne plimbăm pe șosea în afara stațiunii; Valeriu a trebuit să cedeze rugăminților mele.

Un drum de țară ne-a dus, pe marginea unui lan cu mirișe de grîu, pînă la mare. Cîțiva străini, veniți cu mașinile lor, își instalaseră corturile aici, în afara stațiunii. La lumina slabă a înserării am observat dincolo de calea ferată un cîrd de oi, care se depărta. Pe țărmul abrupt, sălbatic, crescuseră ici-colo cîțiva arbuști. M-am oprit într-un loc din care se vedea stațiunea ca un buchet de steluțe albe,

albe... Valeriu îmi vorbea despre calitățile grozave ale unei mărci de automobile.

- Nu mă asculți, draga mea?

- Lasă-le-ncolo de mașini!

L-am sărutat pe obraz și i-am luat sacoșa din mînă.

- Am o surpriză...

Am scos din sacoșă cearșaful de plajă, l-am întins pe iarbă, apoi am scos de la fundul sacoșei sticla de vin pe care o cumpărasem fără să știe el.

- Minunat, Sanda! Va fi o seară plăcută.

- Mai ales că vom avea și lună; o lună plină răsărind acuși din mare.

L-am auzit rîzînd în timp ce încerca să desfunde sticla lovind-o cu fundul de pămînt. Eu îmi trecusem mîinile prin păr, desfăcîndu-mi-l, reținînd între degete clamele cu care mi-l strînsesem la ceafă. Lăsasem mult capul pe spate, privind cu ochii întredeschiși. Poate că vîntul mă sărutase pe buzele strînse într-un surîs de plăcere și rămăsesem în voia unui fior ciudat ce-mi învăluia trupul.

Am tresărit cînd, după una din loviturile ritmice ale sticlei cu fundul de pămînt, am auzit o pocnitură.

- Grozavă presiune, Sanda! Cine știe unde-o fi sărit pluta. Ai luat cumva și un pahar în sacoșă?

- Nu... nu cred, dragul meu. Bem din sticlă...

- ...ca bețivii la bodega unde se vinde bere – adăugă în glumă Valeriu, așezîndu-se lîngă mine pe cearșaf.

Am aprins două țigări, i-am dat lui una. Departe, prin mijlocul lanului, un tren de marfă trecea spre Constanța. Apoi, în liniștea care ne acoperea, răzbăteau pînă la noi frînturi de muzică dinspre corturile străinilor... Terminaserăm de mult vinul și fumaserăm patru sau cinci țigări.

Oricît aș fi vrut, nu mă puteam concentra deloc să ascult ce-mi spunea Valeriu. Ochii mei, plini de farmecul luminilor din stațiune, căutau acum spre mare locul unde avea să răsară luna.

- Privește! – am exclamat ridicîndu-mă cu mîna întinsă către larg.

Luna ieșise lent din apă, trimițînd pînă la noi, peste unduirea monotonă, un drum de lumină. Clipe lungi de liniște...

Țigara mi se stinsese între degete și-am lăsat-o să cadă. L-am prins pe Valeriu de mînă. L-am apropiat. Sărutul a fost lung. I-am descheiat cămașa, sărutîndu-l pe gît, pe umeri, pe piept. Tot trupul mă durea de plăcere iar genunchii mi se muiaseră ca de oboseală îndelungată. I-am cuprins mijlocul cu brațele și l-am tras după mine pe cearșaf. Mi-a luat obrazul între palme să mă sărute. M-am depărtat încet, lungindu-mă pe spate, în timp ce palmele mele, lunecînd pe trupul lui, mi-l chemau aproape. Îmbrățișarea a fost lungă, cu un sărut cam violent din partea mea. Apoi l-am sărutat pe obraz, strîngîndu-i voluptuos umerii cu palmele și genunchii cu genunchii mei. Mi-am apropiat buzele de urechea lui și i-am șoptit rar, ca o chemare:

- Vreau... Simt că și tu vrei, dragul meu...

M-a sărutat pe obraz, apoi mi-a luat mîinile, cu care îi înlănțuisem trupul, și mi le-a sărutat:

- Ești un copil, Sanda! Iarăși trebuie să-ți spun lucrul ăsta. Crezi că ne-am simți bine aici, pe cîmp?!

M-a prins de brațe și m-a ridicat în picioare.

- Mergem la hotel. Zău! Gîndește-te numai ce confort avem în cameră!

A aprins două țigări, mi-a întins mie una și m-a sărutat pe obraz. A împăturit cearșaful și l-a pus în sacoșă. Apoi a luat sticla și mi-a arătat-o:

- Ce zici, s-o arunc în mare?

- Mda… – am murmurat.

L-am văzut arcuindu-se pentru o clipă ca un adevărat atlet, apoi sticla a tăiat aerul cu zgomot, căzînd în mare, destul de departe. Cercuri concentrice au stricat pentru un timp cărarea de lumină dintre lună și noi...

Pe drumul de țarină ce duce spre șosea, strînsă pe după umeri de brațul lui Valeriu, ascultîndu-l cum îmi vorbește tot de mașinile germane și simțindu-i mersul sigur alături de mine, mă dojeneam în gînd pentru dorința mea nesăbuită de-a face dragoste undeva pe cîmp, în locuri aproape străine, aproape sălbatice.

...Și puțin îmi păsa că un pescăruș întîrziat se grăbea spre ceilalți pescărușI adunați pe plaja stațiunii, să le vorbească de frumusețea nocturnă a unui țărm sălbatic...

- Capitolul 6 -

Dar cine m-ar putea contrazice? Oare cine? Sînt singura care pot spune cum a fost concediul meu; concediul meu și-al lui Valeriu. Vara anului 1970!... Va rămîne notată cu litere mari în amintirea mea. Nu a fost o vară și nici nu a fost un concediu. A fost un vis. Un vis de două săptămîni alături de el, Valeriu, bărbatul pe care mi l-am dorit întotdeauna.

E unic oare?

Da, pentru mine e unic...

Și oare cît am recăpătat în aceste două săptămîni de concediu?

Mă uit în oglindă și nu-mi vine să cred; sînt tînără! am întinerit mult, aproape nepermis de mult... sau... nici nu am întinerit... mi-am recăpătat doar vîrsta: treizeci și patru de ani! Nici un rid, nici o cută cît de mică în jurul gurii... fața curată; ochii mari, senini; părul bogat și dinții din marmoră albă, dăltuiți de cel mai iscusit creator de artă... Sînt femeia de treizeci și patru de ani!...

M-am rotit în fața oglinzii, admirîndu-mă în întregime. Poate c-ar trebui să fiu mai orgolioasă; sînt frumoasă, cu adevărat frumoasă, și nu e cazul să mai fiu modestă. Chiar în fața lui, a lui Valeriu, trebuie să fiu întotdeauna plină de încredere în mine, să nu mă mai simt mică, aproape umilă, deși mereu-mereu sînt nevoită să descopăr că e mai bărbat, mai adevărat bărbat, mai adevărat soț decît mi-aș fi putut dori vreodată.

- Remus!!

Oare de ce am țipat?!

Intru ca o furtună în camera de alături și-l găsesc pe Remus în picioare; tocmai se ridicase din fotoliu să vină la mine. Mă privește mirat, cu ochii mari, întrebători. Ceva mă face să stau pe loc, încordată, cu nervii strînși parcă într-o mînă cu degete împietrite. Doar ochii mi se mișcă în jur, cercetînd încăperea. Clipele trec –

multe clipe de tăcere lungă –, iar eu stau de piatră – o piatră cu ochi vii –, pe cînd Remus, fiul meu; ba nu!, e fiul unei fete de optesprezece ani, fugită de acasă cu un bărbat serios, în puterea vîrstei, la aproape treizeci și cinci de ani. Întotdeauna mi-au plăcut bărbații sobri, serioși, maturi. Ha-ha-ha! S-ar putea ca la nașterea mea ursitoarele să-mi fi hărăzit acest cult pentru bărbații adevărați, bărbații siguri pe ei, cu față de piatră și gesturi calculate, calculate cu toleranțe de cîteva procente la milion. Asta sînt eu, Sanda, femeia Sanda.

- Mama, de ce surîzi? De ce-ai țipat mai înainte la mine?

Am redevenit serioasă, probabil cu surîsul împietrit pe buze într-o expresie de furie. Pe picupul aparatului de radio se învîrtea o placă:

„Zai, zai, zai...”

Zai, zai zai...”

Melodia, numai melodia era de vină. Am smuls cu furie placa de pe aparat, ridicînd-o deasupra capului într-o mișcare prin care voiam s-o arunc de dușumea.

- Mama, nu, te rog!...

M-am simțit înlănțuită de brațele băiatului meu și am văzut ridicată spre mine o față de adolescent, aproape implorîndu-mă.

Cînd oare a crescut băiatul meu?! Și cine oare ar crede că am băiat așa de mare?!...

Am lăsat brațul în jos și m-am simțit eliberată din încleștare.

- De cînd o ai? – l-am întrebat.

- De... aproape două luni, din timpul examenului de admitere la liceu. Nu, te rog să n-o spargi!

Am pus placa pe masă în timp ce privirea mea îl măsura necruțătoare:

- Altceva n-ai de făcut?

- Dar... am reușit la examen... Mi-ai promis că vara asta pot citi în voie. Acum citeam... ascultam muzică...

- Muzică! – am izbucnit eu. Altceva n-ai găsit s-asculți?

Băiatul și-a rotit un timp privirea peste lucrurile din cameră, lăsîndu-și-o atîntită asupra plăcii.

- Îmi place melodia asta. Știi... se auzea mereu la cineva, dintr-o cameră vecină, atunci cînd mergeam pentru meditație la

domnul inginer Vlădeanu. Melodia îmi amintește de emoțiile de atunci... de dorința mea de-a intra la liceu. Acum... cînd am intrat deja la liceu, parcă melodia are alt farmec...

Poftim! Acesta e băiatul meu; șaisprezece ani! A stat an de an cu mine și nici măcar nu știu cînd a crescut. Nu m-aș mira să-l surprind scriind scrisori de dragoste ori poate grăbindu-se la vreo întîlnire...

- Bine, Remus, – am murmurat eu, încercînd o înțelegere cu el – bine, n-am nimic împotrivă să asculți melodia asta, dar numai cînd lipsesc eu de acasă. Altfel, sparg placa! M-ai înțeles?

„Așa cum ție îți amintește de clipe deosebite, plăcute, mie îmi aduce aminte că am făcut o prostie, o mare și regretabilă prostie...” – am vrut să adaug, dar la ce bun asemenea confesiuni făcute fiului meu?!

Ca din întîmplare, am luat de pe masă cartea ce-o citea și m-am uitat pe copertă; o carte de sau despre matematică, n-am observat prea bine. Am pus cartea la loc în același gest de indiferență, vrînd să ies.

- Mama... cred că la liceu n-o să mai am dificultăți cu matematica. A început să-mi placă... adică... mi-a trebuit foarte puțin să descopăr că e frumoasă...

- Bine – am murmurat, ieșind deja din cameră.

M-am dus în camera tatei și m-am întins pe canapea, cu fața în jos, înfundată în pernă. Îl așteptam pe...

Da. Îl așteptam pe a Valeriu.

- Capitolul 7 -

Cînd a venit, era aproape seară – sfîrșitul unei zile fierbinți de la mijlocul lui august. Ne întorseserăm de aproape trei săptămîni din concediu; eu îmi reluasem serviciul iar el, în numai o săptămînă, s-a și transferat în Piatra Neamț. A primit să locuiască provizoriu, cu încă cineva, într-un apartament de oaspeți al întreprinderii, la un bloc din Cartierul Mărăței. Și-a dus acolo doar un geamantan aproape gol; în realitate, stătea la mine.

- Vezi – mi-a spus –, trebuie să-mi las geamantanul acolo. Formal, legal dacă vrei să-i zic așa, eu sînt acoperit; locuiesc într-o cameră de oaspeți a întreprinderii. La o adică, soția nu mă poate acuza la proces că locuiesc la o altă femeie – părăsirea domiciliului conjugal! – iar întreprinderea, conform articolelor în care s-a încadrat transferul meu, trebuie să-mi acorde, prin repartiție, un apartament corespunzător; sînt doar – mai sînt doar! – căsătorit și am un copil.

Cîtă inteligență! Un calcul perfect. Și nici nu se putea altfel; Valeriu nu poate da greș.

Nu l-am auzit cînd a venit, i-am simțit doar sărutarea pe mîna ce o țineam lîngă obrazul îndesat în pernă. M-am rotit, întorcîndu-mă cu fața în sus, l-am prins de brațe și l-am apropiat să-l sărut. Între trupurile noastre apropiate am auzit un foșnet de hîrtie boțită.

- Ce-s hîrtiile astea?

- O surpriză pentru tine, draga mea.

Avea un zîmbet calm, calculat, puțin iscoditor. Am sărit de pe pat și i-am luat hîrtiile din mînă, parcurgîndu-le nerăbdătoare.

- Valeriu! – am exclamat, înlănțuindu-i gîtul cu brațele. Ești o comoară, dragul meu!... Cînd ai primit locuință?

- Ieri.

- Ieri?! Și cum de nu mi-ai spus aseară?

- Am vrut ca surpriza să fie deplină; să pot avea și cheia de la apartament.

A scos din buzunar o cheie:

- Asta-i, draga mea. Și-acum... mergem acasă. La noi.

Am plecat fără grabă, în același ritm de mers liniștit, cumpătat. La braț, ca întotdeauna.

Priveam înainte fără să văd pe cineva, aveam ținută de zile mari, pieptul scos în afară, capul drept, mersul ușor, ca de vis, mă lipeam mult de Valeriu și-l strîngeam cu brațul drept de brațul său stîng.

Liniște, cu pași egali pe trotuar.

Și-n mijlocul acestui ritual, mîna mea stîngă a început să vînture poșeta prin aer.

- Dacă nu ții poșeta liniștită, ți-o iau s-o duc eu.

Am lăsat brațul cu poșeta să atîrne liniștit pe lîngă corp și, din mers, m-am ridicat pe vîrfuri, sărutîndu-l pe obraz.

- Sanda!... Pe stradă?! Vezi dacă m-ai murdărit de ruj.

- Nu, că nu-s rujată.

S-a uitat o clipă spre mine – privirea lui dojenitoare, atît de cunoscută!

- Să nu mai ieși vreodată pe stradă fără să te rujezi. E drept că folosești un ruj foarte discret, îți stă minunat cu el, de departe nici nu se observă dacă ești sau nu rujată, dar eu – înțelegi? – vreau ca întotdeauna să fii pusă la punct. Îmi promiți c-ai să faci așa?

- Îmhm...

- Draga mea... se răspunde prin *da* sau *nu* la o întrebare și niciodată prin acest mormăit ambiguu.

L-am strîns mai cu putere de braț, parcă vrînd să mă contopesc cu ființa lui și am șoptit:

- Scuză-mă, dragul meu! Am vrut doar să te necăjesc. De altfel, știi că fac tot ce-mi ceri.

Mi-a răspuns cu un surîs care m-a înfiorat, întregind proporțiile fericirii. Și nu era prima oară cînd aveam impresia că, dacă nu m-ar fi ținut de braț, aș fi zburat... sus, sus!, deasupra orașului, deasupra munților...

Coboram treptele de lîngă teatru, eram deja în centrul orașului și eu nu știam încotro mergem; de fapt, nici nu-l întrebasem.

- Dragul meu, nici nu mi-ai spus în ce cartier e apartamentul; „Mărăței", „Precista" sau „Lenin"?

- „Lenin"?! O, Sanda, mă uimești! Îți închipui c-aș fi acceptat locuință în „Lenin"?! într-o cameră de-acolo, dacă pui un pat, nu mai rămîne loc decît pentru un scaun.

Mi-a surîs șăgalnic, strîngîndu-mă mai tare de braț:

- Te las pe tine să ghicești unde.

- În „Mărăței", probabil – am gîndit cu glas tare, știind că acolo s-au dat în folosință de curînd unele blocuri.

Nu mi-a răspuns, ci doar a zîmbit, parcă spunîndu-mi: „vei vedea". N-am mai insistat să aflu, de teamă să nu-l supăr. Am mers mai departe tăcuți, la fel de apropiați, la fel de fericiți.

Pe strada Chimiei, în dreptul unei scări de la cel de-al doilea bloc, s-a oprit și mi-a indicat printr-un gest scurt că trebuie să intrăm.

- Aici?!...

Surîsul lui m-a făcut să înțeleg că nu a glumit.

Abia acum fericirea era deplină, era totală! Așadar, primise locuință chiar în centrul orașului, vom locui într-un apartament cu cel mai bun confort.

- Pe ce buton să apăs, Sanda? – m-a întrebat în lift.

Nu puteam decît să-i surîd, ținîndu-l de braț, lipindu-mă de trupul lui.

- Voi apăsa pe șapte – a continuat –, nu e nici ultimul, ca să ne curgă apa de ploaie în cameră prin tavan și nu-i nici prea jos, să auzim zgomotul mașinilor ori al copiilor care se joacă lîngă bloc.

Mi-a dat cheia, am descuiat și am intrat prima. Un hol; în față – ușa spre bucătărie; în stînga – o singură cameră; în dreapta – sufrageria, apoi un alt hol mic, din care se intră în cea de-a treia cameră și în baie, o baie într-adevăr bună, cu cadă încăpătoare, duș, faianță...

- Aici a fost un apartament de oaspeți al întreprinderii – mi-a spus Valeriu cît timp eu am cercetat încăperile. Apartamentul de oaspeți l-au mutat săptămîna asta în „Mărăței", la un bloc nou. Am reușit să nu completez la Primărie ordinul de repartiție în forma

definitivă. Voi face asta abia după ce ne căsătorim; acum ar fi trebuit s-o trec și pe... soția mea în acte.

De la fereastra uneia din camere se vedea prin lumina înserării pînă departe spre Ceahlău. Rămăsesem cu coatele rezemate de marginea ferestrei, ascultîndu-l pe Valeriu în continuare.

- Am vorbit cu niște zugravi și-n cîteva zile interiorului e gata. Mîine va trebui să te ocupi de banii depuși pentru apartament.

- Am găsit cui să cedez locul. Primesc imediat și banii – am murmurat absentă.

- Foarte bine! Cu banii ăștia mobilăm apartamentul. O luăm sistematic: zugrăvim totul cu un tapet frumos, plăcut; peste șase zile e procesul, iau hotărîrea de divorț, apoi... în cel mai scurt timp... Ce crezi că vom face?

Îmi luase obrazul între palme și mă privea lung, cu dragoste. Eu nu puteam să-i răspund; a continuat tot el:

- Imediat după căsătorie, cînd și apartamentul va fi pus la punct, vom da o petrecere; va trebui să sărbătorim evenimentul...

Simțeam că nu mai rezist și m-am sprijinit cu spatele de perete; apoi genunchii mi s-au înmuiat și m-am lăsat să lunec, ghemuindu-mă ca un om istovit lîngă zid. Valeriu s-a aplecat spre mine, vrînd să mă întrebe ceva, dar nu l-am lăsat să vorbească. L-am sărutat de cîteva ori, apoi m-am lungit jos pe parchet, obligîndu-l să facă la fel. Îmbrățișările au fost lungi, pline de dorință. Iar cînd ne-am oprit osteniți și l-am auzit spunîndu-mi că ar fi bine să mergem acasă, m-am ridicat într-un cot, privindu-l furioasă:

- Ce dracu', Valeriu, atîta reținere?! Tu ai nevoie de confort ca-ntr-un hotel imperial, să poți face dragoste cu mine?

Am crezut c-o să se ridice și-o să-mi întindă mîna să mă ridic și eu, dar m-am înșelat. A surîs îngăduitor, m-a sărutat pe obraz, apoi tot mai aproape de gură, pînă cînd, buzele noastre întîlnindu-se, ne-am contopit într-un singur sărut, o singură îmbrățișare...

- Capitolul 8 -

Sistematic! Au venit zugravii și au început lucrul. În patru zile, camerele au fost gata. Un tapet frumos, că se poartă, executat artistic. Valeriu a admirat tapetul, m-a lăsat să fac toate corecturile, apoi m-a luat de mînă și am plecat spre casa părinților mei...

Mama a murit de mult, de vreo zece ani, din cauza unei operații nereușite. Tata a fost în vremea lui avocat, a fost și procuror… și judecător, dar a ieșit la pensie ca avocat; acum e pensionar și bun, ba chiar foarte bun prieten – nu numai bunic – a lui Remus, băiatul meu.

Ajuns acasă, Valeriu și-a luat geanta de voiaj și am mers împreună la gară. A plecat numai el la Timișoara... A treia zi primesc o telegramă fulger: „Draga mea soție Sanda, sosesc mîine-seară.” Mi-a spus soție, deci... Doamne! Cum trebuia să mă manifest?! Terminase, așadar, procesul!... Sistematic!

Imediat ce s-a reîntors Valeriu în Piatra Neamț, am depus actele pentru căsătorie. Cu banii ce-i recăpătasem cedînd altcuiva opțiunea mea pentru construcția unei locuințe proprietate personală și cu încă ceva bani am mobilat întreg apartamentul. Așa mobilat, l-am lăsat încuiat două zile, apoi am venit să ne instalăm definitiv. Prima impresie, pentru mine, a fost covîrșitoare. Era mai mult lux, mai mult confort, mai mult bun-gust decît mi-aș fi putut dori. Și – tot sistematic! – după cîteva zile, într-o sîmbătă din prima jumătate a lunii septembrie, ’70, a fost cununia civilă; colegi, colege, bomboane, cunoscuți, cunoscute, coniac, flori și îmbrățișări. În final – invitația ca la ora opt toți să fie prezenți în apartamentul nostru pentru cinstirea evenimentului.

*
* *

Cum a decurs cinstirea evenimentului? Complicat de povestit. Un lucru e cert: a fost o petrecere de zile mari; zeci de

cadouri, urări de fericire, buchete de flori și tot atîtea îmbrățișări. Dar surpriza a venit din partea lui Valeriu:

- Draga mea, pentru noi amîndoi am aceste hîrtii, care înseamnă actele pentru o mașină *Dacia 1300* ce-o vom primi, cred, la primăvară. Și totodată, formele de înscriere a ta la școala de conducători auto.

Cum m-am manifestat? Nu, nu mai reținn. Probabil a fost o explozie de fericire. O explozie sinceră, fără nimic strident, fără nimic exagerat.

Din nou petrecere, dans, băutură. Cineva dansează strîns cu șeful meu. E o femeie trecută puțin de patruzeci de ani, cu o statură impunătoare; pieptul mare, împingînd puternic în afară bluza de mătase; trăsăturile feței, cu încrețituri în timpul surîsului, pline de farmec; dantura curată, cu un dinte de aur într-o parte; buzele rujate puțin cam mult și, în sfîrșit, părul, părul oxigenat, lăsat liber să se rostogolească pe umeri și pe spate. Ce poate fi mai răscolitor pentru un bărbat?!... A trebuit s-o invit și pe ea la petrecere. E doar Jana, cea mai bună prietenă a mea; chelneriță la un restaurant de lux, femeie coborîtă parcă din filmele sexy. Soțul ei, maistru mecanic, posac și plictisit de viață, bea mereu, retras cu încă vreo doi într-o altă cameră, în timp ce ea aprinde privirile bărbaților.

Melodia s-a terminat iar cineva a decretat cu voce tare o pauză. Unii și-au terminat paharele, alții și le-au reumplut.

Ostenită de atîta dans, m-am așezat pe fotoliul cel mare din sufragerie. Jana a venit lîngă mine; m-a cuprins pe după gît și s-a așezat pe jumătatea de fotoliu ce i-am oferit-o.

- Sanda, ești fericită, cred. Și eu sînt! Șeful tău e adorabil; mîine după-amiază, la cinci, mă așteaptă cu mașina lîngă Poștă, acolo, pe o stradă, oi vedea eu. Ăla, de-i coleg cu Valeriu, mi-a spus c-o să treacă pe la restaurant săptămîna viitoare; îi pleacă soția undeva la țară, la părinții ei.

A sorbit din paharul ce-l ținea în mînă și imediat s-a întors spre mine:

- Ascultă, dragă, ce s-a întîmplat cu inginerașul ăla, care l-a mediatat pe Remus?!

Am mormăit ceva, dar ea nu mai așteptase răspunsul meu:

– Extraordinar, dragă! Ce să-ți spun!... M-am întîlnit doar o dată cu el, ți-am mai povestit parcă, dar... Ehe!... Ascultă-mă; ai fost prostuță că nu te-ai purtat mai dulce cu el... (*Rîde înfundat, îmi șoptește ceva, apoi devine gravă:*) A fost totuși... măgar. N-a mai dat nici un semn de viață. Și n-ar fi avut decît de cîștigat; la restaurant l-aș fi servit cu orice, iar de întîlnit... o dată, de două ori pe săptămînă... Nu mă supăram dacă ar fi avut o prietenă, dreptul lui – e tînăr. E tînăr și…! M-a sărutat pe obraz, șoptindu-mi:

- O-ooo, și…!... Nu mă privi așa urît; eu nu pot fi ca tine, fetiță cuminte. Nici n-am pentru cine.

S-a ridicat, invitată la dans.

O vedeam parcă intrînd la Mihai, îmbrăcată numai într-o rochie de vară, cu poșeta în mînă, iar lîngă poșetă, purtînd o plasă cu un pachet de fursecuri și o sticlă de coniac.

Doamne! vreau să fac ceva, să mă gîndesc la alte lucruri, dar în minte nu-mi stăruie decît imaginea Janei, această femeie vulgară, pe care mi-o închipui intrînd la Mihai, sărutîndu-l, lăsîndu-se dezbrăcată de el... „Înțelegi, Sanda, ea e femeia pe măsura mea; ca o pîine mare, intermediară, din care muști cu poftă atunci cînd ești flămînd...” Și, fără voie, îmi vin în minte alte vorbe de-ale lui Mihai. Îl văd stînd lîngă calorifer, surîzînd, ori poate aruncîndu-se pe patul de fier, în care nu avea loc decît o singură persoană; mă chema alături de el, ca, de fapt, să stau în brațele lui. Uneori îmi dădea drumul jos, pe parchet, apoi se rostogolea și el lîngă mine.

„Pîine mare, intermediară”! Culmea ar fi să-i spun acum Janei părerea „inginerașului” despre ea. „Nu de așa ceva am nevoie, Sanda. Mi-e necesară, e drept, dar o refuz. Ea nu știe decît să facă dragoste, atît. E culmea cum natura a reușit să adune atîta vulgaritate și ignoranță într-o femeie ca ea. Înțelegi?! Vulgaritate, ignoranță și lux! Lux, lux, lux – «Vînd mobila asta, mai pun ceva și iau una formidabilă». «Vînd *Moskvici*-ul și, cu banii pe care-i mai avem, luăm *Fiat 124*.» Excursii peste hotare, din care se întorc cu tot felul de țoale. Să nu mai fie nimeni ca ei! Se duc în străinătate... Hm! Așa cum se duc țăranii la oraș; prima grijă e să vadă ce pot tîrgui. Da, Sanda, și prietena ta e la fel cu toți ăștia, care adună lemnărie în casă, își pun dinți de aur și-și cumpără haine din piele. Iar cînd s-au îmburghezit de-a binelea, doamna are nevoie de un tînăr cu care –

pur și simplu! – să facă dragoste, sau de la care să stoarcă declarații amoroase. Ehe! Se mai găsesc și proști din ăștia care-și cheltuie tinerețea cu niște... Eu unul m-am vindecat... Iar cît privește soții lor, ei își găsesc niște pipițe care să le pape banii, ori se cufundă în băutură și flecăreală despre fotbal. Hai, Sanda, spune ceva... Ești dezgustată că m-am culcat cu Jana; știu că ți-a povestit tot, cu lux de amănunte, dar de ce nu te gîndești că și tu ai o parte de vină? Tu mi-ai dat-o. Eu am fost flămînd și am mușcat din pîinea intermediară ce mi-ai oferit-o. Am mușcat, m-am săturat, pe urmă mi-a venit să vărs."

- Sanda, ce-i cu tine?!

- Nu știu, îmi vine să vărs.

Am îndepărtat ușor mîna lui Valeriu de pe brațul meu și am intrat în baie. Mi-am spălat obrazul cu apă rece și m-am privit îndelung în oglindă. Femeia de dincolo de sticlă eram eu: fermecătoare, plină de lux și destul de ignorantă. Farmec, lux și ignoranță! „Pîine mare, intermediară"...

Valeriu a bătut ușor în ușa de la baie, întrebîndu-mă:

- Pot intra?

- Da...

A venit lîngă mine, m-a prins de brațe și m-a privit lung, iscoditor:

-Ei, Sanda, nu cumva ai și tu o surpriză pentru mine? Ar fi...!

- Nu, dragul meu, n-am rămas gravidă. Pur și simplu mi-a venit să vărs.

M-am întors în sufragerie. Începuse dansul; cunoștințe multe care îmi surîdeau de fiecare dată cînd le întîlneam privirea. În dormitor, tata se întreținea cu părinții lui Valeriu; se cam amețise bătrînul și devenise de o volubilitate cuceritoare. Cît despre Remus, el învăța să danseze cu Gica, o fată de 28 de ani, brunetă, cu părul lung, colegă de-a mea de serviciu, una dintre bunele mele prietene. Ca și Jana, ea aprinsese privirea multora dintre invitați. Acum, amețită de băutură, n-a mai acceptat nici unui bărbat invitația la dans, hotărîndu-se să-l învețe pe Remus să danseze.

Soțiile celor veniți la petrecere sînt femei încîntătoare; mă iau de braț și-mi vorbesc atît de apropiat!... parcă ne-am fi împrietenit de mult și nicidecum seara asta, cînd pe unele dintre ele

le-am văzut întîia oară. Nu mă deranjează prezența nimănui. Chiar și Jana, mai ales ea!, mă face să mă simt fericită. La ce bun s-o acuz pentru firea ei?! Mi-a spus doar că ea nu are pentru cine să fie sfîntă. Și cred că ăsta-i un motiv serios. A fost amanta lui Mihai... numai pentru o dimineață... dar a fost! Mihai a pus întîi o pătură în geam, s-a făcut aproape întuneric în cameră, a așternut un cearșaf pe salteaua de jos, de lîngă calorifer, și Jana s-a întins singură, ținînd în mînă sticla de coniac. Nu am în minte decît imaginea ei: rămasă doar în costumul de baie, cu sticla de coniac în mînă, întinsă pe aceeași saltea pe care am dormit de atîtea ori eu. Mihai s-a aplecat spre ea, a sărutat-o, a băut coniac din sticlă, a pus deoparte sticla, și-a răsfirat degetele prin părul ei bogat, a sărutat-o pe obraz, pe gură, pe gît, apoi sărutările s-au oprit pe pieptul ei. Totul, dar absolut totul mi-a povestit ea în seara aceleiași zile. De ce? Mda... ar fi trebuit să înțeleg. Mă provoca. O provocare izvorîtă din prietenia sinceră ce-o lega de mine. Văzuse într-o seară în noptiera mea Carbaxin și s-a supărat foc; mi-a spus că dacă o mai duc așa, nu-mi rămîne decît să fiu o clientă permanentă a clinicii de psihiatrie. Cred că ar fi dorit din tot sufletul să mă știe amanta lui Mihai, să nu mai vadă în noptiera mea calmante... să mă știe femeie cu adevărat.

Plec iarăși la baie să mă spăl pe ochi cu apă rece. Mă uit lung în oglindă și descopăr că noaptea asta de chef a început să lase urme pe obrazul meu. Vrînd să-mi masez puțin obrazul, rămîn cu palmele în aer, amintindu-mi de Dorian – fotbalistul! Nu, nu cred c-a jucat vreodată fotbal. Mihai mi-a spus, după ce m-a văzut prima oară cu el: „are o mutră de fotbalist”, iar de atunci, în discuțiile noastre, îl numea doar „fotbalistul”. Deși Valeriu îl considera prieten, n-a putut să-l invite la petrecerea asta; e plecat în URSS la o specializare.

Merg după fursecuri, dar pe holul de la intrare, o aud pe Gica rîzînd încetișor în bucătărie:

- Ei, Remus...? Hai... nu te teme; nu-i nici un păcat în asta.

Prin ușa bucătăriei, întredeschisă, o văd pe Gica sărutîndu-l pe Remus. Trîntesc cu putere ușa de la sufragerie și strig:

- Remus...

Întru în bucătărie. Remus e lîngă geam, roș tot, iar Gica se reazemă de spătarul unui scaun. Iau o farfurie cu fursecuri și i-o dau lui Remus:

- Du-o în sufragerie.

După un schimb de priviri reci, Gica vine lîngă mine și mă sărută pe obraz:

- Sanda, nu fi rea. N-am făcut nici o crimă. L-am învățat doar să sărute. Ei, hai, nu te teme; n-am să merg prea departe. Știu că ne-ai văzut...

M-am așezat pe un scaun și mănînc din fursecurile care – destul de multe – n-au putut fi consumate pînă acum. Gica mă cuprinde cu brațele de după gît, plecîndu-se mult spre mine:

- Te-ai supărat, Sanda?

- Mmmnu... nu cred.

Rîde amețită de băutură:

- Am vrut să-ți fac o mare surpriză seara asta.

- Zău?! Ce surpriză?

- Voiam să vin la petrecere împreună cu Mihai.

- Care Mihai?!

- Inginerul de la Săvinești. Cel care l-a meditat pe Remus. Nu-ți amintești? Mi-ai făcut cunoștință odată cu el. Am fost și la film împreună, parcă ți-am spus.

- Mda, daaa... – am murmurat.

Gica s-a așezat pe celălalt scaun rîzînd:

- Am avut ghinion, Sanda; n-am putut să vin cu el.

„Foarte bine! Asta mai lipsea!”

- L-am căutat. Știi că a plecat?

Am tresărit:

- Zău?!

-Da. Într-o luni, pe 29 iunie.

- Iunie?! – m-am mirat fără să-mi dau seama de ce.

- Da. Și-ncă ce plecare!... S-a certat cu cei din conducerea uzinei. În timpul certei – de fapt o discuție cam violentă – a adus vorba de problema locuințelor pentru tinerii ingineri. I s-a spus să-și cumpere. Atunci a intervenit el. Știi ce-a spus?

- Nu... nu-mi închipui...

- „De ce să ne cumpărăm locuințe noi, cei care avem și salarul mic și, în plus, abia începem viața de salariați prin a ne cumpăra o cratiță și un reșou electric?! Locuință să vă cumpărați dumneavoastră, care aveți și cratițe, și linguri, și haine, și mobilă, iar

apartamentul cu trei camere, pe care l-ați primit, să-l dați celor care abia au ieșit din facultate și au un singur costum de haine bun. Aceștia, cînd vor ajunge să aibă și haine, și ceva mobilă, vor cumpăra locuință și vor da apartamentul la alții. Nu? Așa e drept. Pentru că țara e la fel de mamă pentru toți."

Am privit-o lung pe Gica:

- Cuuum?!... El... a spus...?!

Gica rîde:

- Da, Sanda; zi și tu, nu-i nebun?! Ce curaj! Închipuie-ți ce-a ieșit!...

- Ce...?

- Cînd șefii au ridicat tonul la el, luîndu-l cu tot felul de... vorbe mari, a ieșit din birou... și bun ieșit! A predat contabilului inventarul ce-l avea pe numele său, a predat legitimația de uzină, și-a încărcat bagajul în două geamantane, a predat cheia de la cameră și... a plecat, Sanda; a plecat definitiv!

- Unde?!

Nu-mi dau seama cum de-am întrebat. Voiam doar să pun capăt discuției despre fostul meu... amant.

Amant – ce vulgar am fost învățată să simt în urechi cuvîntul ăsta! La auzul lui îmi vin în minte femei despre care lumea zice că au o moralitate îndoielnică; femei cu obrazul ascuns în gulerul ridicat al hainei, grăbindu-se la întîlnirea cu omul iubit – bărbatul care știe să le scoată din dulcea lor mediocritate, știe să le ofere clipe mai frumoase decît banalele, sterilele scene de familie, adevărate naturi moarte în care ea, femeia, stă între un soț plictisit și un maldăr de rufe nespălate.

Amant!... – un tînăr frumos, cu ochi mari, visători, pentru care nu-i nici o tragedie dacă tu ai chef să-i ciuruiești colțul cearșafului cu țigara sau, din neatenție, în timp ce-l îmbrățișezi, îi murdărești gulerul cămășii cu ruj. Va rîde, va rîde sincer de capriciile tale și se va amuza copios cînd te va vedea cum încerci să umfli unul din prezervativele ce le are într-o pungă de polietilenă pe raftul de la capătul saltelei așternute lîngă calorifer.

- Sanda, mă asculți? De ce surîzi?

- Poftim?!

Gica mă privește lung, mirată:

- Îți spuneam că nu știe nimeni unde a plecat Mihai. Pur și simplu a plecat.

- Mare pagubă! Doar n-am să mă apuc să-l caut.

Am privit-o cu atenție, apoi am întrebat:

- Îți pare cumva rău că a plecat?

- O, nu! mai ales acum, cînd știu că a fost în stare să plece așa... Doamne, ce prostie aveam să fac!...

- Prostie?!

Rîde. Mă cuprinde cu brațele pe după gît:

- Da, Sanda, o prostie mare. Mă îndrăgostisem de el, mai bine-zis, îmi plăcea. Îl vedeam grav, serios, cumpătat – un adevărat bărbat de viitor. După ce mi l-ai prezentat, m-a invitat într-o seară la film, apoi am băut cîte un coniac... Știi, draga mea, dacă ne-am mai fi întîlnit, cred c-aș fi știut să mă autoinvit la el acasă. Măcar de cîteva ori. Îmi pusesem în gînd să rămîn gravidă cu el. În felul ăsta aș fi încercat să-l oblig să mă ia de soție. Doamne! ce bine că nu m-a mai invitat vreodată să ies cu el în oraș. Ce mă făceam dacă rămîneam gravidă cu el, nebunul!, și ar fi plecat așa, cum a plecat deja, fără să-i pese măcar de avertizarea directorului că nu poate părăsi serviciul încă doi ani, cît mai are de făcut stagiatura?! Zi și tu, nu-i nebun? Să se certe și să plece fără urmă... Ei, Sanda, nu mă auzi?

O auzeam, dar nu-i puteam răspunde. Mi-l aminteam pe Mihai: „Sanda, prietena ta, Gica, e un fel de prostituată banală. E incultă și ignorantă, vorbește în vîrful limbii ca să pară de la oraș, a învățat să-și îmbrace trupul într-un mod cît se poate de atrăgător pentru un bărbat și sînt sigur că și l-ar dezbrăca oricînd cu plăcere în fața mea. Cele de teapa ei sînt un adevărat pericol pentru băieți. Am bănuieli că Gica abia așteaptă să devenim mai intimi, ca să-mi pună un copil în brațe. Se consideră bătrînă și vrea neapărat un soț, dar nu unul la întîmplare. Iar dacă nu un soț, atunci măcar un copil. E... e... zău!... Totul mi se pare atît de stupid... Nu mai poți avea o prietenă, dar o prietenă sinceră, care să nu vadă în tine, în primul rînd, un viitor soț. Poate că n-ai să mă crezi, dar eu trăiesc adevărate coșmaruri. Dacă m-am culcat cu vreo fată ca ea, mi-e groază s-o întîlnesc după aceea; mă aștept să-mi spună din clipă în clipă: „Știi? Am rămas gravidă; ce faci? Mă iei sau nu de soție?” Am un amic,

inginer și el. Inteligent, prezentabil. Prin anul doi de studenție a cunoscut o funcționară, o fată cu cîteva clase de liceu. Fata a rămas gravidă. Pe atunci nu apăruse Decretul, întreruperea unei sarcini era ceva la îndemîna oricărei femei. Dar ea n-a vrut. N-a cedat nici la presiuni, nici la amenințări și nici la vorbe blînde însoțite de bani mulți. Abia în ziua cînd a avut actul de căsătorie în mînă, a acceptat întreruperea sarcinii. Mai stau și acum împreună. Dar vai de capul ei viață!... Nu că mi-ar fi teamă de căsătorie, dar... vezi tu... Poate că e adevărat, eu sînt meschin, stau și mă gîndesc de nenumărate ori, poate că sînt prea egoist, bine, să zicem că ăsta-i adevărul: nu vreau să mă căsătoresc... încă! Pentru mine căsătoria înseamnă deja o legătură, înseamnă să nu mai fii liber, înseamnă să te gîndești că ai de întreținut o familie, și deci nu-ți mai poți permite să stai cu fruntea sus, gata de replica potrivită, în fața unui șef, înseamnă să ții cu dinții de banii pe care-i cîștigi, înseamnă plecăciuni prin toate birourile pentru a cîștiga bani mai mulți... iar în cazul meu, ar însemna să nu mai scriu, căci m-aș apuca să vînez banul, să scriu piese proaste sau cărți mediocre – ceea ce pentru mine e mai rău decît a nu scrie. Nu zîmbi, Sanda. Aș vrea ca tu să încerci să mă înțelegi.”

- Sanda, iar surîzi!

- ...Așa... pentru că... zău, Gica!... Mihai era... cum să-ți spun?... nu, nu era în toate mințile.

- Nebun, Sanda, adevărat nebun!

- „Nebun... adevărat nebun!”

Și rîsul meu se rostogoli peste aceste cuvinte, un rîs forțat, cu noduri în gît.

Gica era fericită că nu i-a reușit planul meschin de-a încerca să se căsătorească, dar eu?! Eu de ce sînt fericită?!

Da, vlăjganul acela nebun a plecat și nu, n-o să mai vină pe aici. Mare pagubă! Ce-a însemnat el pentru mine? Cred că nimic; da-da, nimic! Ori poate că a fost un medicament, la ce bun să-mi fac procese de conștiință?!, chiar el mi-a spus-o; a fost calmantul administrat din cînd în cînd. Mi-a făcut cadou cîteva cărți, printre care și poeziile lui Minulescu: „Eu știu c-ai să mă-nșeli chiar mîine, dar fiindcă azi mi te dai toată...” Voi rupe prima pagină pe care e semnătura lui, sau poate că voi arunca toate cărțile primite de la el. Ba nu, n-am să le arunc; i le voi da lui Remus.

- Remus... unde-o fi?

- L-ai trimis cu fursecurile, Sanda. Hai și noi, distracția încă e în toi.

- Da...

...distracția încă e în toi. Lumea se rotește în jurul meu, bărbați sobri – bărbații ăștia, slăbiciunea mea! – îmi surîd cu candoare; nevestele lor, adevărate doamne, mă iau de braț, îmi spun vorbe frumoase, mă invită în vizită la ele. Pentru duminica următoare, mai multe familii ne-au invitat să mergem cu mașinile lor în excursie la mănăstirile din nord, la Borsec, la Lacul Roșu... Eu nu mă amestec; Valeriu va trebui să hotărască unde și cu cine vom merge. Acum vreau doar să dorm... să mă lungesc aici, în mijlocul sufrageriei, pe parchet și să dorm...

Hai, nu vă ajunge?! Acasă! toată lumea...

Eu și cu Valeriu sîntem sărbătoriții, nu fotbaliștii despre care discutați voi, cei de pe balcon!

Acasă, fetițo!... dacă mai îmbraci fustă mini, atunci poartă ciorapi cu chilot, nu cu portjartiere; se vede urît cînd te rotești în timpul dansului.

Ei, nene, nu ești singur aici cu Jana; nu încerca să-i bagi mîna sub fustă, ce dracu'!...

O! Ce mult mă bucur că te văd, mamă-soacră!... Dumneata desființezi mitul soacrei ca o zgripțuroaică. Zău! crede-mă că te iubesc ca pe mama.

Cine a strigat că e ziuă? Gata, v-ați și săturat?!

... Și iată-mă luîndu-mi rămas bun:

- La revedere, doamnă! Mi-a făcut plăcere...

... ba nu, mi-ar fi făcut, poate, plăcere dacă nu mi-ai fi aplicat acum, la despărțire, ici, pe obraz, sărutul dumitale unsuros.

- O, domnule!... Mulțumesc! Nu, n-am uitat: Valeriu vă va spune dacă mergem duminică la mănăstiri...

...și – zău! – cu funcția mare ce-o ai, poți sugera ideea ca oamenii să dea periodic examene la cunoștințele generale; Eminescu a scris el multe poezii patriotice, dar „Pe o stîncă neagră, într-un vechi castel...", nu-i aparține. Pentru un român e mai mult decît o rușine să nu știe...

- La revedere, domnule...

...ești un tip interesant, știi să stai în banca dumitale chiar și cînd te distrezi.

- Mulțumesc, doamnă, pentru invitație...

...te cred pe cuvînt că ai o dulceață de cățel, care a învățat într-un timp record – cinci luni! – să facă pipi în baie; și de vreme ce te cred pe cuvînt, la ce bun să mă mai deranjez ca să vin să-l văd?

- La revedere, doamnă...

...sînteți într-adevăr o doamnă(!) Abia ne-am cunoscut seara asta și, după cîteva minute, m-ați și informat că doamna cu bluziță roșie de mohair a fost prinsă cu un bărbat, pe o masă, într-un laborator, la Săvinești...

- Mulțumesc, doamnă, pentru urarea făcută...

...ești drăguță și fină ca o păpușă. Poate că n-ai fost prinsă sub un bărbat, întinsă pe o masă, ci numai sărutîndu-te cu cineva... Femeile, mai ales cele îmbătrînite urît, sînt invidioase, în stare de bîrfeli meschine...

- Da, domnule, vă voi invita și la botez...

...cred că dumneata te-ai îngrășat astfel, numai mergînd pe la petreceri.

- Același lucru vă urez și eu, domnule...

...ai grijă să închizi geamurile cînd îți bați soția cu furtunul de la mașina de spălat rufe. Zău! pentru dumneavoastră, care vă pretindeți atîta... Chiar dacă sînteți beat și ros de gelozie, nu oferiți spectacol vecinilor.

- Da, doamnă, sîntem obosiți cu toții...

...numai că dunga asta de sub ochiul dumneavoastră e mai degrabă urmă de la furtunul mașinii de spălat rufe, nicidecum semn al oboselii.

- Mulțumesc, la fel...

...sînteți o pereche fermecătoare și, cred!, fericită; un adevărat exemplu de modul în care pot conviețui doi oameni inteligenți.

- Da, Gica, vei ajunge și tu ziua asta fericită...

...în legătură cu Remus, nu știu ce să-ți spun; cred că ai reușit să-l înveți să fie bărbat, dar zău!, e prea mic – șaisprezece ani... Cît despre căsătoria ta, mai bine „du-te la mănăstire sau mărită-te cu un

netot, pentru că bărbații inteligenți știu ce monștri fac femeile ca tine din ei" – Hamlet către Ofelia, citat din memorie.

- La revedere, domnule...

...ai fost o adevărată prezență în seara asta. Poate ar trebui să-ți reproșez că te-ai purtat ca la o recepție oferită în saloanele vreunei ambasade. Oricum, eu n-am să-ți fac ochi dulci; soția dumitale e de zece ori mai grozavă ca mine.

- Vai, domnule!... faceți atîta risipă de vorbe frumoase...

...mai bine ți-ai reaminti că ai o soție ca o păpușă; nu umbla după toate fustele; bine ar fi fost să pleci odată cu soția, nu s-o lași să ajungă deja, jos, în stradă.

- Mulțumesc, doamnă, mulțumesc! Valeriu va trebui să hotărască unde mergem duminică...

...fii fără grijă, n-o să spunem că mergem cu dumneavoastră la Lacul Roșu. *Fiat*-ul *1800* pe care-l aveți v-a umplut de atîtea datorii încît nu vă mai puteți permite un consum le cîțiva litri de benzină pe zi. Vă urcați în mașină doar duminica, pentru a face turul orașului; mergeți cu viteză foarte mică, spre a vă putea admira cunoscuții și necunoscuții. Zău! faceți parte dintr-o specie nostimă de parveniți.

Și urmează apoi ceilalți invitați, cărora le spun în gînd părerea mea despre ilustrul lor obraz. Ufff, Doamne! Clipele astea, cît trebuie să-mi iau rămas bun de la fiecare, m-au îmbătrînit. De ce, oare, nu m-a călcat nimeni pe bătătură? Să le pot striga în față adevărul despre ei. De ce trebuie să le spun în gînd lucrurile astea, pe care ar trebui să le audă rostite în gura mare?!

- Da, doamnă, vă voi vizita zilele acestea... promit!...

...deși nu simt nici o plăcere să revăd mutra colțuroasă a soțului tău. De departe, pare un bărbat prezentabil, ba chiar impunător, dar e de ajuns să schimbi cîteva vorbe cu el că-ți și dai seama de trogloditul ce zace în persoana sa. Cum de-l suporți?! Ești frumoasă!... frumoasă și tînără... Nu-i păcat oare să te îngropi în peștera acestui...?! Zău, Elis!... Ai o făptură atît de feminină, și ochii!... ochii tăi sînt plini de-o flacără diabolică, probabil ești îndrăgostită, acum, la treizeci și unu de ani. Ar suna ciudat dacă ți-aș spune că-mi ești dragă? Elis... vreau să te sărut, nu știu de ce, crede-

mă, simt nevoia asta. Poate și tu ești de vină – încă îmi mai ții mîna într-a ta, strîngîndu-mi-o încet…

…Lumea a plecat, soțul meu a ieșit împreună cu soțul tău pe palierul etajului; am rămas noi amîndouă în holul apartamentului. Am să te sărut... Doamne!... Elis, ăsta n-a fost sărut ca între două prietene. Cred că fiecare ne-am gîndit la altcineva... Bine, draga mea, am să te vizitez. Făptura ta inspiră atîta... atîta... da, cred că multă, foarte multă liniște.

*
* *

Peste petrecerea prilejuită de căsătoria mea s-a tras cortina. Mă îndrept spre dormitor tîrîndu-mi greoi picioarele. Descopăr că e foarte nostim să mă dezbrac din mers. Mă împiedic în rochie și o arunc cu vîrful pantofului într-un colț al sufrageriei. Valeriu mă ceartă, dar – regret! – nu mai am chef să-l ascult. Ajung în dormitor, scot din lada divanului două cearșafuri, o pătură și două perne.

De pe holul din fața băii, Valeriu mă strigă:

- Draga mea, nu vrei să faci un duș?

Duș? Ce te-a apucat, soțule? E ziuă. O! Dar dacă tu ții neapărat să fii pus la punct... Sigur... fă duș, dragul meu. Eu mă voi culca; de fapt voiam să mă prăbușesc în sufragerie pe un fotoliu, dar n-am avut chef să te aud cum îmi ții teorii. Du-te și fă duș... Dar de ce duș?!

- Mai bine du-te la mănăstire, căci dacă te însori, femeile inteligente știu ce reușesc să facă bărbații ca tine din ele. Parafrază după tata Shakespeare!

Deschide ușa la baie și întreabă:

- Ce-ai spus, Sanda?

- Nimic. Recitam din Hamlet.

M-am dezbrăcat complet, admirîndu-mi trupul în oglinda de lîngă pat. Apoi mă îmbrac; n-o să mă culc așa. De ce să fiu goală? Pentru cine să fiu goală?! Culcarea!... Mi-ajunge seara asta. Atîtea felicitări, atîtea cadouri și-atîtea urări la despărțire... Iar eu... ce-am făcut? Am fost o proastă. Da, asta am fost. Am vrut să strig în gura mare adevărul despre fiecare persoană venită la petrecere...

Întorc privirea spre oglindă și-mi vine să-mi dau palme: proasto! Asta sînt: o proastă. Cum de nu mi-am închipuit că imediat ce isprăveam eu de strigat adevărul despre fiecare, se putea auzi o voce: „Dar tu cine ești?! Uiți că ai fost amanta unui...”

Îngenunchez pe pat, apoi mă bag sub pătură. Nu cred că voi putea să stau trează pînă vine Valeriu din baie. Lumea se rotește cu mine iar în capul meu gîndurile se războiesc fără milă. Ooooh! De-ar veni mai repede Valeriu din baie... Dar cum să vină cînd e atît de... da-da, sînt sigură că pînă și cravata și-a pus-o în șifonier în cea mai desăvîrșită ordine. Iar eu?! ce fac? Nimic. Vreau să dorm și atît. Cred că sînt beată, complet beată! Am vrut să strig în gura mare niște adevăruri? Poate... Dar ce-aș fi realizat dacă spuneam că se privează de cele mai elementare bunuri numai să-și cumpere *Fiat 1800*? Pe cîți îi interesează, oare, că imbecilul ăla cu fața pătrată își bate soția cu furtunul de la mașina de spălat rufe? Poate vecinii de apartament se distrează sau fac reclamații la Miliție că n-au liniște. Ce mă interesează că gospodina cutare primește vizita amantului cînd soțul ei e plecat la București în delegație? „Nimicuri, Sanda, nimicuri. Infidelitate a existat de cînd există căsnicii. Goana după condiția materială dăinuie de la destrămarea Comunei Primitive. Crezi că astea sînt subiecte cu adevărat contemporane? Nu. Sînt etern-umane, nu contemporane. Sau... mă rog!... e-atîta de discutat...”

- Mihai!...

Strigătul meu a fost înăbușit de perna în care mi-am cufundat obrazul. Palmele mi-au cuprins între ele șoldurile, au lunecat de-a lungul trupului, s-au oprit un timp strîngîndu-mi sînii, apoi au îmbrățișat perna, trăgîndu-mi-o sub trup.

Peste brațul gol s-au plimbat un timp buzele mele întredeschise, fierbinți. Și-n timpul acestui sărut, m-am auzit iarăși exclamînd de durere, că într-un strgăt înăbușit:

- Mihai...

Apoi mi-am mușcat propriul braț pînă la sînge, adăugînd cu ură dublată de furie:

- ...lua-te-ar dracul!

- Capitolul 9 -

Școala de conducători auto amatori este la Viișoara, în afara orașului, spre Bicaz. Orele de clasă mi se par o reîntoarcere la vremea cînd eram elevă. Stau cu Valeriu în bancă și, de nenumărate ori, închid ochii, să mi-l pot imagina elev. A făcut el vreo obrăznicie? A stat vreodată cu creionul între dinți? Nu, nu cred. Mai degrabă aș crede că Valeriu s-a născut matur.

Colegii și colegele nu mă interesează. Nu mă interesează nici medicul acela, care a venit să stea alături de mine în bancă atunci cînd Valeriu era plecat în delegație. N-aș putea spune că e urît doctorul, dar... Atunci a venit lîngă mine ca să-mi pună în caiet un bilețel prin care mă invita să ne întîlnim. Cu multă fermitate, dar într-un mod politicos, l-am făcut să înțeleagă că el a fost și va rămîne un necunoscut pentru mine. Cît despre instructor, a început să mă calce pe nervi. De cîte ori sîntem amîndoi, singuri în mașină, mă exasperează cu vorbele lui frumoase. Frumoase pe dracu'! Sunt, de fapt, fraze banale, aruncate de orice om mediocru, mai mult sau mai puțin înflorite, femeilor pe care vrea să le cucerească. N-are decît să-și risipească energia cu colegele mele, dintre care multe văd că-și întind gura pînă la urechi cînd el le privește. Nu-mi pasă nici de orele suplimentare de conducere pe care le face cu multe din aceste... doamne! Ooo! Cred că ar lua foc munții dacă acestor țațe nu le-aș spune doamne. Da-da, sînt niște adevărate doamne. Și să le vezi ce emancipate sînt!... Poți să juri că centrul civilizației s-a mutat în cartierul lor. Rulează cîte două filme – dintre cele mai slabe sau mai de duzină – pe săptămînă, iar Teatrul Tineretului – singura făclie de cultură ce pîlpîie din cînd în cînd – are anunțate cîteva premiere. Vin aici, în turneu, teatre din toată țara, dar aduc cu ele spectacolele puse în scenă pentru salvarea situației financiare. Am auzit că a apărut în librării o carte nouă, interesantă. Vreau s-o cumpăr, dar s-a epuizat; s-a epuizat înainte de a fi fost pusă în vînzare.

- Vai, doamnă, n-o mai avem. Ne-au venit doar cîteva exemplare și au fost reținute pentru domnul doctor X, doamna avocat Y, domnul inginer Z. Dar vă putem oferi altceva, spre exemplu dintre autorii români contemporani.

- Contemporani?! Care sînt ăia?

Avem autori români contemporani; ai dracului de contemporani! Scriu întotdeauna despre ceea ce-a fost acum zece-cincisprezece ani; niște bieți cronicari ce ajung întotdeauna cu un deceniu, un deceniu jumate întîrziere la locul bătăliei. Oooo!... dar să nu jignim pe scriitorii contemporani! Căci există, aveți cuvîntul meu de cinste că există! Trăiesc, sînt în viață, în plină activitate creatoare – sînt contemporani cu noi!

- Nu, doamnă, mulțumesc! Pe mine mă interesa cartea aceea.

- V-am spus că...

...că a fost reținută pentru cutare și cutare inginer. V-am spus eu că centrul civilizației e aici... De fapt, orașul ăsta e o suburbie a platformei industriale Săvinești; acolo e centrul! E de ajuns ca Uzina de Fibre Sintetice (ori Combinatul de Îngrășăminte Azotoase, din vecinătate) să strănute o dată, că se cutremură tot orașul. Iar eu, acum, stau în fața acestei uzine și casc gura ca un copil de la țară ajuns în fața Domului din Milano.

Azi sînt liberă și nu-mi dau seama de ce am venit la Săvinești. Ce caut eu în fața acestei uzine?! Am venit oare aici ca să mă reculeg, să mă simt înaripată de impresia covîrșitoare ce ți-o lasă Chimia, tot așa cum drept-credincioșii caută liniștea între zidurile catedralelor, ascultînd cum eternitatea curge prin tuburile de orgă?! „Mă faci să rîd, Sanda. Uzina nu are nimic formidabil, nimic extraordinar. Măreția nu stă în conductele și reactoarele din oțel inoxidabil. Frunțile care gîndesc Chimia sînt cu adevărat măreațe.”

Am așteptat ora două, cînd a ieșit schimbul de dimineață. Avea dreptate Mihai: transportul în comun scoate în relief primitivismul oamenilor. Înghesuiala de la ușa autobuzului ajuns în stație îți strică dispoziția pentru tot restul zilei.

Stau, mă uit la cei ce se îngrămădesc să urce în autobuz și mă mir – pentru a cîta oară? – ce caut eu aici. Sau... pe cine caut...

Trebuie să ajung neapărat acasă, neapărat! Puteam să folosesc mai bine ziua de azi decît să umblu aiurea! O, dac-ar afla Valeriu pe unde am umblat... zău c-ar rîde!... Dar el n-are cum să afle; se întoarce din delegație abia la noapte. Acum nici nu mă voi duce acasă. Vreau să trec pe la tata.

Remus e la școală iar tata nu știu unde o fi plecat – nu e nimeni acasă. Pustiu. Multă, multă liniște, ca într-un pustiu.

Să fac o plimbare pînă în Cartierul Lenin... M-am și ridicat să plec, dar... ce să caut eu acolo?! Pe cine caut?!!...

Sanda, fetițo, mereu faci gafe. La petrecere ți-ai permis să bei un pahar în plus și te-am auzit spunînd – în gînd, dar totuși ai spus! – lucruri supărător de adevărate pentru mulți dintre invitați. Și unde ți-a fost mintea cînd ți-ai mușcat brațul cu atîta putere de mai persistă și acum urma dinților? Nu-ți dai seama că ești fericită? Te-ai căsătorit cu Valeriu; ai un apartament luxos, confortabil; vei avea o mașină nouă *Dacia 1300*...

Mă rotesc prin cameră cu brațele desfăcute, îmi închipui că zbor sus, sus... tot mai sus! Apoi se deschide o ușă, mă arunc cu spatele înainte, în gol...

Dar ce țin în mînă?! Aaa... e sticla cu țuică a tatei. Ehe! Trage la măsea bătrînul. Și ce țuică bună!...

...Iar dansul meu prin cameră continuă. Caut să-mi reamintesc la ce mă gîndeam, dar nu reușesc... Ba da, mi-am reamintit: zbor undeva, sus de tot; și, deodată, cad în gol... Trebuie să țin brațele deschise, căderea mea să fie încetinită, să mă ajungă din urmă coechipierul. M-a ajuns și mi-a prins mîna. Colo, jos, e pămîntul iar noi cădem spre el, cădem cu viteză tot mai mare. Tînărul mi-a dat drumul, repezindu-mă puțin. În clipa următoare mi s-a deschis parașuta și cad lent, ca un fulg de zăpadă. Ridic privirea să-mi văd coechipierul; e la cîțiva metri depărtare de mine, îmi face semne.

...Dar totul nu-i decît o închipuire. Aș vrea să zbor, aș vrea să știu că am urmat cîndva cursurile de parașutism, așa cum a făcut el...

„Eu știu c-ai să mă-nșeli chiar mîine...”

Rup pagina pe care e semnătura lui Mihai sub aceste versuri scrise cu cerneală.

- Mihai! – urlu eu – poftim ce fac cu semnătura ta: o rup și o arunc în sobă.

Și dacă vrei să știi, nu te-am crezut niciodată că ai făcut parașutism, că ai pilotat planoare deasupra Iașului! Nu... Mai degrabă cred că ai dorit și tu cîndva să zbori; dorința ta a fost atît de mare, încît ai început să te minți singur că ai zburat și-n același timp să minți și pe alții.

Dar diploma obținută la un concurs de parașutism?!

Și dacă e falsă?

Ori poate că... poate că... Da... e așa de bine acolo sus! Ai aripi, dar cu care nu poți decît să cobori sau să planezi. Totuși ai aripi...

Aș vrea să cad de la o înălțime mare, să cad cu o viteză uimitoare, iar aici, în camera asta, să mă aștepte cineva cu brațele desfăcute – două brațe puternice, care știu la fel de bine să alinte și să lovească, două brațe acoperite cu mînecile unei bluze de silon verde...

Și dintr-o dată mă opresc; sticla din mîna mea e aproape goală – mă tem să nu observe tata.

Nu, hotărît lucru! Nu mai trebuie să beau! Prea o ia razna mintea mea. Și doar dacă nu m-aș fi dojenit cu cîteva clipe înainte!... Sînt fericită. Chiar dacă n-am sărit cu parașuta, chiar dacă n-am pilotat planoare deasupra Iașului, chiar dacă n-am lucrat vara pe nu-știu-cîte șantiere, sînt fericită. La fericirea asta trebuie să țin, trebuie s-o păstrez. Trebuie să știu s-o păstrez, iar dacă nu știu, trebuie să învăț să știu!

- Capitolul 10 -

- Bună ziua, Sanda! Nu numai că ai uitat de mine, dar cred că ai și uitat cum mă cheamă.

Femeia care îmi vorbește s-a oprit la un pas în fața mea. Soarele calm al unei amiezi de la sfîrșitul toamnei rîde cu sclipiri vii pe dantura ei. Dacă nu aș avea mîinile ocupate – dreapta, cu o plasă, cealaltă, cu o pîine –, cred că aș îmbrățișa-o. E Elis, prezența ei mi-a făcut cea mai mare plăcere în seara cînd am dat petrecerea.

- Bună, Elis! – șoptesc, simțind că roșesc toată ca o adolescentă. Scuză-mă că nu-ți pot întinde mîna!...

- Să te conduc puțin, Sanda. N-aș vrea să rămînem în mijlocul trotuarului – zău! – ca două gospodine ce-și povestesc impresiile despre cumpărăturile făcute.

Am pornit împreună de-a lungul străzii Chimiei, spre blocul în care locuiesc eu. În cîteva cuvinte, îi explic lui Elis că azi, ca de altfel în fiecare duminică dimineața, eu și Valeriu am avut ore de clasă la școala de conducători auto. Întorși de la Viișoara în Piatra Neamț, eu am făcut unele cumpărături, grăbindu-mă să pregătesc masa, în timp ce Valeriu va aduce din piață fructe.

- Și după masă...?

- Ce-i după-masă?! – mă mir eu.

Elis rîde, strîngîndu-mă de braț:

- Nu crezi că ar trebui să te ții de promisiune și să-mi faci o vizită?

Pentru că tac, Elis continuă:

- Credeam c-ai să-mi dai telefon după petrecere, dar... ești leneșă.

Leneșă, da, leneșă; e singurul adevăr în legătură cu simpatia ce m-a legat de această femeie. Nici măcar nu m-am deranjat să-i dau un telefon. Ori poate că nici n-am avut timp, mai ales în ultima

vreme; treburile obișnuite din gospodărie, la care se adaugă și școala de conducători auto, îmi răpesc întregul timp liber.

- Astăzi nu-mi mai scapi, Sanda. După ce mîncați – sau chiar înainte de masă, pentru că am pregătit și eu destulă mîncare –, îl vei lua pe Valeriu și veți veni la mine.

- Dar...

- Să nu-mi înșiri banalități, draga mea, – zău! – că mă supăr. Nu plec nicăieri după-amiază. Vă aștept.

Mi-a strîns mai cu putere brațul, a făcut un semn strengăresc de rămas bun și a plecat. Eu am urcat la mine în apartament și l-am așteptat pe Valeriu. Trebuia să pun masa, dar nu puteam să mă ridic din fotoliu. Femeia aceasta îmi furase gîndurile. De ce ține atît de mult să-i fac o vizită? Și-apoi... se poartă cu mine atît de apropiat... Eu nici nu știu cu ce se ocupă. Știu doar că soțul ei a fost coleg de liceu cu Valeriu; acum e inginer constructor pe un șantier.

- Draga mea, n-ai pus masa?

E Valeriu, șade în ușă și mă privește mirat.

- Vino aici, dragul meu.

M-a privit în continuare întrebător, dar cum eu nu i-am dat nici o explicație, și-a lăsat pantofii în hol, sub cuier, și a venit lîngă mine.

- Te-ascult.

Tonul lui rece m-a descumpănit puțin, dar n-am renunțat la ceea ce voiam să-i spun.

- M-am întîlnit cu Elis...

- Cine?!

- ...soția inginerului constructor, care ți-a fost coleg de liceu.

- A, doamna Elisabeta. Da, și?

- Ne-a invitat la ea după-amiază. A insistat.

- Bine, și ce găsești deosebit în asta? Mîncăm, ne odihnim și pe urmă le facem o vizită.

- Dar – am murmurat eu – nici nu știu cu ce se ocupă ea... N-aș vrea să fac vreo gafă.

- E doctoriță, au și un copil de patru-cinci ani, care stă mai mult la mama ei, într-un sat pe lîngă Buzău. Alte informații mai vrei?

Am început să rîd din cauza tonului grav al lui Valeriu.

- Atunci – a continuat el –, pînă ce tu începi să pregătești masa, eu mă duc să cumpăr ceva băutură.

- Avem.

- Nu pentru noi; pentru ei. Nu putem merge în vizită fără măcar o sticlă de băutură.

„Doamne!” – m-am trezit exclamînd în gînd și imediat ce Valeriu a plecat să cumpere „ceva băutură” – pentru că într-o vizită nu se poate merge decît respecînd ritualul acesta, de-a duce totuși ceva celui vizitat –, eu am început să mă uit cu nerăbdare la ceas. Dar timpul a trecut la fel de greu. N-am putut să schimb cu nimic programul propus de Valeriu: am mîncat, am așternut patul, ne-am culcat – ca să putem digera în voie mîncarea –, ne-am trezit, ne-am iubit, ca să fim mai relaxați, apoi am strîns patul. Am făcut ordine peste tot, ne-am spălat, Valeriu s-a bărbierit, eu m-am pieptănat, m-am rujat, și-uite-așa, îmbrăcați în țoale festive, am plecat în vizită. Mergeam încet, cu pași egali; Valeriu îmi spunea ceva, eu îmi umpleam fața de zîmbet, apoi îi răspundeam. Și – bineînțeles! – mergeam la braț. În mîna liberă duceam poșeta – fără s-o vîntur, în mîna sa liberă, Valeriu ducea o plasă în care erau o sticlă cu lichior și o sticlă cu rom cubanez.

Trebuia să fim la înălțime!

- Capitolul 11 -

Probabil că era primăvară, sfîrșitul lunii aprilie, începutul lunii mai; era răcoare, eu îmbrăcam încă pardesiul.

Trecuse de miezul nopții cînd am luat hotărîrea că totuși trebuie să plec acasă.

- Nu mai insista, Mihai, – am spus – pe cuvînt că nu rămîn să dorm la tine! Dimineața e prea multă lume pe aici printre blocuri, am și cunoștințe care locuiesc aici...

Mihai știa ce are de făcut: a stat cu capul sub pătură pînă ce m-am spălat și m-am îmbrăcat. Apoi s-a ridicat să se pregătească și el de plecare. Eu m-am așezat pe saltea cu spatele rezemat de calorifer. I-am luat un prezervativ din punga de polietilenă în care știam că le ține, am rupt învelișul de staniol și am început să-l umflu. Mihai se spăla pe obraz și, în zgomotul apei ce curgea în chiuvetă, nu-și putea da seama ce fac. L-am strigat, dar s-a întors spre mine tocmai cînd eu am ciupit balonul cu vîrful unghiilor, făcîndu-l să explodeze.

Desculț, gol pînă la jumătate, umed pe piept și pe obraz, s-a apropiat de mine:

- Diavole, vrei să-mi trezești vecinii?

- Du-te-n moaș-ta de pîrlit! – l-am înjurat, lucru care îl făcea să se destindă într-un surîs de plăcere.

Mi-a atins buzele cu vîrful degetelor:

- Îți rămăsese puțină pudră de talc pe buze.

S-a aplecat mai mult spre mine și m-a sărutat.

- Nu ți se pare scîrbos ce-am făcut? – l-am întrebat.

- Nu. Închipuie-ți că aveam un coleg de facultate, la cămin, care și-a cumpărat în loc de ibric o oliță de noapte. Ne obișnuiserăm cu toții să fierbem cafeaua sau laptele în olița lui.

- Trebuie să recunoști, ăla era mai trăsnit decît tine; tu fierbi cafeaua în cratiță.

S-a îmbrăcat, eu mi-am pus pardesiul, am strîns cordonul, m-am uitat în oglindă să nu fiu cumva cu părul în dezordine, iar înainte de-a ieși din cameră, am băut cîteva înghițituri din sticla de vodcă ce mi-o întinsese. Ajunși în stradă, pe malul Cuejdiului, l-am întrebat cît e ceasul.

- L-am uitat acasă – mi-a răspuns. Vezi la ceasul tău.

- Așteaptă tu mult și bine!

Cum să mă mai deranjez eu cînd mîna mea stîngă era înfundată în buzunarul său drept, iar cu mîna dreaptă vînturam în aer poșeta?!

-Nu trec peste balta asta – i-am spus, arătîndu-i un petic mic de apă pe podul de peste Cuejdi –, decît dacă mă iei în brațe.

- Ei bravo! ce, ești copil?! – mi-a răspuns mofturos și imediat m-am simțit luată cu un singur braț de mijloc și purtată astfel, ca un sac dus de un țăran din căruță pînă în gura morii, pe toată lungimea podului. Ești mulțumită? – m-a întrebat lăsîndu-mă jos.

- Îmhm – i-am răspuns lovindu-l cu cotul.

Și ne-am continuat drumul: eu – cu o mînă în buzunarul lui, iar cu cealaltă vînturînd poșeta, el – cîntărind în palma mîinii stîngi cheile, în timp ce degtele mîinii drepte i se răsfirau prin părul meu.

Am simțit nevoia să-l necăjesc din nou:

- Măi, tu cînd ai să înveți să mergi corect pe stradă? Nici n-aș ieși cu tine la plimbare ziua. Ar trebui să știi...

- Vai, doamnă, se poate să nu știu?! La plimbare, pe stradă, chiar dacă nu ne observă cineva, trebuie să avem o ținută sobră, impunătoare. Să ne ținem de braț, să pășim amîndoi odată cu același picior, să privim înainte, unul dintre noi să vorbească, celălalt să surîdă... Iar doamna merge întotdeauna la stînga... domnului.

L-am simțit lovindu-mă cu cotul:

- Ei, diavole, eu vorbesc și tu casti?!

I-am arătat ceasul:

- E trecut de două și jumătate, Mihai.

- Ca să vezi cît de dimineață pot umbla unii oameni pe stradă!...

Am scos țigările:

- Vrei?

- Îmhm.

- Răspunde, măi pîrlitule, ca lumea: „da, vreau, draga mea; mulțumesc!”, nu „îmhm”.

- Îmhm, așteaptă.

Am aprins o țigară și-am vrut să i-o întind, dar văzîndu-l cît de adînc și-a înfipt mîinile în buzunarele pardesiului, am renunțat; mi-am dus țigara la gură, îndesîndu-mi apoi și eu mîinile în buzunarele pardesiului.

Cu brațul drept, Mihai mi-a cuprins mijlocul; apoi palma a lunecat pe spate pînă ce degetele i s-au oprit desfăcute în părul meu, la ceafă. Mi-a dat capul pe spate, mi-a luat țigara din gură și m-a sărutat. Dar de fapt a întîlnit buzele mele strînse și s-a mulțumit să mă sărute în colțul gurii.

După o pauză lungă, timp în care eu mi-am băgat din nou mîna în buzunarul lui, iar el și-a trecut brațul pe după umerii mei, l-am auzit spunînd:

- Nu știu ce să cred: nu-ți face plăcere, sau ții cu tot dinadinsul să fii răutăcioasă?

- Capitolul 12 -

- Ți-ai revenit, Sanda?

- Să-mi revin?! Adică...? Nu înțeleg ce vrei să spui.

Elis mă privea surîzînd. Avea în surîsul ei ceva care-mi spunea „ei lasă, nu te preface” și tocmai lucrul ăsta mă enerva, ar fi putut să strice tot farmecul vizitei.

- Sînt rea, Sanda, să știi; nu vreau să te cruț.

Plină de zîmbet, m-a chemat alături de ea pe divan. M-a învelit cu o pătură, mi-a potrivit mai bine perna sub cap, mi-a reumplut paharul, mi-a dat să beau și, în sfîrșit, făcînd pe somnoroasa, și-a găsit un loc cît mai aproape de mine. Atingîndu-mi obrazul cu vîrful degetelor, m-a obligat s-o privesc. Și-a subțiat privirea, strîngînd pleoapele într-un surîs dulce, ca însăși toropeala în care ne adusese băutura, și mi-a șoptit:

- N-am vrut să fiu rea și nici n-am vrut să insinuez mai-știu-eu-ce. Pur și simplu te-am văzut prea gînditoare, prea abătută, cînd ai ajuns la mine.

- Nimicuri, Elis – am încercat eu o evadare. Lucru curios: în cele mai diferite împrejurări, îmi vin în minte tocmai amintirile neplăcute.

- Cît de neplăcute?

Am ridicat privirea spre ea; cred că avea o privire mai mult înfuriată decît mirată. I-am întîlnit ochii scînteind și buzele subțiindu-se într-un surîs răutăcios.

- Dormi! – mi-a șoptit – am să te țin la mine pînă mîine dimineață. Cu sau fără voia ta.

M-a învăluit într-o îmbrățișare, lipindu-se mai mult de mine. După modul în care se liniștise, am înțeles că vrea să doarmă. Aș fi vrut și eu să dorm, eram deja amețită, dar nu puteam să închid ochii fără să mă gîndesc la această comportare atît de... stranie – da, cred că-i cuvîntul potrivit – a acestei femei. Ce reprezint eu, oare, pentru

ea?! De cînd ne cunoaștem? Ne-am mai văzut doar o dată, la petrecerea dată de mine. Și acum, ea, această femeie, cu rîsul ei răsfățător, se poartă cu mine de parcă am fi crescut împreună sau... Ei nu! ar fi culmea... Ce-o fi vrînd, în fond, de la mine?!

- Sanda, te mai foiești mult? Zău, chiar nu ți-e somn?

- Ba da... – murmur într-o doară.

- Uite, dacă nu poți adormi decît legănată, îl chem pe Valeriu. Eu sînt prea somnoroasă ca să mai fac și lucrul ăsta.

Am rămas înțepenită. Cît timp, nu-mi dau seama, dar știu că începuseră să mă doară toți mușchii și tocmai îmi pusesem în gînd să mă mișc puțin cînd a intrat Valeriu; s-a apropiat de pat și, văzînd că-s trează, m-a întrebat în șoaptă dacă nu vreau să merg acasă. Mi-am adus aminte că va pleca în delegație cu trenul de la miezul nopții. M-am ridicat imediat din pat. Elis a rămas dormind, ca mai înainte, cu obrazul drept pe dosul palmei stîngi și buzele strînse într-un surîs. Soțul ei, care, de data aceasta, mi-a făcut o impresie bună, a vrut s-o trezească, dar l-am oprit; am scris pe un colț de hîrtie „Vise plăcute, Elis!”, am pus biletelul sub pernă, lîngă obrazul ei, și am ieșit. Paul, soțul lui Elis, ne-a condus pînă la ieșire.

- Capitolul 13 -

- Sanda, la telefon...

- Mulțumesc! – am răspuns colegului care m-a anunțat. Alo, Remus, tu ești? – am întrebat imediat ce am luat receptorul.

- Remus?!... – s-a mirat vocea de la telefon. Aha, te-am prins! Ia pune-mi, Sanda, cine-i Remus?

- Băiatul meu – am răspuns aproape involuntar.

- A, scuză-mă, te rog! Uitasem...

- Mda, bine... dar cine sînteți?

Femeia cu care vorbeam s-a dezlănțuit într-un rîs scurt, fermecător:

- Sînt eu, Elis, răutăcioaso! Ieri ai șters-o de la mine, lăsîndu-mi un rînd scris pe un colț de ziar...

A făcut o pauză scurtă, apoi a întrebat pe un ton grav, total diferit de explozia fermecătoare cu care m-a întîmpinat:

- De ce, Sanda? De ce-ai făcut așa?

Nu eram în stare să-i dau nici o explicație. Și-n fond, de ce să-i dau?! Pur și simplu n-am mai vrut să stau la ea. Manifestarea cu care m-a întîmpinat și m-a învăluit tot timpul vizitei mi s-a părut ceva bolnăvicios...

Nu, Elis! Te-ai înșelat dacă ți-ai închipuit că-s atît de prostuță, să cad în plasa ta, ca o musculiță în plasa unui păianjen. Se pare că profesia de medic a dereglat în tine o anumită latură biologică.

Nu m-ar mira să întîlnesc o asemenea deregalre la... oricum, nu la tine... tu pari atît de... femeie... Nu te supăra; e o presupunere logică, Elis; și cred că ăsta e adevărul. Felul în care te-ai purtat toată după-amiaza de ieri îmi întărește convingerea că nu simți nici o atracție pentru... sexul opus.

Zău! pare o enormitate ceea ce gîndesc, dar – înțelege-mă! – tu, cu felul tău de-a te purta cu mine, m-ai făcut să gîndesc astfel,

acum. De ce să duc mai departe prietenia dintre noi?! În ziua cînd aș avea certitudinea perversiunii tale sexuale, te-aș denunța Miliției. Și mi-ar părea rău, desigur; tu ai fost singura picătură de plăcere sinceră în seara cînd am dat petrecerea. E mai bine să isprăvim totul acum.

- Sanda, ce-i cu tine?! Mă auzi?

- Da...

- O! credeam că s-a întrerupt convorbirea... Ei, hai; nu vrei să-mi spui nimic?

- Nu... nu știu ce anume te interesează...

După cîteva clipe, am auzit-o pufnind într-un rîs scurt:

- Tu mă interesezi, draga mea. Numai tu. Crede-mă, nici nu am coborît din pat azi; prima grijă, cînd m-am trezit, a fost să-ți dau telefon.

- Nu ești la serviciu? – am întrebat, și asta numai ca să umplu pauza pe care o făcuse ea.

- Nu, lunea încep programul mai tîrziu. Vrei să știi ce fac acum? Stau învelită cu plapuma pînă sub bărbie și tremur de frig. Nu țin neapărat să-mi vărs furia în convorbirea cu tine; asta n-ar încălzi cu nimic caloriferele apartamentului. Cert e că gospodărirea acestui oraș – din multe, destul de multe puncte de vedere – a trecut dincolo de limita nepăsării.

„Da, Elis; aici sînt de acord cu tine!” – am exclamat în gînd, dar i-am răspuns numai printr-un „mda” aproape indiferent.

A urmat o pauză de tăcere, în care eu mă frămîntam să găsesc un motiv ca să întrerup convorbirea; îl găsisem deja cînd, pe un ton plin de îngrijorare, Elis m-a întrebat:

- Sanda, s-a întîmplat ceva?

- Nu...

- Credeam că... Îmi răspunzi atît de... rece...

- Ți se pare, Elis! – am izbucnit eu într-un rîs forțat.

- Ce faci după-amiază? – m-a întrebat imediat. Știu că Valeriu e în delegație... Eu ies de la serviciu pe la șase. Nu vrei să vedem un film împreună?

- Nu-nu, nu se poate! Zilele acestea trebuie să mă ocup puțin de Remus. Și de casa tatălui meu; nu vreau să-și închipuie că i-am uitat.

Am tăcut pentru cîteva clipe, mi-am rotit privirea prin birou și am observat că e gol. Am spus ca pentru cineva care ar fi intrat pe ușă în clipa aceea un „da, vin imediat”, apoi am adăugat la telefon:

- Elis, nu te supăra că nu mai pot sta la telefon; sînt chemată. Mulțumesc pentru primirea de ieri și pentru că m-ai sunat acum. La revedere!

Am închis telefonul înainte ca ea să-mi spună ceva.

De la serviciu, am mers direct acasă. Iar acasă, m-am urcat imediat în pat, trăgînd plapuma pînă peste cap. Nimic mai plăcut decît să dormi în liniște. În liniște și la căldură. Spun căldură, pentru că, spre fericirea mea și-a altora, nu-i nici o defecțiunea la încălzirea acestui bloc. Nici blocul lui Elis nu ar trebui să aibă necazuri cu încălzirea – e construit doar pe vremea cînd nu se punea problema confortului redus. Dar mă gîndesc ce trebuie să fie acum în Cartierul Lenin, faimosul cartier plin de conforturile trei, patru și... cinci. Da, cinci; garsoniera lui Mihai era confort cinci. Mi-a arătat el ordinul de reparație, apoi m-am convins și singură.

- Mihai, iar nu curge apa.

- Care?

- Amîndouă; și cea rece și cea caldă.

- A! S-a spart din nou, în pămînt, vreo conductă și nu reușesc să descopere unde. N-ai văzut ce săpături... arheologice se fac printre blocuri? De parcă pe vremea romanilor ar fi fost îngropate conductele, nicidecum anul trecut.

În plină primăvară friguroasă, la Mihai, cît mergea caloriferul, era cald; dar imediat ce se oprea, cam pe la miezul nopții, simțeam frigul intrînd pe sub ușa dinspre balcon. Atunci, atîrna Mihai o rezistență de un kilowat lîngă bec și punea în priză reșoul. La astea, dacă mai adăugam cearșaful, cele două pături și cuvertura de lînă, parcă se mai putea dormi...

Mă rotesc brusc sub plapumă, exclamînd în sinea mea furioasă: „...la naiba, se putea dormi – sigur! – pe salteaua veche, așternută lîngă caloriferul rece”...

Îmi impun să dorm. Dar la ce să mă gîndesc?!... să adorm... „Aici, lîngă munte, Sanda, puteau să facă niște blocuri mai de Doamne-ajută. E păcat de locul ăsta minunat, irosit pe aceste blocuri așa de îngrămădite. Nu știu ce cap au avut cei ce-au plănuit... Uite,

mă gîndesc la un lucru: aici s-au mutat în general familii tinere; chiar dacă media va fi de un copil la o familie, spațiul de joacă al copiilor e insuficient.”

- Ce dracu’, nu mai am la ce mă gîndi?! – exclam, aruncînd cu piciorulu plapuma de pe mine.

Rămîn așa, sprijinită într-un cot, surîzînd amuzată. Mi-am amintit că, într-o seară, enervat de insistența mea de-a mă acoperi complet, Mihai a smuls cearșaful de pe mine, aruncîndu-l în mijlocul camerei. După un timp, am simțit miros de cîrpă arsă și, ridicînd capul, am exclamat: „arde!”; cearșaful fusese aruncat peste reșoul încins. Din fericire, a ars numai un colț, iar Mihai, după ce a tăiat cu un cuțit făcut dintr-o lamă de bomfaier partea arsă, a pufnit indiferent: „atîta pagubă!”, apoi s-a așezat lîngă mine, a apăsat cu degetul arătător pe nasul meu ca pe un buton de sonerie, a lăsat palma să-mi lunece pe frunte, mi-a alintat obrazul și m-a cuprins în brațe...

- Dracul să mă ia!

Sar nervoasă din pat și mă rotesc prin cameră. La ce să mă gîndesc? la ce?!

- Du-te dracului de vlăjgan! cu tot cu cămăruța ta de confort cinci! cu tot cu bluza ta de silon verde în care stăteai îmbrăcat tot timpul... cu tot cu cearșaful tău ars! cu tot!! tot!!!

Mă opresc, pufnind într-un rîs autobatjocoritor:

- Na, c-am răsturnat scaunul... Doamne! proastă mai sînt!

Îmi îmbrac capotul și mă duc în bucătărie. Nu văd ce-aș putea face aici; am deja mîncare pentru încă două zile. Să mai cumpăr ceva de la alimentară... Dar ce? Valeriu are întotdeauna grijă să nu lipsească nimic de pe rafturile cămării. Să mă duc la film. Singură? Nu. Cu Remus. Pînă la șase jumate, cînd începe filmul la „Pietricica”, am destul timp. Mă îmbrac, merg acasă la tata – tata doarme, Remus învață –, îi spun lui Remus că vreau să mergem la film, el nu prea vrea, dar peste un sfert de oră ieșim împreună din casă. Aproape de cinematograf, încetinesc pasul; e abia șase și un sfert. În fața mea, dintre toți cîți merg pe stradă, îmi atrage atenția o femeie; merge tot spre cinematograf, e îmbrăcată într-o haină din piele, strînsă pe talie de cordon, iar părul îl are acoperit cu o eșarfă albă, legată sub bărbie. Merge cu mîinile în buzunare, cu pasul rar –

semn că gîndul îi zboară auirea – și-și poartă capul drept, într-o ținută de adevărată doamnă. Sînt sigură că puțin îi pasă dacă cineva o privește ironic sau admirativ. Simt dintr-o dată nevoia s-o ajung din urmă, să-i spun că mă bucură întîlnirea cu ea, dar tocmai cînd voiam să-i fac semn lui Remus să grăbească pasul, un bărbat o oprește, încîntat de întîlnire. M-am oprit și eu cu Remus lîngă o vitrină cu fotografii; privirea însă mi-am îndreptat-o spre ea: observ că, pe cît e de volubil cel care a oprit-o – un bărbat impunător, ba chiar frumos – pe atît e de reținută și de calculată în gesturi ea. Bărbatul ar vrea să continue discuția cu ea, dar doamna Elis îl oprește; îi spune probabil că merge la film și nu vrea să întîrzie. Îi întinde mîna cu un surîs rece, care ar îngheța orice insistență a vreunui bărbat, apoi intră în holul cinematografului. Cît despre mine, mi-a fost tăiată nu numai dorința de-a vorbi cu ea, dar nici la film nu mai vreau să merg; mi-am amintit convorbirea telefonică de dimineață și n-am chef să ne întîlnim. Îl las pe Remus să meargă singur la film, iar eu, sub pretext că mi-am amintit ceva anume, mă întorc acasă.

- Capitolul 14 -

Nu mă împac deloc cu gîndul că Valeriu se va întoarce din delegație tocmai peste două zile. E abia miercuri și pînă vineri seara, cînd se va întoarce, mi se pare prea mult. Nici nu știu cum să-mi mai irosesc timpul liber. Ar trebui să citesc. Dar ce? Nu pot citi nimic. După fiecare rînd, ochii îmi fug în altă parte, iar gîndul se pierde aiurea, fără să-l pot opri.

Ies din casă vrînd să merg la tata, dar mă trezesc plimbîndu-mă fără o țintă anume. Și cum ochii mei se plimbă de jur-împrejur fără să caute ceva precis, nu pot reține ce sau pe cine am văzut. Nu salut pe nimeni și nu pretind să fiu salutată.

Se înserează, ba chiar e aproape noapte, deși nu-i nici măcar ora cinci. Mă plimb în continuare. Intru în alimentara complexului „Unic" și, după ce răscolesc cu privirea rafturile cu băuturi alcoolice, întreb o supraveghetoare dacă se găsește votcă străină.

- Avem doar vodcă poloneză – îmi răspunde femeia, arătîndu-mi niște sticle de jumătate de kilogram pe capătul unui raft.

Am luat o sticlă, am rotit-o în fel și chip, am încercat să descifrez ce scrie pe ea, apoi, plictisită, am pus-o în coș. N-a costat mult, mi se pare că douăzeci și cinci de lei. Am rugat-o pe casieră să-mi învelească într-o hîrtie sticla, pe care am pus-o apoi în buzunarul pardesiului și am ieșit să-mi continuu plimbarea.

Repet: nu am nevoie să mă vadă nimeni, și nu vreau să fiu văzută. Mă plimb ca într-un oraș pustiu, undeva la capătul pămîntului, acolo unde eu să fiu o simplă necunoscută.

Citesc niște afișe, probabil e vorba de turneul vreunui teatru, dar nu înțeleg ce scrie; nu înțeleg, pentru că nu mă interesează. Și-n fond de ce m-ar interesa teatrul?! Să mă duc aici la un spectacol de teatru? Nuuu... Îți vine să ieși din sală și să te plimbi aiurea cînd vezi ce lume pestriță populează sala teatrului, chiar și la premiere. Vorba lui Mihai: „Cu zece-cincisprezece ani în urmă, aici era un tîrg. A

venit Chimia, a ridicat cetăți industriale, oamenii au început să aibă bunăstare materială; dar ca oameni, ei n-au evoluat... Intră în casele lor, vezi cît lux au adunat... Intră în sufletele lor și vezi cît de goale sînt... Goale! goale!! Orașul ăsta are de cel puțin zece ori mai multe bodegi și crîșme decît lăcașuri de cultură...” Asta e o replică dintr-o piesă de teatru scrisă de Mihai; cînd am citit-o, mi-am dat seama că e vorba și de Piatra Neamț, orașul acesta, care a înflorit abia cînd și-a înfipt rădăcinile în Chimie.

- Buna seara, Sanda!

Mă uit mirată în jur să văd cine m-a salutat; descopăr că e colega mea Gica. Îi răspund printr-un salut destul de rece.

- Bună, draga mea.

- Încotro?

- Pînă la Poștă; am un colet. La revedere!

- La revedere!

Nu știu ce mi-a venit să-i spun că merg la Poștă, probabil nu aveam chef să stau de vorbă cu ea.

Îmi văd de drum spre Poștă. Dar... fără să vreau... îmi încetinesc mersul; în fața mea, merge, în aceeași direcție, Elis. Trec pe celălalt trotuar pentru că e mai întuneric. Merg din ce în ce mai încet, ca distanța dintre mine și ea să fie tot mai mare. Numai că, spre bucuria mea, Elis nu intră la Poștă, ci coboară pe strada din fața Poștei unde, în întunericul de pe trotuarul din dreapta, deslușesc silueta unui bărbat. Elis scoate mîinile din buzunare – observ că are pe mîini mănuși albe –, ridică brațele și înlănțuie cu ele gîtul celui care o așteaptă. În întunericul acelui loc, rămîn amîndoi îmbrățișați ca două umbre. Iar eu, sub lumina unui bec, în fața Poștei, stau surprinsă, de parcă aș fi descoperit nu-știu-ce noutate. Și, pînă ce umbrele celor doi îndrăgostiți să se desfacă din îmbrățișare, pornesc mai departe, ocolesc puțin și ajung acasă la tata. Remus a plecat la un coleg iar tata stă de vorbă cu un bătrîn, vechi prieten de-al său. Îi salut pe amîndoi, îl sărut pe tata pe obraz – lucru ce-l fac destul de rar –, schimb cîteva vorbe cu ei, apoi mă duc în camera lui Remus. Îmi plimb privirea peste cărțile din bibliotecă, dar nu mă atrage nici una. Răscolesc plăcile de muzică, aleg dintre ele numai una, o învelesc într-un ziar, îmi iau rămas bun de la tata și de la amicul său, apoi plec. Acasă, arunc pantofii undeva pe hol sub cuier, intru în

dormitor, pun placa pe picupul aparatului de radio, apoi mă întind pe canapea ținînd în mînă sticla de vodcă desfundată. Duc sticla la gură, închid ochii și beau: nu mult, dar de ajuns ca să mă amețesc; o amețeală dulce, plăcută... Și, cuprinsă de acest fior ciudat, întind măna să pornesc picupul. La auzul meu, melodia ajunge de parcă ar veni din altă lume: „Zai, zai, zai, zai; / Zai, zai zai, zai...”

În toropeala ciudată ce m-a cuprins, doar mîna mi se mișcă din cînd în cînd, mutînd brațul picupului, să înceapă iar, și iar, și iar!, aceeași melodie... pînă cînd, obosită, purtînd-o în auz ca un ecou permanent, mă ridic să ies din acest apartament pustiu, de pereții căruia las să se izbească în continuare ecoul cîntecului...

Dar încotro, Sanda, încotro?!

- Capitolul 15 -

Nu mi-am dat nici un răspuns.

În întunericul de pe palierul unui bloc, găsesc cu greu butonul soneriei...

- Bună seara, Paul! – spun celui care-mi deschide.

- Mmm… bună seara, Sanda.

- Scuză-mă că vin așa tîrziu! Elis e-acasă?

- Da... te rog...! E în camera cealaltă; se schimbă.

Îmi las pantofii în hol și intru în camera în care Elis tocmai își înnoadă cordonul capotului.

- Sanda!!... – exclamă văzîndu-mă.

- Bună seara, Elis! – îi spun. Te rog să mă scuzi că luni ți-am vorbit așa de... rece la telefon!

O văd cum își pune mîinile în șolduri și mă privește lung, în timp ce-și trece vîrful limbii peste buzele întredeschise.

- Bravo, Sanda! Mă crezi chiar atît de...?!...

Mă cuprinde în brațe și mă sărută pe obraz:

- Mă bucur să te văd, draga mea! S-a întors Valeriu?

- Nu. Abia peste două-trei zile.

- Foarte bine! Noaptea asta dormi aici, cu mine. Vrei?

- Îmhm. Chiar mă gîndeam... La mine e așa pustiu...

- Ți-e foame?

- Nu, mulțumesc!

- Atunci, să ne culcăm, e-aproape unsprezece.

Merge în camera alăturată, o aud spunînd „Paul, eu și Sanda vom dormi în camera cealaltă”, apoi se reîntoarce și-și dezbracă din mers capotul, rămînînd în furou. Se apropie de mine și-mi șoptește:

- Culcarea!...

În timp ce eu mă dezbrac, ea rotește cheia în ușă, aprinde veioza de pe noptieră, stinge lumina mare și se bagă sub plapumă.

Cînd mă apropii de pat să mă culc lîngă ea, o văd că stă cu mîna întinsă:

- Te rog, Sanda, – îmi șoptește – am acolo, lîngă bibliotecă, o sticlă.

Pun mîna în colțul indicat de ea și scot la iveală o sticlă de jumătatea de kilogram de vodcă poloneză, întocmai ca cea cumpărată de mine seara aceasta.

- Ei, de ce te miri? – mă întreabă. Zău! nu sînt bețivă; cineva cumpărase mai multe sticle; una i-am luat-o eu, așa, mai mult în glumă...

„Acel cineva, pe care l-ai îmbrățișat cu atîta patimă pe străduța din fața Poștei...” – gîndesc eu.

Dar adaug cu glas tare:

- Elis, n-aș vrea ca Paul să se supere că dorm aici... la voi...

În loc de răspuns imediat, Elis se dezlănțuie într-un rîs scurt:

- Paul!... El are de lucru... Întotdeauna!

Face o pauză, după care continuă:

- Nu... să nu-ți închipui că lucrează la mai-știu-eu-ce problemă de inginerie. Nu... Soțul meu – de dragul banilor! – a mai cumulat un fel de funcție contabilă, care îi răpește tot, dar absolut tot!, timpul liber. M-am căsătorit cu un contabil, nu cu un bărbat...

Îmi întinde brusc sticla, șoptindu-mi:

- Sanda, te rog să bei și tu...

După ce beau și-i înapoiez sticla, îmi spune surîzînd amar:

- Nu te teme; chiar dacă ne îmbătăm și-o să ne cufundăm într-un somn greu, Paul n-o să spargă ușa, să ne violeze pe amîndouă; sau... măcar pe mine, soția lui!...

Surîsul ei amar se transformă în furie dezlănțuită iar gestul prin care a ridicat brațul m-a făcut să înțeleg că vrea să arunce sticla. Doamne! cioburi s-ar fi făcut oglinda mare, de la perete, de nu i-aș fi reținut brațul...

- Elis, draga mea... ce-i cu tine?!

- Iartă-mă! – îmi răspunde după o pauză. Îmi permit și eu din cînd în cînd să mă dezlănțui... Hai, culcă-te. La ce oră să pun ceasul să sune?

- La șase.

- Bun. Tot pe la șase trebuie să mă trezesc și eu.

M-am băgat sub plapumă lîngă ea. La lumina slabă a veiozei, o observ cum se ridică într-un cot, se apleacă asupra mea, îmi alintă obrazul, apoi mă sărută, cuibărindu-se lîngă trupul meu. Tîrziu, cînd deja credeam că a adormit, o aud spunîndu-mi:

- Sanda, sînt atît de tulburată!... Poate că și băutura... Oricum, dacă te deranjează ce-am spus, te rog să uiți totul pînă mîine.

„Să uit totul, Elis?! Chiar și brațele tale, ridicate brusc, în întunericul nopții, ca să înlănțui cu ele gîtul prietenului?!... Hm... Cum oare de-am putut să gîndesc despre tine...?!”

- Capitolul 16 -

Faimosul bloc D1 din Cartierul Lenin! A început să se strice înainte de-a se fi terminat construcția. Nu, nu se dărîmă. Asta ar simplifica lucrurile. S-ar dărîma și gata. Dar el se încăpățînează să stea drept, să lase impresia că e o construcție locuibilă. Ha-ha! Ce expresie bună: construcție locuibilă! Dacă aș putea, tare i-aș mai pune eu pe cîțiva dintre edilii orașului să locuiască în asemenea bloc... Să vadă și ei că nici n-ai atins bine peretele și varul cade, începînd să curgă nisipul, care, pe vremea construcției, a fost amestecat cu urme de ciment. Și nu mi-ar păsa cîtuși de puțin de această clădire dacă acum, în timp ce urc spre etajul patru, nu m-aș fi întîlnit cu o altă persoană care, slavă Domnului!, e destul de subțirică. Și chiar dacă fiecare dintre noi s-a întors pe o dungă, eu tot am șters cu umărul stîng o bucată bună din perete. Vai de umărul pardesiului meu nou-nouț! Din cauza drumului prost am renunțat să mai vin cu încălțări noi; de-acum, va trebui să renunț și la hainele bune. Cine l-o fi proiectat? Cine l-o fi construit? Arhitecți și ingineri, desigur. Numai că, aceiași arhitecți și ingineri au proiectat și construit și alt bloc, în centru, anume pentru ei...

La etajul trei, pe hol, unul lustruiește o pereche de cizme și fluieră ca-n... – nu, nu ca-n codru –; fluieră ca-n blocul D1. Zărindu-mă, fluieratul lui a căpătat o nuanță de surprindere.

„Așteaptă puțin – îi spun în gînd –, acuși vor înverzi complet dealurile și vei putea ieși la păscut.”

La etajul patru, alt cornut, numai în chiloți și papuci de plajă, intră pe ușa ce duce la veceu. A mai rămas un timp în ușă, să vadă unde merg, sau numai pentru a-mi face mie plăcere de a-l admira.

„Măi... da’ multe coste mai ai!...” – mă mir eu, pufnind într-un surîs. Fericit că i-am surîs, costelivul a intrat pe ușa dinspre veceu, nu înainte de a-mi surîde și el, mai lăsîndu-mi o clipă prilejul să-i admir chiloții care-i stăteau pe șolduri de parcă i-ar fi primit de

pomană. Ușa în fața căreia m-am oprit știu că e descuiată; apăs cu putere pe mîner și, după un scrîșnet violent, se deschide. Intru, o închid și răsucesc cheia de mai multe ori, pînă constat că-i încuiată.

Capul zburlit, ieșit de sub plapumă, mă salută:

- Sărut mîinile, Sanda!

- Repară-ți și tu ușa asta, ce naiba! – îi răspund.

- Bine, am să cumpăr o altă broască... dacă n-oi uita...

Mă uit la el și-l văd stînd în capul oaselor, acoperit pînă la piept, rezemat de perna pusă pe capătul patului. Parcă ar fi un bolnav care a primit vizita cuiva de acasă. Îi mai lipsește doar bluza de pijama cu ștampila spitalului.

- Sanda, iar ești furioasă. Ce s-a întîmplat?

- Cînd ai de gînd să te muți de-aici?

- Să mă mut?! Unde??

- Unde! Se eliberează mereu garsoniere la blocurile turn, se construiesc altele în „Mărăței”!...

- Mda... dar nu pentru mine... Vezi tu, eu nu-s decît un simplu inginer... Ba nici inginer; sînt fizician. Or, un fizician e cu mult inferior unui inginer – asta rezultă din faptul că nouă, absolvenți ai Universității, ni s-a stabilit un salariu mai mic cu o sută de lei decît celor ce-au terminat Politehnica. Și asta numai pentru că noi n-am învățat pe de rost formule și tabele cu anumiți coeficienți; pe noi profesorii ne-au învățat să ajungeam logic – matematic, dacă vrei – la aceste rezultate. E o deosebire, draga mea.

Îl privesc înfuriată brusc:

- Te-am întrebat cînd ai de gînd să te muți. Te-nșeli dacă speri c-am să mai intru în blocul ăsta vreodată!

- Sanda, vrei chiar să ne certăm?

- Nu, Mihai. Dar tu mi-ai spus...

- Nu mai suport, Sanda; ce vrei?! Nu mai suport să fac anticameră la directori. Toată ziua sînt în ședințe, iar cînd nu sînt în ședințe, au de lucru; și cînd vor să iasă, folosesc ușa care dă în hol.

Se oprește, apoi îl aud rîzînd:

- Crede-mă, dacă mai fac mult anticameră, s-ar putea să am necazuri cu soțul secretarei...

Nu-i răspund. Stau lîngă masă și-mi plimb privirea peste hîrtiile scrise: teatru și iar teatru... De ce naiba scrie?! Îl cunosc de

aproape două luni și încă nu pot nici măcar să încep a înțelege de ce muncește și cheltuie atît. Ultima piesă a bătut-o de două ori la mașină; l-a costat aproape șase sute de lei – atît cît să-și ia două perechi de pantofi de lux. I-am propus să mediteze pe cîțiva dintre colegii lui Remus; ar fi primit pe puțin două mii de lei pe lună pentru pregătirea lor; se apropie examenul de admitere în liceu și care părinte nu-și dorește să aibă copilul pregătit, mai ales la Matematică?! Dar el e un...! Naiba să-l înțeleagă! Toate meditațiile de care i-am făcut eu rost prin intermediul lui Remus le-a dat unor colegi de serviciu. Dumnealui nu are timp liber!... Cu ce poftă i-aș arde eu toate hîrtiile astea scrise! și ce i-aș mai arunca o parte din cafea, lăsîndu-i atît cît să aibă cu ce mă servi pe mine cînd vin la el!... Sau nu i-aș lăsa nici atît; aș aduce eu de fiecare dată cafea. Cît despre vodcă, nu mă interesează. Știu că atunci cînd bea, nu mai poate scrie; stă într-un scaun, cu perna sub el, întinde picioarele pe celălalt scaun și ține brațul drept pe masă. Bea din cînd în cînd din sticlă și stă cu privirea aiurea, fără să facă vreun zgomot; doar uneori surîde sau se încruntă. Foarte rar, scrie cîte ceva pe cartonul de pe masă. Dar cel puțin nu scrie teatru! Cunosc foarte bine lucrul ăsta; sîmbătă spre duminică, am stat toată noaptea la el și, cînd să adorm, colo jos, în patul amenajat pe salteaua de lîngă calorifer, el s-a ridicat și, la întrebarea mea ce vrea să facă, mi-a răspuns: „Dormi; eu am ceva de scris.” A acoperit becul cu o hîrtie neagră, lăsînd doar un fascicul de lumină spre masă, apoi, îmbrăcat în pantaloni și bluza de silon, s-a așezat în „poziția de lucru”. De la ora unspreceze pînă la trei și jumătate, a băut două sferturi de vodcă, a mai băut și din al treilea sfert mai bine de jumătate, a scris cu creionul pe coala albă aproape un rînd – asta pe la ora unu –, iar înainte de-a se ridica de pe scaun, a șters și bucățica aceea de rînd. A pus coala într-o revistă, în care ține hîrtiile scrise, guma a împins-o cu vîrful degetelor mai spre perete, lîngă sticlele consumate, iar creionul l-a pus într-un pahar, în care mai are: ace cu gămălie, două pixuri stricate, o jumate de lumînare, cîteva rezerve pentru un pix din acela metalic, scump (a avut și pixul respectiv – sigur! primit cadou; el nu s-ar complica în cumpărături din astea –, dar acum nu-l mai are; vreunul mai bun la suflet, căruia l-a împrumutat, a uitat probabil să i-l înapoieze); și mai are în acel pahar un stilou (cred că și ăsta-i stricat), plus o parodie de

cuțit făcut dintr-un capăt de bomfaier. Apoi a luat de pe balcon două sticle cu lapte – are întotdeauna trei-patru sticle cu lapte –, a băut prima sticlă, a făcut o pauză de douăzeci-treizeci de secunde, a băut din a doua pe jumătate, a pus sticlele înapoi pe balcon și a închis cu grijă ușa balconului, nu cumva să mă trezească. Și-n timp ce el mergea să stingă lumina, eu mă așteptam să-i aud stomacul crăpînd, să văd cum țîșnește din el laptele. Dar nu s-a întîmplat așa. A stins lumina, s-a dezbrăcat și s-a băgat în pat lîngă mine. Deși pînă atunci am tot întredeschis ochii, să-l observ, l-am lăsat să înțeleagă că am dormit continuu, prefăcîndu-mă că m-am trezit doar în clipa cînd l-am simțit lîngă mine. L-am întrebat cît e ceasul, mi-a spus că-i aproape patru; și, ca să-mi fac datoria pe deplin, l-am întrebat cît a scris. „Aproape o piesă întreagă" – mi-a răspuns. „Iartă-l, Doamne, că-i nebun! – m-am rugat în gînd. Numai de nu m-ar strînge de gît pînă la ziuă..." Nu m-a strîns de gît, drept dovadă că stau acum lîngă masă și-i răsfoiesc hîrtiile.

- N-am să mai vin la tine – îi spun.

- Bine, Sanda; cum dorești.

- Înțelege și tu că ăsta nu-i un loc pentru... astfel de întîlniri...

- Da, înțeleg. Știi doar că mi-ar părea rău să ai necazuri cu Valeriu... Vrei să-mi dai sticla?

Mi-am agățat pardesiul în cuierul de lîngă ușă, am luat sticla cu vodcă de pe masă și m-am așezat pe marginea patului:

- Mihai, dacă nu mai vin, ai să-l mai meditezi pe Remus?

- Ți-am mai spus parcă o dată: întîlnirile dintre noi și pregătirea lui Remus nu au nimic comun.

- Doar faptul că eu sînt mama lui Remus.

- Pe vremea cînd a început prietenia dintre noi, nici nu știam de Remus. Așa că isprăvește cu mustrările tale de conștiință. Vii la mine numai dacă îți fac plăcere aceste întîlniri. Cît despre munca mea cu Remus, ai să mi-o plătești; mi-ai spus că-mi coși un bluzon de vară. Nu uita, mi te-ai lăudat că te pricepi să coși. Punct. Vrei vodcă?

- Iar vodcă?! Altceva nu ai?

- Nu. Vodca e...

- Știu. Băutura ta preferată.

- Capitolul 17 -

Am adormit întinsă pe canapea și cred că somnul s-a datorat băuturii!... Nici măcar cincizeci de grame de vodcă. Dar am mai băut, cînd am ajuns acasă, două pahare cu vin. Mi-era sete. Sete și ciudă că Valeriu e plecat. A trebuit să fac eu în locul lui conducere auto; instructorul iar și-a început declarațiile de dragoste, dar m-am prefăcut că nu-l aud. Pur și simplu am tăcut. Mi-a spus că mai rămîne cu mine încă o oră, de la șapte la opt. I-am răspuns că sînt așteptată acasă și nu pot întîrzia.

Mă uit la ceas și observ că e aproape nouă. Nu știu cum de m-am trezit așa brusc; abia cînd aud soneria de la intrare, îmi dau seama că zgomotul de acum cîteva clipe m-a trezit. Cred că e Elis; noaptea trecută am dormit la ea; astăzi mi-a dat telefon și m-a anunțat că vrea să doarmă la mine. Propunerea ei m-a bucurat. Sar din pat și, fără să-mi pese că-s în dezordine, merg să-i deschid.

În ușă era Paul; mă salută:

- Bună seara!

- Bună seara! – îi răspund în timp ce îmi aranjez capotul. Scuză-mă; am dormit; credeam că a venit Elis...

Ochii lui au devenit dintr-o dată ficși iar fața i-a încremenit într-o expresie ciudată:

- Cum, soția mea nu-i la tine?!

- Te rog să intri – i-am spus –, e curent dacă țin ușa deschisă.

L-am condus în sufragerie, l-am poftit să ia loc într-un fotoliu și l-am servit cu coniac.

- Nu te supăra că nu beau și eu – i-am spus. Mă simt foarte rău, parc-aș avea gripă, sau ceva cu dureri în tot corpul...

A băut din pahar, apoi m-a întrebat:

- Elis a trecut pe la tine?

Așadar, Paul încearcă să prindă un fir, sau poate că l-a și prins iar acum vrea să ajungă la ghem. Oare nu-i mai cuminte pentru mine să nu mă amestec între ei?!

- Eu am fost la conducere auto, în locul lui Valeriu, pînă la șapte – i-am răspuns.

- Bine; dar înainte sau după aceea...?!

Tonul lui autoritar m-a enervat; nu eram obligată să-i suport întrebările și nici privirea furioasă. „Fie ce-o fi!" – mi-am zis.

- Paul, – i-am răspuns, părînd indiferentă – înainte de-a pleca la oră, Elis a venit la mine; ne-am întîlnit în ușă; am rugat-o să mă aștepte aici, vreau să doarmă la mine. Cînd am venit, era tot la mine; i-am spus să-mi aducă ce-o știi, numai să nu mă mai simt așa rău... Te rog să nu te superi că ți-am răpit-o pentru seara asta, dar dacă... ai ceva să-i comunici, poți s-o aștepți. Sau îi spun să vină acasă. Eu voi merge să dorm la tata...

- Nu; am s-o mai aștept puțin – mi-a răspuns.

A mai băut din pahar, dar nu prea mult, să aibă cum prelungi șederea. Cît va dura șederea lui și ce va ieși din toată această poveste nu mai pot să înțeleg. Simt doar că-mi fuge pămîntul sub picioare. Și-n clipa în care eu mă prăbușesc într-un fotoliu gemînd, se aude soneria.

- Deschis eu – se oferă Paul.

Nu cred că Elis a mai avut timp să rămînă cu gura căscată văzîndu-l pe Paul, pentru că imediat ce-am auzit ușa deschizîndu-se, am țipat din toată puterea:

- Elis!!...

Imediat, Elis a apărut în fugă, urmată de Paul. Eu îmi trag cu greu răsuflarea, îmi trec palma peste stomac, tresărind ca într-un puseu de durere, și continuu:

- Unde naiba ai umblat?! Mi-ai spus că-n cinci minute ești înapoi și-au trecut vreo douăzeci și cinci de-atunci.

Am făcut o pauză scurtă, după care am întrebat-o:

- Ai reușit să găsești medicamentul ăla?

- Nu – mi-a răspuns ea pe un ton calm, sigur. Dar fii pe pace; ne descurcăm cu ce ai tu în casă, altceva, în plus, nu trebuie. Imediat....

S-a întors spre Paul și l-a întrebat de parcă atunci ar fi descoperit prezența lui:

- S-a întîmplat ceva, Paul?

- Mmmnuuu... Voiam să te întreb dacă sîmbătă mergem la părinții tăi, să vedem fetița. Vreau să-mi aranjez din timp la serviciu...

- Îmi dai sau îți dau mîine dimineață telefon la serviciu. Te rog să nu te superi că nu mai lungesc vorba, dar Sanda are indigestie și vreau să mă apuc imediat de lucru.

- Nu crezi că e mai bine s-o ducem la spital? – întreabă Paul în drum spre ieșire.

- Nu; o fac eu și-aici, acasă, în baie, să-și întoarcă stomacul pe dos. La revedere; noapte bună!

Am auzit ușa trîntită cu putere și, tocmai peste un minut, am văzut-o pe Elis ajungînd în ușa sufrageriei, abia tîrîndu-și picioarele. S-a oprit rezemată de tocul ușii, m-a privit lung și-ntr-un tîrziu m-a întrebat:

- A venit de mult?

- De vreun sfert de oră – îi răspund, rămînînd prăbușită în fotoliu.

Elis devine dintr-o dată surprinsă:

- Draga mea, tu ai pățit într-adevăr ceva?!

- Nu – îi răspund eu ridicîndu-mă. Dar aveam să pățesc; o criză de inimă.

Ajung lîngă ea, o agăț cu degetul de cordonul hainei de piele și-o trag puțin:

- Hai să mîncăm. Sărutările și emoțiile nu țin de foame. Aruncă-ți haina undeva pe cuierul ăla.

Mîncăm în liniște, fără să ne spunem vreo vorbă măcar; ba chiar am ocolit pînă și să ne privim în ochi. Am mers apoi în dormitor să ne pregătim de culcare. Și-n liniștea așternută între noi, o aud pe Elis exclamînd, arătînd spre sticla de pe noptieră:

- Sanda, bestie mică ce ești! Nu mi-ai spus că ai vodcă...

- Mda... am băut aseară la tine și-am vrut să mai beau... Mi s-a părut foarte bună.

- Zău?! Ți s-a părut foarte bună? Sîntem două femei ciudate, Sanda. Sau poate că tu nu ești. Scrii cumva?

- Ce?!

- Știu eu... proză, poezie, teatru... Scriitorii, de obicei...

- Nu, Elis, n-am eu asemenea... Te rog, vezi tu două pahare...

În timp ce bea primul pahar, îmi zîmbește:

- Să știi că ăsta nu e primul pahar pentru mine seara aceasta...

Apoi adaugă, pufnind într-un surîs scurt:

- Scuză-mă! vorbesc prea...

După o pauză lungă, în care începem deja al doilea pahar, o aud rupînd tăcerea pe un ton grav:

- Sanda, tot ce s-a întîmplat seara asta a fost un accident pentru tine; prezența ta de spirit m-a scutit pe mine de o scenă cu tot felul de întrebări din partea lui Paul. Îți mulțumesc! Dar să știi că pentru... tot ce se întîmplă cu mine nu vreau să folosesc prietenia ta drept paravan. Cînd într-o poveste de asta e amestecată și o a treia persoană, deja infidelitatea seamănă a... a altceva.

M-am dezbrăcat și m-am băgat sub plapumă. Dezbrăcată și ea, Elis s-a așezat pe marginea patului, cu obrazul plin de un zîmbet felin.

- Vrei să știi cum arată? – m-a întrebat. Cred că l-ai văzut aseară, pe străduța din fața Poștei...

S-a aplecat mult spre mine, a apăsat cu degetul arătător pe nasul meu ca pe un buton de sonerie și m-a sărutat pe obraz, în colțul gurii.

- În plus – a adăugat ea –, trebuie să-ți spun – poate ai înțeles singură – că băutura lui preferată e vodca.

A stins veioza și s-a băgat sub plapumă lîngă mine. Plecîndu-și fruntea pe brațul meu, m-a întrebat în șoaptă:

- Sanda, tu ai iubit vreodată?

Am pufnit în rîs:

- Elis!... nu mai am șaisprezece ani...

- Tocmai de aceea, Sanda, tocmai de aceea...

- Capitolul 18 -

Abia mîine se întoarce Valeriu din delegație. Încă o noapte fără el... Dar nu! nu voi mai dormi cu Elis; și nici singură. Voi dormi la tata. Nu mai vreau să dorm cu Elis, nu am nici un chef să se scandalizeze Paul; sau – parcă poți să știi! – te pomenești că intru din nou în vreo încurcătură din care n-am să mai pot ieși. Are dreptate Elis: nu am ce căuta în toată povestea ei de amor. De altfel, am și uitat că știu ceva. Trebuie să-mi impun ca relațiile dintre noi să rămînă în limitele ospitalității; ba chiar, bine ar fi să pot menține o distanțare între noi; Paul e fost coleg de-al lui Valeriu – treaba lor, ca-ntre bărbați, manifeste-se cum vor; Elis însă va rămîne legată de mine doar printr-o amiciție, dar o amiciție rece. M-am gîndit astăzi toată ziua și am ajuns la concluzia că așa e cel mai bine. Dacă vrea să-și facă de cap, n-are decît!... Auzi: femeie în toate mințile, medic de copii de nu-știu-cîți ani, să se poarte ca o puștoaică: mă întreabă dacă am iubit vreodată... Ei nu! Era beată, altfel nu mi-ar fi pus o asemenea întrebare.

Acum, aproape de ora plecării de la birou, m-a chemat la telefon:

- Sanda!.. am fost așa aglomerată azi!... Credeam că nu mai ajung acasă nici la miezul nopții. Micuță bestie ce ești, ia spune-mi: ce-ai visat ast' noapte? Tot timpul te-ai răsucit în pat; dimineață n-am mai avut timp să te întreb...

- Nu știu; probabil așa e somnul meu, agitat.

O aud dezlănțuindu-se într-o cascadă de rîs:

- Vai de capul lui Valeriu!

După o pauză scurtă, adaugă:

- Sper că dormiți împreună, abia v-ați căsătorit... Scuză-mă! Am vrut doar să te necăjesc puțin... Știu că ai avut emoții aseară. Dar să lăsăm... Spune-mi, ce faci deseară?

- Deseară?!

- Da, deseară. E un spectacol la casa de cultură la ora opt. Aș vrea să mergem împreună.

- Imposibil! – îi răspund. Am o mulțime de treabă pe-acasă; n-aș vrea să observe Valeriu mîine, cînd se întoarce, că n-am făcut nimic.

- Sigur, sigur! E foarte mare mizerie la tine, am uitat să-ți spun... Vezi că șifonierul are o pată undeva, într-un colț, pe placajul din spate; pe televizor s-au depus cîteva fire de praf iar în bibliotecă, o carte nu e aliniată perfect cu celelalte. Ca să nu mai vorbim de lenjerie!... Trebuie neapărat călcată din nou; cît am dormit noi ast' noapte s-a șifonat puțin. Aaa!... Cîte mai sînt de făcut la tine!... Nu ți le mai înșir, pentru că am pus ibricul pe aragaz să-mi fac o cafea. Dacă te hotărăști să vii, îmi dai un telefon acasă, ori, la opt fără zece, să fii în fața casei de cultură. Te sărut, draga mea! Să știi că te-aștept.

„Te-nșeli, Elis, dacă ai impresia că toată explozia ta m-a recucerit" – îi spun în gînd după ce închid telefonul.

Poate c-ar fi trebuit să mă supere aluzia ei la curățenia ce-o păstrez. Nu știu cu ce intenție a vrut s-o spună; eu de un lucru sînt sigură: poate să-mi întoarcă oricine pe dos apartamentul, că tot n-o să-mi găsească măcar un cît de mic defect în toate atribuțiile mele de gospodină! Iar dacă a fost sinceră, vrînd să mă facă să înțeleg că e prea multă preocupare gospodărească în timpul meu liber, nu văd la ce bun?! Tocmai ea?!... Prima oară cînd am intrat în apartamentul ei, mi s-a părut că, umblînd chiar în ciorapi, tot rămîn urme pe luciul parchetului. Eu, ca femeie, atunci, n-o invidiam decît pentru calitatea ei de gospodină desăvîrșită și țineam cu tot dinadinsul să-i fur secretul.

Trist, dar adevărat: am auzit la o emisiune radio că la muzeul Lovru, cea mai frecventă întrebare se referea la misterul – nu, nu al Giocondei –, se referă la misterul luciului ce-l are parchetul. E și firesc: o femeie care surîde poate fi pictată oricînd, dar un parchet bine lustruit nu-l poate obține și menține orice gospodină...

- Capitolul 19 -

Sfîrșit de toamnă, 1970. Frumos sfîrșit de toamnă! Înserările devreme, oamenii taciturni, tocurile sunînd arar pe asfalt ca într-o poezie de Bacovia, ceața unor după-amiezi și fiorul de neliniște sînt la fel ca-n fiecare toamnă; la fel, numai că anul acesta nu am prea des ocazia să mă întreb dacă e toamnă ori nu. De la serviciu merg direct acasă, iar acasă mănînc împreună cu Valeriu, ne odihnim de obicei o oră-două, Valeriu merge să lucreze în cea de-a treia cameră, pe care-am botezat-o „birou", iar eu îmi găsesc de treabă prin casă ori merg la tata să mă îngrijesc de gospodăria lui sau să cos cîte ceva la mașină. Nu mi-am adus aici în apartament mașina de cusut – nu s-ar asorta deloc cu interiorul modern ce mi l-am aranjat. După-amiaza aceasta, timp de două ore, cît Valeriu a dormit, nici n-am putut să stau întinsă măcar. Cînd el s-a trezit, eram deja în sufragerie, așezată în fotoliu, cu picioarele puse pe un scaun. Răsfoiam aiurea o carte, pe care am luat-o din bibliotecă sperînd s-o citesc.

- Nu ți-a fost somn, Sanda?

- Nu, dragul meu; cred că din cauza cafelei ce-am băut-o la serviciu pe la ora două. N-am băut cafea de vreo trei-patru zile, dar trebuia să-mi justific într-un fel insomnia.

- Dacă-i neapărată nevoie, bei o cafea doar dimineața – mă sfătuiește Valeriu.

Apoi, după cîteva clipe, în timp ce se depărtează, adaugă:

- Mă duc să mă spăl puțin...

- Mergem la film? – îl întreb brusc.

- Film?! Ce filme sînt?

- Nu știu.

- Atunci...?

- Ce facem? Mergem așa, cu ochii închiși?

Strîng din umeri, pufnind într-un rîs scurt:

- Am întrebat numai...

- E miercuri – îmi spune înaite de-a ieși din sufragerie. După opt, e telecinemateca; vezi în program ce film va fi.

Valeriu a ieșit. Eu mi-am rotit privirea prin cameră și-am descoperit programul TV lîngă umărul meu, pe aparatul de radio. Pentru că nici titlul filmului și nici numele actorilor nu-mi spun nimic, las programul să lunece de pe genunchi jos, pe covor; ridic apoi capacul aparatului de radio și pornesc picupul. Melodia *Cazacioc*, pe care o ascult într-o relaxare totală, mă poartă cu gîndul undeva pe cîmpiile ruse, într-o atmosferă ce mi-a rămas atît de viu întipărită în minte de pe vremea cînd am văzut filme turnate după scrierile marilor autori ruși. Se perindă prin mintea mea tot felul de scene și, punînd mereu de la început această melodie, observ cît de bine se aseamănă cu *Katiușa*. „Stai, Sanda, o clipă; nu mă mai necăji cu țigara, doar n-ai de gînd să mă frigi iarăși. Ascultă...” „Mda... «*cazaciocul*».” „Ba nu; pentru mine e *Katiușa*. Ce fior ciudat!... Ascultînd, înțeleg cum un asemenea cîntec e în stare să transforme un soldat în erou, ce putere are arta…”

- Bravo, Sanda! De aproape jumătate de oră asculți aceeași melodie. Curios! Nu mi-aș fi închipuit că ai asemenea... obsesii.

Uitasem complet de Valeriu, dar acum, simțindu-i prezența, prima grijă a fost să opresc placa – un gest brusc, ca atunci cînd vrei să ascunzi un lucru furat.

- Ce film este seara asta?

I-am arătat programul jos, lîngă fotoliu:

- Vezi și tu; eu n-am auzit de el.

S-a uitat în program și a murmurat indiferent:

- Mda, nu cred că merită osteneala. Hai mai bine să mîncăm, după aceea vom repeta împreună regulile de circulație.

Am vrut să mă ridic din fotoliu, dar m-am răzgîndit, rămînînd în continuare așa întinsă, relaxată, aproape absentă. Cînd Valeriu și-a întors privirea mirată spre mine, i-am spus:

- Să știi, dragul meu, că nici luna aceasta nu am rămas gravidă. N-a mai insistat să merg la masă. A rămas în sufragerie, plimbîndu-se cu pasul rar pe lîngă bibliotecă, cercetînd cu privirea titlurile cărților în timp ce pe mine mă cuprindea teama; așteptam clipă de clipă să-i văd privirea gravă întoarsă spre mine, întrebîndu-mă de unde am poeziile lui Minulescu. Va trebui să duc înapoi la tata

cartea sau s-o arunc. Și placa am s-o duc înapoi; deja Remus mă tot întreabă dacă, printre plăcile luate de acasă, nu am luat-o cumva și pe aceasta, iar eu îi răspund de fiecare dată c-am să caut și-am să-i spun.

- Va trebui să mergi la medic, Sanda.

- Da, la asta m-am gîndit și eu – îi răspund ieșind spre bucătărie. În timpul mesei, îl aud făcînd socoteli cu glas tare:

- Da, cred că-i mai bine așa; măcar un an să stăm fără copil mic. În februarie terminăm cu școala de șoferi, apoi vom primi mașina... Fără copil mic, vom putea și noi să ne distrăm mai bine. Totuși, vei merge la medic, să vezi despre ce e vorba...

Masa e gata. Facem curățenie în bucătărie și ne reîntoarcem în dormitor. Mă uit la ceas: e abia opt și un sfert. Nu am nici un chef să repet regulile de circulație. Dar nici să mă culc de pe acum nu se poate; simt că nu mi-i somn deloc. Valeriu s-a așezat deja pe pat cu cartea în mînă și mă întreabă din cînd în cînd care sînt vitezele în oraș pentru diferite tipuri de mașini. Îi răspund aiurea, așa, să mă aflu și eu vorbind. El mă ceartă că sînt prea distrată iar eu îi surîd, să-i fac pe plac. Și-n loc să mă dezbrac, să mă culc; mă îmbrac să ies, indiferent unde, numai să ies.

- Te duci la tata? – mă întreabă. Dacă vrei, merg și eu.

- Nu. Vreau doar să ies puțin din casă. Tu nu mergi?

- Unde?! – mă privește mirat.

- Așa, pînă la „Unic” și-napoi. Dacă vrei, intrăm la cofetăria hotelului să mîncăm o prăjitură... Valeriu începe să rîdă:

- Sanda, zău că ai niște idei!...

S-a ridicat din pat și s-a îmbrăcat să iasă împreună cu mine. Nu i-am sărit de gît, fericită; dimpotrivă... Am înțeles că face asta să nu mă supere, nicidecum că ar fi simțit și el nevoia să iasă. Mă întreb ce anume i-ar putea face plăcere. Poate o discuție cu Paul.

- Dă-i un telefon lui Paul – îi spun cînd trecem prin apropierea telefonului public de lîngă agenția de voiaj CFR.

- Nu, de ce să-i dau?! N-am nimic să-i spun, iar el, dacă ar fi avut ceva cu mine, m-ar fi căutat.

Nu mai ridic privirea să-l aprob ori ba. Merg mai departe cu gîndurile răvășite, ca părul unei femei prin care se joacă o mînă cu degetele desfăcute. Și amîndoi pășim egal și apăsat, gravi și sobri, taciturni și țepeni.

- Capitolul 20 -

- Mîncăm o prăjitură?

- De care? Veche de un an sau numai de cîteva luni? Și ce mai preferați? Ficat intoxicat sau greață la stomac cu vărsături?

- Măi zgîrcitule, hai că plătesc eu...

Mihai rîde; se apropie și-mi strînge brațul:

- Păpușă scumpă, îți recomand o prăjitură presărată cu sare, să nu facă viermi degrabă. Eu am luat odată o prăjitură, dar fără sare. Era delicioasă: un strat de cremă, unul de viermi... Să tot mănînci.

- Doamne, Mihai, grețos mai ești!

Mihai continuă să rîdă; grăbește pasul și-mi întinde mîna:

- Hai, Sanda, nu te mai opri. Chiar dacă n-ai să iei nimic, voi mînca de unul singur. Seara asta plătești tu. Lasă, nu te jena. Dacă ți-e rușine într-adevăr să plătești, plătesc eu iar tu îmi restitui banii la ieșirea din cofetărie.

Se oprește și mă privește grav:

- Cofetărie am spus?! Ce sîntem noi?! Elevi? Mergem la bar sau la restaurant!

S-a oprit în fața florăriei de lîngă hotel să-și lege șiretul la pantof; apoi a scos un ban și l-a aruncat în sus, prinzîndu-l în palmă.

- Stema înseamnă bar; banul, restaurant.

Desface palma și-mi arată:

- Stema, Sanda. La bar cu noi!

Stau pe loc și-l privesc lung. E îmbrăcat în costum de culoare închisă, cămașă bleu, cravată, pantofi negri; proaspăt bărbierit, cu părul puțin răvășit, dat într-o parte și cu explozia lui de exuberanță – într-adevăr fermecător! Nu, un bărbat ca el nu e greu de cucerit... atunci cînd femeia sînt eu, Sanda. Chiar el, Mihai, mi-a spus-o: „Pentru o femeie ca tine nu-i deloc greu să cucerească un bărbat. Greu însă e să-l păstreze.” Și eu, acum, în fața acestei florării, privindu-i palma desfăcută în care ține o monedă de douăzeci și cinci

de bani, doresc nepus să-l păstrez. E un început frumos de primăvară cu mult soare și pomi deja înverziți. Vreau ca odată cu aerul primăvăratec să mă îmbete și farmecul acestui tînăr. Vreau exuberanța sa, îi vreau glasul, zîmbetul, ironiile mai mult sau mai puțin reușite, îi vreau glumele și – da, desigur! – îi vreau răutatea aceasta cu care, uneori, mă îngrețoșează. Îl privesc, îmi surîde și-mi vine să-l iau în brațe, să-l sărut lung... lung... așa cum nu l-am sărutat vreodată.

- Ce-i, Sanda, de ce mă privești așa?

Întinde degetul arătător și-mi atinge nasul într-un gest plin de drăgălășenie:

- Lasă, știu că n-ai crezut ce ți-am spus; de fapt, erau două straturi de cremă și numai unul de viermi...

Pentru că m-a prins de mînă, sînt nevoită să merg în urma lui.

- Unde mă duci?! – îl întreb.

- La granița dintre basm și realitate – îmi răspunde. Într-o seară de primăvară, ca asta, nu crezi că-i un păcat să ne irosim vremea într-o cîrciumă?

A cumpărat două pachete de biscuiți, le-a luat în mîna stîngă, mi-a întins mîna dreaptă și ne-am continuat drumul. Cînd am ajuns în parc, lîngă cușca ursilor, mi-a dat unul din cele două pachete cu biscuiți:

- Hai să ne împrietenim cu ursii.

A început să arunce printre gratii, rînd pe rînd, toți biscuiții. Cînd am terminat și eu de dat ursilor punga mea de biscuiți, m-a luat de mînă, trăgîndu-mă după el.

- Ei, încotro?

- Vei vedea – mi-a spus și m-a luat în brațe, urcînd astfel scările ce duc spre „Colibele haiducilor” – un fel de restaurant, dacă vreți.

- Ce bei? – m-a întrebat după ce ne-am instalat într-una din aceste „colibe”.

- Ce bei și tu – i-am răspuns, fermecată de toată explozia lui.

- Bine, rîzi tu; rîzi, păpușo!; nici nu știi ce te-așteaptă... Hm! da...

În drum spre ușă, mă amenință:

- Vezi, poate fugi pînă mă întorc!... Am auzit că la bucătărie au un satîr mare, bun pentru gîtul tău...

La întoarcere m-a sărutat după cap, pe gît:

- Satîrul era ocupat, frînghie nu se găsește... dar tot nu-mi scapi; am comandat ceva otravă.

Izbucnesc într-un rîs scurt, aruncînd în el o scobitoare ruptă bucățele. La izbucnirea mea, el răspunde printr-o explozie scurtă de rîs, vine lîngă mine, se așează pe bancă, îmi ridică puțin fusta deasupra genunchiului și-mi sărută piciorul.

- Perversule! – îl cert, trăgîndu-l de ureche.

- E dulce piciorul tău – îmi spune; și-n timp ce eu îl trag în continuare de ureche, el se apropie mai mult de mine: Iar de vreme ce piciorul tău e astfel, mi-nchipui cît de dulce îți poate fi sărutul!...

- Nu! – îi șoptesc brusc, auzind prundișul scîrțîind sub pașii cuiva lîngă intrare.

Era chelnerul.

Mihai a plătit cele două fripturi și vinul.

Am rămas din nou singuri: eu și zîmbetul lui Mihai.

- Să nu începi iar cu glumele tale grețoase – îi spun – că, zău, nici nu m-ating de friptură.

- Mănînci – îmi ești ca o prietenă; nu – îmi ești cît două.

Și-l văd apropiindu-se de mine, îmi cuprinde umerii între palme, palmele îi lunecă în sus, îmi alintă gîtul, o palmă îi pătrunde pe sub bluză atingîndu-mi sînii, apoi, ca o dezmierdare abia perceptibilă, obrazul mi-i luat între palmele sale, sînt obligată să-mi las capul pe spate în timp ce ochii mei, aproape închiși, văd capul lui aplecat tot mai mult spre mine.

„Nu mă va cere niciodată de soție..."

A fost un sărut rece din partea mea; și, drept pedeapsă, Mihai m-a tras puțin de o șuviță de păr.

- Zgîrcito! – mi-a șoptit, așezîndu-se la masă.

Umple ulcelele de pămînt, cu care se servește aici vinul, și-mi face semn să beau. Dar el, înainte de a-și bea vinul, rămîne un timp cu privirea fixă, îndreptată undeva, aiurea. Se gîndește la ceva sau poate că l-a întristat reținerea mea; acum s-o fi gîndit că cel mai bun lucru e să se ridice și să plece. Da, să plece, de ce nu?! Ce-i ofer eu? Nimic. Nici măcar plăcerea unei petreceri în doi.

- Bea, Sanda, te rog!

Pînă și tonul lui e schimbat. Asta-i, cu siguranță! Îi pare rău că-și pierde vremea cu mine. Într-o prietenie ca a noastră nu știu cît de onest e să fii geloasă, dar eu sînt; sînt geloasă fără să știu pe cine anume. Tot așa cum un bărbat ar fi în stare să-i strige femeii iubite „eu știu c-ai să mă-nșeli chiar mîine”, în clipa de față, parafrazîndu-l pe același Minulescu, l-aș întreba pe Mihai: „Dintre toate femeile care au avut plăcerea de-a te avea, cîte oare ți-au sărutat în gînd privirea pierdută-n gol, cum fac în clipa asta eu?!...”

Poate că mi-a citit gîndul de și-a întors privirea spre mine.

E adîncă și rece privirea lui.

Dacă nu și-ar strînge colțul gurii într-un surîs trist, poate că nu i-aș mai suporta privirea; m-aș ridica de la masă și aș pleca. Da-da, nici mie nu-mi convine această legătură; m-a avertizat de la început că n-are rost să-mi fac iluzii. Legătura dintre mine și el nu are nici o finalizare; n-a avut nici măcar curajul să mă mintă, să-mi clădesc un vis de căsnicie pe aceste întîlniri. Bărbați care să-mi spună „vreau să fii a mea” găsesc o droaie, dar dintre ăștia, cîți oare ar spune „vreau să fii soția mea”?!

- E vremea să te atingi, totuși, de friptură, Sanda. Sper să nu-ți închipui că l-am rugat pe chelner s-o presare cu otravă.

- Cel mult, cu sare, să nu facă viermi – exclam eu, ridicîndu-mă să merg lîngă el, să-l pot îmbrățișa. Mihai, – îi spun, alintîndu-i obrazul – ai fost atît de vesel pînă acum!... Ce s-a-ntîmplat?

- Nimic, Sanda, nimic. Îmi ordonam în gînd niște idei. Făceam un plan...

- Oh! – pufnesc înfuriată – să nu-mi spui că e vorba de literatură!...

- Zăăău?! și de ce, mă rog?

„...pentru că nu te pricepi tu, de-aceea?” – ar trebui să adauge, dar eu am înțeles și fără să-mi spună.

- Ascultă, Mihai, noi doi...

- ...nu știm decît să ne certăm. Hai, Sanda, stai jos și mănîncă friptura aceea; sau măcar lasă-mă pe mine să-mi tihnească bucățica asta de carne.

Fără să aștepte reacția mea, începe să mănînce, aruncînd din cînd în cînd pe gît cîte o ulcică de vin.

- Bravo! – îi spun eu – ești foarte manierat, domnule.

- Ce face?!

- Mănîncă, asta face... individul cu care am ieșit seara asta. Și mă întreb ce are de gînd să facă cu mine.

Întoarce privirea, mă măsoară lung, clatină din cap aprobativ, apoi se ridică, face cîțiva pași în jurul meu și, în sfîrșit, îmi spune pe un ton indiferent:

- Deocamdată „individul" te mai lasă să fierbi în sos propriu; apoi te va mînca. Probabil că-i va trebui ceva zahăr; se pare că ești cam acră. Oricum, pînă una-alta, mănîncă friptura aceea și mai cinstește o ulcică de vin!

- Nu-s una dintr-alea, pe care să le cumperi cu o friptură și-un chil de vin!

Nu mai știu ce mi-a răspuns. Pînă să dechidă el gura, eu ieșisem deja, lăsîndu-l să-și ordoneze ideile și să-și facă planurile.

Ce-i mai ușor decît să visezi aiurea?!...

- Capitolul 21 -

În murmurul continuu al vocilor din cofetărie, aud un copil exclamînd:

- Da' nu mai vreau! Pe-asta o luăm acasă s-o mănînc cu bunicuța.

Urmează o voce de femeie; din aceeași direcție, pe laterală, în spatele meu:

- Ancuța, aici nu se vorbește tare...

Vocea mă face să tresar și, înainte de a întoarce capul, observ că Valeriu schițează un salut către cineva aflat în spatele meu.

E Elis; ține pe un scăunel, alături de ea, o fetiță.

- Ei, ce surpriză! – exclam eu ridicîndu-mă de la masă.

O salut pe Elis, făcîndu-i strengărește cu ochiul și-o iau pe fetiță în brațe. Încep o discuție aprinsă cu păpușa aceea mică, rotunjoară la obraz, cu ochii mari, catifelați și buzele subțiri, ce i se subțiază și mai mult cînd rîde. Îi pun o mulțime de întrebări și mă îmbăt de o fericire sinceră ascultînd-o cum îmi răspunde. Fără nici o reținere, ea îmi mărturisește că iubește cel mai mult „pe bunicuța și pe Leuțu".

- Leuțu e cîinele părinților mei – îmi șoptește Elis.

- Acuși e Anul Nou, Ancuța; ce-ai vrea să-ți aducă Moș Gerilă? – o întreb.

- Un frățior – îmi răspunde fetița cu candoare și cu o simplitate în glas care mă cutremură; dar totodată mă simt cuprinsă de un fior de jenă, ca atunci cînd asculți la televizor sau la radio un interviu cu niște copii ce-au fost învățați dinainte ceea ce trebuie să răspundă.

La acest răspuns, Elis încremenește, cu zîmbetul pe buze. O văd apoi rotindu-și ochii prin sală și imediat obrazul i se roșește în timp ce ea, Elis, pare o adolescentă, o frumoasă adolescentă tulburată de întîiul sărut de dragoste.

Stînjenită și eu de acest răspuns al fetiței, vreau să-mi acopăr încurcătura, aruncîndu-mi privirea în jur; tresar descoperind la masa de alături un tînăr care surîde, sincer îmbătat de glasul fetiței și, probabil, de încurcătura în care se află Elis. Deh! și eu, dacă aș fi bărbat, în clipa de față n-aș avea ochi decît pentru această masă, la care stă o fetiță ce dorește să mănînce cealaltă prăjitură împreună cu bunicuța ei, și o femeie care, pentru a ieși din încurcătură, o alintă pe micuța Ancuța, întrebînd-o în șoaptă:

- Cine te-a învățat să răspunzi așa?

- Bunicuța...

- Bunicuța! – surîde Elis, pufnind nervoasă, ba chiar înfuriată.

În clipele de tăcere ce s-au așternut în jurul mesei, privind ochii triști ai lui Elis, care se plimbă de jur-împrejur, de parcă ar căuta un sprijin, șoptesc:

- Ancuța, vrei o prăjitură și de la mine?

Fetița ridică privirea spre mama sa, dar cum aceasta e absentă, scutură din cap:

- Nu, nu vreau...

Privesc din nou spre Elis: o văd încremenită într-o expresie de așteptare, cu un început de surîs oprit pe buze și ochii îndreptați spre tînărul de la masa de-alături, care taie în porții mici prăjitura de pe farfuria din față. Totul îmi dă impresia că, în zbuciumul ei, această femeie a găsit un punct pe care să-și odihnească privirea.

- La revedere, Elis! – șoptesc după ce o îmbrățișez pe fetiță.

Elis tresare, apoi, ridicînd ochii spre mine, își subțiază privirea și buzele:

- La revedere, Sanda! Să știi că mi-ai lipsit...

Cuprinzîndu-și fetița cu brațul pe după umeri, îmi surîde, puțin răutăcioasă:

- Acum nu-mi mai lipsești chiar așa mult...

Mă întorc la masa la care mă aștepta Valeriu și, pe măsură ce clipele trec, simt crescînd în mine un început de tristețe, un fel de gelozie care, pe cît o descopăr mai absurdă, cu atît mă tulbură mai mult.

Valeriu tace: are prăjitura întreagă, semn că a așteptat să mă întorc. Îi șoptesc un „scuză-mă, te rog!”, mă așez, îmi mănînc

prăjitura, beau paharul cu pepsi și mă ridic. Valeriu îmi aduce de la cuier pardesiul, mi-l ține să-l îmbrac, apoi își îmbracă haina și ieșim. Ajunși acasă, ne oprim în dormitor. Și-n timp ce așternem patul murmurînd ceva, probabil un cîntec, îl aud constatînd cu glas tare:

- Să știi că sînt supărat, Sanda. Seara aceasta, în cofetărie, te-ai purtat ca o puștoaică sentimentală. Și măcar de n-ar fi fost atîta lume!...

După o pauză, în timp ce se îndreaptă spre baie să facă un duș, ca de obicei, adaugă:

- Ar fi cazul să-ți impui și tu o anumită sobrietate în comportament...

Amețită de gîndurile care se zbat cu violență în capul meu, tare i-aș mai striga un „du-te dracului!”

…Și, zău!, aș face-o, dacă aș fi convinsă că înjurătura mea ar schimba cîtuși de puțin lucrurile...

- Capitolul 22 -

Au venit sărbătorile de iarnă. În afară de după-amiezile cînd aveam conducere auto, eu și Valeriu nu făceam altceva decît să răscolim magazinele. Am cumpărat cadouri pentru tata și pentru Remus, iar în una dintre după-amiezi am pus la poștă un pachet pentru părinții lui Valeriu. Tot în după-amiaza aceea am muncit împreună pînă tîrziu să împachetăm darurile pentru Monica, fetița lui Valeriu. Și pe măsură ce împachetam, Valeriu îmi vorbea tot mai aprins despre fetița sa. Era prima oară cînd îmi vorbea și eram fericită; îi aruncam priviri furișe, simțind cum crește în mine dragostea pentru el. Constatam cu multă plăcere că mă înșelasem; chiar dacă relațiile dintre el și fosta lui soție se reduseseră la simple obligații acceptate de el fără să mai fie nevoie de intervenția legii – banii ce-i trimitea în fiecare lună și confirmarea primirii de către fosta soție –, Valeriu nu se distanțase chiar așa de mult de copilul său. Îmi citise pînă acum fiecare scrisoare trimisă; repeta de fiecare dată aceleași întrebări despre sănătatea și comportarea la școală a fetiței (Monica era într-a-ntîia). Dar acum, dincolo de vorbele reci trimise unei femei posesive, cu care nu s-a împăcat niciodată, înțeleg că ardea în el flacăra părintească. Scrisoarea ce-a însoțit coletul a fost lungă și plină de vorbe frumoase. Răspunsul a fost sec: „Am primit coletul. Păcat de atîta risipă. De altfel, sper ca Monica să te uite cît de curînd. Și nu te mai osteni să-mi urezi și mie sărbători fericite. Dacă ne-am despărțit, nu înseamnă că voi fi mereu nefericită. Nu ești singurul bărbat din lume."

Valeriu s-a plimbat un timp nervos, apoi mi-a întins scrisoarea:

- Poftim, dragă; atît mi-a scris, cît ai auzit. Cred că am avut dreptate cînd am spus că nu merită nici măcar „bună ziua!" Nouă ani de zile s-a purtat cu mine ca un tiran: „Valeriule, fă așa; Valeriule, Valeriule!" Pînă cînd m-am săturat să am lîngă mine o dădacă...

Toată ziua nu știa decît să dea sfaturi și să stea întoarsă pe dos. Pentru ea nu existau decît îndatoririle de serviciu și munca de acasă; mîncare, spălat, călcat, dormit. Cînd i-am spus că divorțez, m-a întrebat cu ce mi-a greșit...

Imediat, și-a înfrînt furia. A luat scrisoarea din mîna mea, a rupt-o, a aruncat bucățelele în coșul de gunoi din bucătărie, apoi a continuat să mă ajute la pregătirile pentru revelion.

- Capitolul 23 -

A fost un revelion... plăcut. Tata și Remus au venit foarte devreme. Pe la opt a sosit Jana cu soțul ei, apoi Gica, și abia pe la nouă și un sfert – Paul cu Elis. N-o mai văzusem de mult pe Elis; problema revelionului o aranjase Valeriu cu Paul.

Băutură, mîncare, muzică și mai ales ore în șir cu atenția îndreptată spre televizor.

Elis era tăcută; răspundea monosilabic, de cele mai multe ori fără să-l privească pe cel cu care vorbea. Paul era ursuz, ca de obicei, dar după ce l-am tot îndemnat să bea, parcă s-a mai dezghețat. Jana se simțea ca la ea acasă; mi-a întors casa pe dos iar spre ziuă ne-a scos pe toți din somnolența în care căzuserăm. Gica se purta normal, ca o bună prietenă și, ce-i mai important, m-a iertat nemaipovestindu-mi toate planurile sau eșecurile ei sentimentale.

Valeriu a fost ca niciodată!... Mă opream uneori și-l măsuram îndelung cu privirea, apoi, minute în șir eram beată, beată de fericire!

- Înțelegi, Elis? sînt fericită! – i-am șoptit, prinzînd-o o clipă singură. Aș vrea să fii și tu. Uită-te, Elis! – i-am arătat cu coada ochiului prin ușa întredeschisă – Paul e bărbatul pe măsura ta; sobru, impunător... Poate... hm! aici cred că ești și tu de vină... poate e cam rece... Dar... Uită-te la el și la Valeriu: adevărați bărbați!

- Mda?!

- Elis, nu fi rea. Te rog!

M-a privit lung, apoi a intrat în dormitor, unde nu era nimeni. S-a așezat pe marginea patului, a ridicat brațele în sus, a închis ochii și s-a lăsat pe spate. Patul s-a curbat puțin sub greutatea trupului, cuvertura a făcut cîteva cute, ochii mei s-au oprit pe genunchii ei rotunzi; sub îmbrăcăminte îi ghiceam trupul, ea continua să stea astfel, nemișcată, eu o admiram, ba chiar simțeam nevoia s-o ating, să mă conving că ochii nu mă înșală... Dar – ce senzație ciudată! –

deodată m-a cuprins un fior de groază, începusem să mă întreb dacă nu e ceva bolnăvicios la mijloc de-am rămas așa... Așteptam să facă un semn, poate să mă cheme lîngă ea, dar a rămas tot timpul în aceeași poziție. Cred că de aceea am și spus:

- Elis, mă întreb ce-ți lipsește.

N-a dat nici un semn de viață; am continuat:

- Cîte femei oare nu și-ar dori situația ta?!...

- Zău?! Te pomenești că și tu ai dorit-o.

Mi-a vorbit fără măcar să se miște. Asta m-a enervat de-a binelea.

- Elis, ești o...

N-am continuat, pentru că a întors fața spre mine – o față obosită, ca după o noapte de nesomn, cu niște ochi rotunzi, întrebători:

- Hai, Sanda, vorbește; de ce te-ai oprit?

- Zău, draga mea, înțelege și tu că... zău! n-aș vrea...

- Nu, n-ai să mă superi dac-o să-mi spui că-s o inconștientă. Știu mai bine decît tine ce sînt. Dar... oare, tu știi ce ești?

- Te rog...!

- Nu mă ruga nimic, Sanda.

Stătea lîngă fereastră și mă privea lung, enervant de lung:

- Îți spun eu ce ești; o micuță gospodină și... o posibilă viitoare țață!

- Elis, nu uita că te pot da afară!

- Ești în casa ta; faci ce vrei.

S-a apropiat de mine și mi-a șoptit printre dinți, cu cinism:

- Hai, Sanda, arată-mi ușa. Fă-o acum, de față cu toți!

Am rămas locului, măsurînd-o cu privirea.

- Îți spun eu de ce nu mă dai afară; ții la reputația de... mare doamnă! Ai luat cîndva o licență în Geografie, dar continui să faci o muncă de funcționară – comodă, fără eforturi intelectuale; iar dacă ai ajunge profesoară, pot jura că vei croșeta – în cancelarie, la ore, la consiliile pedagogice... Încet-încet vei deveni...

- ...în nici un caz o...!

M-am oprit, privind-o cu dispreț. Ea mi-a continuat gîndul, șoptindu-mi plină de un zîmbet ciudat:

- ...curvă. Adică? Dicționarul limbii române moderne nu cuprinde cuvîntul ăsta. În schimb, cuprinde cuvîntul dragoste. Știai... sau e prima oară cînd...?

Se apropiase prea mult de mine și prea-mi vorbea cu subînțeles; n-am mai rezistat tentației de a-i arde un dos de palmă peste obrazul acela atît de frumos, pe care am avut impresia că deslușesc podoaba ultimelor sărutări.

- Iași afară! – am urlat, lovind-o.

Imediat, camera s-a umplut.

- Ce s-a-ntîmplat? – a întrebat Valeriu.

- Nimic – a surîs Elis, strîngînd din umeri. Sanda e foarte capricioasă; mi-a spus că o doare capul și am insistat să iasă la aer. Te rog, Valeriule, convinge-o tu să stea puțin la aer.

Am rămas doar eu cu Valeriu. Am deschis fereastra înainte să-mi spună el. Abia după cîtva timp l-am auzit:

- Vrei să mă superi din prima zi a anului?

M-am întors spre el și am izbucnit în rîs:

- Măi urîciosule, cum îți închipui...?! Pe tine te iubesc!... Te iubesc, Valeriule; te iubesc, dragul meu, te iubesc...

Și, purtînd pe buze surîsul acestei destăinuiri, am intrat în sufragerie. Toți, cu paharele în mînă ori puse undeva cît mai aproape, se amuzau de o secvență comică de la televizor. Pe Elis am descoperit-o cufundată în fotoliul de lîngă masă. O clipă, m-am gîndit să merg la ea și s-o sărut pe obraz, dar m-am ambțînut, așezîndu-mă pe divan, cuprinsă de brațele Janei.

Gica a dat sonorul televizorului mai încet și a spus o glumă, stîrnind hohote de rîs. Cînd să se întoarcă la scaunul ei, tata – mare pezevenchi! – i-a șters, în cel mai șăgalnic mod, o palmă peste fund. Gica n-a mai avut timp să se mire, că bătrînul a și luat-o pe brațe, strîngînd-o la piept. Au urmat cîteva minute de hohote și glume dintre cele mai picante. Am continuat să cinstim cîte un pahar și să gustăm din bucatele întinse pe masă. Paul se așezase lîngă mine și ne îndemnam reciproc, ciocnind pahare – omul ursuz se dezgheța complet, ba chiar devenise cuceritor.

Zorii noului an – 1971 – ne-au găsit în plin chef. Cu cine dansam? ce dansam? cine-mi spunea vorbe frumoase? cui spuneam vorbe frumoase? – habar n-am! Și nici nu mă interesează. Atunci nu

mai eram noi, cei sobri de zi cu zi; vinul, paharele cu clinchetul lor umpluseră întreaga noastră ființă.

La sfîrșitul unui dans, obosită, m-am lăsat pe marginea divanului, să răsuflu măcar cîteva clipe, întinsă pe spate, cu ochii închiși, gîndurile legănîndu-mi-se ca valurile mării în zori.

M-am trezit spre seară; eram dezbrăcată, culcată în dormitor, sub plapumă. În sufragerie, Valeriu, care se odihnise doar cîteva ore, făcea ordine.

- Te-ai trezit, draga mea? Sărut mîinile!

Și-n timp ce intra în bucătărie cu un braț de vase, îmi strigă:

- Ajută-mă, te rog! E prea multă dezordine.

Primul gînd, apropiindu-mă de masă, a fost s-o răstorn cu picioarele în sus. Dar n-am putut; serviciul pentru vin era în întregime pe masă și țineam prea mult la el...

- Imediat – i-am răspuns, luînd tava cu pahare.

V-ați imaginat vreodată cum ar arăta o femeie numai în furou, abia ridicată din pat, îndreptîndu-se spre bucătărie cu o tavă plină de pahare în brațe?

- Capitolul 24 -

Pe pistă am fost bună, ba chiar foarte bună. Instructorul a hotărît să intrăm în oraș. Dar nu pe strada Bicazului; am intrat pe la cimitir. Lîngă parcul zoologic mi-a făcut semn să intru la stînga. Am crezut că ne oprim la „Colibele haiducilor" dar, calm și ponderat, – mă miram ce l-a apucat –, instructorul mi-a făcut semn să continuu urcarea.

- Vom face cîteva opriri în pantă – mi-a spus.

Și-am făcut: opriri în pantă. Mi-a dat instrucțiuni, le-am înțeles, m-am descurcat onorabil.

Înainte de a ajunge la „Terasa gospodinelor", începe un drum de munte în dreapta.

Pe-același ton sobru, instructorul mi-a indicat direcția:

- Pe-aici; coborîm prin partea cealaltă a muntelui, spre Dărmănești. Trebuie să încercați și un drum de țară.

Am intrat; drumul ducea tot mai în pădure, copacii astupau cerul, ziua scădea într-o înserare iernatică.

- Oprește – mi-a spus instructorul și, înainte ca eu să frînez, a luat cheile din contact.

L-am privit surprinsă; el mi-a zîmbit:

- Zău, Sanda; ce rost are...?! Oricum, nu-mi scapi.

A băgat cheile în buzunar și m-a prins de umăr:

- Colegele tale au fost mai înțelegătoare... Ce dracu'... Și-apoi, gîndește-te... la examinare vor fi doi care decid: eu și ofițerul de la Miliție...

L-am lăsat să mai vorbească, surîzîndu-i cu îngăduință. Apoi, cînd credea că m-a convins, am pufnit brusc într-un rîs scurt:

- Măi, da' prost mai ești! Nu, nu neapărat prost crescut; ești pur și simplu prost!

L-am privit fix, șoptindu-i apăsat:

- Dacă nu-mi dai imediat cheia, mîine, tu vei fi în sicriu iar eu în închisoare, înțelegi?

Nu știu ce-a înțeles; important e că mi-a dat cheia. Am pornit motorul, am dat mașina înapoi, am întors, iar peste cîteva minute eram în centrul orașului. Cînd am coborît din mașină, am vrut să-i șoptesc un „porcule!" dar m-am abținut. Nu văd ce efect ar fi putut avea?!

Examenul a fost pe la începutul lui februarie.

Cînd mi-a venit rîndul la conducere, instructorul și-a amintit că trebuie să dea neapărat un telefon. Au fost în mașină doar doi ofițeri. Am trecut.

Nu-mi amintesc cine a picat, dar au picat. Printre nefericiți – și o cucoană care se hlizea mereu; unii spuneau că-i poamă mare, alții, dimpotrivă, susțineau că-i o frigidă. Care-o fi adevărul – ce mă interesează?! Oare... Elis n-a avut dreptate spunîndu-mi că sînt o posibilă viitoare țață?! Deja am început să trag cu urechea la bîrfa din jur...

Colegele, toate, au insistat să le însoțesc la restaurantul „Bicaz".

Eu am comandat doar o sticlă cu bere; eram la primul pahar cînd și-a făcut apariția – păcat!, fără să i se cînte *Marșul triumfal* din *Aida* – instructorul, invitatul de onoare. Eram hotărîtă, în aerul de indiferență care mă învăluise, să-i suport prezența. Colegele i-au lăudat bunătatea, capacitatea profesională, ajutorul dat la examen etcetera, minute în șir. Retrasă în carapacea mea, am răbdat pînă cînd una dintre colege mi s-a adresat:

- Nu-i așa, dragă? A fost foarte drăguț și s-a purtat cu noi...!

- Da, – am răspuns eu apăsat – posibil să fi fost foarte... dacă vă referiți la pornirile în pantă făcute pe la „Terasa gospodinelor".

Am lăsat pe masă costul berii și am ieșit.

Acasă, uitîndu-mă în oglindă, am constatat că mă felicit singură. Și, pentru o clipă, mi s-a părut că-mi surîde altcineva de dincolo de oglindă, cineva care a pocnit scurt din degete și mi-a șoptit: „Bravo, Sanda, mi-ai plăcut!"

- Capitolul 25 -

Cred că era începutul lui martie, ori poate mijlocul lui martie, ba s-ar putea să fi fost și sfîrșitul lui martie – nu, nu mai țin minte precis data, n-am nici un reper de care să mă agăț, n-am nimic ce mi-ar putea spune cu precizie. Dar știu că era martie, 1970. O seară de duminică, lume destulă pe stradă, mai ales pe „sub streașină", denumirea trotuarului de pe lîngă vitrinele magazinelor din fața teatrului; articole de sport, muzică, bijuterii, galanterie, articole electrice, un lacto-bar, o alimentară cu program 6-22 chiar și duminica, apoi o tutungerie. Traversasem strada ce coboară la gară, să intru la Telefoane. Anunț telefonista că m-am prezentat pentru convorbirea prin înțelegere cu Timișoara.

Era aproape șapte, speram să obțin cît mai repede legătura.

Puțină lume în sală, puțină și pestriță: bătrîne, puștoaice, cîte vreo damă, vreun domn posac, vreo pereche preocupată doar de ea însăși, vreun domn tînăr grăbit, o fetiță care plîngea că vrea acasă.

- Bună seara, Sanda, nu te-am văzut de mult.

- Bună seara, Tudore.

Un prieten de-al fostului meu soț; ne întîlneam des, orașul e mic, dar discutam din cînd în cînd. Era la Cluj pe vremea cînd eram acolo cu fostul soț; de vreo doi ani e în Piatra – nu l-am întrebat niciodată cu ce prilej.

S-a așezat pe scaunul de lîngă mine:

- Ce faci?

- Aștept. O convorbire cu... logodnicul meu.

Am șoptit „logodnicul meu" pe un ton apăsat, poate va înțelege că prezența lui mă deranjează, că nu-s chiar singură, în fine, că m-am săturat de insistențele lui.

- Mă duc pînă peste drum să-mi iau țigări, Sanda. Mă reîntorc imediat, vreau să te conduc.

În graba sa, a intrat cu umărul în pieptul unui tînăr...

Un tînăr care tocmai intrase...

Zău! cum ați vrea să vorbesc despre acest tînăr? Să spun că era Hercule, un Apollo? Nu. Era un tînăr. Atît. Avea părul umed, probabil că afară lapovița, cîteva picături de apă reflectau razele de lumină ale tuburilor incandescente. Prima privire mi-a dat impresia că are capul plin de steluțe și, așa, plin de raze, părea un sfînt de pe o icoană naivă, mai ales că ridicase sprîncenele într-o expresie de mirare, uitîndu-se după Tudor, care se și depărtase deja.

Am pufnit în rîs.

Tînărul și-a văzut de drum spre telefonul public instalat în ultima cabină. Cred că m-a văzut; a rotit ochii peste întreaga sală, cuprinzînd-o dintr-o privire. Felul în care și-a văzut de drum, gestul scurt prin care și-a trecut degetele desfăcute prin păr m-a făcut să înțeleg că și-a zis: „Nimic deosebit". A intrat în cabină, a dat un telefon, dar cred că a greșit numărul căci, înainte de a închide, l-am văzut surîzînd, cerîndu-și scuze, desigur. A căutat o altă monedă de douăzeci și cinci de bani prin buzunare, s-a mirat că nu găsește nici una și a ieșit. Privirea lui m-a surprins tocmai cînd pufneam din nou într-un surîs scurt. Indiferent, și-a văzut de drum pînă la telefonistă:

- Domnișoară, fiți drăguță; schimbați-mi un leu!

O voce gravă, sonoră.

Telefonista l-a servit.

- Mulțumesc!

A luat monezile între degete, cuprinzîndu-le în pumn printr-un gest scurt.

Fără să mă pot abține, am surîs din nou, amintindu-mi cum îi străluceau steluțele în păr și cît de repede intrase Tudor cu umărul în pieptul lui. De data aceasta m-a privit lung, bănuitor. Apoi, ca replică, și-a ațintit privirea spre genunchii mei dezgoliți.

Mi-am simțit picioarele arzînd, parcă mi le-ar fi pălmuit. Pusă în încurcătură, am coborît poșeta, acoperindu-mi cu ea genunchii. Atunci m-a privit din nou în ochi, surîzîndu-mi puțin ironic, de parcă mi-ar fi spus: „Ei, îți place? Vezi că și eu pot să te pun în încurcătură?"

Cabina se ocupase între timp. A rămas sprijinit de calorifer, privindu-mă. Mă simțeam acoperită de privirea lui și nu reușeam

decît foarte rar să-mi ridic ochii, dar de fiecare dată întîlneam aceiași ochi senini, același zîmbet.

A vorbit puțin la telefon, poate că a stabilit o întîlnire – a ieșit mulțumit din cabină.

A mers încet, punîndu-și din mers mănușile, privindu-mă tot timpul.

Cînd a ajuns lîngă mine, și-a încetinit și mai mult pasul, plecîndu-și capul într-un salut scurt, discret.

Am privit în urma lui; abia la ieșire a întors privirea, și-a scos mănușa de pe mîna dreaptă și a pocnit scurt din degete, rămînînd cîteva secunde cu palma desfăcută, într-un salut amical.

- Timișoara, prin convenție, cabina șase.

Am vorbit mult cu Valeriu, aproape un sfert de oră.

Cînd am ieșit din cabină, Tudor mă aștepta pe scaun.

- Credeam că nu mai termini, zău!, e ceva serios? Lasă, nu-i nevoie să-mi răspunzi. Uite, iar vine iarna, viscolește. Mergem să bem ceva?

Ajunseserăm lîngă tutungerie și el îmi repeta pentru a treia oară invitația de-a bea ceva.

- Scuză-mă, nu pot; sînt așteptată – i-am răspuns, zărindu-l lîngă ușa tutungeriei pe tînărul de adineaori.

M-am despărțit de Tudor, l-am luat de braț pe tînăr și am făcut cîțiva pași împreună, în timp ce spuneam destul de tare, ca să fiu auzită:

- Mulțumesc că m-ai așteptat!

Am pornit printre blocuri într-o tăcere ce se prelungea. Nu-mi păsa ce va crede Tudor, important era că scăpasem de insistențele lui.

- Te rog să mă scuzi – i-am spus tînărului –, am vrut să scap de individul ăla; e un prieten de-al fostului meu soț. Mă plictisește cu avansurile sale.

Tînărul tăcea. Mergeam în liniște, ajunseserăm deja pe strada Bicazului cînd, pășind alături de mine la fel de calm, m-a întrebat pe un ton atît de firesc, de parcă am fi tot discutat de dimineață:

- Și nu te temi că eu aș putea fi mai rău decît cel de care ai scăpat?!

M-am oprit brusc să-l privesc; avea o expresie calmă, un obraz cu trăsături drepte, fine, sub care se ghicea o oarecare energie bărbătească. Era înalt, bine legat, conturul buzelor sale, cu un surîs discret în colțul stîng, mă avertiza: „Un sărut costă scump, foarte scump. Am impresia că m-ai confundat, fetițo. Ia mai privește-mă puțin...”

Brusc, văzîndu-mă în încurcătură, tînărul s-a dezlănțuit într-un rîs scurt, luîndu-mi mîna, sărutînd locul dezgolit dintre mănușă și mîneca hainei de blană:

- Numele meu e... Mihai; Mihai Vlădeanu.

- Sanda... – am murmurat.

...Și glasul meu, atunci, prevestea... căderea...

- Capitolul 26 -

- Intrăm aici, doamnă; prea s-a înteţit lapovița.

Nu mai discutaserăm nimic între timp și nu-mi dau seama cum ajunseserăm acolo; Mihai a deschis ușa, poftindu-mă înăuntru: un bar mic lîngă alimentara din complexul „Pietricica”.

- Vă rog, luați loc; e singura masă liberă.

M-am așezat pe scaun fără să mă dezbrac. Chiar dacă aș fi vrut s-o fac, nu văd unde aș fi putut să-mi pun blana. Era (pentru că acum nu mai este) un bar micuț, unde beau de obicei bărbații; o încăpere cu cîteva mese, cîteva becuri chioare, o muzică răgușită, venind parcă de pe altă lume; auzeam discuții cu jumătate de glas, frînturi de cuvinte, mici explozii de rîs. Parcă îmi dăduse cineva în cap. Mihai s-a așezat dincolo de masă, în fața mea; l-am simțit privindu-mă insistent:

- Doamnă, vă rog...! Dumneavoastră nu obișnuiți să-i priviți pe oameni în ochi?

L-am privit.

- Așa da, mai merge. Am intrat într-un bar, nu într-un cimitir. Ce preferați?

Am strîns din umeri.

- Coniac?

De data aceasta, strîngerea din umeri a fost însoțită de un surîs. A adus întîi paharele cu coniac, apoi pe cele cu apă minerală. Mi-am aprins o țigară și abia după ce am tras cîteva fumuri, mi-am amintit că nu l-am servit cu țigări. I-am întins pachetul. *Amiral.*

- Nu, mulțumesc!

- Te temi c-o să te bată mămica? Ia; n-o să-i spun. Și nici lui tovarășa dirigintă, chiar dacă mă întreabă...

De ce mi-am permis toate astea? nu-mi dau seama. Mda... privindu-l, prea m-a izbit înfățișarea lui de băiețaș cuminte, adolescent timid. O fi știind oare să sărute? cîți ani o fi avînd? te

pomenești că-i mai mare cu doi-trei ani ca băiatul meu? o fi îmbrățișat el vreo fată? o fi – Doamne, ce gînd! – o fi făcut el vreodată dragoste? Zău! te pomenești c-o fi virgin! Nostim! Eu, ca femeie, am cunoscut senzația primei... iubiri; dar, la bărbați, care o fi reacția?! El, pușiul ăsta, cum ar reacționa în brațele mele?

- Mulțumesc pentru țigară!

- Poftim?! A... da... scuză-mă, eram cu gîndul... O! dar văd că nu-ți tremură deloc mîna cînd fumezi. Nu m-aș mira să-mi spui că fumezi două-trei pachete pe zi.

- Două-trei țigări pe an, la zile mari.

Am tăcut, înghițind în sec. Și tăcerea mea se prelungește ca o așteptare chinuitoare sub privirea fixă a tînărului, ce-o simțeam oprită pe fruntea mea. Am gustat de cîteva ori din coniac, aș fi vrut să beau și apă, dar paharul era mai departe; mi-era teamă să întind mîna după el, puteam să ridic privirea fără să vreau și s-o întîlnesc pe-a lui Mihai. Sigur, el a înțeles tot ce-am gîndit iar acum mă chinuie cu tăcerea asta...

- Sanda... Hm! Doamnă, vă rog să nu alunecăm pe panta banalităților.

Am ridicat brusc privirea. Ochii lui erau calmi, plini de zîmbet.

- Am să vă spun pe nume – Sanda, e un nume frumos –; căci, dacă ne vom mai vedea, mai devreme sau mai tîrziu, tot ne vom spune pe nume. Ceva împotrivă?

Am strîns din umeri.

- Sincer să fiu, n-am înțeles dacă strînsul ăsta din umeri e da ori ba.

- E da, măi urîciosule! Ești mulțumit? – am explodat, prinzînd paharul.

Mihai a luat paharul, ciocnindu-l de al meu:

- Pentru întîlnirea noastră... doamnă!

- Parcă te hotărîseși să-mi spui pe nume.

A surîs; îi surîdeau ochii ațintiți spre mine, îi surîdeau și buzele ținînd între ele marginea paharului. Era fermecător, aș fi vrut să-mi lipesc obrazul de obrazul său, bărbierit probabil cu o zi în urmă; aș fi vrut ca în locul coniacului din paharul său să fiu eu, în

locul paharului să fie gura mea. Mi-era sete; am băut apă, dar nu! nu asta voiam.

- Ce-ați vrea...?

- Cum?!

- Zău! de ce-ați tresărit? Intenționam să vă întreb ce-ați vrea să discutăm.

- Nu... nu știu.

- E vreo tragedie dacă întîrziați? Vă ceartă părinții?

Am rîs înfundat, să nu fiu auzită:

- Măi... caraghios mic ce ești! Ai stabilit să nu-mi zici doamnă, ci doar Sanda.

- „Doamnă" – un cuvînt ce poate desemna culmea feminității... prezență fizică, sobrietate, eleganță, mîndrie... Am spus mîndrie, nu orgoliu. Aș vrea să descopăr că n-am greșit spunîndu-ți doamnă.

- Scrii cumva poezii? – l-am întrebat.

- Mmm... nu prea...

Și astfel discuția s-a încins. Față de logodnicul meu, Valeriu, cu ce păcătuiam stînd de vorbă cu Mihai? O discuție care se descoperea tot mai „nevinovată".Filme, cărți, reviste.

Mă uit la el. Da, se pricepe. Discuția nu e deloc banală. I-am spus – probabil dintr-o pornire ascunsă de-a mă supraestima – că am scris cîndva literatură – proză –; nu mințisem, am scris cîndva, fără să perseverez; doar încercări. A părut încîntat, sincer încîntat. I-am vorbit mult despre mine, îndeosebi generalități. Trecuserăm deja de al doilea pahar de conic. Nu știu dacă am fost întrebată și nici nu reținn cînd l-a adus pe al treilea. După ce am băut puțin, l-am întrebat:

- Nu crezi că-i prea mult?

- Poți să nu bei, nu mă supăr. Vreau totuși să mai discutăm.

Mi-a aprins țigara, s-a jucat un timp cu chibritul, a încercat să vadă dacă ia foc coniacul, apoi și-a aprins țigara.

- La Telefoane de ce mi-ai privit genunchii?

- Te rog, nu mă certa, sînt frumoși.

Am continuat discuția despre literatură; vorbeam mai mult eu, el mă asculta, uneori zîmbea – zîmbet de încîntare sau de îngăduință, n-am descifrat.

Deodată m-am oprit; l-am privit lung, mi-a surîs, i-am răspuns tot printr-un surîs și, cînd el a început să bea, l-am întrebat:

- Tu nu vrei să-mi spui nimic? Mă lași numai pe mine să vorbesc?

- Ce să-ți spun?

- Cum ce?! Măcar ceva, să știu și eu cine ești...

- Hm... da. Am să-ți spun. Am terminat astă-vară Facultatea de Fizică la București. Tot de-atunci lucrez ca... inginer la U.F.S. Săvinești. Înainte de-a accepta angajarea aici, mi-au promis locuință. Mi-au dat de curînd: o garsonieră confort cinci. Îmi place literatura – asta, în general; nu fumez; cîteodată beau, nu mult, așa, cu măsură. Îmi plac și femeile. Nu mă privi urît, e un adevăr. Nu am de gînd să mă însor curînd. Cu-atît mai mult, n-am de gînd să rămîn în orașul ăsta. Într-un cuvînt, sînt un hoinar.

A tăcut. A luat paharul și a băut, la fel de calm și precis cum vorbise. Un fel de teatru în doi: un bar anost, o măsuță oarecare, un fond muzical de trompetă solo cu surdină, două personaje fără importanță, o singură indicație de regie: „dialoguri improvizate”.

Era rîndul meu; nu puteam umple timpul și spațiul cu gesturi, îmi trebuia o replică. Banală.

- De ce?

- Adică?

- Mi-ai spus că n-ai să rămîi aici.

- Pentru că n-am găsit nici un sfert din cît mi s-a promis și nici măcar jummătate din cît mi-am închipuit. Am fost mințit și-n același timp m-am mințit.

- În altă parte nu e la fel?

- Nu știu; vreau să mă conving.

- Faci o greșeală, nu crezi?

- Numai o greșeală? Ești îngăduitoare, mulțumesc! Alții mi-ar spune că-s plin de greșeli.

- Hm!... Știi, nu vreau să te supăr, dar mă tem că... tu... vezi... tot ce mi-ai spus e doar o glumă. Nu cred că într-adevăr ai chef de hoinărit. După atîția ani de studiu, simți nevoia...

- ...să găsești un loc tihnit unde să te pui la îngrășat. Hm!... Te rog să nu-mi iei în nume de rău tonul cu care te-am întrerupt. E tîrziu. Mergem?

Afară nu mai lapovița. Era o noapte de primăvară, umedă.

Nu ne-am mai spus nimic, nici nu știu dacă ne-am privit de prea multe ori.

- Locuiesc foarte aproape; acolo. Mersi că m-ai condus!

I-am întins mîna; mi-a strîns-o prietenește.

Înainte de-a se întoarce, mi-a spus:

- Dacă nu ai nici o obligație morală care să te rețină, aș vrea să te revăd. Nu mă întreba pentru ce; e prea tîrziu ca să mai facem jocuri de cuvinte. Chiar dacă ți s-a părut că toată seara am pozat în boem, fii sigură că ți-am spus niște adevăruri despre mine. Și... dacă vrei să ne revedem, nu-ți promit nimic. Eu nici măcar să mint frumos nu știu. Femeile, de obicei, spun: „te rog, nu mă compara cu celelalte; eu sînt aparte". Și unii bărbați, poate, spun același text. Am oroare de banalități; n-am să-ți spun nimic în plus, gîndește ce vrei despre mine. Sau.. mai bine, convinge-te. De-acord să ne revedem?

- Mda...

- Bine. La revedere!

A vrut să plece, dar s-a oprit brusc:

- Scuză-mă!... N-am spus cînd, unde. Miercuri seara, șase jumătate, la cinema „Pietricica". Vreau să văd filmul.

- Ce film? – am întrebat curioasă.

- Nu știu. Mi-e indiferent; de vreme ce alt film nu rulează în orașul ăsta.

(Încă nu se dăduse în folosință al doilea cinematograf.)

- Ești foarte pornit împotriva orașului.

- Sanda, te rog!... nu-mi răstălmăci vorbele. Miercuri seara, șase jumate. Numai dacă vrei. Noapte bună!

Aceeași pocnitură din degete, același salut cu palma desfăcută. Plus un surîs... Dar am uitat totul imediat ce am intrat în casă. Trebuia să-i scriu lui Valeriu, să-i spun că mi-a făcut plăcere discuția cu el, că de la Telefoane, m-am întors imediat acasă, am urmărit programul la televizor, am mai citit ceva din romanul început săptămîna trecută, am controlat dacă Remus și-a pregătit lecțiile...

Singură la masa de scris, am izbucnit în rîs, amintindu-mi: „Eu nici măcar să mint frumos nu știu."

Atîta pagubă!...

- Capitolul 27 -

- Bună seara, sărut mîinile!

Era același de duminică seara. Și proaspăt bărbierit.

- De ce umbli cu pardesiul descheiat?

- Așa m-am învățat. Cînd îl închei, mă simt ca într-un sac. Intrăm?

Lume puțină în sală. (Aș vrea să văd un oraș de provincie cu săli de cinema pline!)

- Locurile sînt bune?

A întors brusc privirea spre mine.

Mi-a fost rușine de întrebare; am vrut s-o repar:

- Să nu fie prea în față, mă dor ochii.

- Sînt pe rîndul al doilea de sus, imediat după rîndul oficialităților.

În sală era întuneric, începuse jurnalul.

Mi-a făcut semn să intru pe primul rînd de sus.

- Dar ziceai...

- Rîndul ăsta e gol de obicei. E și comod; putem să ne punem hainele pe balustradă.

- Ai aflat ceva despre film?

- Da; e străin.

L-am lăsat să aranjeze pardesiele pe balustradă iar cînd s-a așezat, i-am tras un ghiont sub brațul stîng. Mi-a prins pumnul, mi l-a strîns cu putere, apoi s-a aplecat și mi l-a sărutat.

Tot timpul filmului a stat cu coatele sprijinite pe brațele scaunului, cu bărbia sprijinită de palmele puse una peste alta. Cînd și cînd mă privea în fugă, parcă spunîndu-mi: „Știu că ești aici, dar trebuie să fiu atent la film."

La sfîrșit, în timp ce ne pregăteam să ne îmbrăcăm, m-a privit, arcuindu-și sprincenele într-o expresie din care am înțeles: „Vezi, nu mă așteptam să fie un film așa bun."

- E opt și un sfert; mai poți rămîne în oraș? Ai vreo propunere?

- Eu... ar trebui, adică trebuie neapărat să merg pînă la o colegă; stă în Cartierul Lenin.

- Forte bine! Să te conduc.

Tot drumul am discutat despre film.

- Am ajuns. Unde stă?

M-am uitat în jur: mă aflam între niște blocuri împrejmuite de grămezi de pămînt, șanțuri, cîteva resturi de beton armat puse drept trotuar – un peisaj straniu.

- Îi știi adresa?

- Nu – i-am răspuns rotindu-mi privirea. Dar am mai fost o dată. Parcă avea intrarea în partea aceea...

- Cred că e blocul de-acolo – îmi arată Mihai un bloc mai depărtat.

Din piatră în piatră, ocolind bălțile, ajungem.

- Ăsta e blocul, sigur, uite, țin minte geamul de la intrare, spart. Așteaptă-mă cîteva minute. Colega mea e bolnavă, trebuie să-mi dea cheia de la birou. Cobor imediat.

Dar nu am coborît imediat, abia după vreo douăzeci de minute.

- Scuză-mă!... Ești drăguț, m-ai așteptat totuși. Pe unde...?

- Pe-acolo. Ieșim direct în șosea.

- Cunoști foarte bine...

- Da, locuiesc aici. Acolo, vezi?, blocul acela. Geamul din colț, sus, la ultimul etaj. E lumina aprinsă.

- Mai stai cu cineva?

- Nu... Oi fi uitat lumina aprinsă...

M-a prins de mînă:

- Hai să urcăm pînă sus, la mine.

Cred că privirea mea nu exprima decît stupefacție.

Mihai a strîns din umeri:

- Cum vrei. Cred că-i mai bine să nu intri. Pe ușa mea scrie ca la intrarea în *Infernul* lui Dante: *Lăsați orice speranță voi ce intrați!* Inscripția se referă numai la femei. Ai să m-aștepți cîteva minute jos, la intrare. Voi urca să-mi schimb pantofii, mi-a intrat apă în unul.

Dar nu l-am așteptat jos. Am urcat și eu. De ce? Poate din același motiv pentru care seara aceasta – contrar tuturor sfaturilor ce mi le-am dat de duminică încoace, că nu trebuie să-l mai întîlnesc – am sărit totuși din pat la ora șase și zece, am aruncat romanul pe care încercam să-l citesc și am ieșit în fugă, îmbrăcîndu-mi pardesiul din mers.

- Asta e camera mea. Patul, masa, scaunele sînt de la uzină. Geamantanele-s ale mele. Salteaua de lîngă calorifer e-a unui vecin, coleg de serviciu, o are tot de la uzină. El și-a cumpărat o dormeză... Dă-mi pardesiul... Stai, nu te așeza pe scaun. Așa, să-ți pun o pernă mai întîi. Perna pe care dorm eu e aici, pe pat; asta e a vecinului, tot de la administrația uzinei.

A întins o cuvertură peste patul în dezordine, lăsat așa dimineață ori după-masă, dacă a dormit înainte de a veni la film.

- Bei ceva? Dacă vrei, poți să-ți lași cizmele. Uite, pune picioarele pe scaunul ăsta, e mai odihnitor.

A băgat mîna după un geamantan, la capătul patului, în despărțitura făcută de bucățica de perete și zidul încăperii. A scos o sticlă de un sfert de kilogram, vodcă românească; a mai scos o jumate de lichior și le-a pus pe masă. A spălat îndelung două pahare din material plastic apoi, venind în fața mea, m-a întrebat:

- Ce preferi?

- Poftim?!

Eram absentă, total absentă; nu știu cînd mi-am dezbrăcat pardesiul, nu înțeleg cum de mi-am descălțat cizmele și – culmea! – am întins picioarele pe scaunul din fața mea fără măcar să mă gîndesc că mi-ar putea vedea picioarele mai mult decît trebuie. Eram ca beată; mă aflam într-o cămăruță care mă uluise; nu, nu neapărat prin dezordine, dar mă uluise. Trăiam un fior ciudat...

- Vodcă sau aperitiv de vișine?

- Ce vrei tu...

- Stai, de ce nu mai ții picioarele pe scaun? Eu am să stau pe marginea patului. Ție, lichior de vișine; mie, vodcă. Vrei și cafea? Imediat, să pun reșoul în priză. Nu rîde c-o prepar în cratiță; am și ibric, dar l-am dus la uzină; dimineața îmi fac uneori cîte o cafea. Spun mereu c-o să-mi cumpăr altul, dar de cîte ori ies în oraș, uit.

- Normal; ți-e gîndul numai la fete.

S-a aplecat spre mine, atingîndu-mi obrazul cu vîrful degetelor:

- Răutăcioaso!

Mi-a pus paharul cu lichior în mînă:

- Te rog!...

S-a aplecat mult, sprijinindu-se cu brațul de genunchii mei; a ridicat paharul pînă mi-a atins obrazul cu el, silindu-mă să-l privesc. Își subțiase buzele într-un surîs de dragoste, același surîs care-i ardea în ochi.

- Bine-ai venit la mine, Sanda!

Cred că am murmurat ceva înainte de a gusta din pahar. Mă pierdusem complet, parcă scaunul ar fi fost de ceară, așezat lîngă o groapă cu jăratec. Și eu aveam impresia că-s din ceară, că mă topesc.

„Doamne! – m-am gîndit, văzîndu-l că se ridică și-și pune paharul pe masă – dacă mă ia în brațe, aș vrea să mă întindă jos, pe salteaua de lîngă calorifer; patul e prea deformat, ca o covată."

- Gata cafeaua, Sanda, a fiert. E comod să folosești cratița: fierbe mai repede. Poți să fumezi, te rog! Am, parcă, și-o scrumieră, vezi că-i pe-acolo, pe sub hîrtii; nu-i nimic, dă-mi s-o curăț, am ascuțit creionul în ea. Te rog!... sper c-a ieșit ceva din cafeaua asta...

Am fumat, am băut lichior, cafea, am schimbat cîteva vorbe.

- Ai multe cărți...

- Ce-am reușit să cumpăr în ultima vreme.

- Ai vreun roman deosebit?

- Nu; mai mult teatru.

- Îți place?

- Mda... Adică... mă preocupă.

În timp ce ne pregăteam de plecare, ținîndu-mi pardesiul să-l îmbrac, palmele lui au întîrziat pe umerii mei, strîngîndu-mi-i. Și-a apropiat obrazul de al meu, dar înainte să mi-l atingă, m-am retras, șoptindu-i:

- Nu, te rog!...

Palma stîngă i-a lunecat de-a lungul brațului meu drept, mi-a luat mîna și mi-a sărutat-o:

- Iartă-mă!...

Văzînd că mă uit la ceas, a șoptit:

- Cred că-i tîrziu; pentru tine. Să mergem.

- Capitolul 28 -

La despărțire m-a întrebat dacă mai accept să ne mai întîlnim.

- Da – i-am răspuns –, sîmbătă la șase jumate, la Telefoane.

Cînd a venit la întîlnire, eram în cabină, vorbeam cu Valeriu. M-a salutat prin același gest scurt cu palma desfăcută, așezîndu-se la o măsuță, cu privirea într-o revistă.

- Bună seara, Mihai! Dacă mai stăteam puțin la telefon, terminai revista. Ce revistă-i?

- Bună, Sanda! E o revistă literară. Mergem? Îți șade foarte bine ținuta asta de primăvară; mai ales pieptănătura.

- Vrei să mă superi? N-am avut timp să mă coafez...

- Probabil ai știut că nu-mi plac coafurile. Cum preferi să petrecem seara? Bem ceva?

- Nu, mai bine o prăjitură.

La intrarea în cofetăria hotelului m-am oprit:

- Intră prea multă lume, cred că-i aglomerat.

- Vrei să bem ceva? Dacă dorești, numai o cafea.

Am intrat în barul de jos al hotelului. Un tînăr puțin mai înalt ca Mihai, brunet, într-o ținută tinerească se apropie de noi:

- Bună seara, sărut mîinile! Bătrîne, te rog, numai două vorbe. Mă iertați, domnișoară.

„Doamnă” – am vrut să completez eu cu puțină ironie, dar tînărul se și retrăsese deja cîțiva pași.

Înainte ca să audă ce-i spune prietenul, Mihai a scos din portmoneu o sută de lei și i-a dat-o.

- Merçi, bătrîne, ești măreț, m-ai salvat!

Brunetul i-a mai șoptit ceva, Mihai a surîs, apoi, după ce m-a salutat printr-o plecăciune plină de dezinvoltură, brunetul a intrat pe ușa dinspre restaurant.

- Cine-i? – l-am întrebat pe Mihai.

- Petrică, amicul meu, vecin de garsonieră.

- Și, mă rog!, tu ești banca lui de credit?

- Te rog, Sanda! Îl apreciez mult ca prieten.

- Cu ce vă servim?

- Coniac și cafea, domnișoară – i-am spus chelneriței. Te superi c-am comandat eu? Lasă, stai lîngă mine; dac-ai să te așezi în fața mea, o să am impresia că-mi privești numai genunchii. Doamne, ce lume pestriță! Vrei și din coniacul meu? hai, zău!, sînt cu analizele la zi. O! Urîciosule, bei direct din paharul meu?! Cine-mi garantează că ești sănătos? Bine, am să risc: beau și eu după tine, dar dacă dă dracul...! Mergem? Tipul de colo, din colț, nu-și mai ia ochii de la mine.

În stradă, înainte de-a hotărî încotro să pornim, l-am întrebat:

- De ce nu-ți plac coafurile?

- Pentru că nu-mi pot trece degetele prin ele. Cam așa...

I-am simțit degetele lunecînd pe lîngă ureche, spre ceafă, răsfirîndu-mi părul.

- Ești îndrăzneț, Mihai.

- Foarte îndrăzneț! – mi-a surîs și, înainte ca eu să-i spun ceva, a făcut un pas înainte, ținîndu-mă de mînă, ca într-o chemare frumoasă, o explozie tinerească, plină de dragoste.

- Mihai! ne vede lumea...

- Ce lume? E șapte și-un sfert, a sunat culcarea; lumea trebuie să se odihnească, să digere în voie bucatele. Mai e și serialul de la televizor; eroul principal – frumosul june-prim – se va lăsa iarăși devorat de privirea a mii de dame consolate ori neconsolate, puștoaice aiurite și va trezi pasiunea pentru aventură în adolescenți. Apropo: să-mi spui dacă vrei să te întorci acasă... la televizor...

- Du-te-n moaș-ta!

- O! Da' știi că te pricepi la ars ghionturi în coaste? Mergi la mine?

- Numai cu o condiție: dacă-mi promiți...

- Nu-ți promit nimic! Absolut nimic.

Stăteam lîngă vitrina cu aparate electrice a magazinului „Unic". Mă privea deschis:

- Vrei să te mint? Oricum, nu mă pot ține de promisiuni. Cînd e vorba de o relație întîmplătoare, o oarecare gospodină cu

pretenții de doamnă, îi promit orice, numai s-o văd intrată în cameră. Consider că noi doi putem discuta ca-ntre oameni inteligenți; de ce să fac uz de un șablon ridicol?! Dacă ții neapărat, îți pot improviza și un poem; evident, ție nu-ți voi recita din Petrarca, ai să-ți dai seama imediat că versurile nu-s ale mele.

- Vreau să știu, la intrare mai ai inscripția aceea cu „lăsați orice speranță....”?

- Sigur!

În semiîntunericul de pe culoar, în timp ce deschidea ușa, i-am șoptit:

- Ți-a furat cineva inscripția...

- Nțțt! Nu poate. Există fără să fie scrisă. Te rog!... lasă privirea asta necruțătoare. De ce mă tragi de ureche? mă doare... Nu-mi arăta cearșafurile puse pe calorifer; le-am spălat, vreau să se și usuce. Zău, am măturat, am scuturat, vezi și tu, e mai puțină dezordine ca miercuri.

- E încă multă... dezordine, mizerie, Mihai...

Îl mai trăgeam de ureche, continuînd să-i surîd cînd palmele lui mi-au cuprins umerii, apoi gîtul ca, în sfîrșit, să-i simt degetele desfăcute în părul meu la ceafă.

- Ai să te retragi și de data asta dacă încerc să te sărut?

- Da. Ba am să-ți lungesc și urechile.

„Puștiule! – i-am șoptit în gînd, așezîndu-mă pe scaun. Ești o companie agreabilă, doar atît. Vin la tine pentru că... nici eu nu-mi dau seama, dar dacă-ți închipui că te privesc ca pe un bărbat, zău!, ești hazliu. Înțelege, puștiule, tu ai nevoie de o copilă, o fetișcană pentru care o îmbrățișare de cîteva secunde înseamnă amor. Eu sînt femeie, Mihai, mai femeie decît îți închipui, am vînturat țara de la un cap la altul cu fostul meu soț, un adevărat mascul!, sînt liberă de cîțiva ani, am mai cunoscut și alți bărbați; bărbați, Mihai, bărbați, nu copii. Gestul prin care m-ai atins acum, în treacăt, gestul acesta șăgalnic e al unui adolescent ce scrie versuri... Nu-ți dai seama? Dacă m-aș culca cu tine, ți-ai răsfira degetele prin părul meu, recitîndu-mi sonete... Cred c-ar fi trebuit să mă cunoști cînd aveam cu șaisprezece-șaptesprezece ani mai puțin... Acum... acum sînt calculată, rațională, sînt de mult, de foarte mult!, femeie. Femeie... știi tu ce înseamnă asta?!”

- Sanda, nu mai trînti paharul de masă... Stai să-mi strîng hîrtiile. Așa, acum n-ai decît să împrăștii vodca pe toată masa.

- Scuză-mă!... Eram prea...

- Te rog! Fără mutre de-astea. Degeaba încerci să-ți retragi picioarele, nu le dau drumul; mă așez eu aici pe scaun în fața ta și-ai să ții picioarele în brațele mele. E ceva necuviincios? Atunci spune-mi ce-i cuviincios. Îți place vodca?

- Miercuri aveai o jumătate de lichior...

- Miercuri aveai mijlocul drept; cine ți l-a frînt?

- Măi... podoabă! Ce-ți închipui, că eu...?!

- Sanda!!...

Cred că strigătul lui s-a auzit pînă pe sală. S-a ridicat brusc, plimbîndu-se. După un timp, s-a așezat la loc, retrăgîndu-se puțin cu scaunul, să mă poată privi.

- Sanda, te rog un lucru: indiferent cum vor evolua relațiile dintre noi, să nu încerci să-mi vinzi gogoși. Nu am nici un drept asupra ta – n-am să-ți cer socoteală pentru relațiile cu alți bărbați; nu ai nici un drept asupra mea – să nu-mi scoți ochii pentru tot felul de iluzii. Am nevoie de o prietenă, nu de un stăpîn. Gîndește-te și hotărăște dacă accepți.

- Cît timp de gîndire îmi dai? Și, te rog, mai umple-mi paharul; uite, l-am terminat.

- L-ai vărsat, nu l-ai terminat; e o deosebire. Pentru prietenia noastră!

- Crezi c-o să dureze?

- Sper.

- Zău, Mihai, – stai, ce faci? nu-mi mai ține picioarele pe brațe, vezi, poate mă răstorni – voiam să-ți spun că totuși puțină ordine n-ar strica. Boem, boem,... dar nici chiar așa... De ce rîzi?

- Îți spun una grozavă. Am un amic, nu, nu cel din seara asta, care mi-a cerut bani; altul – tot un fel de boem. Are în cameră o singură dormeză și un scăunel. Cărți, cursuri de facultate, două geamantane, haine, pantofi, stau care pe unde se nimeresc. Dezordine, nu glumă. Ei bine, băiatul ăsta s-a jurat că se îndrăgostește de prima femeie care, venind la el, va zice că-i prea multă mizerie. Păstrează de doi ani aceeași mizerie, aduce tot felul de

persoane la el, dar încă nu s-a îndrăgostit. Toate nu-i repetă decît aceleași vorbe: „Vai, ce drăguț e la tine, ce intim!...”

Am pufnit în rîs și, cum stăteam cu picioarele în brațele lui, l-am lovit în burtă:

- Minți, am impresia că jurămîntul ăsta l-ai făcut tu.

- Nu, e așa cum ți-am spus. Ei, ce faci?! Nu-mi răscoli hîrtiile.

- Vreau să văd ce ai aici...

Pagini scrise cu creionul. Teatru.

- Scrii teatru?!!

- Mda, ce te miri, nu-i voie să scrii teatru?

Mi-am rotit privirea: peste tot, numai cărți de literatură.

- Mi-ai spus că ești inginer.

- Fizician. Uite o fotografie după diplomă.

- „Diplomă de licență în Fizică”. Zece. Felicitări!

- N-am fost un student prea strălucit; am făcut doar o lucrare de diplomă puțin mai bună decît altele...

Am început să discutăm despre literatură, numai că, de data aceasta, îmi vorbea cu calm și precizie, departe de tonul acela îngăduitor din prima seara. Am abandonat imediat discuția, eram străină de literatură, cu-atît mai mult de teatru.

- Vreau să citesc ceva din ceea ce-ai scris tu. Nu mă privi așa. Dacă nu-mi dai, plec.

S-a apropiat și mi-a cuprins mijlocul în brațe:

- De-acord, îți dau o piesă. Un sărut pentru fiecare pagină.

- Nu, Mihai, te rog!...

M-a privit lung, bănuitor:

- Ce-i cu tot jocul ăsta? Vrei să rîzi de mine?

- Nu, dar... înțelege-mă... nu pot... chiar dacă... vreau ca totul să pornească de la mine...

Mi-a dat drumul. Mijlocul păstra încă senzația de înlănțuire.

- Mihai, ar trebui să fii...

- Cum?

- Ei, cum!? Ești bărbat, nu brută.

A rămas cu mîna în aer, la jumătatea unui gest. A strîns colțul gurii într-un surîs ironic, a scos cheia din ușă și a băgat-o în buzunar.

- Ascultă, păpușo!... Uită-te numai ce palme am...!

Și-a scos haina, a pus-o pe spătarul scaunului, apoi și-a scos cravata. A venit lîngă mine și mi-a dezbrăcat flaneluța de mohair; am rămas doar în bluză și fustă. Stăteam lîngă masă și-l priveam cum așterne cele două cearșafuri uscate deja peste pătura de pe salteaua de lîngă calorifer. A luat perna de pe pat și a pus-o la capătul saltelei, între cearșafuri. M-a prins de braț și mi-a arătat:

- Imediat! Te bagi sub cearșaf; altfel...!

A luat de după geamantanul, de la capătul saltelei, o hîrtie neagră să acopere cu ea becul.

„Bine, băiețaș, n-am să țip, n-am să fac zgomot... Așadar, ți-ai arătat arama. Nu ești deloc urît, ba chiar s-ar putea să-mi placi. Tenșeli dacă-ți închipui că mă siluiești. Doar, cum să-ți spun, grăbești puțin lucrurile. Bine... în semiîntunericul creat, mă voi dezbrăca încet, cu gesturi lenețe, ca într-un spectacol de striptease. O să-mi rîd de tine, toată seara n-am să fac altceva decît să-mi rîd de tine. Simt nevoia ca, în viața asta a mea, destul de cumpătată, să fac o prostie..."

- Ți-am spus să te culci, Sanda, nu să-mi sprijini caloriferul!

M-am întins înainte ca el să mă prindă de braț. Hîrtia de la bec fusese ruptă în așa fel încît lăsa un fascicul de lumină să cadă lîngă pernă.

Mihai a luat un dosar de pe raftul de deasupra mesei și a venit spre mine. S-a așezat în genunchi pe saltea. A pus obrazul pe pernă, lîngă obrazul meu:

- Textul unei piese. L-au mai citit și alte femei. Nici una n-a fost în stare să-i facă o judecată de valoare, cît de mică, dar toate și-au dat imediat ochii peste cap cînd le-am luat umerii între palme... Nu ți-l dau în schimbul unor eventuale sărutări; mi-ar fi de-ajuns o cît de mică părere critică, personală. Ai la dispoziție întreaga cameră: vodcă, apă, lichior, cafea. WC-ul e la mama dracului, pe culoar, ultima ușă pe dreapta. Cheia, vezi bine, o pun în ușă. Dacă vrei să pleci, încui ușa pe dinafară și-mi arunci cheia pe sub ușă.

A băut un pahar cu apă, și-a lăsat pantofii lîngă ușă, și-a scos ciorapii, i-a clătit, și-a șters cu ei picioarele, a încălțat o altă pereche de șosete noi, apoi s-a întins pe pat cu obrazul pe perna luată de pe scaun, unde stătusem eu.

Încremenise totul; doar Mihai, pe patul ca o covată, se mișca din cînd în cînd, căutînd o poziție mai odihnitoare.

Am îndrăznit să ridic capul; după geamantanul de la capătul saltelei am descoperit sticla cu lichior, la fel de plină ca miercuri.

Am deschis dosarul: o piesă de teatru într-un act, bătută la mașină. Două personaje: un profesor de Matematică, fost cîndva inginer de drumuri și poduri, „eroul necunoscut dintr-un vagon de dormit", bărbat în plină maturitate. El, cel care a visat liniștea într-un post de profesor la un liceu într-un oraș anume, ajunge imediat la cuțite cu superbele madone, profesoare ce „amestecă Pedagogia cu tortul de ciocolată". Celălalt personaj e directoarea școlii, fostă șefă de lucrări la un institut, femeie pentru care viața a însemnat succese în Chimie, carieră închisă atunci cînd soțul ei, bun inginer, a refuzat să se mai întoarcă în țară de la o conferință la care fusese trimis. El, profesorul – boem, mare afemeiat, bețiv, accente de brutalitate, dincolo de care domnește frumoasa poezie a unui suflet de bărbat; excelent pedagog, gata oricînd să dea peste nas celor ce întrec măsura. Ea, nu-i decît femeie – frumoasă femeie la treizeci și cinci de ani –, terorizată de teama că oricînd îi poate striga cineva în față: „Uiți că ești soția unuia care a șters-o?!..." Doi oameni loviți de soartă, ajunși să reacționeze cu totul diferit. O dragoste frumoasă, ce-o simți zvîcnind în fiecare gest al lor... O piesă cu final deschis; vor rămîne, totuși, cei doi împreună? Mihai, autorul, mă încredințează că da: ultima indicație de regie îmi lasă o speranță...

Piesa a fost scrisă în februarie 1969, perioada ultimei sesiuni de examene, anul cinci, Fizică.

A durat mult lectura, aproape două ore, mai ales că am recitit multe pagini.

Am fumat mult; număr capetele de țigări stinse în scrumieră: unsprezece.

Am băut și ceva lichior; e prea dulce; vodca e mai bună.

Deschid fereastra să se aerisească încăperea.

Mihai doarme la fel de liniștit ca pînă acum, cred că e foarte obosit.

Mă gîndesc să plec, dar nu reușesc să mă hotărăsc.

Mă așez pe marginea patului și-mi trec degetele desfăcute prin părul lui.

- Lenește, deșteptarea!

- Sanda, tu...?! Am adormit imediat, am fost obosit. E tîrziu, aproape miezul nopții. Mai stai? Foarte bine! Nu vrei să stai în pat, lîngă mine?

- Nu, vino jos, lîngă calorifer.

- Să dau mai întîi cu puțină apă pe ochi. Uite ce urmă mi-a rămas pe obraz de la pernă...

Înainte de-a mă așeza pe saltea, am mișcat puțin hîrtia de la bec, astfel încît fanta de lumină să cadă pe perete, nu pe pernă, ca pînă acum.

- Mihai, cine a mai citit piesa? Vreau să zic... persoane... autorizate.

- O redactoră la revista *Teatrul*. Mi-a promis c-o susține pentru publicare. Intenția e bună, dar va rămîne doar intenție.

- Crezi?

- Sînt sigur.

- Poate... dacă scoți unele accente de critică socială... Prea ești pornit împotriva profesoarelor străine de Pedagogie, care se țin drepte prin forța socială a soților.

- Dacă scot lucrul ăsta, Sanda, am distrus piesa. Rămîne o banală și sterilă poveste de dragoste.

- Lucul cel mai frumos, Mihai.

- Dar nu și ce mai util. Eu văd teatrul ca o utilitate socială, zău!, nu mă considera demagog, te-ai convins doar citind... Stai, dragă, ce te-a apucat?! Dă-mi drumul că te bat!

- Nu, stai așa; vreau să-ți torn vodcă în gură. Dacă te miști, îmi pătez fusta și te gîtui. Așa... Vezi? nu te-ai înecat. Și-n plus, stai cu capul în brațele mele.

- Stau cu capul în poala ta, e mai corect spus.

L-am sărutat.

Mi-a descheiat bluza la piept, oprindu-și palma pe sînul meu, strîngîndu-mi-l. Buzele lui îmi atingeau încet obrazul, gîtul, pieptul... din nou obrazul...

M-am topit încet, lungindu-mă în brațele lui pe saltea, lîngă calorifer, sub cearșaful mirosind a săpun fin – caraghiosul ăsta mic și-a spălat cearșafurile cu săpun de față.

A început un joc frumos, nebun și frumos. Părul meu pieptănat cu grijă se încurcase între degetele lui. Puținul ruj pe care-l aveam pe buze s-a șters de cămașa sa, pe care i-am dezbrăcat-o, aruncînd-o pe pat. Brațele lui, învăluindu-mi trupul, palmele cu degetele puțin desfăcute plimbîndu-se peste obrazul meu, peste gît, peste sîni, peste mijloc, de-a lungul picioarelor... orice atingere însemna un vers, o strofă – un poem de dragoste!

...Și trupurile noastre au rămas goale, ireal de moi și de fierbinți...

M-a sărutat pe frunte, pe ochi, pe obraz, pe gură; apoi pe gît și pe umeri. Brațul drept, arcuit după mijlocul meu, ne-a apropiat și mai mult trupurile. Cu brațul stîng îmi cuprinsese umerii. Apoi mi-a descleștat mijlocul, palma i s-a plimbat peste trupul meu între amîndouă șoldurile, i-a lunecat de-a lungul picioarelor încă încordate, oprindu-se pe genunchi. Gura mi-a sărutat amîndoi sînii, trupul întreg mi se încordase de-o durere stranie și, cînd mi-a sărutat îndelung sînul stîng, mușcîndu-mi-l, toată durerea trupului a răbufnit într-un țipăt scurt, picioarele mi s-au desfăcut, îndoindu-se, brațele i-au strîns mai cu putere umerii, unghiile mi s-au înfipt în carnea lui – întreaga mea ființă chemîndu-l. Și brusc, l-am mușcat de umărul stîng ca să-mi înăbuș țipătul plăcerii de-a simți întîlnirea trupurilor noastre.

Apoi a fost un joc; un joc lung și frumos, omenesc de frumos! Ochi dilatați de plăcere, sărutări scurte și tensiunea aceea crescîndă în întregul trup, răsuflarea tot mai scurtă, pînă cînd, înfigîndu-mi iarăși dinții în umărul lui, mi-am înăbușit un țipăt lung, o zbatere a întregii mele ființe, după care m-am prăbușit, cu capul într-o parte, obrazul pe pernă, brațele larg desfăcute și răsuflarea normală...

Palma lui mi-a atins tîmpla, gura mi-a sărutat obrajii.

Am deschis ochii, avea un zîmbet de copil, un surîs șăgalnic pe colțul buzelor... Și trupul lui îmi apăsa trupul atît cît să-i simt prezența nu și greutatea.

Băiatul ăsta cu zîmbet de copil fluturat pe buze mă făcuse să mă simt atît de femeie!... A fost adevărat? N-a fost oare o iluzie? Eu, femeia atît de...! aproape rece, m-am simțit normală. Nu! e imposibil să mă fi înșelat. Nu, nu visez: Mihai mi-a cuprins toată gura într-un

sărut, mușcîndu-mi buzele; mă doare, sînt trează, buza de jos mă doare, cred c-o să se umfle puțin. Dar sînt trează. Și nu... Doamne! teama aceea stupidă a trecut... sînt femeie normală, mă mai pot simți bine, normal de bine!, în brațele unui bărbat. Dar cum?! cînd oare am căpătat eu groaza asta? „Mihai – puștiule! – iartă-mă că te-am tratat ca pe un copil... un mic copil... Copil!..."

Ochii mei au înțepenit privindu-l, trupul mi s-a încordat. „Copil!!!..."

- Sanda, ce...?!

- Nu...!

M-am retras brusc de sub trupul lui, lipindu-mă de calorifer. Moale, mijlocul cearșafului care ne acoperea a căzut între trupurile noastre.

- Nu, Mihai, nu mă atinge, te rog...! Mi-e groază! Dacă rămîn gravidă, mă spînzur. Nu pot, crede-mă!, nu pot să risc...

Mi-a surîs. Brațul lui mi-a cuprins mijlocul, apropiindu-ne trupurile. Degetele desfăcute i se jucau prin părul meu – frumoasă poezie de dragoste!

Cît m-am spălat, l-am pus să stea cu fața spre perete și cu cearșaful tras pînă peste cap.

Trecuse mult de miezul nopții cînd ne-am oprit în fața casei mele.

- Noapte bună, Mihai! Iartă-mă!... Știu că tu... Aș vrea să mă înțelegi... Nu am dreptul să risc. Am fost căsătorită, am un copil de șaisprezece ani, ție nu ți-am spus. Sînt prietenă – logodită, dacă vrei – cu un bărbat din Timișoara... Nu știu, nu-mi dau seama ce s-a întîmplat seara asta. Oricum, tu ai să mă uiți.

- Vreau să te revăd!

- Băiatul meu termină opt clase, la vară dă examen de admitere la liceu. Nu se împacă prea bine cu Matematica... N-aș vrea să piardă un an, deja a pierdut unul... în clasa a șasea, a fost bolnav... Vom trata afacerea ca doi necunoscuți.

- Bine, cum dorești. Meditațiile pentru fiul tău nu vor avea nimic comun cu... relațiile dintre noi.

- Nu, între noi s-a terminat totul, crede-mă. Aș coborî prea mult în ochii tăi. Voi, bărbații, după ce vă culcați cu o femeie, o priviți cu superioritate, ba chiar cu dispreț. N-aș vrea...

Dar n-am mai ajuns să isprăvesc vorba, că mîna lui dreaptă m-a prins cu violență de piept, apropiindu-mă de el:

- Te credeam mai inteligentă, Sanda!... Mi-ai repetat ceea ce cunoșteam de la toate gospodinele cu care m-am culcat pînă acum. Atît mi s-a repetat lucrul ăsta încît îmi jur uneori c-am s-o cer de soție pe prima femeie care ar fi în stare să vadă în actul sexual o manifestare a celor mai firești și frumoase simțuri umane, nicidecum un pretext de dezgust ori refulare.

M-a prins de umeri, lipindu-mă de trupul său:

- Mîine, începînd de la amiază, stau numai în casă. Te-aștept. Noapte bună!

- Capitolul 29 -

- Te rog, intră! Ei, Sanda, îl mai recunoști?

- Sărut mîinile, doamnă!

E Dorian, „fotbalistul”. Șade lîngă ușă, alături de Valeriu. O poziție de drepți, ca un ofițer în așteptarea ordinului, o ținută de zile mari, o servietă diplomat.

- Eram sigur, draga mea, că nu-l mai recunoști. Dă-mi voie să ți-l prezint: bunul meu prieten, fost coleg de serviciu, proaspătul doctor în Chimie.

- Nici chiar așa, dragul meu! – am intervenit, explodînd într-un început de rîs. Bună seara, domnule Dorian! Mi-amintesc de dumneavoastră; la începutul lunii iunie mi-ați adus un colet de la Valeriu. Poftiți...

Putea fi o seară – îndeosebi o cină – penibilă, cu priviri furișe, vinovate, schimbate între mie și „proaspătul doctor în Chimie”.

Dacă el a venit cu gînd să mă umilească prin prezență și noutățile despre propria-i persoană, s-a ostenit de pomană. Ba nu chiar de pomană; i-am servit o cină cu care s-ar putea mîndri orice gospodină.

La capitolul băuturi, Valeriu i-a arătat barul:

- Ce preferi?

- Vodcă.

Am tresărit.

- Normal!... – a rîs Valeriu. Ai stat doar șapte luni la Moscova. Cred că ți-au dat doctoratul numai văzîndu-te cum le apreciezi vodca. Scuză-mă! eu n-o suport; Sanda a avut cîndva ideea trăsnită de-a cumpăra sticluța asta.

- Vodca rusească e mai bună, doamnă, vă asigur. Asta poloneză seamănă a alcool îndoit cu apă.

Dorian – vodcă, Valeriu – „veritas whisky, produs românesc”, eu – vermut; toți trei – cafele.

Discuții. Despre căsnicia noastră, despre serviciul lui Valeriu, despre doctoratul lui Dorian, despre atmosfera din Piatra Neamț.

Miezul nopții. Dorian merge la hotel; mîine dimineață are ceva de rezolvat la Combinatul de Îngrășăminte Azotoase; la amiază va pleca înapoi la Timișoara.

Valeriu l-a condus pînă la hotel. S-a întors după vreo oră. Somnoroasă cum sînt, remarc totuși că e fericit: prietenul său a rămas impresionat de „odihnitoarea atmosferă de familie” întîlnită în casa noastră.

- Păcat că nu avem și un copil!... – îmi șoptește Valeriu.

M-am ridicat din pat, de lîngă el, luîndu-mi din mers capotul.

- Sanda...?!

- Mi-e sete.

Am deschis barul. E întuneric în sufragerie și nu văd sticlele. Aprind lumina. Zadarnic! Mi-am amintit că sticla de vodcă a isprăvit-o Dorian.

- Sanda, adu-mi și mie te rog! Whisky.

Whisky. Beau. Mă opresc, îmi trag răsuflarea și beau din nou.

- Ce faci, Sanda? Mi-e sete...

M-am amețit.

Stau în ușa dormitorului cu sticla în mînă. În lumina verde a veiozei de pe noptiera de la capătul dormezei, îl observ pe Valeriu cum stă cu mîna întinsă, chemîndu-mă.

- Hai, dă-mi să beau... Te rog!... Stai... Nu, ce ai de gînd?... Sanda! Stai, dragă, ce te-a apucat?! Uite! Ai vărsat whisky-ul pe pernă! Ei, nu! ești...! Ce voiai? să-mi torni cu sticla în gură?!

Pauză. Mă privește lung, înfuriat. Îmi ia din mînă sticla și-o pune jos, lîngă noptieră.

Pe pernă, o pată mare, întunecată. Cînd se va usca, n-o să se mai observe; ori poate va rămîne totuși o pată, nu știu, nu-mi dau seama.

- Sanda, ce-ai rămas așa? Nu mă privi atît de lung. Bine-bine, înțeleg, ai vrut să faci o glumă. Dar, zău!, sînt glume și glume. Hai,

gata, copil mic ce ești! Nu mai sînt supărat, deși ar trebui... Sanda! Încotro?!

Glasul autoritar m-a oprit în ușă.

Chiar: încotro?!

Poate că voiam – ba mai mult decît poate: sigur! – să intru în sufragerie, să iau o sticlă cu vermut roșu, s-o desfund și s-o răstorn pe pernă, pe cearșafuri, peste tot, absolut peste tot...

- Vreau să beau puțină apă. Te rog să mă scuzi!... Cred că m-am amețit.

În baie m-am dezbrăcat și am intrat sub duș.

- Ei da, Sanda, iată un lucru inteligent. Am să fac și eu un duș, imediat ce termini tu.

”De ce nu cu mine?!” Stăteam cu obrazul ridicat, șuvoiul de apă caldă să mă lovească din plin, să nu simt cum îmi curg lacrimile.

- Capitolul 30 -

Stau și mă uit la obiectul acela alb: a adus cu el un aer ciudat în cameră. Oamenii care l-au montat au plecat de mult. Cînd au sunat la ușă am rămas surprinsă; i-am lăsat totuși să-și facă datoria. L-au montat, s-au convins că funcționează, și-au luat trusa cu scule, apoi au ieșit.

Mi-e teamă să-l ating. Dacă cei ce l-au montat au greșit adresa? Imposibil! Mi-au arătat doar o hîrtie, scria clar adresa mea.

E alb, imaculat. Din material plastic: poli... Poli, poli; dar ce fel de poli? Sînt atîția polimeri.

A venit tonul, formez un număr la întîmplare: 1300. Sună lung. Apoi, o voce dogită:

- Alo, da...

Tresar:

- Da, cine sînteți?

- Dumneavoastră cine sînteți, ce interior doriți? Aici e centrala Uzinei de Fibre Sintetice Săvinești.

Închid telefonul.

Îl privesc lung, mă rog în gînd la el să sune. Soțul meu intră deja în apartament.

- Sărut mîinile, Sanda! Aaa!... în sfîrșit! Îți place? L-ai încercat?

- Da, adică nu... Am format doar așa, aiurea, un număr, să văd dacă funcționează. Îți mulțumesc, dragul meu! E o surpriză plăcută.

- Un atribut banal al vieții moderne. Da, așa-i, chiar dacă ți se pare că vorbesc ca o pagină de reportaj. Ceva nou?

- Da... Nici luna asta n-am rămas...

Valeriu încearcă un gest brusc, dar se oprește la mijlocul lui. Pufnește într-un surîs îngăduitor:

- Lasă, vom merge la medic. Hai să mîncăm, mi-e foame.

- Capitolul 31 -

- Sanda, Paul m-a rugat să te las să dormi la Elis. Sper să nu te superi, voi două sînteți prietene. Vrei?

- Daaa...

- Îi dai telefon?

- Nu, vreau să fie o surpriză. Plec imediat, nu, nu-i nevoie să mă conduci, stă aproape! Te sărut! Am să-ți dau telefon de la ea.

M-am întrebat tot drumul cum o să mă primească. De la revelion, cînd am lovit-o peste obraz, ne-am mai văzut numai de cîteva ori și-am schimbat doar două-trei cuvinte reci, banale.

- Sanda!!... Doamne ce surpriză! Poftim! Pot să te sărut? Ah! bestie mică și perversă ce ești! am să te spun lui Valeriu; ai irosit un sărut grozav. Vino să stai cu mine la masă; tocmai mîncam.

După masă îi telefonez lui Valeriu. Fac pe scurt un raport de activitate. Eli se amuză.

- Trebuia să-l întrebi dacă te lasă să dormi la mine.

- Sigur – îi răspund. El m-a trimis doar.

- Cum...?!

- Mi-a spus că Paul l-a rugat...

Elis înjură; înjură bărbătește, plimbîndu-se furioasă:

- Paul! Mă mir cum de n-a trimis un milițian. Să mă păzească, să nu-i fug, să stau acasă și să spăl. Să-i spăl, să-i calc, să-i fiu servitoare. Lasă privirea asta de fetiță surprinsă. Crezi c-am fost altceva pînă acum decît gospodină? M-am căsătorit de pe cînd eram studentă; mă îngrozea gîndul c-am să ajung doctoriță într-un sat cu noroiul pînă la genunchi. În timp ce colegele mele de grupă se distrau – frumoasele distracții studențești –, eu spălam salopetele domnului inginer. Îl spălam și-l călcam, să fie pus la punct pentru amantele lui. De ce rîzi?

- Paul și amante!

- Cît de naive putem fi noi, femeile, Sanda!...

- Bine, dar...

- Lasă dar-urile, Sanda. Hai în dormitor. Te superi dacă iau și telefonul cu noi? te rog, ia un capot de-al meu.

Discutăm aiurea, despre orice, pînă adormim.

Spre miezul nopții, aud telefonul sunînd.

Cu receptorul în mînă, Elis mă privește; trebuie să stau nemișcată, să creadă că dorm.

- Da... Ce te-a apucat?! Canalie! de unde știi? L-ai văzut la gară? Nu pot vorbi mai tare, ei!... doarme o prietenă la mine. Zău! n-am chemat-o eu. Hai, te rog!, nu fi bestie.

Rîde înfundat.

- Ești nebun! E tîrziu. Dacă se trezește prietena mea!? Ascultă, dacă tu ești nebun, nu mă înnebuni și pe mine.

Ascultă mult timp, pufnind înfundat de cîteva ori.

- Zău! ți-am spus că ești nebun. Bine, fie... Asta-i dovadă c-am început să-nnebunesc și eu.

A închis telefonul; l-a luat sub braț și a ieșit încet din cameră. Apoi am auzit un zgomot ca o pocnitură, cred că a răsucit cheia în ușă, închizîndu-mă în cameră. Ori poate mi s-a părut numai. Eram prea somnoroasă.

Cînd a sunat ceasul deșteptător, dimineață, m-am ridicat brusc, oprindu-l.

Eram obosită, groaznic de obosită, visasem ceva urît.

Lîngă mine, cu obrazul pe pernă, Elis continua să doarmă.

- Elis...

- Știu, l-am auzit. Bine, cred că e vremea să ne ridicăm. Cum ai dormit?

- Poftim?! Aa... bine; doar noi am mai dormit împreună. Tu...?

- Mmm...

Trecînd pe lîngă mine spre bucătărie, îmi șoptește:

- Mult mai bine ca de obicei.

La despărțire, în stradă, pătrunsă de expresia ciudată de seninătate a obrazului ei, îi șoptesc conspirativ, puțin răutăcioasă:

- Ai grijă, se cunoaște pe umăr locul unde... te-a mușcat.

I-am făcut un semn scurt cu palma desfăcută, grăbindu-mă spre serviciu.

- Capitolul 32 -

Am sunat. Mi-a deschis imediat, semn că mă aștepta. Dar fără explozia aceea de fericire, ca aseară.

- Buna, Sanda! Mă bucur c-ai venit totuși. L-am rugat pe Valeriu să-ți spună că te aștept.

Stăm amîndouă la televizor. Noroc de film c-a fost interesant, altfel nu știu ce ne-am fi putut spune.

- Mergem la culcare?

- Poate – zic eu, ocolindu-i privirea –, e mai bine... să dormi singură...

Mă prinde brusc de mînă:

- Ascultă, Sanda! Spune-mi ce știi.

- Așa, prin somn, te-am auzit vorbind cu el... apoi am adormit, eram prea obosită. Zău!... nu te teme, n-o să afle nimeni, tu mi-ai spus doar că n-am ce căuta în povestea asta...

Se plimbă, strîngîndu-și mereu cordonul capotului.

Cine-o fi oare cel ce frînge acest mijloc pe care-l chinuie ea cu cordonul acum?

- Merită, Elis?

- Poftim?! A, dacă merită? Cum adică?

- Vezi, Elis... Atîția ani de căsnicie înseamnă totuși ceva.

- Da; ispășirea pedepsei pentru păcatul de-a mă fi îngrozit perspectiva unei vieți undeva, într-un sat sau într-un tîrgușor. Că parcă, la urma urmei, nu tot într-un tîrg am ajuns? Și asta de ce: pentru că mă sufocam, credeam că părăsind un oraș, voi lăsa în urmă și necazurile sufletești.

- Totuși... uită-te în jur... atîta confort!

Continuă să se plimbe furioasă.

Se oprește brusc, aruncîndu-mi priviri necruțătoare:

- Confort?! Confort ai zis? Toată îngrămădirea asta de obiecte o numim confort; dar eu îi zic altfel: spațiu ocupat. Ei da,

Sanda; noaptea trecută, fiecare obiect de aici din cameră mă strivea, aș fi vrut să deschid fereastra și să arunc totul. Voiam spațiu, înțelegi?, spațiu! Citim cărți cu iubiri frumoase, lăcrimăm la cîte-un film, dar de cîte ori trăim noi măcar un crîmpei de poveste? Vine cîte un făt-frumos, ne ia de soție, sîntem fericite, dar cînd ajungem în palatul lui, descoperim că-i zmeu.

Surîde unui gînd plăcut:

- Închipuie-ți că refuz basmele cu prinți și feți-frumoși. Am auzit chiar că s-au scris piese de teatru cu povești răstălmăcite...

Devine gravă:

- Paul, comparat cu… cu... prietenul meu, e mult mai... Da, dar numai privit de departe.

- Totuși, așa, numai de dragul aventurii...

- Numește-o cum vrei; eu îi spun Iubire, cu i mare.

- Ai putea să fii... măcar acum... serioasă...

- Adică!

- Ai un copil, Elis!

- Care nici măcar nu poate sta la mine.

- Ai o poziție socială...

- Am pe dracu'! Am o meserie, atît!

- Și el? ce-ți oferă?

Strînge din umeri surîzînd:

- Închipuie-ți. Posibilitatea de-a iubi, de-a fi iubită...

- Și dacă descoperi că te-a mințit?

- Îl voi admira; a știut să mintă al naibii de frumos!

- Elis!

- Ușurel, Sanda! Parcă și tu ai avut o... experiență tristă – primul soț.

- Eu, cel puțin, cît am fost căsătorită...

- Vai! tu ai fost o sfîntă. Și vrei să te cred.

- Plec. N-am chef să-ți bați joc de mine.

- Dacă pleci, va trebui să-i spui lui Valeriu motivul. Stai, stai. Și apropo de castitate. Un scriitor – Tagore, parcă – spunea: „Castitatea e o bogăție care răsare din preaplinul iubirii." Vai, sărmanele iubiri! Ne căsătorim cu bărbați impunători, adevărate statui de bronz, iar pentru simpla, intima și atît de zbuciumată viața noastră interioară e nevoie de cîte-un nebun, un strigoi cu ochi de foc

ce apare la miezul nopții și fuge în zori, un tînăr care știe să facă dintr-o îmbrățișare un poem de dragoste; un tînăr pantru care trupul femeii e un instrument celest, pe care el, îndrăgostitul sincer sau abilul escroc sentimental, știe să dezlănțuie simfoni, locuri comune le-ar numi un idiot; adevăruri eterne le consider eu, și nu numai eu!

Pauză. Se plimbă, jucîndu-se cu cordonul – același joc ciudat, obsedant.

- Vezi telefonul, Sanda? Nu înseamnă nimic pentru mine. De cînd a apărut el, tresar de fiecare dată cînd îl aud sunînd. Veneam obosită de la serviciu, găseam un soț posac, îndărătnic. Plecam supărată de acasă, abia mai aveam putere să mă abțin, să-mi fac meseria corect. Acum...

Strînge colțul gurii într-un surîs trist:

- Nu-mi pasă! Poate sînt o aventură în drumul lui, poate el e.

- ...escroc.

- Da, dar cea care fură la cîntar sînt eu. Tinerețea lui nu are nevoie doar de întîlniri pe-ascuns și vorbe dulci la telefon. Numai la atît, oare, se reduce tinerețea?!

Îi privesc ochii, sînt umezi.

- Mi-e groază; într-o zi mi-ar putea spune că i-am furat tinerețea, să-mi umplu cu ea golul din suflet. Că el, în viața mea, n-a fost decît un bibelou pe-un raft, într-o vitrină, unde era un gol.

S-a apropiat de mine, șoptindu-mi apăsat:

- Golul ăsta, Sanda, apare abia cînd ai de toate, cînd ajungi la un echilibru material, dar nu și sufletesc...

Înainte ca eu să reacționez, îmi prinde obrazul între palme:

- Te iubesc, Sanda! Cînd vrei, poți să fii o prietenă minunată. Admir în căsnicia ta fericirea de care eu n-am avut parte.

- Elis, poți rămîne în sufragerie. Nu va afla nimeni, promit!

Stinge lumina și o simt intrînd sub cearșaf lîngă mine.

- Nu, Sanda; noaptea asta e plecat.

- Nu lucrează în oraș?

- Da... adică, a lucrat... Acum lucrează undeva, dincolo de Bicaz. Vine uneori cu o mașină de teren, pur și simplu mă fură, mă duce undeva, pe șoseaua dinspre Roman; dincolo de Girov e un drum de țarină pe dreapta... Doi nebuni pierduți undeva, pe un cîmp pustiu... Somn ușor, Sanda!

- Capitolul 33 -

Cît de mult a fost așteptată! Cu cîtă neliniște!...

Acum o am, e aici, jos, lîngă bloc. Albă – așa cum am dorit-o. Cobor de două-trei ori pe zi, ba să iau ceva din ea, ba să duc.

Valeriu l-a rugat pe un coleg de serviciu să-i facă rodajul – un drum, ei doi, împreună, pînă la București și retur.

Zile calde – frumoasă certitudine de primăvară.

În fiecare după-amiază facem un drum pînă spre Bicaz și înapoi.

La volan – un sentiment ciudat de mîndrie, de posesiune.

Am rămas din nou singură, Valeriu e în delegație. Nu-i simt lipsa. Nu am cînd să-i simt lipsa. Mă urc la volan, trec și-l iau pe tata sau pe Remus, ori pe amîndoi, și fac un drum spre Bicaz.

Abia aștept să se înverzească.

Ba a și înverzit – n-am avut timp să observ. Ce lună o fi? Cornii înfloriți se observă ca niște pete galbene pe muntele Pietricica.

Orele de serviciu sînt un chin, trec atît de greu, tocmai acum cînd aștept să ajung în spatele blocului, să urc la volan și să fac măcar cîțiva kilometri.

Remus îmi spune că a venit un film bun – nu mă interesează!

Elis mi-a telefonat, invitîndu-mă la un spectacol de teatru, zice că-i grozav. Pagubă! Ducă-se singură, ori cu... Puțin îmi pasă!

Drumul pînă la Bicaz, ori pînă dincolo de lac, la Poiana Teiului, e tot mai frumos, pe zi ce trece îl descopăr mai minunat; mă opresc undeva, fără vreo preferință, așa, după bunul meu plac; tata rămîne lîngă mașină, eu cobor pe malul Bistriței ori urc în dreapta, în munte; Remus mă urmează cîteodată, alteori se oprește la cîțiva metri de mașină și aruncă aiurea cu pietre în copaci. Am învățat și eu să arunc cu pietre, ori poate am reînvățat; copilă fiind, mă purtam ca un băiat.

A venit Paștele. Sîmbătă noaptea, eu cu Valeriu în față, tata cu Remus în spate, plecăm la Mănăstirea Neamțului. Asistăm pînă în zori la slujba Învierii – feeric jos de lumini, ritual emoționant, liniște înălțătoare.

„...nu întotdeauna te duci la biserică să te rogi. (*Visător:*) Nu... Simți cîteodată nevoia de liniște, să te regăsești, să te rogi ție însuți, să-ți asculți sufletul ca pe o orgă în catedralele nordice. Și-atunci, încerci să descoperi ce rimă sună fals în poemul vieții tale... deși cuvîntul cu rima falsă e frumos, trebuie să ai puterea să te lipsești de el, ca poemul să iasă echilibrat, pe măsura sufeltului tău."

Unde? Cînd? În ce împrejurare am citit acestea?! Era o lumină slabă, era lumina unor lumînări?, nu, mai degrabă lumina unui bec acoperit cu hîrtie neagră. Se auzea un susur continuu... un zgomot ciudat... Un cor de preoți? Nu... Poate răsuflarea liniștită a unui om obosit, care dormea cu obrazul în pernă...

Lua-m-ar...!

Doamne! iartă-mă... înjur aici, la mănăstire...

Hm! ce titlu... *Fluierînd în biserică*.

- Sanda, ești neserioasă! Ți-ai găsit să rîzi în timpul Învierii...

- Ce-i, tată-socrule?

- Soția ta se uită la sfinți și rîde.

Vin zorii, slujba ia sfîrșit, tata vrea neapărat să ducă pînă acasă o lumînare aprinsă.

În sufragerie, ne așteaptă masa mare, pregătită din ajun.

- Alo! bună-dimineața! Valeriu la telefon... Sărut mîinile, Elis! O, da, cu-adevărat a-nviat! Scuză-mă, trebuia să te salut eu întîi. Vezi, te rog să mă scuzi, sîntem cu toții cam obosiți, am fost...

- Ce faci, dragă?! îi ții teorii? – exclam, luîndu-i receptorul din mînă. Hristos a-nviat, Elis! Indiferent că ești sau nu credincioasă, nu-mi închipui că ai ajuns să respingi tradiția. Repede, cît de repede puteți, să fiți la noi. Te rog! fără mofturi; nici nu vreau s-ascult. În cîteva minute să fiți la noi. Vrem să petrecem împreună prima zi a Paștelui. Vă așteptăm. Pa!!

Imediat ce închid, telefonul sună.

- Da...

- Sanda, eu sînt, Elis. Înțelege-mă, te rog! Nu putem veni...

- S-a-ntîmplat ceva?!

- Paul e... obosit. Doarme.

- Vino măcar tu, Elis, te rog! Elis, dacă nu vii...!

- Bine, Sanda...

Ne spălăm, să alungăm oboseala.

Tocmai ne așezăm la masă cînd se aude soneria.

Fug să deschid.

Îmbrăcată într-un pardesiu crem, cu obrazul puțin întunecat de un somn prea obositor, cu părul pieptănat simplu, adunat într-o basma de mătase, cu mîinile mișcîndu-și-le încet ca să-și scoată mănușile crem, Elis mă privește calm, inexpresiv. Flutură scurt mănușile în aer și-mi surîde, subțiindu-și buzele și privirea.

„Sfinte, cît de femeie știe să fie!”

- Bună, Sanda!

Ne îmbrățișăm.

Îmbrățișează pe toți cei de față, scuzîndu-și soțul: „e prea obosit; și nici nu se simte bine”.

Mîncăm, bem – petrecere intimă.

- Ce-i cu Paul, Elis? – o întreb după masă, cînd sîntem singure într-o cameră.

- Nimic. E obosit.

- Nu mă minți.

- De ce m-ai chemat?!

- Voiam să petrecem împreună. Familiile noastre sînt... apropiate...

- De data asta minți tu. De două luni, de cînd ai mașină, nu te-a interesat nimic. Fericirea de-a te urca la volan întrecea orice neliniște, orice supărare, orice început de singurătate. Știu, același lucru l-am simțit și eu. Apoi mașina a devenit ceva obișnuit. Ba chiar ne și încurca, de-aceea am și vîndut-o. Nu era o mașină de lux, Paul intenționează să cumpere un *Fiat 124*...

S-a apropiat de mine, șoptindu-mi:

- Tu te-ai plictisit cam repede dacă numai după două luni... Ce zici? Acum, pentru tine, o *Dacia 1300* mai înseamnă și altceva decît un obiect ce ocupă un loc în spațiu? Hm! Scuză-mă! folosesc limbajul unui fizician...

„Fizician”...

Îmi stăpînesc totuși furia; nu-i cazul să mă exteriorizez printr-o izbucnire isterică. Îi spun scurt, apăsat:

- Elis, ieși afară; imediat!

Și-a luat rămas-bun de la toți, asigurîndu-i că s-a simțit minunat la masa noastră.

Din drumul ei spre ieșire, se întoarce și-mi întinde mîna:

- Sanda, mă conduci pînă la lift?

Pe palier, așteptînd liftul, îmi șoptește:

- ”Oricui i se întîmplă să greșească, dar numai prostul persistă în greșeală.” (*Pauză cu priviri lungi*.) Cicero, *Oratorii*. De ce mă privești așa? Vrei să-mi dai o palmă? astăzi, de Paște? N-ar fi prima. A avut grijă să mă binecuvînteze Paul, în zori, cînd s-a întors beat acasă. (*Schimbă brusc tonul, surîzîndu-mi șagalnic:*) Nu te supăra că te-am necăjit, dar... în ultima vreme prea m-ai repezit de cîte ori am vrut să te văd; iar azi, așa, dintr-o dată, ți-ai reamintit de mine... Au fost zile cînd... am simțit nevoia de-a nu fi chiar așa de singură... La revedere!

- De ce te-a bătut Paul?

- Și-a uita cheile acasă, ori poate că a fost numai un pretext; n-am auzit cînd a sunat la ușă, îți dai seama... sînt trei uși pînă unde dorm eu. A trebuit să-mi dea telefon de jos, de la blocul vecin. Era ora cinci, în loc de bună dimineața mi-a dat cîteva palme. M-am închis în dormitor; el a înjurat și a mai spart cîte ceva pînă a adormit. Te las, a venit liftul.

- Stai, te rog!... Cum, numai pentru că n-ai auzit...?

- Eee!... (*Surîde:*) Zice că l-am înșelat dintotdeauna. Îmi scoate mereu ochii că... n-am fost fecioară cînd m-a cunoscut. (*Pufnește în rîs:*) Cum să-și fi dat seama dacă era chior de beat cînd m-a obligat să mă culc cu el prima oară?!... Pînă să se trezească el, eu, prea plină de pudoare, spălasem și uscasem deja cu fierul de călcat toată lenjeria... Uite, ai început să caști. Fugi la culcare. Pa!

Înainte de a intra în lift, a pocnit scurt din degete, salutîndu-mă cu palma desfăcută.

- Capitolul 34 -

- Bună, Sanda!

- Tu?!

- Exact. Eu. Te așteptam. Știam c-ai să treci pe aici, te-am mai văzut în cîteva seri.

- Merg la o prietenă; lucrează la restaurant.

- Sanda, aș vrea totuși o explicație. Te-am așteptat duminică, a doua zi...

- Simplu: n-am venit. Ți-am spus doar că nu vin.

- Bine-ai făcut. Mi-aș fi bătut joc de tine, iar a doua zi aș fi relatat cu lux de amănunte totul în paginile ziarului local. Apropo de „local". Hai să intrăm în restaurant; vreau să mănînc ceva și să beau. Tu vei bea doar pepsi și cafele; vreau să rămîi trează, să nu-mi reproșezi că te-am îmbătat încercînd să te seduc. Intrăm?

- Nu. Aici e chelneriță o prietenă de-a mea.

- Cu-atît mai bine! Îi spui că sînt meditatorul fiului tău și că... vrem să discutăm despre apropiatul examen de admitere în liceu al lui Remus, nu?, parcă așa am înțeles că-l cheamă.

Stau și-l privesc. Lung și insistent. E fermecător, al naibii de fermecător. Iar și-a subțiat buzele într-un surîs de plăcere, învăluindu-mă toată cu privirea. Ochii!... Sînt oare adevărați? Dacă suspectez de artificialitate orice dantură perfectă, sclipitoare, de ce n-aș suspecta acum și ochii lui Mihai?!

„De unde i-ai furat, hoțule? Stai, de ce-mi reții mîna?! Ești nebun, Mihai?! Ne vede lumea..."

Cu umărul lipit de al meu, îmi șoptește:

- Ești un diavol, Sanda. Nu mă așteptam să-mi dai un răspuns atît de...

- Cum?

- Mmm... mi-ai întins mîna, doar atît, ca o chemare de iubire.

- Du-te-n moaș-ta! Nu te iubesc. Nu-s o puștoaică, să mă îndrăgostesc de primul... Nu mă mai ține de braț, te rog, orașul ăsta-i cît o nucă; din cinci oameni mă cunosc doi.

- Puțini, foarte puțini. Pe mine, din cinci mă cunosc șase.

Mi-a vorbit grav, rece.

Ridic ochii să-l privesc: merge țeapăn, umflîndu-se, lăsîndu-și capul pe spate. Dar nu rezistă mai mult de cîțiva pași; cu coada ochiului mi-a observat privirea și izbucnește într-un rîs scurt, prinzîndu-mi brațul, făcîndu-mi strengărește cu ochiul; umărul meu se lipește de brațul său, îi strîng mîna puternic, mai puternic!... să-l doară.

„De ce mă duci în restaurant, puștiule, de ce?! Oare n-ai înțeles prin gestul meu, cînd ți-am întins mîna, că te vreau? Nu, Mihai, nu fi vulgar... Mda, știu că nu poți fi... Dar nu, de ce traversăm strada?! N-o să intrăm în restaurant. Vreau în altă parte, undeva, să fie pustiu, nimeni în jur, să te pot îmbrățișa, să-ți sfîșii buzele, să-mi înfing dinții acolo, în locul unde a încolțit surîsul, și-apoi să fug, să-ți fac în ciudă, să mă dorești ca prietenă, să mă dorești ca femeie; voi rîde, n-am să te las să te apropii de mine; dar tu vei găsi clipa cînd calmul gesturilor tale va exploda într-un gest brusc, o să mă doară mijlocul înlănțuit și gura strivită de sărutul lung. Apoi, abia apoi, să-mi reciți poemul acela de iubire...”

M-am oprit.

Privirile noastre s-au întîlnit.

M-a înțeles. Face un pas, eu îl urmez.

Trecem podețul peste Cuejdi și ne continuăm drumul alături, tăcuți, gîndindu-ne fiecare, poate, în altă parte. În dreapta noastră, peste tăcere tronează muntele Pietricica.

- N-ai obosit de cînd tot vorbești, Mihai?

Vîntul, suflînd din față, se încurcă în pardesiul său descheiat.

N-a reacționat în nici un fel la întrebarea mea ironică.

Fluier un cîntec; încet, fals.

Vîntul nu m-a iertat nici pe mine; se joacă prin părul meu.

Scot de la gît, de sub pardesiu, un fular alb, de mohair, să-mi acopăr capul și jumătate din obraz.

Cîntecul meu fluierat se întrerupe cînd degete reci îmi resfiră părul la ceafă.

- Să mergem tăcuți în noapte ca într-o catedrală gotică cu orga redusă la tăcere de liliecii cuibăriți în tuburi, cu praful așternut pe claviatură și mîna Sfîntului Anton zadarnic încercînd să se desprindă de zid ca să-l șteargă. Nu te speria, iubito! În gurile noastre nu se vor cuibări liliecii iar praful coborînd din stele depună-se gros pe inimi, aurindu-ni-le. Și să nu-ți descoperi fața; te-ar invidia luna și ar păli stelele la sclipirea ochilor tăi. Va ști să-ți smulgă mîna mea șalul în zori, șalul și îmbrăcămintea, să te privească soarele, să orbesc eu.

M-am cuibărit mai mult sub brațul lui și am lăsat capul pe spate, șoptind:

- Mulțumesc, Mihai!...

Stelele erau acolo, sus; le-am văzut mai întîi simple, distincte, dar au început să se dubleze, apoi să se tripleze și, în sfîrșit, totul a devenit o lumină slabă, difuză.

- Plîngi, Sanda?

- Vîntul, Mihai, vîntul...

Mi-am șters îndelung ochii.

În dreptul ultimului podeț de beton de peste Cuejdi m-am oprit.

- Te rog să mă conduci pînă acasă.

M-a privit o clipă surprins, apoi a murmurat:

- Bine, Sanda; să te conduc...

Trecem podețul.

Amîndoi, cu mîinile înfundate în buzunarele pardesielor, pășim peste – și în – gropi pe străduța 8 Martie.

În colț e un bufet, „Miorița”.

Răzbate pînă la noi zgomot înfundat, de cîrciumă.

Dorința mea de-a intra nu l-a mirat pe Mihai; ba, poate, dimpotrivă.

- Cîte o bere...

Cînd a venit cu sticlele la masa unde m-am așezat, l-am văzut că-mi surîde.

- De ce...?

- Arăți ca o crizantemă într-o grădină brumată.

- Mulțumesc! (*Vrea să se întoarcă după pahare*:) Nu, Mihai; vom bea din sticlă.

Ciocnim sticlele.

Bem.

Ne privim deschis și ne spunem multe, imens de multe, numai din priviri.

Pe sub masă, genunchii mei s-au lovit de cîteva ori de-ai săi; apoi mi-i simt strînși între genunchii lui. Mă doare, aș vrea să țip, dar nu reușesc decît să rîd încet, înfundat:

- Te rog, Mihai, du-mă undeva, indiferent unde!... E chinuitor să stăm așa, față în față, cu coatele pe masă. De ce surîzi? Îți face plăcere chinul meu? Voi pleca prima. Dacă... mă poți ajunge.

Străbatem la întîmplare orașul.

Ne spunem glume.

Undeva, în Cartierul ”Precista”, bem cîte un rom mare.

Am chef de vorbă.

Batem, ca doi ștrengari, cu vîrful pantofilor, pietrele de pe străzi.

Imediat după miezul nopții, aproape de ora unu, ne oprim în fața porții mele.

- Mihai, să nu faci zgomot cînd intrăm, că te strîng de gît.

Încui ușa pe dinăuntru, caut pe noptieră veioza, o acopăr cu cîteva hîrtii, apoi o aprind.

La spatele meu, Mihai întinde brațele și-mi cuprinde în palme mijlocul.

- Două condiții, Mihai.

- Prima.

- Știi că mi-e teamă să nu rămîn gravidă.

- Teamă sau obsesie?

- Obsesie...

- Mda, sînt destul de... conștient, dacă vrei să-i zic așa. Bine, voi avea grijă. A doua...?

- Înainte de-a se face ziuă, va trebui să dispari...

- ...ca un strigoi. Pentru totdeauna?

Rîd înfundat, lovindu-l cu pumnii în piept, plină de durerea și dorința mijlocului îmbrățișat.

- Capitolul 35 -

- Să știi c-am să mă supăr pe tine.

- Nu mai spune!

- Am să mă supăr!

- Ooo! Ce-i cu mutrișoara asta?! Ce vrei? Bani?

- Nu.

- Atunci?

- Placa. Te-am întrebat mereu dacă e la tine și mi-ai spus că nu. Acum te-am găsit cu ea în aparat...

Rîd, amuzîndu-mă de aerul grav al lui Remus.

- Ei bravo; numai grija asta n-am avut-o. Uite, îți mai dau zece lei să ți-o cumperi din nou.

- Nu se mai găsește.

- Ia banii și caut-o!

- Și dacă n-o găsesc?

Dacă n-o găsește, ce-am să fac? Să i-o dau înapoi lui Remus?

- Ce naiba ai cu placa asta? De ce ții așa mult la ea?

- Mi-a făcut-o cadou domnul inginer Vlădeanu.

- Cadou??!

Remus s-a intimidat; încearcă să se scuze, ocolindu-mi privirea:

- ...În ultimele seri cînd am mers la pregătire, mi-a dat-o... așa... zicea că... să nu-i uit sfatul...

- Ce sfat?

- Că eu sînt cel ce trebuie să am grijă de mine.

- Numai atît?

- Nu... Ultimele seri cînd am fost la el, am stat mult de vorbă. (*Se luminează la o amintire frumoasă, plăcută:*) Spunea că el are întotdeauna în minte un sfat pe care i-l dădea maică-sa: „Cum îți așterni, așa dormi.” (*Izbucnește într-un rîs scurt, dar pentru că observă privirea mea întrebătoare, se explică:*) În patul lui de fier,

domnul Vlădeanu dormea ca într-o covată... L-am întrebat dacă îi place; mi-a răspuns că se simte grozav, ca nou-născut, proaspăt înfășat și pus în covată.

- Bine, ia-ți placa și pleacă.

Singură în tot apartamentul, înfășurată în capotul meu de mătase, mă rotesc fără să pot găsi un colțișor unde să mă liniștesc.

De ieri, cînd a venit Remus de și-a luat placa, sînt tot mai nervoasă.

Sigur! Domnul Vlădeanu a rămas convins că eu nu-s o mamă bună, că nu fac mare lucru pentru Remus. În serile cît au stat împreună de vorbă i-a dat sfaturi ca unui orfan.

Îi lăsasem eu oare o impresie atît de urîtă, de mamă imorală?

„Nu mă înțelege greșit, Sanda. Eu, acum, la ceasul maturității, cînd stau drept prin propria-mi forță, cînd merg pe picioarele mele, nu mă interesează dacă mama a fost de o castitate desăvîrșită ori ba. Important rămîne că a știut să facă om din mine. Aud colegi care se laudă că n-au luat o palmă de la părinți; alții, că luau mereu bătaie. Și eu am luat bătaie, dar nu oricînd, la întîmplare. Nici tata, nici mama nu m-a bătut vreodată doar ca să-și verse într-un fel nervii. Dacă Remus va ajunge vreun neisprăvit, chiar dacă-ți va fi recunoscător pentru că i-ai creat condiții materiale bune, undeva, într-un colț al minții va păstra totuși un gînd prin care să te blesteme pentru că n-ai știut să faci din el om. Mi te plîngi că e obraznic, că e îndărătnic, leneș... dar ce-ai făcut ca să-l îndrepți? Te scuzi mereu că e leit taică-su. Taică-su a fost un bețiv – tu mi-ai spus-o –, l-ai părăsit, ai primit regulat banii pentru copil, acum, după ce taică-su a murit într-un accident, primești pensia cuvenită... Tu, Sanda, tu ești și tată și mamă pentru Remus.”

- Du-te dracului, Mihai!!... Ce vrei de la mine, ce vrei?? N-ai însemnat nimic pentru mine, nu-ți dai seama? Mi-am bătut joc de tine, asta am făcut; te-am consumat ca pe un aliment oarecare. Iar cînd m-am plictisit, te-am părăsit. Vorba ta: pentru mine ai fost pîine mare, intermediară; am mușcat, m-am săturat și te-am dat dracului...

Speriată pe propriu-mi glas, îmi revin.

Mă descopăr în dormitor, în fața oglinzii, cu ochii injectați, fața congestionată și părul răvășit.

Mi-e rușine de izbucnirea mea. Răscolesc întreg apartamentul – vreau să mă conving că nu am fost auzită.

Și dacă Valeriu a intrat între timp, a ascultat și a ieșit?!...

Îi dau telefon la serviciu.

- Te rog să nu te superi, draga mea! Cred c-am să întîrzii foarte mult; s-a adus o instalație nouă...

- Voiam să-ți spun că eu... știi... n-am mai fost de mult pe la tata.

- Foarte bine, chiar te rog! Numai să fii pusă la punct. Cred că e potrivit să te îmbraci în ținută de primăvară...

M-am îmbrăcat cum a dorit Valeriu: pantaloni, bluza albă, închisă la gît și haina.

M-am urcat în mașină; au trecut cîteva zile de cînd n-am mai condus.

Ciudată senzație, că plutesc...

Merg încet, vreau drumul să se termine cît mai tîrziu.

Acasă e doar Remus; mănîncă.

- Poftă mare!

- Sărut mîinile, mama! Tu nu vrei să guști?

- Nu. Tata unde-i?

- Cred că joacă table la vreun prieten, a plecat de mult. Ai treabă cu el?

- Nu, cu tine.

Cartofi prăjiți cu slănină și un ou.

Mi se pune un nod în gît; nu, nu pentru că mi-ar fi poftă. Remus își pregătește mereu, singur, mîncarea. O femeie străină vine de două ori pe săptămînă pentru curățenie și pentru spălat lenjeria. O casă mare, un băiat și un bătrîn. Ce mult m-am distanțat de ei!

- Vrei să spui ceva, mama?

- Nu... adică... Gata, ai terminat masa? Să-ți fie de bine! Mergem în cameră?

- Da.

- Ți-ai învățat pentru mîine?

- Poftim?!

- Te-am întrebat...

- Mi-am învățat, sigur că mi-am învățat.

- Bine. Hai să mă conving. Vreau orarul tău.

- Cuuum?!

- Ce cum? Vreau să mă conving că ai învățat. De ce rîzi?!

- Mama, nu m-ai mai întrebat de mult...

Văzîndu-mă atît de serioasă, băiatul meu a încetat să mai rîdă. Mi-a adus carnetul de note – nu foarte bune, dar destul de bune; apoi a adus cîteva cărți, deschizîndu-mi-le:

- Lecția la Istorie, la Română, Geografie... La Matematică am cîteva exerciții. Cu ce începem? Cu Geografia?

I-am întors un dos de palmă peste gură din toată puterea.

Curios! N-a reacționat în nici un fel. A rămas mirat, stupefiat.

- Ai început și tu, ca bunicu-tu, să-mi scoți ochii că am făcut facultatea de Geografie și-s funcționară?!

- Nu, mama, zău că nu!

M-am așezat la masă.

- Ia loc. De ce surîzi?

- Mi-am amintit de domnul Vlădeanu: spunea că el a luat cîțiva pumni de la mama lui și acum, de curînd, cînd era student... (*Rîde:*) Îți dai seama, cît de mare și voinic era el să ia bătaie de la o femeie bătrînă...

- Gura! Domnul Vlădeanu și iar domnul Vlădeanu! Cînd ai de gînd să nu mai amintești de el? Cine a fost, mă rog? Dumnezeu?! Hai, spune-mi, cine a fost?

Remus tace și strînge din măsele.

- Dacă mai strîngi mult din măsele, te pocnesc din nou.

- De ce, mama, de ce? Pentru că tu nu l-ai putut suporta niciodată pe domnul Vlădeanu?! Crezi că alt profesor ți-ar fi luat mai puțin de douăzeci de lei pe oră? Domnul Vlădeanu...

- N-ai de gînd să taci?

- ...a făcut în cîteva luni...

- A făcut pe dracu'! Dacă a făcut, atunci să văd. Rezultatele. Să ridici tonul la mine cînd n-ai să ai nici un șase sau șapte în carnet. Ai înțeles?

În urma mea, Remus mi-a strigat, izbucnind în plîns:

- Să-mi ceri note mari atunci cînd ai să-mi pregătești tu mîncarea...

- Capitolul 36 -

S-au înțeles bine de la început. De altfel, nici nu era nevoie să se înțeleagă. Mihai a început cu el prin a face adunări, scăderi, înmulțiri și împărțiri. Ei doi stăteau la masă, eu stăteam pe pat și citeam. Față de Remus, eu și Mihai ne purtam ca doi străini.

Cînd am auzit de adunări, am intervenit:

- Domnule inginer, nu asta-i materia cerută la examen...

- Doamnă, – mi-a răspuns Mihai – știu foarte bine ce am de făcut.

Ajuns în clasa opta, Remus uitase foarte mult din matematica celorlalte clase.

Mihai era calm, ponderat, îi vorbea cu prietenie.

- Remus, înțelegi ceva din pregătirea cu domnul Vlădeanu?

- Da, mamă, sigur că da. Profesorul ăla al nostru-i cam... Tu de ce mai mergi cu mine? pot să mă duc și singur.

- Lasă! Vreau să fiu de față; fiecare oră mă costă douăzeci de lei.

Am astfel o scuză, cam meschină, în fața lui Remus.

Cînd și cînd, îl surprind pe Mihai privindu-mă; scot limba, făcîndu-i în ciudă că nu poate face nici un gest de teamă să nu-l vadă Remus. Vine uneori la chiuvetă să bea apă și, în treacăt, îmi arde cîte un ghiont. Întotdeauna îi scriu pe o bucată de hîrtie dacă mă mai întorc ori nu. Cînd mă întorc, Remus știe că rămîn în oraș sau merg aici în cartier, la o prietenă.

Azi e sîmbătă. Sînt aproape două săptămîni de cînd face Remus pregătire cu Mihai. Încep să apară primele rezultate bune, notele.

„Te-aștept la film, la opt.”

Mihai a clipit, semn că e de acord.

- Remus, pentru mîine știi ce ai de învățat. Te-aștept la ora patru după-amiază.

- Da'... e duminică...

- Știu. De-aceea ți-am și spus să înveți atîta.

Intervin:

- Domnule inginer, Remus vrea să meargă cu prietenii într-o excursie.

- După-masă e meci la televizor... – adaugă Remus.

- Fără concesii, doamnă – mi se adresează Mihai. După ce intră la liceu, poate să se distreze.

- Bine, rămîne cum ați stabilit dumneavoastră – răspund.

Sîntem gata de plecare.

Mihai repetă:

- Remus, pentru mîine...

- Aaa, nici nu mă gîndesc! Puteți spune dumneavoastră; ce credeți, că eu...?!

Înainte să termnie vorba, Mihai îi trage o palmă.

„Bruto!" – exclam eu în gînd.

Remus rămîne cu capul într-o parte, privindu-l chiorîș.

- Ascultă, Remus, – îi spune Mihai – atît timp cît eu mă port frumos cu tine, să nu-mi vorbești urît. Ai să faci așa cum am stabilit eu și mama ta, nu cum ai tu chef. Te aștept mîine la ora patru.

Ieșim. Mihai ne conduce pînă la scări.

La ieșirea din cartier, îl las pe Remus să meargă singur acasă.

Mă întorc. Mihai își face o cafea.

- Brută! Să-ți fie rușine! Te porți ca un mitocan. Un necioplit! Ăsta ești.

- În schimb tu ești dăltuită bine. Vai de ciocanul care a lovit în marmura ta!

- Porcule! (*Mă opresc și-l privesc cum se preocupă de cafea. Îi spun apăsat:*) Dacă te mai atingi de băiatul meu...!

- Băiatul tău ar mai trebui scuturat un pic. Numai că-i prea mare să-l mai poți scutura... Dacă ai hotărît să-l meditez eu, obligă-l să facă ce spun eu, pentru că, dacă nu reușește, pe mine-ai să mă scoți țap ispășitor mai întîi.

- Mîine, Remus se va duce în excursie.

- Iar tu, tot mîine, vei căuta pe altcineva să-l mediteze.

- Nu ești singurul...

- Știu; numai că, în cazul ăsta, îmi plătești orele de pînă acum. Șase sute de lei; peste treizeci de ore. Douăzeci de lei ora. Nu cred că găsești un meditator la un preț mai scăzut.

- Foarte bine, domnule... fizician!

- Exact! Fizician. Sau, mai corect, licențiat în Fizică.

- Ooo!...

- Fără „ooo" că te plesnesc și pe tine.

- Te cred în stare. De vreme ce-ai fost în stare să obții licența în Fizică...

- Vorbești ca o țață. Și asta mă înfurie mai mult, pentru că ai terminat și tu o facultate.

- Unii, în facultate, vara, au muncit pe litoral, la Spații Verzi, udau florile. Eu legănam, chiar și-n timpul facultății.

Devine ironic:

- Fiecare cu florile lui…

- Numai că unii dau palme chiar și florilor. Eu, dac-aș fi profesoară…

- Dac-ai fi! Dar… (*batjocoritor:*) la îngustimea ta... De altfel, mediul tău e acela al țațelor. Preferi să rămîi toată viața funcționară, să-ți muți fundul de pe un scaun pe altul, uite-atîta o să ți se facă fundul!...

Îi dau cu poșeta în cap; face un pas spre mine, îl pocnesc din nou, a treia oară nu mai pot să-l lovesc – m-a prins în brațe și mă strînge de parcă ar vrea să mă frîngă. Îmi strigă:

- Bestie! Vrei să-mi spargi capul?!

- Lasă-mă! – îi spun îmbufnată.

- Nu. Îți arăt eu ție...

Mă rotește, ținîndu-mă în brațe. Poșeta îmi scapă, ajungînd pe pat. El atinge cu cotul cratița cu cafea și-o varsă.

Îmi înfig unghiile în gîtul lui.

- Canalie! – țipă. Te arunc pe fereasctră!

Mă saltă în mîini sus, sus... aproape că ating tavanul. Mă coboară încet, vrea să mă cuprindă din nou în brațe, dar eu mă las în jos, ne împiedicăm de scaun și cădem, rostogolindu-ne prin cameră.

Reușește să mă imobilizeze:

- Ei, bestie, ce să-ți fac?

- Du-mă pe pat; sau măcar pe saltea!...

- Te pomenești că pe parchet nu-ți place! L-am măturat azi după-amiază.

- Iar noi îl lustruim acum, cu hainele.

Rîdem încet, strîngîndu-ne în brațe.

Cineva bate de două ori în ușă.

Mihai sare, reținînd cu piciorul ușa, să nu fie deschisă.

- Cine-i?

- Eu, bătrîne. Ești acasă sau ești plecat?

- E vecinul meu – îmi șoptește. Sînt plecat, bătrîne, dar zi-i ce vrei.

- Să-ți dau bătrîna că, de rămîne la mine, o topesc. Uite, ți-o bag pe sub ușă. Mersi! Noaptea asta să nu mă cauți că-s la Bacău. Salut!

- Drum bun!

Mihai ia suta de lei băgată pe sub ușă, o pune în buzunar, apoi răsucește cheia în broască.

- Era descuiată?!

- Îmhm.

- Bravo! Mergem la film? (*Îl iau de braț, sărutîndu-l:*) La noapte dorm aici, la tine.

- Minți.

- Nu, pe cuvînt! Mîine e duminică, pot sta pînă tîrziu.

- S-a făcut, domniță! Imediat e și băiatul gata, luăm și servieta pentru ceva mîncare...

- Ai uitat de vodcă.

- Sigur, iau și vodcă, deh!, pricipiul meu; *In vodcam veritas*, și-n lapte sănătate. Păzea! Că nu-mi găsesc pantofii. Iuuu! Ce picioare magnifice!... și ce calde!...

- Jos mîna, că pierdem filmul.

- Pune și tu cratița aia undeva, că mă împiedic de ea.

- Pot s-o arunc pe fereastră?

- Nu! că la nopate n-avem în ce pregăti cafeaua. Vino să-ți perii puțin pardesiul. Așa. Putem s-o ștergem.

Mergem repede, ținîndu-ne de mînă. Rîdem, spunîndu-ne ceva hazliu, fugim cîțiva pași, obosesc, mă agăț de brațul lui și-i promit o sărutare dacă mă duce în brațe.

Mă ia în brațe ca pe un copil și mă duce așa cîteva minute, sub privirile curioase ale cîtorva trecători.

- Sărutarea!

- Nu aici. În sală.

Găsim două locuri mai în spate. Punem pardesiele pe brațe, ne aruncăm cîte o privire complice, ne lovim ușor cu cotul și rămînem tăcuți, umărul meu drept lipit de umărul său stîng, în timp ce pe ecran se derulează acțiunea unui film din care nu am de gînd să înțeleg mare lucru.

- Ce faci, diavole?

- Ssstt! – îi șoptesc.

...Și mîna mea, băgată sub haină, continuă să-i scoată cămașa din pantaloni, atît cît să-și facă loc să intre dedesubt, să se plimbe încet pe trupul lui.

- Obrăznicătură!... Dacă mă piști, țip.

Nu-l cred. Îl strîng mai tare și-i surîd, rotindu-mi vîrful limbii peste buzele întredeschise:

- Te iubesc, Mihai!

- Mmm?!

- Am spus că vreau să te sugrum.

- Păcat! Tocmai începuseși să-mi placi.

- Prăpăditule!...

- Capitolul 37 -

Ziua s-a anunțat minunată, cu liniștea matinală picurînd din munți, peste care, soarele, urcat pe Pietricica, surîdea celor ce s-au trezit de dimineață.

O duminică odihnitoare, cu oameni veniți după cumpărături, oameni ieșiți la plimbare, cer limpede, șiruri de mașini gonind pe toate drumurile: spre mănăstirile Moldovei, Bicaz, Borsec, Lacul Roșu.

Cine oare, avînd mașina lui, ar fi putut sta acasă într-o astfel de zi?!...

Am fost pînă la coada lacului de acumulare. A condus Valeriu.

Alături de el, în față, eu am visat. Cu ochii deschiși.

Pe canapeaua din spate, tata a dormit tot timpul iar Remus a privit aiurea, îngîndurat.

Îngrijorată, ori amețită de berea băută, mi-am cuprins băiatul în brațe.

- Remus, unde ți-s gîndurile?
- Nicăieri, mamă; ți se pare, nu am nimic.
- Vrei să te muți la noi?
- Cum?!
- Să stai la noi; vei avea la dispoziție o cameră separată...
- Nu, mamă; eu m-am învățat cu bunicu'...
- Dar...
- Sigur nu. Pot veni uneori dacă vrei, dar nu mă mut.

Valeriu ne face poze.

Tata bea bere și spune vorbe frumoase unei chelnerițe.

- Tată-socrule, hai în mașină; plecăm.
- Ar fi cazul să le lași în pace pe chelnerițe – îi spun. Ești om bătrîn...
- Dacă mă mai faci bătrîn...!

Îl sărut pe obraz:

- Nu te supăra, te rog!

Dorm cu capul pe genunchii tatei; Remus stă în față, lîngă Valeriu.

Cinăm cu toții acasă la mine.

Tata și Remus pleacă.

Valeriu face curățenie în bucătărie.

Eu, pe jumătate adormită, privesc filmul de la televizor.

Visam cînd a venit Valeriu lîngă mine...

…Se apropia de sfîrșit filmul cînd mi-am îmbrăcat capotul, să merg la baie.

Filmul se terminase și începuse ceva muzică ușoară cînd m-am reîntors în cameră; Valeriu aranjase patul și-și îmbrăcase halatul.

E aproape unsprezece. Valeriu stă lîngă mine și amîndoi, tăcuți, privim la televizor: o emisiune banală, un fel de umplutură, cîntece ori prea vechi, ori prea neinspirate.

Sună telefonul.

Înjur printre dinți.

Valeriu răspunde.

- Sanda, te caută doamna Elisabeta.

- Ei, Elis! – exclam. Bună!

Elis încearcă să-mi spună ceva, dar nu reușește decît să mă informeze cu jumătate de gură că... ar vrea să doarmă la mine.

- Imediat! Vino cît de repede poți! – îi strig. Te-aștept. Pa!

- Ce-i? – întreabă Valeriu.

- Vine Elis să doarmă la mine! așa că... (*mă alint strengărește, necăjindu-l:*) noaptea asta, domnule...

Ne rostogolim pe pat îmbrățișați.

Sună.

E Elis.

- Așa repede?! Elis, ești o comoară, vino să te sărut. Hai, intră; nu-ți fie teamă, Valeriu nu te mănîncă. (*Îi șoptesc:*) E sătul. Prea sătul.

Elis îmi aruncă o privire surprinsă, în care citesc oboseală și poate tristețe.

Valeriu o întîmpină... normal, cu o strîngere de mînă și un „bună seara”.

- Îmi pare rău că vă deranjez...

- Elis! Zău, ce-i cu mofturile astea?!, parcă am fi complet străini... Repede! Toată lumea în bucătărie, mie mi-e foame.

Valeriu va dormi în sufragerie; eu și Elis, în dormitor.

- Știi, Sanda, poate că te surprinde... dar...

- Ei nu, că ești...! Elis, ai venit să dormi cu mine. Nu văd nimic rău în asta. Dimpotrivă... Măi păpușă mică și frumoasă... Doamne, dacă aș fi (*îi șoptesc lipindu-mi obrazul de-al ei:*) prietenul tău, numai așa te-aș ține, în brațe. Vezi ce canalii sînt bărbații? Azi, cînd... ești singură, n-a vrut să vină la tine. Hai spune-mi, te-ai certat cu... el? Pînă cînd e Paul în delegație?

- Sanda, ce-i cu explozia asta?! De cînd...?

- De azi, uite-așa, am chef să te necăjesc. Ce s-a întîmplat? Ei, Elis, nu mă auzi? Astăzi ești tu aceea care simți nevoia prezenței mele, de-asta ai și venit...

- Nu, Sanda; am venit pentru că nu am unde dormi.

- Elis!...

- Am luat două bilete pentru film; Paul, ca de obicei, n-a vrut să meargă. Filmul e foarte bun, nu voiam să-l pierd; m-am dus singură. Cînd m-am întors acasă, ușa era încuiată cu cheia pe dinăuntru. Am telefonat. Paul mi-a trîntit telefonul în nas.

- De ce? – am întrebat-o.

Întrebarea a sunat fals.

Elis nu mi-a mai răspuns. Și-a potrivit mai bine perna sub cap, încercînd să doarmă.

- Capitolul 38 -

- Sanda, limitează-ți relațiile cu soția lui Paul.

- Soția lui Paul are un nume.

- Cum?!

- Ce ai cu Elis?

- Nimic.

- Atunci?

- Cred că e în relații proaste cu Paul. Paul e fostul meu coleg, nu am chef să-mi reproșeze...

- Să isprăvim, Valeriule! Elis e prietena mea. Și eu nu am chef să renunț la prietenia ei.

- Sanda, ar trebui să înțelegi...

Izbucnesc:

- Ești imposibil, Valeriule! Cînd dracul ai de gînd să mă scutești de tonul ăsta patern?!...

Stă în picioare lîngă mine și mă privește cu ochii măriți de stupefacție.

- Scuză-mă, dragul meu, dar tu ești cel care ar trebui să înțelegi că nu pot răbda la nesfîrșit dădăceala ta; parcă ai fi o soacră... Zău! vezi? îmi vine să rîd... Nu te supăra că-s prietenă cu Elis. Nu mă interesează viața ei particulară; e o femeie inteligentă, cu care am ce discuta. Și asta-mi ajunge.

Valeriu murmură ceva și pleacă în cea de-a treia cameră mobilată cu un birou, două scaune gen fotoliu, bibliotecă și cîteva ornamente inutile. Știu că are de lucru și va rămîne acolo pînă spre miezul nopții.

În sfîrșit, telefonul lui Elis nu mai sună ocupat. Răspunde Paul.

- Bună, Paul! Vreau să vorbesc cu Elis.

- Cred că doarme.

- Fii drăguț și cheam-o, e ceva urgent.

Îmi vine să rîd, închipuindu-mi-l pe Paul chemîndu-și soția la telefon. Cred că nici nu-și vorbesc.

- Sanda, tu ești? – mă întreabă Elis.

- Eu. Bună, draga mea! Te-a întrebat Paul unde-ai dormit ast' noapte?

- Nu. Cred că știe.

- Te-a bătut?

- De unde știi?!

- Cum, e-adevărat?!... Eu am întrebat doar așa, ca glumă. Elis, zău, ce-i cu voi?

- Ce să-ți răspund? Știi doar, iar dacă nu știi, închipuie-ți.

- Poți vorbi? Paul stă lîngă tine?

- Nu, a adus telefonul în camera mea.

- Elis, pe cuvînt!... îmi pare rău...

- Te rog, Sanda; nu suport să te aud scoțîndu-ți sentimentele la paradă. Nu-mi purta de grijă. Vrei să-mi spui ceva în mod deosebit?

- Nu. Noapte bună!

Duminica următoare a plouat. Spre seară, Paul a venit la noi. A discutat cu Valeriu despre serviciu și despre mașini. Nu l-am întrebat nimic; el nu mi-a adresat o vorbă, nici măcar cînd i-am servit cafeaua; mi-a mulțumit doar din privire.

- Elis unde-i? – l-am întrebat.

Mi-a aruncat o privire furioasă, de parcă eu aș fi fost vinovată de neînțelegerea lor.

- Sanda, te rog, – îmi spune Valeriu – mai vreau puțină cafea.

Mă duc în bucătărie și mă rotesc așa, la întîmplare, numai să întîrzii cît mai mult. Valeriu vine contrariat:

- Ce faci, Sanda? Te-am rugat o cafea.

- Valeriule, dă-l afară pe imbecilul ăsta.

- ...?!

- Mbine... am să-l suport totuși, n-am chef de scandal.

Le servesc din nou cîte o cafea.

Ei discută ca mai înainte, eu mă gîndesc că ar fi trebuit să mergem la film. Azi, în birou, s-a discutat mult despre fimul de la „Panoramic", aș fi vrut să-l văd; cum? – lua-o-ar dracul de mașină!...

He-he! sînt nostimă, zău! Te pomenești c-am început să-mi detest mașina, poate chiar condiția materială; ei nu!, hotărît lucru: sînt beată, așa mă manifest ori de cîte ori beau ceva. Pardon! Adică...? Adică n-am băut nimic.

„Zai, zai, zai...

Zai, zai, zai..."

Și placa se învîrte ca într-un vis iar mîna mea, aproape istovită, ridică mereu brațul picupului și-l așează astfel ca melodia să reînceapă iar și iar...

- Sanda, pe tine nu te exasperează melodia asta? Zău! cruță-ne nervii. Vreau să mai aud ce discut cu Paul.

- O–key, frumoșilor! Mă duc în birou; dacă mai aveți nevoie de cafea, strigați. Tare; să aud.

Stau prăbușită într-un scaun, cu picioarele pe un altul, iar mîna dreaptă înnegrește la întîmplare o hîrtie. Mă simt istovită, copleșită, aș vrea să mă eliberez, să las sentimentul acesta copleșitor ca pe o haină grea, dar unde? cum să-l las?!

Soneria! Merg să deschid.

- Elis, bună!...

- Bună seara, Sanda!

- Hai, vino în camera asta, vreau să te mai întreb ce-i cu tine. Ce zici? nu-i așa că pun întrebări ridicole? Arăți minunat, parcă acum te-ai eliberat din brațele unui bărbat... (*Din toată explozia mea, mă opresc brusc, încurcată:*) Scuză-mă!... (*Ea surîde. O întreb:*) Ai fost la... el?...

- Nu, am fost la film. Cu... el. (*Se rotește încet prin cameră, apoi se oprește lîngă masă, cu privirea ațintită pe pagina înnegrită de mine:*) Ce-i asta? De cînd scrii?!

- Nu scriu, dragă! ce-ți veni?! (*Iau repede hîrtie și o rup:*) Am scris ceva, așa, la întîmplare... (*Mă opresc și o privesc nedumerită:*) Cum? zici c-ai fost cu el la film?!

- Foarte bine, am stat alături, ne-am privit din cînd în cînd, m-am lipit de umărul lui, i-am spus ceva – cred că vreo răutate –, el s-a răzbunat plimbîndu-și încet palma peste piciorul meu; m-am ridicat și am ieșit din sală, el m-a ajuns departe; cînd eram la marginea orașului, m-a luat de mînă, am mers tăcuți, orașul a rămas în urmă, iar acolo, unde ne-am oprit, foșnea vîntul nopții printre

copaci, firele de iarbă se frîngeau sub greutatea trupurilor noastre, cerul se rostogolea odată cu noi. (*Din visarea ei, Elis se reîntoarce la tonul normal:*) Pot să gust și eu din sticla asta? Lasă, voi bea direct din sticlă. (*Sărută sticla bărbătește, cu sete:*) Mulțumesc! Zău că mi-era sete! Ce mă privești așa?

- Paul e aici, în sufragerie, cu Valeriu.

- Știam; adică am bănuit. Am fost pe acasă. A pus în gaura cheii o siguranță. Am venit să-mi dea cheia de la siguranță.

Mi-a făcut semn cu mîna și am intrat amîndouă în sufragerie.

- Bună seara! – a salutat Elis.

S-a apropiat de Paul și i-a spus:

- Paul, putem discuta cîteva clipe?

- Anume?

- Crezi că e cazul să știe și Valeriu?

- Valeriu e prietenul meu. Ce dorești?

- Să intru în casă.

- Casă?! Ce casă?

- Paul, nu fi caraghios.

Brusc, Paul a sărit de pe scaun:

- Ascultă, destrăbălato, îți permiți să mă faci caraghios?! – și-i arde un dos de palmă peste obraz.

Elis rămîne pe loc, privindu-l lung, fix.

Cîteva clipe de tăcere încremenită, după care Paul schițează un gest, vrînd s-o mai pălmuiască, dar Elis îl lovește brusc cu toată palma peste ochi, el se clatină luat prin surprindere, mai primește un dos de pumn peste gît, sub ureche, apoi un pumn – strașnică lovitură! – direct în burtă. Își pierde echilibrul și cade în genunchi, vrea să se ridice, dar soția îi mai repede un vîrf de pantof în piept, răsturnîndu-l pe spate.

Eu am rămas lîngă ușă.

Valeriu a încremenit pe scaun.

Paul e răsturnat pe spate, cît e de lung, în mijlocul camerei. Soția lui – frumoasa și impunătoarea Elis – se apropie de el, cu ținuta ei dreaptă și privirea calmă, echilibrată – o adevărată femeie-comisar.

- Stai, Paul, nu te mișca; ascultă-mă cîteva clipe, altfel pleci de aici pe targă. Ți-am spus doar că ne despărțim. Pentru că nu mai

putem trăi împreună. Am convenit să ne despărțim ca doi oameni inteligenți, să nu facem circ, indiferent că avem ori nu spectatori. Sînt încă tînără, Paul; vreau să trăiesc alături de un bărbat, nu alături de un stăpîn. Am fost sclava ta pînă acum, ajunge! Ți-am spus să nu te miști!... Lasă sîngele să-ți curgă din nas, n-ai să crapi din atîta lucru. Nici eu n-am crăpat atîția ani alături de tine. Și-acum, ține minte ce-ți spun: vom sta în același apartament ca doi străini, fără să ne facem șicane. O singură dată dacă te mai atingi de mine, te bat de n-ai să te mai ridici de jos. Dă-mi cheia să scot siguranța din ușă. (*Paul scoate din buzunarul hainei cheia și i-o dă. Elis cîntărește un timp cheia în palmă, pocnește scurt din degete, apoi îi atrage atenția:*) Cînd te întorci acasă, dacă faci zgomot, te scot să dormi pe scări! (*Pune cheia în buzunar, apoi se întoarce să iasă. Întîrzie o clipă lîngă Valeriu:*) Ce-ai rămas așa, Valeriule? Ai remușcări că n-ai sărit să-ți aperi prietenul? (*Întîlnind privirea înfuriată a lui Valeriu, surîde:*) Te rog să mă scuzi, am glumit! La revedere! La revedere, Sanda!

- La revedere! – am murmurat.

A plecat – mîndră și impunătoare, așa cum am văzut-o întotdeauna.

Eu m-am dus în dormitor.

Paul s-a întins într-un fotoliu pînă i s-a oprit sîngele, apoi a plecat acasă.

Valeriu n-a spus nimic, nici măcar nu l-a invitat pe Paul să rămînă la noi. În timp ce-și îmbrăca pijamaua, nu s-a mai putut abține și a izbucnit într-un rîs înfundat. Nu l-am întrebat de ce rîde – ar fi fost o inepție – pentru că și eu, cuibărită în patul pregătit de culcare, izbucnisem într-un rîs înfundat, mușcîndu-mi încet buzele, ca să mă abțin; Valeriu încercase și el să se abțină, dar, cu toate eforturile noastre, două cascade de rîs începuseră să se reverse, umplînd dormitorul.

- Capitolul 39 -

- Nu, nu e prima oară; l-am mai lovit o dată, dar atunci m-am ales cu o mulțime de vînătăi. Acum însă am reușit să-i trezesc puțină frică, știu că a fost și la policlinică, l-am lovit cam tare cu pantoful în piept. Important e că ne vedem fiecare de viața noastră. Au trecut vreo zece zile, nici măcar n-am schimbat o vorbă. Evident, trăiesc mereu cu spaima că m-ar putea lovi, deși nu-l mai cred în stare. Totuși, dacă mai încearcă, am să mă țin de cuvînt, îl bat să mă pomenească. Nu c-aș fi grozav antrenată, dar am descoperit că nu-s deloc stîngace. Nu-i un mod inteligent de-a rezolva o situație ca asta, mai ales la noi doi, care am trecut totuși prin niște școli, dar pentru ca atmosfera de pace să domnească, trebuia să dovedesc egalitatea de forțe. Oricum, n-am să-l mai deranjez mult cu prezența mea. Nu am de gînd să-mi iau mare lucru; un geamantan-două cu lucrurile strict personale. Celelalte vor rămîne aici; vrea, și le oprește; nu, poate să le dea foc. Sînt ale lui, așa pretindea cîndva, el cîștigă odată și jumătate mai mult ca mine. Mă simt eliberată, nu știu dacă îți dai seama!... Că undeva, în niște hîrtii, eu mai sînt încă soția lui, nu mă deranjează. Legea e aici, în sufletul meu... Ce-am să fac? Multe, foarte multe. Voi trăi; o viață intensă, în spațiul cu trei dimensiuni, n-am să mă mai tîrîi liniar, ca pînă acum. Mîine, poimîine cel tîrziu, îmi iau cartea de muncă. Plec. Nu știu unde anume. Undeva, într-o așezare omenească, acolo unde oamenii au nevoie de un medic. Mmm... el...? Plecăm împreună. Pentru cît timp? Nu știu, poate pentru tot restul vieții; ori poate pentru două-trei săptămîni. Chiar și pentru o zi, mi-i de-ajuns. O zi de fericire conjugală e mai mult decît o viață de incertitudine, de groază. Vreau un bărbat care să fie soțul meu, mi-e sete de-o viață alături de un bărbat pe care să nu-l suspectez nici o clipă că-și bate joc de căsnicia noastră. E îngrozitor să trăiești cu obsesia de a-ți repeta mereu analizele, bănuind că relațiile extraconjugale ale partenerului de viață sînt atît de...

Prietenul meu e un tînăr minunat, are modul său ciudat de-a te subjuga, a vînturat destul lumea, simte nevoia unei prietenii statornice. Simte cu adevărat. Voi încerca să fiu la înălțimea dorinței lui de viață. Îi voi face copii; mulți, atît de mulți încît grija lor să ne copleșească, să nu mai rămînă loc gol în existența noastră. Sînt încă tînără, în stare să mai nasc și să cresc copii. Pentru noi amîndoi viața își mai are farmecul ei, ne putem certa pentru o idee, pentru un lucru mărunt, sîntem răutăcioși amîndoi, răutăcioși dar nu orgolioși, nici meschini; puțin nebuni, atît cît să acceptăm o clipă de dragoste undeva pe un cîmp deschis, învăluiți de un vînt pătimaș; destul de raționali ca să știm ce poate fi dincolo de plăcere. Nu e primul și nici singurul bărbat din viața mea – nu voi fi obsedată de gîndul că ar mai trebui să am și alte experiențe, înțelegi ce vreau să spun. Același lucru se întîmplă și cu el, mi-a mărturisit-o singur. De altfel, – zău!, nu te supăra că surîd, e vorba de o glumă puțin vulgară – în viața conjugală nu e modern să fii primul, ci ultimul. Sau ultima. Vezi... aș vrea să mă înțelegi... eu, adică noi amîndoi, eu și el, dorim o viață dincolo de obsesiile cotidiene. Nu știu ce-ai să înțelegi tu prin... obsesii cotidiene, dar eu știu precis: suspectarea partenerului de infidelitate, arivismul social, arivismul material, bîrfa meschină... Eu... o, Doamne!, eu am trăit în mijlocul acestor micimi. E umilitor să te descoperi – pe tine, care ai visat frumos cîndva –, să te descoperi mică, meschină... Scleroza morală, nu neapărat și cea anatomică, începe odată cu primul „mi-e bine” rostit la un bilanț al condiției materiale, poate și sociale. Hm... iar surîd... Asta pentru că va trebui să povestesc ceva ce știu de la el; e logic să vorbesc atîta despre el, aproape că ne-am contopit, el mi-a învățat înjurăturile, micile mele înjurături femeiești, eu i-am învățat expresiile, gesturile... A avut cîndva o garsonieră aici, în Piatra. De la început a vrut să plece din serviciul pe care-l avea; evident pierdea și locuința. Nu și-a pus niciodată în mod tragic problema asta, totuși, mi-a povestit că pe vremea unor zile friguroase, întorcîndu-se înghețat acasă, a avut revelația că, fie și cu prețul unei slujbe ingrate prin care nu-și onora deloc licența obținută, e minunat să ai o cămăruță încălzită, să ai un adăpost; într-un cuvînt, atunci, plin de frig, ajuns la căldurică, își binecuvînta norocul de-a avea acea locuință. Dar – hm... scuză-mă! nu-mi pot abține rîsul – imediat ce se încălzea, se

aprindea din nou în el furia: că face o slujbă departe de domeniul pentru care și-a luat licența, că, într-un fel, a fost tras pe sfoară acceptînd serviciul respectiv. Poate și eu, vreodată, îmi voi aminti cu regret de condiția materială ce-o las în urmă acum. Înțelege-mă, dacă rămîn, mor, ca un pom ce se usucă. Aș fi putut de vreo doi-trei ani să fiu medic primar. Mi-a lipsit ceva, acel ceva numit de poeți inspirație. Port în minte date certe, care pot constitui adevărate comunicări științifice, dar între mintea mea și restul medicilor este o prăpastie; s-o trec, îmi trebuie o hîrtie și un creion. Le am, iar dacă nu le am, le pot cumpăra cu un leu. Numai că îmi mai trebuie starea de spirit care să lase mintea-mi să se aștearnă pe hîrtie. Am găsit-o, abia acum am găsit-o. Dante spunea că iubirea mișcă stelele, ei bine, mie mi-a descătușat experiența profesională adunată. Pentru mine, Piatra Neamț înseamnă Festivalul de Teatru pentru Tineret și Copii, dar la care am fost mereu singură, cred că acolo l-am remarcat, că-i mare iubitor de teatru, înseamnă prietenia cu tine, prietenia noastră, cu toate micile ei ciudățenii; înseamnă începutul altei vieți alături de el. Inundațiile din primăvara anului trecut, ’70, înseamnă pentru mine exersarea meseriei de medic pentru cei loviți de natură și, totodată, cunoștința cu el. Lăsase serviciul și venise acolo, se angajase ca șofer pe o mașină de șantier. Stătea cîte douăzeci de ore la volan pe o basculantă de zece tone. Prima noastră seară de dragoste a fost stranie; am adormit cu capul pe brațele lui, iar el cu capul pe volan, în cabina mașinii, în mijlocul unei imensități de ape. Ne împrieteniserăm la început doar pentru că eram amîndoi din același oraș, ne mai văzuserăm la festival, eram amîndoi veniți acolo dintr-o pornire spontană. Nu știu în ce măsură te încîntă ideea; aș vrea să-l cunoști; nu – zău că nu! – ca să-ți cer părerea, ci doar să te convingi că nu e nici întruchiparea frumuseții și nici altă apariție stranie, care m-ar fi putut înrobi. E un om normal, un puști la ceasul maturității, un om matur cu reminiscențe adolescentine; un brutal cu maniere stranii, un manierat cu accente de brutalitate. Te miri de unde am învățat să mă bat? De la el. Nu, nu m-a învățat. M-a obligat. Eram mofturoasă, ne-am certat, i-am ars cîteva palme; ne plimbam în afara orașului, undeva în munte, el era bine dispus, adică într-o stare de spirit care-l făcea să privească totul cu ochi calmi, cumpătați, să judece totul cu colțul gurii încrețit într-un surîs. După izbucnirea mea

furioasă, m-a luat în brațe, eu am continuat să-l lovesc, el s-a retras un pas, m-a privit lung și, brusc, m-a lovit peste obraz cu dosul palmei. Mi-a spus să reacționez, am stat descumpănită, m-a lovit din nou, n-am reacționat, m-a lovit încă o dată, m-am înfuriat, l-am lovit; a rîs, mi-a zis că am articulații de lemn și c-o să-mi crească nasul ca lui Pinocchio, mi-a cerut să-l lovesc iarăși, n-am putut, m-a lovit, mi-am ieșit din fire și l-am lovit, i-a plăcut, dar nu prea mult. Cînd s-a înnoptat, eram amîndoi în același loc, plini de vînătăi, osteniți, lungiți sub un acoperiș de stele, învăluiți de vînt, cu buzele vinete de sărutări, trupurile obosite de efort. Nu știe și nici n-o să afle vreodată că ceea ce-am învățat cu el am folosit pentru a-l pune la respect pe Paul. A înțeles din prima clipă că am o viață de familie aflată pe punctul de-a se destrăma, dar nu mi-a cerut niciodată, ba mai mult, mi-a interzis, să vorbesc despre ea. „Sînt lucruri intime ale unei căsnicii – mi-a zis – care, destăinuite, fac să te simți, pe tine, cel care le asculți, așa de încurcat, de parcă i-ai vedea pe cei despre care se povestește dansînd goi în fața ta.” Vrei să-l cunoști? Nu, nu mă deranjează, ești doar prietena mea; n-am pus stăpînire pe el, e liber, dacă se îndrăgostește de tine... zău! scuză-mă!... îmi permit să glumesc... Seara asta ne vom întîlni în parcul zoologic, la șase. Mergi cu mine. Dacă vrei, poți întîrzia un ceas-două cu noi. Trebuie să-mi spună ce-a aranjat cu plecarea sa. Vom bea un pahar de vin la „Colibele haiducilor” ori la „Terasa gospodinelor”. S-ar putea să nu-ți placă de el, vine de departe, e obosit, poate nici nu e îmbrăcat cu grijă, ori nu-i bărbierit, nu știu, ești inteligentă, vei înțelege că mă leagă de el ceva mai durabil decît prima impresie. Aș vrea să-l vezi explodînd, să-l auzi dezlănțuindu-se într-un rîs abia șoptit, înfundat, ori poate gîlgîitor, să-l vezi întinzînd brațele, ridicîndu-mă deasupra capului, punîndu-mă să aleg: o sărutare sau îmi dă drumul de pămînt. ...Am preferat întotdeauna sărutarea... Mergi? Te rog! e-aproape șase.

- Capitolul 40 -

- Elis, – îi spun – te rog, de ce mă chinui? Poate că era mai bine să nu merg cu tine. Dacă se supără?

- De ce să se supere? Pentru că vii cu mine? Nu zău! ești... Hai, nu te mai opri, uite, am impresia că tocmai a intrat în parc.

Intrăm în parc. Elis își rotește privirea, pare surprinsă.

- Nu-i; și eram sigură că a intrat în parc.

Așteptăm. Ne plimbăm pe lîngă cuștile animalelor, tăcute, rotindu-ne privirile, surîzîndu-ne îngăduitoare.

- E șapte, Sanda, cred că nu mai vine. Probabil nu s-a întors; e plecat să aranjeze transferul. ...Și eram atît de sigură că l-am văzut intrînd în parc!... Ne întoarcem?

- Da – am murmurat, uitîndu-mă lung spre ursul agățat cu labele din față de gratiilor cuștii.

- Capitolul 41 -

- Sanda, tu ești? Sînt eu, Elis; îți dau telefon de la gară. N-am avut timp să trec pe la tine. Plec peste vreo jumătate de oră, cu acceleratul de unu. Poți veni pînă la gară? Nu?! Nu-i nimic, nu mă supăr. Sînt cu el, plecăm împreună; e pe peron, lîngă geamantane. Avem patru geamantane și promisiunea reciprocă de-a le duce împreună. E uimitor ce verzi mi se par astăzi munții, regret că nu m-am plimbat mai mult; e frumos, Sanda, te invidiez că rămîi aici, înconjurată de atîta natură. Transmite-i lui Valeriu urările mele de bine! Să nu-l repezi pe Paul dacă va sta de vorbă cu tine; ciudat, ori poate explicabil, acum, la despărțire, s-a purtat oarecum înțelegător, probabil și-a dat seama că noi nu avem nimic comun în afară de micuța Ancuța. Da, ea va rămîne în continuare la mama. Te sărut, draga mea! Nu uita ce ți-am spus cîndva: încearcă să te rupi de viața de funcționară, e sfîșietor să constați că ai intrat în rutină, că nu te mai consumi deloc pentru munca ta. Nu-ți promit c-am să-ți scriu, dar cred că din cînd în cînd îți voi trimite vești despre mine. La revedere!

- Capitolul 42 -

A trecut de mult ora unu.

Continuu să stau la fereastră, cu privirea ațintită spre calea ferată.

În sfîrșit, trenul!...

În care vagon? la care fereastră?!

Nici un semn de recunoaștere.

Calea ferată e destul de departe, trenul are multe vagoane cu multe ferestre.

...Și-aproape la fiecare fereastră stau și privesc în urma sau înaintea lor cîte doi-trei călători...

Pentru doi dintre ei flutur mîna în semn de despărțire.

- Capitolul 43 -

Imposibil să fie Mihai! Așa îmi zic eu, că e imposibil. Nu pot să cred că Mihai ar fi aici, atît de aproape. E coadă mare. Destul de multă înghesuială în capătul acesta al magazinului, la raionul de carne. Cineva, una dintre persoanele din imediata mea apropiere, miroase ciudat, un miros care mă înfioară, un parfum pe care l-am simțit de atîtea ori, într-un cuvînt, miroase a Mihai. Da, numai el mirosea așa. Am simțit parfumul ăsta cînd m-am acoperit cu cearșaful său, cînd m-a îmbrățișat, cînd am dormit în brațele lui, cînd, într-o sală de cinema aproape goală, stăteam umăr de umăr.

Vînzătorul mă întreabă cîtă carne vreau, îi răspund mecanic, urmărindu-l cu privirea pe bărbatul care tocmai s-a depărtat; plătesc, iau carnea și merg în urma acelui necunoscut. Aș vrea să-l întreb ce parfum folosește ori, poate, ce săpun sau ce pastă de bărbierit.

Nu-l pot întreba; s-a întîlnit cu cîțiva prieteni și discuția lor pare să se întindă, ba au și pornit spre restaurant împreună. Intru în autoservire; iau săpunurile la rînd și le miros. Sus, în magazin, la raionul de produse cosmetice, încerc pe rînd sticluțele cu parfum; cumpăr una, la întîmplare, să nu se supere vînzătoarea că am deranjat-o. Intru în librărie, răscolesc cu privirea toate cărțile.

- Doriți ceva anume.

- Da, domnișoară, aș vrea o carte recentă de Mihai Vlădeanu.

- Mihai Vlădeanu?!

- Mda, Mihai Vlădeanu.

- N-am auzit de autorul ăsta. Poezie, proză, teatru?

- Teatru. Contemporan.

- Nu, doamnă; astea două sînt singurele cărți de teatru apărute în ultima vreme. *Teatru contemporan*.

- Mă îndoiesc.

- Poftim?

- Nimic... ziceam și eu așa...

- Capitolul 44 -

- Bravo, Sanda! Ai pus stăpînire pe biroul meu. Și dacă te pun să-mi plătești chirie?

- Plătesc.

- Bine. Vedem noi... Să știi că-s foarte pretențios. Stai, nu strînge ziarele. Ia să văd și eu cu ce se delectează soția mea. Ooo!... Păi ce faci, dragă, te transformi în bibliotecă municipală?

- Valeriule, nu uita că – drăguliță Doamne, vorba lui Creangă – sîntem intelectuali.

- M-ai dat gata! Halal argument.

- Te rog, nu fi meschin, nu te uita la prețul lor, toate, la un loc, costă aproape o sută de lei.

- Știi că vara asta vrem să mergem împreună cu copiii la mare?...

- Vorba ta: halal argument. De-aceea n-am mai mers la film de vreo lună?

- De ce ești răutăcioasă? Ți-am spus că vreau să-mi termin lucrarea; o dau ca inovație, două-trei mii n-or să ne strice. Chiar că mă bucur că ți-ai găsit o preocupare permanentă, abia n-ai să fii supărată cu nu mai ieșim la film, la plimbare... Ce faci, mai stai?

- Da, mai stau.

- Bine, și eu mai am ceva...

Rămîn din nou singură, înconjurată de revistele literare. Nicăieri, la nici o rublică, numele lui. Poate semnează cu pseudonim. Citesc totul; teatru, poezie, proză. Nu, nimic; l-aș recunoaște.

Poate în revistele de săptămîna viitoare...

Poate în revistele de luna viitoare...

- Sanda, e trecut de două... Hai la culcare, te rog, fără mofturi, că te iau cu tot cu scaun. Ești obosită, crede-mă, nici nu te las să te uiți în oglindă. Uite ce cași, vezi că mă înghiți. Săptămîna asta, cît voi fi plecat, să te culci devreme, altfel mă supăr.

Lipsește cîteva zile.

N-are cine-i spune dacă m-am culcat devreme ori nu.

E sîmbătă. A înnoptat de mult. Stau la birou, prăbușită într-un scaun, cu picioarele pe celălat. Sub mine am pus o pernuță, care stă ziua în sufragerie pe fotoliu, ca ornament.

Miezul nopții. A doua cafea. Încă o gură de vodcă.

E cald.

Mă plimb în jurul biroului.

Ce caută îngrămădirea asta de inutilități aici, în această cameră? Voi da totul. Să rămînă biroul, scaunele, biblioteca și vasul din colț, cu frunza de cactus; Valeriu vrea o altă plantă, mai impunătoare, treaba lui, în celelalte două camere poate să-și aducă și-un stejar...

Ora unu patruzeci și cinci. La radio, pe programul unu, se transmit romanțe.

Două jumate. Încă o gură de vodcă.

Mîine se întoarce Valeriu. A avut treabă la Arad. S-a dus cu mașina. Va trece și pe la Timișoara: părinții, fetița. Trebuie să ducă tratative cu fosta soție, să poată lua fetița măcar pentru cît vom merge în concediu.

Trei. Puțină cafea mi-ar prinde bine. Ibricul e gol, ceva urme de zaț pe fund. Încă o gură de vodcă, nu neapărat pentru că *in vodcam veritas*, ci doar așa, simt nevoia să beau. În frigider mai am o sticlă de lapte; voi bea o cană înainte de culcare.

Trei jumate. Ciudat! Toate gîzele care au intrat de cu seară în cameră au adormit agățate pe pereți. Singur, un fluture de noapte, se rotește în jurul lămpii de pe birou. Cu puțină dibăcie, l-aș putea prinde. Strivindu-l între degete, solzii de pe aripile lui mi-ar rămîne pe degete. Și de ce să-l omor?! Floare de-aș fi, l-aș chema pe petalele mele...

„Fluturele de noapte.”

Ce-aș putea să scriu despre el?!

O povestire, o nuvelă, un roman, un roman-fluviu...

Nu, nu merge, titlu ăsta-i cam sforăitor, ca un gîndac de baltă. Am să-l șterg. Doamne!, ce radiere... De cînd am citit *Gumele* de Alain Robbe-Grillet, am mania de-a încerca fiecare gumă pe care pun mîna.

Grozavă melodia asta!... Cu puțina italiană ce-o știu, înțeleg că e vorba de un cîntec de dragoste, sigur!, cîntecul l-am mai auzit, dar în noaptea asta, întîia oară, încerc să-i descifrez cuvintele. „E istoria unui păcat de dragoste... doi îndrăgostiți... ce, ca și noi... mîine nu mă mai interesează ce va fi, noaptea asta vreau să mor cu tine...” Și ce titlu inspirat: *Un spin și-un trandafir*. Orice poveste de dragoste e frumoasă, greutatea e să-i convingi pe alții de frumusețea ei...

Fluturele ăsta mă enervează, deschid fereastra și-l alung din cameră. E plăcut să bei o cană de lapte rece la patru jumătate.

În seninul unui început de dimineață, munții se simt aproape de mine, ca o chemare; prin geamul deschis, dincolo de zgomotul matinal al orașului, aud foșnetul lor.

Ce oboseală ciudată!... Abia mai pot ridica picioarele pe scaunul din față. Mîna mă doare, aproape că s-a umflat de cît am tot rotit creionul între degete. Dacă sîngele ar izbucni prin degetul arătător, poate m-aș descătușa, șuvoiul subțire ar umple cu rînduri colile albe de pe birou.

Spinul fără trandafiri – un titlu potrivit, cam sforăitor și ăsta, bun deocamdată. Cînd voi deschide ochii, îl voi nota, să nu-l uit.

Cum era melodia aceea?...

Ce importanță mai are? A rămas fiorul – esențialul. Și-i tare plăcut să adormi în scaun, cu picioarele întinse pe un altul, capul lăsat pe spate și mîna dreaptă odihnindu-se peste colile albe, un lan de coli albe!, pentru care tu, începătorule, ai drept plug un vîrf subțire de creion și-o radieră...

- Capitolul 45 -

Dramă de proporții naționale.

Simplu cuvînt „apă” mă face să mă înfior.

Seară de seară privesc la televizor noi reportaje filmate în zonele inundate.

Simt nevoia să discut cu cineva, să fiu alături de cineva; dacă va veni potopul, în doi, e mai ușor de suportat.

În cîteva dimineți, la birou, am încercat să-mi înfrîng orgoliul: i-am dat telefon lui Mihai, la uzină; ceream interiorul biroului său, apoi închideam.

Astăzi n-am mai închis; mi-a răspuns o voce străină.

- Vreau cu tovarășul inginer...

- Lipsește.

- Cuuum?

- E plecat de vreo două săptămîni; concediu fără plată.

A înnebunit, sigur c-a înnebunit! Lumea se luptă cu apele, cei care nu se luptă stau cu sufletul la gură, numai el, domnul Vlădeanu, se odihnește – prea era obosit în ultima vreme. Cînd mergeam cu Remus la el, îl găseam întotdeauna întins pe pat îmbrăcat. Dormea.

Astăzi am să-i spun vreo două să mă țină minte. În primul rînd, că e măgar. Dacă m-am înfuriat și-am plecat lăsîndu-l singur la „Colibele haiducilor”, nu văd de ce să se supere pe Remus; l-a mai meditat cîteva seri, apoi i-a spus că va trebui să întrerupă pentru cîtva timp. Așteaptă să-i cad în genunchi?...

Am intrat deja în blocul D1.

Precis nu știu ce-am să-i spun, doar să-l scutur măcar puțin – cu el e foarte ușor să mă cert.

Cu oarece emoții, bat la ușă.

Aud un mormăit somnoros, apoi cheia răsucită.

Intru.

Mihai s-a băgat înapoi sub pătură. Mă privește doar cu un ochi, și acela somnoros.

- Să-ți fie rușine! Ai putea măcar să-ți ceri scuze că te-am găsit dormind.

- Tu, pentru că mă deranjezi, ești mai în măsură să faci lucrul ăsta.

- Mda?! Odinește-te, băiețaș, odihnește-te. Ai nevoie de odihnă, trebuie să mai crești, ești tu bine crescut, dar nu de-ajuns de bine. Să-ți comanzi un pat special, văd că abia încapi în covata asta de fier...

Mă rotesc prin cameră în timp ce vorbesc. Pe masă – cîteva scrisori citite și aruncate lîngă perete. Sub masă – o geantă de voiaj în care se văd cîteva lucruri: un capăt de prosop, un pantalon, o pungă de polietilenă cu o cămașă în ea...

Am vorbit mult, un timp am stat lîngă fereastră și am vorbit; mi-am consumat toate resursele ironice.

Surprinsă că sînt lăsată să vorbesc la nesfîrșit, m-am întors spre Mihai. El doarme. Buștean.

- Bine, măi nesimțitule, știi că ești grozav!? După ce că întrerupi meditațiile cu Remus, după ce că eu mă hotărăsc să vin totuși la tine să... să văd dacă n-ai crăpat, tu dormi? Să-ți fie rușine!

Se ridică în capul oaselor. Vremea e încă răcoroasă, în cameră e frig; el doarme îmbrăcat cu bluza de silon și perechea de pantaloni mai vechi. Mă privește cu ochii abia întredeschiși de atîta somnolență.

- Ce mă privești așa, nu mă mai cunoști?

- Sanda, poți să mă lași în pace?

- Vreau să știu dacă mai continui pregătirea cu Remus.

- Da, cît de curînd; îți telefonez eu.

Trag brusc pătura de pe el, aruncînd-o în mijlocul camerei:

- Poți măcar să mă privești cînd vorbești cu mine!

S-a ridicat din pat, a așternut la loc pătura, apoi m-a prins de brat, privindu-mă cu aceiași ochi somnoroși:

- Te-am rugat să mă lași în pace...

A deschis ușa, poftindu-mă să ies:

- Te rog, pînă nu te oblig! Dacă ai chef de ceartă, găsește-ți pe altul. Hai, repejor, afară!

Pînă acasă, am înjurat tot drumul.

Ajunsă în camera mea, m-am încuiat și m-am așezat pe marginea patului, plîngînd înfundat. Lacrimi reci, de ciudă.

Peste cîteva zile eram vindecată, Mihai nu mai însemna nimic pentru mine. În ultimele două-trei zile reușisem să mă gîndesc tot mai puțin la el, aproape deloc.

Apoi, într-o zi, la șapte jumate, sînt chemată la telefon.

- Sanda, tu ești? Sărut mîinile, bună dimineața! Mihai la telefon. Stai, nu închide, te rog! Îmi pare rău că a trebuit să mă port așa, atunci seara. Eram prea obosită, am să-ți explic... Vrei să vii după-amiază cu Remus? Dacă mai ești mofturoasă și încă orgolioasă, spune-i măcar lui Remus că m-am întors.

- Ești sigur că am să-i spun?

- Mmhîm. N-ai tu o inimă chiar așa rea, vrei numai să pari, te cunosc eu... Ei, ce-ai amuțit? Ți-ai înghițit limba?

Apropii mult receptorul de gură și-i șoptesc, să nu fiu auzită de colega care caută ceva într-un dulap cu hîrțoage:

- Du-te-n moașa-ta! Ba poți să te duci și la naiba... dar dacă deseară te mai găsesc dormind...!

- Capitolul 46 -

Mă rotesc brusc, răsturnîndu-l pe spate. Îl privesc un timp, apoi îl mai întreb o dată:

- Îmi spui unde ai fost?

- De ce?

- Așa, să mă conving că ții cîtuși de puțin la mine. De altfel, eu știu unde ai fost, am și eu antenele mele, dar vreau să aud de la tine.

- Știi?!

- Sigur.

- Probabil. Veniseră acolo din toată țara. Or fi fost și din Piatra mai mulți, am cunoscut și eu cîteva persoane...

Nu înțeleg ce spune, dar mă amuză faptul că s-a prins în capcana mea; începe să mi se destăinuie. Continuu să-l întreb:

- Și ce-ai făcut acolo?

- Un timp am muncit împreună cu o grupă de studenți, apoi am condus un camion din convoaiele pentru ajutorarea sinistraților. (*Pentru că am rămas perplexă, mă împinge ușor cu degetul*:) Sanda, ce-i...?

Îmi revin:

- Scuză-mă, eu nu știu nimic despre ce-ai făcut, ți-am spus că știu... numai ca să te necăjesc... E-adevărat că ai fost în zonele inundate?

- Da, mi-a telefonat la uzină un prieten, student, că vor pleca în Balta Brăilei, m-am dus și eu. Nu de dragul eroismului în sine și nici de dorul aventurii; cred că puțin din amîndouă, plus necesitatea de-a cunoaște. Nu, n-am să scriu imediat ceva, tot așa cum nu pot scrie nici despre viața din uzină. Încă. Dar am deja un material faptic autentic. La o adică, nu-i nevoie să improvizez esențialul. Eu nu fac gazetărie, să scriu *la zi*. Literatura cere un timp lung de gestație, cere… Ce faci? casti? Normal, am început să vorbesc despre

literatură... Scuză-mă! n-am vrut să te supăr. (*Pauză. Surîde:*) Atunci cînd ai venit la mine și dormeam, tocmai mă întorsesem de cîteva ore; închipuie-ți, prima grijă, cînd am intrat în cameră, a fost să mă culc. M-am ridicat din pat a doua zi spre seară și am plecat acasă, la părinți; m-am întors ieri. Ce faci? văd că nu te mai oprești din căscat; rămîi la mine pînă mîine?

- Numai pînă mîine?! Și după aceea? ce să fac?? Să mă întorc acasă; știu. Sau nu; să merg întîi la serviciu – pîinea de toate zilele. Eu – la birou; tu – la uzină. Fiecare, cu dumnezeul său!... De-aici din bloc mîine în zori va trebui să ies pe furiș, să... să nu-mi stric reputația! Îmm?... ce zici? nu-i așa că-i plăcut să fii amant? Nici o obligație. Cîteva clipe de plăcere și-atît. Îți conduci amanta pînă acasă, ai oarecari certitudini că ea va sta cuminte, iar tu n-ai decît să faci ce vrei. Ești tînăr, într-un anume fel drăguț, ceva bani ai, inteligent ești, așa că o nouă aventură nu-i o problemă. Cînd nu mai vrei să te obosești într-o nouă cucerire, ai o amantă... găsești tu un mod de-a o avea din nou...

Brusc, Mihai se ridică de lîngă mine și-mi spune:

- Îmbracă-te, e tîrziu. Te conduc.

- Capitolul 47 -

- Nu, nu sînt supărat, poate c-ai avut dreptate. Fiecare privește lucrurile și situațiile cu ochii săi. Tu ai nevoie de un soț, ai nevoie de cineva cu care să poți merge la braț prin centrul tîrgului fără ca țațele să te bîrfească. Vrei o poziție și o protecție socială. Ai nevoie de sobrietate, dac-ai putea, ai lua de braț o statuie și te-ai plimba cu ea. Te cred, sau, mai precis, încerc să te înțeleg; instinctul de conservare te-a subjugat complet. Cînd te vei căsători, sînt sigur că vei întocmi orare săptămînale: luni – spălarea vaselor rămase de duminică, marți – curățenie, miercuri – mîncare, joi – cumpărături, vineri – mîncare, sîmbătă – program administrativ, duminică – dragoste sau, eventual, un film ori o vizită la o altă familie. Vrei să-ți spun ceva? Am cunoscut o juristă, se pricepea un pic la literatură, era frumușică... dar cînd să devenim mai apropiați, să ne împrietenim, mi-a spus ce-o să facă ea cînd se va căsători: „Mai întîi, ne vom împrieteni cu o altă familie și vom stabili anumite zile și ore pentru vizite reciproce. Eu nu beau, așa că voi scoate carnet de conducere auto; evident, în doi-trei ani vom strînge bani de mașină. Voi avea un copil sau doi. Duminica dimineața, între nouă și unsprezece, eu și copiii, îmbrăcați în alb, iar soțul într-un costum închis ori deschis – după sezon –, vom ieși la plimbare...” Etcetera, etcetera. Ei bine, draga mea, fata asta, care pretindea că a făcut studii superioare, că a cunoscut viața exuberantă din timpul studenției, fata asta, zic, nu a văzut cîteva capodopere cinematografice care au fost și prin orașul ăsta; de ce?!, Dumnezeule!!... unde era tinerețea ei, unde-i era exuberanța, Sanda, unde!? Era babă; babă plină de tabieturi enervante. ...Și cînd te gîndești că asemenea „babe” sînt multe, foarte multe; am colegi care abia așteaptă să plece de la uzină, dar nu pentru că ar dori să se plimbe, să vadă un flim, un teatru, ori să bea pur și simplu, să bea cu tot felul de podoabe, cum face Petrică,

vecinul meu; nu!... colegii ăștia se adună zilnic – aceeași bisericuță – și joacă bridge.

„Ce faci, bătrîne?”

„Mă grăbesc; mă așteaptă amicii: o partidă de bridge.”

Bridge și iar bridge!... M-am dus și eu o dată cu ei; cinci ore, fără pauză, au jucat; nimic în afară de bridge, O singură dată, unul s-a ridicat și s-a scuzat pentru cîteva minute – îl durea burta...

Te miri de ce nu mă însor?...

Dar de ce să mă însor, Sanda, de ce? Să zic „vai de noi” cînd, acum, zic „vai de mine”?...

Timpul meu liber înseamnă literatură; scriu greu, foarte greu. Citesc, nu mult; citesc ce mă interesează: teatru, așa-zis contemporan, și cîte ceva proză; foarte rar, poezie. La masa de scris nu-mi sug degetul făcînd literatură modernă; scriu în maniera… mea; acesta-i cuvîntul, în maniera mea, poate cu ceva influiențe din teatrul englez contemporan – tot încerc să te fac să-ți găsești timp să citești o piesă de referință, *Privește înapoi cu mînie*; poate și niște romane, tot din curentul tinerilotr furioși englezi – rebelii de după război; a, nu în sens peiorativ; la noi sunt *vitejii de după război*, contemporanii care scriu despre epoca apusă a anilor ’50… La englezi e vorba de tinerii anilor ’50, veniți din război și treziți într-o societate anchilozată, cam cum e și… mă rog!... Poate că și ăsta-i un motiv că n-am publicat decît, cu totul întîmplător, două parodii, în ’69, în *Amfiteatru*. Teoretic, toți redactorii sînt de acord cu realismul, să zicem, dar dacă eu le duc un manuscris cu puternice accente de critică socială, nu, nu vor spune neapărat că se tem să susțină manuscrisul în fața organelor superioare – vor găsi motive de ordin literar pentru care să-l respingă. E penibil să-i vezi cum dau din colț în colț, e dureros să constați că te-ai epuizat scriind o piesă ori o nuvelă, iar cineva de pe la vreun teatru sau de pe la vreo redacție te judecă la „hai sictir” folosind ca etalon de comparație pe nu știu care scriitor de talie mondială.

Să-ți citesc ce-mi scrie o secretară literară de la un teatru: „M-am bucurat să văd la minister cum se luptă domnul (...) pentru piesa dumneavoastră. Bănuiesc că vor fi destui care se vor opune, dar piesa va vedea, în cele din urmă, lumina rampei (mă trezesc vorbind în clișee) pentru că, indiferent de reținerile altora și, de ce-aș

ascunde, și ale mele pe alocuri, piesele dv au replici și destine puternice, au un «ce» încrîncenat, pus pe dezvăluiri pasionale.”

Nu, Sanda; eu nu mai pot aparține vieții tradiționale, cu cămin cald, o soție ca majoritatea soțiilor, copii drăgălași, scumpi și o slujbă unde să țin cu dinții de fotoliu. Uneori, întorcîndu-mă aici, în cămăruța oferită drept locuință de uzină, mă bucur că am apă caldă – cam rar, totuși am – și sînt fericit că nu stau undeva, la o gazdă, într-o cameră încălzită cu lemne sau cărbuni.

Astea sînt clipe de rătăcire și le blestem!!

Eu, cel adevărat, nu-s omul comod, obsedat de confort și de tihnă; singura mea obsesie, căreia, însă, nu reușesc să-i acord întregul timp liber, e scrisul. Mă obsedează realitatea, realitatea în toată complexitatea ei. Mă pot descătușa de ea doar aici, la masa de scris.

Actul colectivizării agriculturii – pe care l-am cunoscut atît de bine! – nu a însemnat „sîrba în căruță”; viața pe șantiere, cunoscută de mine ca simplu muncitor necalificat la Spații Verzi, ca ajutor de bucătar în Eforie Sud ori ca șofer, nu e numai un entuziast „construim!”– acolo vin oameni dezrădăcinați, care vor totuși să trăiască...; munca într-o uzină chimică modernă nu e cîtuși de puțin „la dolce vita” lîngă un tablou de comandă – e viața privită prin masca de gaze cu cartuș filtrant pentru acid cianhidric, e munca istovitoare ca să ajungi la concluzia că drumul urmat e fals, înseamnă ratarea celor opt ore de muncă, dar din ce cauză? – poate din cauza infimei picături de transpirație care a căzut de pe fruntea ta în vasul de reacție... Iar dincolo de toate acestea, e dureros să descoperi că te mai ia la prelucrat vreunul care a învățat două-trei fraze pe de rost; îți vine să te dai cu capul de tavan cînd îl auzi cum el, care abia știe unde e amplasată instalația ce-o conduci, s-a angajat să dea peste plan o anumită cantitate de produs finit... plus toți șefii care se grămădesc să-ți pună piedici dacă nu i-ai trecut și pe ei coautori la invenția tocmai finalizată și, evident, să fie ei primii în lista autorilor…

Știu, Sanda, nu e deloc convenabil să gîndești ca mine; dar mie nu-mi pasă, de mult eu nu-mi mai aparțin mie însumi. Abia acum încep să-l înțeleg pe Giordano Bruno; adevărul nu are preț!... Mă voi certa cu cei de la uzină? Pagubă! Mă voi angaja șofer, undeva, într-un oraș mare...

Tu mergi acasă, te culci, mîine trebuie să fii prezentă la birou. Cînd mă voi despărți de tine, va fi trecut de miezul nopții. Voi bate încet pietrele cu vîrful pantofului, poate voi intra undeva să beau un pahar, poate voi iubi o femeie abia cunoscută, dar înspre ziuă, întors acasă și așezat la masa de scris, după ce-mi voi fi băut vodcă și cafeaua pregătită în cratiță, mă va cuprinde durerea degetelor încleștate pe creion. Pentru mine, atunci, va începe singurătatea dinspre ziuă: liniștea și chinul creației, lupta cu mine însumi, plăcerea de-a descoperi că, deși – deocamdată! – cutare adevăr supără unele urechi, am totuși convingerea că trebuie să-l aștern pe hîrtie. Că nu-mi va fi publicată imediat lucrarea?! îmi dau seama pe urmă, cînd recitesc cele scrise. Nu, departe de mine gîndul de defaimare, e ca și cum ți-ai înjura mama; sînt doar puțin brutal, dezgolesc unele aspecte ale realității, am învățat lecția lui Jimmy Porter[1], *să scriu cu flăcări de-un kilometru*. Dar… înseamnă că nu-s doar un simplu impostor de vreme ce, din mai multe locuri, am primit aprecieri pentru tot ceea ce-am scris – te-ai convins și tu citind corespondența...

Oricum, indiferent de rezultat, pentru mine, unica rațiune de a continua e singurătatea dinspre ziuă.

[1] Personajul central al piesei de teatru *Privește înapoi cu mînie* de John Osborne

- Capitolul 48 -

Am fost printre ultimii care am plecat în noaptea aceea de la „Terasa gospodinelor”. Veniserăm doar în plimbare pînă aici, sus, în vîrful mutelui, dar Mihai a vrut să bem ceva. Am găsit o masă liberă pe marginea dinspre oraș a terasei, la care ne-am așezat, față în față, fiecare cu gîndurile sale. Doar zîmbetul era același cînd ochii ni se întîlneau și-și făceau promisiuni. Am rîs de izbucnirea mea mofturoasă cînd am plecat, lăsîndu-l singur la „Colibele haiducilor”, apoi ne-am spus glume. Petrecere în doi, cu adevărat petrecere.

Plecăm mofturoși; prea repede se închide localul.

- Ține-mă să nu cad, Mihai. Uite ce frumos se vede orașul de aici, hai, urcă și tu.

Stăm amîndoi pe bucățica de zid care mărginește drumul spre „Terasă”. Orașul e jos, lîngă noi – un joc ciudat de lumini cu o dîră de fum în dreptul gării. Undeva, spre Bicaz, se aude un tren pufăind îndesat. Alergăm pe drumul pavat ținîndu-ne de mînă. Încetinesc pasul și mă plîng că mă dor picioarele. Mihai mă ia cu un braț de mijloc, cu celălalt pe sub genunchi și mă ridică pe umăr. Stau așa, îndoită, ca un sac pe umărul lui de multă vreme, nici nu-mi dau seama unde am ajuns, înțeleg doar că ne-am afundat mult în pădure.

Mihai, se pare, dă primele semne de oboseală. Mă doare mijlocul îndoit; îl rog să mă lase jos. Se oprește, mă coboară de pe umăr, mă ține un timp în brațe, apoi mă întinde la picioarele lui pe iarbă. Sînt îmbrăcată în pardesiul și hainele verzi, petele de verdeață nu se vor cunoaște. Printre crengile pomilor se vede cerul. Înfiorător de senin. Și luna e aproape plină.

- Stai lîngă mine, Mihai.

Își întinde pardesiul pe iarbă și stăm amîndoi pe el. Simt ceva tare în colțul din stînga al pardesiului.

- Ce ai aici, Mihai?

- O sticlă de-un sfert, era în buzunar, probabil s-o fi rupt buzunarul...

Bag mîna, rup buzunarul mai tare și scot sticla.

- E plină; ce-i în ea?

- Vodcă.

- Iar?! Brrr!... Măcar de-ar fi una rusească sau poloneză.

- Nu-mi place; asta romînească îmi convine mai mult, e dulceagă. Să n-o arunci, am cumpărat un sfert că nu mai am acasă decît niște lichior de vișine.

- Cum o desfundăm?

- Cu dinții. Dă-mi-o. Poftim, e desfundată. Vrei cumva și pahar?

- Mulțumesc, nu; deși n-ar fi exclus să ai și așa ceva prin buzunare. În sănătatea ta, urîciosule!

Beau. Mihai întinde mîna:

- Vreau și eu. Nu, nu sticla. Dă-mi tu... ca o pasăre ce-și hrănește puiul... Ba nu; ești pajura ce-mai aduce stropul de apă vie…

Împărțim ultima gură de vodcă, o înghițim încet și rămînem îmbrățișați, cu gurile încleștate într-un sărut lung. Ne rostogolim într-o parte și-n alta peste pardesiul așternut pe iarba plină de răcoarea de după miezul nopții. Mi se dezgolesc picioarele și le simt înfiorate de umezeala ierbii. Mă retrag pe pardesiu. Caut cu brațele trupul lui Mihai, îl chem încet, îl ajut să-mi ferească îmbrăcămintea, rîd înfundat, îl mușc de obraz, îl sărut, îmi încleștez cu disperare degetele în părul lui și-l țin apăsat pe trupul meu, mult, chinuitor de mult, pînă ce zbaterile noastre se topesc în arșița clipei de eliberare, cînd amîndoi, dăruiți în întregime unul altuia, stăm îmbrățișați ca doi naufragiați pe o plajă umedă, epuizați de clipele furtunii.

Stelele îmi intră în ochi, strecurîndu-mi-se printre gene. Închid pleoapele și opresc înăuntru, în ochii mei, droaia de lumini reci. Furtuna a trecut, ori poate că nici n-a fost furtună, oricum, e liniște, o liniște odihnitoare, cum numai furtunile știu să lase în urma lor. Vîntul, venit din munții vecini, spune ceva printre frunzele copacilor.

Mîna, care s-a odihnit un timp pe pieptul meu, a coborît lunecînd, oprindu-mi-se pe mijloc, aranjîndu-mi hainele.

Și din nou mîna îmi alintă obrazul.

Cîteva sărutări pe gît, pe ochi, pe frunte, pe buzele întredeschise. Degetele, după ce mi-au răsfirat părul de la frunte pînă spre ceafă, apasă acum mijlocul, pătrund pe sub bluză și se opresc pe sîni. Obrazul proaspăt bărbierit, păstrînd încă mirosul plăcut al săpunului, se odihnește lipit de umărul meu. Mîna a adormit și ea între sînii mei, sub bluză.

Supărat că nu-l ascultă nimeni, vîntul a tăcut, cuibărindu-se între frunze.

- Ce ai de gînd să faci, Mihai?

- Cînd?

- Mîine, poimîine, anul ăsta, la anul...

- Vreau să plec de-aici, undeva, ți-am mai spus, într-un oraș mai mare. Nu-i de-ajuns că scriu, trebuie să mă și îngrijesc de soarta lucrărilor mele, ca o mamă care – hm! să nu ți se pară o gogoașă ce-ți spun –, mamă care, ziceam, după ce a născut, trebuie să se preocupe de copiii săi, să-i facă utili... Eu am scris ceva, nu extraordinar, dar acceptabil, unii spun că ce-am scris e bun, revista *Teatrul*, ți-am arătat scrisorile parcă, mă poartă cu vorba de aproape un an că-mi publică o piesă, își amintesc de mine doar cînd trec pe la redacție; nu știu, nu spun că eu aș cunoaște perfect subsolurile vieții literare, dar, vezi tu, aici, ca de altfel în multe alte domenii, chiar și în știință, există bisericuțe, poate chiar clanuri: „Astăzi pentru mine, mîine pentru tine”. Chiar necunoscător să fii, răsfoind un timp o revistă, vezi aceleași semnături, ei sunt, cică, profesioniști, eu aș fi un intrus. Ideea că o lucrare bună răzbate de la sine este, de cele mai multe ori, o mare, foarte mare gogoașă. Să nu uităm că aproape fiecare redactor are în sertar cîteva lucrări bune sau mediocre, lucrări care, publicate, înseamnă niște bani. Și cine o fi cel care nu se înfioară cîtuși de puțin la foșnetul bancnotelor?! Ah! că nu știu care scriitor ori revistă se laudă că dorește din tot sufletul (sic!) să promoveze noi talente (ce banalitate!), nu mă încîntă. Eu am simțit pe pielea mea toate aceste „promovări”. Trebuia, pe vremea studenției, să debutez într-o revistă cu o pagină de poezie. Am fost scos din pagină în ultima clipă; un poet, redactor al unei reviste vecine, trebuia să apară în librării cu un volum de versuri și dorea să-și anunțe apariția. Apoi, n-am mai trecut un timp pe la redacție, redactora respectivă, la telefon, îmi tot spunea: „săptămîna asta nu, dar cealaltă, sigur”, și uite-așa, m-a

purtat opt luni, m-am plictisit, n-am mai dat un telefon – știam că e în zadar, mă simțeam, nu dezamăgit și nici incapabil de-a insista, ci, pur și simplu, ridicol. Important este să provii de la Filologie, ori de la vreun cenaclu, să te susțină un mentor, de obicei profesor universitar, dacă ajungi valoros, să se laude: ”Pe acesta l-am debutat eu.” Și-apoi nici nu prea țineam să public poezii. Acum, cu teatrul e altceva, am cunoscut unele situații, unele realități dacă vrei, am citit multe falsități și asta m-a convins că trebuie să lupt: eu vin din mijlocul unor adevăruri, vreau să le fac să trăiască. Eu nici nu mă consider scriitor – mai degrabă cronicar, o meserie în care operezi numai cu adevărul, cu realitatea. Sigur c-am să plec de aici; pentru mine un oraș mare nu înseamnă lux, confort (confort pe dracu’!, dacă aș fi vrut așa ceva, mă făceam profesor în sat la mine și-mi construiam o vilă; nu, eu, într-un oraș mare, văd posibilitatea de-a fi viu, nu pensionar ca aici, în Piatra Neamț, unde *nimeni nu-i profet în satul lui*; văd posibilitatea de-a trăi în mijlocul unei lumi agitate, de-a fi la curent cu ceea ce-i nou în teatru și film; și-apoi una e să traci măcar o dată pe săptămînă pe la vreo redacție unde ai dus un manuscris și alta e să treci o dată la două-trei luni. În ce oraș am de gînd să merg? Evident, în unul cu activitate literară intensă. Poate Iași, deși, cred, are un trecut literar prea mare ca să mai poată avea un prezent impunător. Și mai e ceva: Iașul are prea multe bisericuțe, și la propriu, și la figurat. Cu Bucureștiul e altceva, are și bisericuțe, dar și catedrale. Știu că-mi va fi greu să merg acolo, ca fizician în nici un caz, există anume restricții în angajarea persoanelor fără buletin de Capitală. Dacă nu ca fizician sau inginer, atunci mă voi angaja șofer la o întreprindere de transporturi, am prospectat deja terenul, se poate. Nu, nu exagerez, sînt dispus la compromisuri, nu și atunci cînd mă așez la masa de scris...

Vîntul s-a trezit, ori poate că nici nu e vîntul de după miezul nopții; cred că e altul, vine de pe dealurile dinspre Roman.

E tot mai frig și tot mai puțin întuneric.

S-a luminat de-a binelea.

Îmi întorc privirea: copaci de jur-împrejur.

Întins pe spate, Mihai privește crengile pomului sub care stăm.

- Mihai, știi unde ne aflăm?

- Da, aici în dreapta, la vreo două-trei sute de metri, e poiana prin care trece drumul spre „Terasă”. Vrei să mergem?

- Da, mi-e frig. Uite, se vede Oborul!... Coborîm pe aici, de-a dreptul?

- Coborîm, dacă nu ți-e milă de pantofi.

- Ai să mă duci în brațe.

Și-a îmbrăcat pardesiul, eu am încercat să-i șterg o pată de verdeață dar n-am reușit și nu am mai insistat, culoarea închisă a pardesiului nu punea deloc în evidență pata.

Înainte de a o lua din loc, Mihai m-a prins cu brațul pe după gît, m-a sărutat, apoi mi-a surîs scurt și eu am înțeles că „asta e tot, Sanda; mi-ești dragă”. A făcut un pas, dar pentru că eu nu mă mișcam, s-a întors brusc spre mine, m-a privit întrebător o clipă, apoi s-a destins într-un rîs scurt, luîndu-mă de mînă, obligîndu-mă să-l urmez.

- Nu mă obliga să merg așa repede, lua-te-ar naiba! Stai!... Lasă-mă... Sînt o proastă că m-am îndrăgostit de tine. Nu văd ce-am găsit bun... Valeriu e atît de manierat, atît de...

- Sanda! Te rog... nu mi-l vorbi nici de rău, nici de bine. Ăsta mi se pare un păcat mai mare decît faptul că faci dragoste cu mine. Lucrul cel mai urît la o femeie nu e numai că-și înșeală soțul; ceea ce mi se pare umilitor pentru căsnicia lor este că încearcă să-și defăimeze soțul prin destăinuirea unor intimități plăcute ori nu. Ai obosit? Vrei să te iau în brațe? Mmm? Cum ți se pare? Nu, nu ești grea, ești ușoară și dacă ai să stai cuminte, voi crede că ești un copil.

„Copil!!!...”

Tresar. Mihai observă și se oprește:

- Ce-i, Sanda?!

Surîd amar, aproape dureros:

- Mihai, îmi pare tare rău că, după o noapte de vis, ne trezim atît de brutal. Poate frumusețea jocului, poate băutura ne-a făcut să uităm... Sînt exact la mijlocul perioadei cînd pot rămîne gravidă...

Nu s-a aruncat în cap de pe munte și nici n-a sărit să se agațe cu gîtul în bifurcația a două crengi. Mergea liniștit, rupînd în bucățele mici cîte o frunză luată de pe vreo creangă.

- Nu te mint, Mihai, crede-mă. Doar norocul ne mai poate fi de ajutor.

- Norocul, în cazul ăsta, poate fi... stimulat.

- Ești nebun?! Vrei s-ajungem la închisoare?! Cine-ți dă vreun medicament fără rețetă?! Ce medic e dispus să...?!

- Naivă mai ești, Sanda!

- Ei bine, sînt naivă. Tu ești... ești al dracului de...! Puteai să fii puțin mai conștient atunci cînd...

S-a întors brusc spre mine, strigîndu-mi printre dinți:

- Isprăvește!! Cînd dracu' o să facem dragoste, așa, omenește, în modul cel mai frumos, fără să ne chinuim, fără să fim terorizați de gîndul că...?!... Cu tine nu mă pot simți bărbat pentru că... pentru că ești obsedată de teama că rămîi gravidă, cu altcineva nu pot eu, pentru că ori reușește să mă îngrețoșeze de la prima îmbrățișare, ori sînt eu obsedat de teama c-aș putea să mă îmbolnăvesc... Ei da, și asta-i o realitate... Hm! da... văd că plăcerile lasă un gust amar... Poftim! nici nu se putea isprăvi altfel noaptea asta – nu i-ar fi convenit lui Dumnezeu! –; vii tu și arunci găleata cu smoală. (*Se oprește, își trage răsuflarea, apoi mă prinde de umăr, pufnind într-un surîs scurt, amar:*) Te rog să mă scuzi! Știu, te înțeleg. Dar, vorba unui șef de-al meu, de ce să ne luăm avans de mizerie? (*Surîde, întinde brațele:*) Reluăm scena. Sus, în brațele mele! Hai, fără mofturi; prin pietroaiele astea îți nenorocești pantofii...

Ajungem în oraș cînd soarele e răsărit. Trecem prin Obor; s-au instalat deja scrîncioburile și bărăcile cu jocuri distractive pentru iarmarocul de la Duminica Mare. Undeva, la o margine, stau cîteva vagoane de dormit și un circ abia amenajat.

Amîndoi, la braț, trecem înfiorați de răcoarea dimineții și, poate, de senzația că am ajuns aici după ce a fost o bătălie.

Un cîine, legat la un vagon de dormit, ne latră. La fereastra vagonului, apare pentru o clipă un cap ciufulit de somn.

- Sanda, te rog, mai repede.

În cameră, dezbrăcîndu-mi pardesiul, îl întreb:

- De ce m-ai adus la tine?

- Ești culmea! Tu ori îmi pui întrebări banale, ori îmi strici toată dispoziția cu...

- Cu...?

Surîde. Îmi întinde sticla cu lichior:

- Bea. Imdeiat fac un ceai. Dezbracă-ți hainele, uite, îmbraci halatul ăsta, e halatul meu de laborator, l-am adus acasă de l-am spălat.

Beau; sper să mă încălzesc.

Îmbrac halatul lui Mihai și mă culc pe salteaua de lîngă calorifer, acoperindu-mă cu două pături.

Lichiorul și ceaiul fierbinte parcă m-au pus pe picioare.

Mihai a desfundat o conservă cu carne de vită și una cu pește; le mîncăm fără pîine.

Beau din nou. Puțin somnoroasă, transform un căscat într-un fet de oftat.

- Ești tristă, Sanda?

- Da. Nu pot rămîne indiferentă.

- Lasă, găsim noi o soluție.

- Ușor de zis. Și ușor de rezolvat, evident, în cazul cînd te-ai apuca să scrii despre așa ceva; alegi soluția cea mai convenabilă, ori poate pe cea mai spectaculoasă, ori mai lacrimogenă. Acum e vorba de realitate, Mihai.

- Știu, știu...

Beau din nou.

Privindu-l cum strînge ziarul pe care am mîncat, simt nevoia să-l scot din calmul ăsta în care s-a retras:

- Să nu-ți închipui c-am să fac vreo prostie. Mă tem de lege.

- Lege!... În cazul ăsta, legea e aici, în noi, mai întîi! N-am de gînd să literaturizez situația ; e totuși dramă, nu e cazul s-o ridicăm la rangul de tragedie. Că-i neplăcută pentru amîndoi eventuala ta stare de graviditate, știu. Tu trebuie să te recăsătorești, eu... eu, deocamdată, am încă nevoie de libertate, nu spun că viața mea alături de tine ar fi... vreau să spun că viața ta alături de mine ar fi... Nu... eu, dacă mă căsătoresc, mă voi căsători cu cineva care să simtă ce-nseamnă dorința de-a scrie, de-a te elibera... Nu spun că tu... crede-mă... dar te-aș putea suspecta că, dincolo de înțelegerea ce mi-ai acorda-o, rîzi de mine. Și-apoi, gîndurile mele se îndreaptă spre un alt oraș...

- ...aș putea merge și eu...

- ...iar de acolo, pe un șantier de proporții naționale.

- Aș merge și eu.

Mihai mă privește mirat.

- Da, Mihai, crezi că eu n-aș putea merge?

- Tu?! Ce să faci?

- Dar tu?

- Eu... mă duc să... cunosc, să am ce scrie.

- Iar eu voi avea grijă de tine. De tine, de copil... Sau poate de copii; nu te cred în stare să mă lași numai cu un copil; dacă va fi fată, vei vrea băiat, să-ți semene – orgoliul oricărui tată; dacă va fi băiat, eu voi vrea și o fată. Ei! ce mă privești așa? Ai să te-nveți cu noua situație, Mihai; cît despre mine, voi încerca să te înțeleg... (*Întind mîna:*) Îmi dai poșeta? De ce nu vrei să te miști, dragă, ce-ai rămas așa?! Ori poate-ți închipui c-a fost o întîmplare. Nu eu te-am chemat lîngă mine? ia adu-ți aminte, ori poate erai prea beat... Noaptea asta a fost așa cum vrei tu. ...Și nu erai tu ăla care mi-ai spus că o vei cere de soție pe prima care va vedea în actul sexual o manifestare a celor mai...?!... dracu' mai știe ce ziceai! Vrei și tu o țigară? Nu? Foarte bine! (*Trag cîteva fumuri. Continuu:*) Trebuia să înțelegi și tu: povestea cu Valeriu e ceva prea nesigur, nici măcar divorțat nu-i. Am nevoie de-un soț, Mihai, nu de amanți. Încearcă să te obișnuiești cu gîndul ăsta...

S-a mișcat greoi pînă lîngă pat, a stat o clipă pe gînduri, m-a măsurat cu o privire obosită și a vrut să se culce.

- Nu vii lîngă mine?

Brusc, mi-a aruncat o privire tăioasă:

- Nu-ți dai seama că... (*Și-a reținut cu greu o manifestare de greață, de desgust, parcă i-ar fi venit să verse:*) Dacă ai fi făcut parte din altă categorie socială, poate că te-aș fi bănuit... orice podoabă, orice ignorantă visează o căsătorie cu un inginer, cu un doctor... e în stare să recurgă la șantaj, dar tu... mă rog!... Sînt prea obosit, am să mă culc...

S-a băgat în pat.

Doamne! și ce privire de dezgust mi-a aruncat...

Mă ridic, îmi aranjez puțin halatul și mă așez pe marginea patului, trăgîndu-i cearșaful de pe cap:

- Mihai, te rog! am glumit. Zău!... Măi prăpăditule, cum îți închipui că m-aș putea gîndi la tine ca la un soț?! Ești copil, Mihai, un copil puțin mai mare ca fiul meu. Am vrut să te văd cum

reacționezi, știu că, scriind despre așa ceva, l-ai pune pe el, personajul piesei, să trăiască toată gama exploziilor violente, tu însă...

- Sînt obosit, Sanda.

- Nu fi rău! De ce mă chinui? Vino jos, să dormi cu mine; Mihai, te rog! N-a fost decît o glumă, jur! Stai, nu mă culca lîngă tine, Doamne!, ai niște brațe!... Cum crezi c-o să putem dormi aici?

- Dacă-ai să-nchizi gurița, o să putem dormi. Să adormim acum, pînă nu apucă a se trezi vecinii; duminica dimineața nu-i niciodată liniște...

Adormim. Nu mi-aș fi putut închipui că patul acela ca o covată poate fi atât de confortabil – pentru doi care se plac într-adevăr.

Spre seară, merg acasă, îl iau pe Remus și revin pentru pregătire. Apoi mergem toți trei în bîlci. Ne urcăm în cîteva scrîcioburi.

Înghesuială, priviri furișe, strîngeri de mînă...

Remus îmi cere bani să intre la circ. Rămîn cu Mihai, continuînd să ne rotim prin înghesuială.

- Dac-o să avem un băiat – îmi spune –, va trebui să-l aducem mereu la bîlci, universul de basm al copilăriei.

- Du-te-n moaș-ta!

- Bine, puteai să-mi spui asta și fără să-mi dai ghiont, așa, hoțește.

- Altfel nu te pot bate, mă vede lumea și nu meriți tu să-mi stric reputația.

Rîde; mă prinde de braț și mă conduce spre cel mai înalt scrînciob cu lanțuti.

- Nu; mă tem!

- Ssst! Acuși...!

- Nu mă săruta!!... nebunule, dacă mă vede cineva care mă cunoaște?! Să nu-mi dai drumul, te rog!...

Scrînciobul se învîrte ametitor, aerul fîșie pe la urechi. Lîngă mine, ținîndu-mi scaunul cu amîndouă mîinile, Mihai îmi surîde cu ochi dilatați de plăcere.

Brusc, scaunul a fost împins cu piciorul. De teamă, țipătul mi se oprește în gît. Scaunul meu descrie curbe imense prin aer. În urma mea, Mihai întinde brațele amîndouă.

Am fost prinsă. M-am agățat cu mîinile de lanțurile scaunului pe care stă Mihai.

Îl privesc fix, cu teamă; e rău – o răutate cinică. Mi-a desfăcut mîinile și e gata să mă arunce din nou în gol.

- Nu! Îmi vine să vărs.

Mă apropie mai mult, ținîndu-mi mîinile într-ale lui.

Jos, în fața unei bărăci, în timp ce mîncăm cîte o gogoașă presărată cu zahăr mult, atît de mult că ne umplem de pudră fină pînă spre urechi, îi spun:

- Te-am mințit; nu-mi venea să vărs.

- Zău?! Atunci de ce te îngălbenișeși?

La ieșire, cumpărăm cîte o pungă de floricele de porumb, să avem ce mînca pe drum.

- Fii atent – îi spun –, Jana, chelnerița care ne-a servit atunci, vrea să mai treci pe la restaurant. Poți să te duci, dar dacă află ceva despre relațiile dintre noi...! Decît să bănui că umbli cu tot felul de podoabe, ca amicul tău...

- Închipuie-ți, numai de chelnerița aia nu-mi arde mie acum. Nu zic ba, e atrăgătoare; de multă ce-i, aproape că te simți provocat de prezența ei, dar...

Tace. Și eu tac. Îmi pare rău că i-am spus de Jana, îmi pare rău pentru că nu era momentul potrivit; și-apoi, îmi dau seama că am încercat într-un mod penibil să-mi dovedesc că nu țin la el.

Ajunsă acasă, mă privesc în oglindă pentru a doua oară azi; parcă aș căuta să descopăr vreun semn de graviditate.

Următoarele două săptămîni, aparent, nu s-a schimbat nimic. Dar dincolo de exteriorizările noastre, eu și Mihai trăim tot mai intens zbuciumul incertitudinii, avem impresia că ne-am răcit; alteori, cuprinși de beția simțurilor, mi se pare că ne-am contopit, dar e de ajuns să-mi amintesc de copil și toată plăcerea se duce naibii.

Seara asta, la reîntoarcere, îl găsesc întins pe pat; poate dormea, poate privea aiurea.

- Bună, Sanda! Credeam că seara asta nu te mai întorci.

- M-am răzgîndit; voiam să-ți spun că profesoara de Matematică mi l-a lăudat pe Remus; trebuia să știi, e meritul tău.

Îmi las poșeta pe masă și mă așez pe saltea, rezemîndu-mă de perna pusă lîngă calorifer.

- Vreau o țigară. Din poșetă. Fă-mi și o cafea, te rog!

Stăm amîndoi jos. Am terminat de băut cafeaua, fără să ne spunem vreo vorbă. Mihai ține capul în poala mea, tîmpla lui o simt zvîcnind aici, lîngă mijlocul meu.

- Ce-ai mai scris, Mihai?

- Nimic.

- Îmi pare rău!

- Nu-i din cauza... Pur și simplu n-am avut... timp.

- ...chef. Știu. Crezi că-i nevoie să ne mințim?

Își așează mai bine capul pe brațele mele, tîmpla i-o simt mai tare, mă înfior; aici, peste cîteva luni, voi simți zvîcnitul copilului lui, copilul nostru, eu... nu-mi dau încă seama dacă îl vreau, dar el... el îl vrea oare?!...

- Mihai, dacă n-aș fi rămas gravidă, zilele astea ar fi trebuit... Am încercat totuși să forțez puțin lucrurile cu cîteva pastile de vitamina PP, dar...

Ridică mîna și-mi atinge obrazul, obligîndu-mă să-l privesc:

- Te rog, Sanda! să nu mai încerci nici un medicament. Dacă facem ceva, facem o intervenție sigură... Zău! cred c-ai să mă înțelegi... e periculos pentru sănătatea ta și-apoi... dacă n-ai să mai poți scăpa de sarcină... vreau să avem un copil care să se nască sănătos, normal...

Ochii, ridicați spre mine, i s-au dilatat și obrazul i s-a umplut de zîmbet; privirea lui mă întreba dacă am înțeles.

L-am îmbrățișat, i-am scos cămașa, sărutîndu-i îndelung pieptul, m-am lăsat în voia brațelor sale... Fericită, aproape inconștientă, îi repet încet, abia perceptibil, „te iubesc, Mihai, te iubesc! am să-ți fac copii mulți, mulți și sănătoși, sănătoși și obraznici, or să-ți mănînce urechile...” Brațele lui îmi frîngeau trupul, gura-i îmi sorbea vorbele... Degetele mele se încleștau pe mușchii încordați, nu-i puteam înfrînge și-atunci unghiile brăzdau în piele urme adînci... Tîrziu, spre miezul nopții, cînd să mă întorc de pe

balcon, am răsturnat o sticlă goală, una de un kilogram, din grămada de sticle aflată acolo. Zgomotul sticlei sparte l-a trezit.

- Sanda, ai chef de aer? poți lăsa ușa deschisă, sau fereastra; cum vrei. Îți stă foarte bine în halatul ăsta alb, parcă ai fi doctoriță. Au – bestie! – ce mă ustură spatele, cred că e sfîșiat tot... Unghiile tale... Lasă, nu te scuza, te rog!... N-am spus că nu mi-a făcut plăcere... Vino aici, lîngă mine. De ce dorm direct pe saltea?! unde-i cearșaful?

- Somnorosule! – îl alint, vînturîndu-mi degetele prin părul său.

- Măi, răutate!, dacă tu n-ai somn, nu-nseamnă să-mi întorci camera pe dos. Hai, stai lîngă mine; ce-ai făcut cu cearșaful?

- E pe balcon, la uscat.

- L-ai spălat?!

- Mmmhîm.

M-a privit lung. Văzîndu-i colțul gurii strîngîndu-se într-un surîs, mi-am dat seama că a înțeles ce s-a întîmplat.

- Trebuia, Mihai, – îi spun – sîngele iese anevoie dacă nu-l speli imediat... n-aș fi vrut să vezi, e jenant, hemoragia e cam violentă.... De ce surîzi?

Pauză lungă. Surîde plăcut, cu o urmă de regret.

- Cred... cred că începusem să mă obișnuiesc cu gîndul c-o să am o fetiță... ori poate băiat... C-o să-mi faci copii mulți, mulți și obraznici...

- Puștiule!!... (*Mă așez în genunchi pe saltea, lîngă el, îi cuprind capul în brațe și-i apăs obrazul la pieptul meu. Îi șoptesc încet, ca o alinare:*) Vei avea, Mihai, vei avea; și băieți, și fete; vei găsi o fată care să fie... să fie ca tine... să vă înțelegeți și să vă sfîșiați reciproc.... Iartă-mă! sînt... nu știu... aș vrea să nu-mi porți o amintire urîtă... Noi amîndoi... noi amîndoi nu putem... Eu vreau o căsnicie tihnită... Eu...

Mă joc cu degetele prin părul său, apoi, dîndu-i capul pe spate ca să-l sărut, mă opresc, privindu-i tîmplele:

- Mihai, mi se pare sau e adevărat? Cu două săptămîni în urmă aveai mai puține fire de păr alb la tîmple...

- Ți se pare, Sanda, ți se pare... Din cauza lacrimilor...

- Capitolul 49 -

- Valeriule! – exclam văzîndu-l intrînd – te așteptam... Mergem la bîlci?

- Bîlci?! – se crucește soțul meu.

- Da, voiam să zic... poimîine se termină bîlciul... singură nu mă pot duce, Remus are de învățat... Mă bucur c-ai venit mai devreme. Lasă-ți haina, masa e pregătită.

Mîncăm în liniște, cu șervețele pe brațe, fără zgomot de tacîmuri, fără discuții cu gura plină.

- Te îmbraci, Sanda?

- Mergem?!

- Mai întîi, la spital.

- Aaa... scuză-mă, uitasem.

Medicul a văzut analizele, m-a consultat, apoi l-a chemat în cabinet și pe Valeriu.

Eram amîndoi emoționați, îngrijorați, ne tremurau mîinile, pe mine mă durea mijlocul din cauza consultației.

- N-aș vrea să luați părerea mea ca absolută – a început ginecologul. Oricum, nu e motiv de îngrijorare. Sterilitatea e temporară, cred că de la ultimul chiuretaj; e normal ca doamna să nu fi putut rămîne gravidă în ultimii cinci-șase ani. Vă dau un bilet de trimitere pentru București, domnul profesor Luca e cel mai bun specialist, sper ca diagnosticul ce-l va pune să fie același cu cel pus de mine.

Ieșim. Valeriu e liniștit; încerc și eu să fiu.

- Sanda, sincer să fiu, mi-a fost teamă. Mă bucur că nu e ceva mai grav. Un timp – zău! – un timp te-am suspectat că tu nu vrei să rămîi gravidă... De altfel, m-am gîndit bine, e de preferat ca un an-doi să nu avem copil mic.

Ieșim pe poarta spitalului; Valeriu mă ține în continuare de braț.

- Unde vrei să mergem?

- În bîlci.

- Ah! tot copil ai rămas... Bine, fie... dar de ce pe aici? e drum rău...

- E un drum pustiu, străjuit de munte și de case vechi, înțelegi? Toate cocioabele astea de pe munte formează Coasta de Azur. N-am chef de centru, nu mai vreau să scot la paradă... fericirea căsniciei noastre!!... Dacă nu înțelegi și nici nu încerci s-o faci, lasă-mă singură!...

- Sanda... încet, dacă ne aude cineva?!... Ce-i cu tine? Ai auzit doar, nu-i ceva deosebit, știu că ți-a fost teamă... Dă-mi brațul. Ce faci?! doar n-ai de gînd să fumezi pe stradă!

- Ascultă, Valeriule: spune-mi în ce direcție o iei, ca eu s-o iau în direcția opusă.

A cumpănit un timp situația, a privit cum îmi tremură mîna cu țigara, mi-a luat țigara, a aprins-o și mi-a înapoiat-o. Apoi m-a luat de braț.

În dreptul blocurilor din „Lenin" capul meu stătea mereu întros într-o parte.

- Ai văzut ceva deosebit, draga mea?

- Mmm... mă uitam la blocurile astea; sînt construite într-un loc pitoresc.

- Sînt cele mai proaste blocuri, am doi colegi de serviciu care locuiesc aici. Mă mir cum de suportă să stea!...

Bîlciu e în toi.

- Vreau o gogoașă, Valeriule, uite ce mult zahăr au!...

- Uite ce praf e în jur. Tu nu ții chiar deloc la sănătate?

Merg mai departe, privesc aiurea, aș vrea să fie mult mai multă îngrămădeală, să mă rătăcesc.

- Draga mea, nu vrei să-ți încerci norocul?

- Nu.

- De ce ești supărată? Ai vrut să venim la bîlci... am venit... hai, nu mai fi mofturoasă...

- Nu sînt. Mă întreb dac-ai să fii de-acord să ne urcăm în scrînciobul acela, cu lanțuri...

- Noi amîndoi?! Uite și tu cine se urcă: numai puștime...

Din dreapta, dinspre ghereta de tir sportiv, se apropie Gica; în urma ei – Remus.

- Bună, Sanda! Bună, Valeriule! Te superi dac-o iau de braț pe Sanda?

Valeriu și Remus trag cu arma.

Gica mă ține strîns de braț:

- Am fost cu Remus în scrînciobul acela, e grozav, ai senzația că zbori.

- N-ai de gînd să-mi lași băiatul în pace?

- Dar... l-am întîlnit întîmplător pe aici... singură nu mă puteam urca în scrînciob...

- Te-am întrebat: ai de gînd să mi-l lași în pace?

- Sanda, te rog...!

- Eu te rog, Gica! Altfel, e vai de tine.

- Ascultă, Sanda, oi fi eu... dar nu-mi vorbi ca unei... (*Devine rea, cinică. Îmi șoptește apăsat*:) Băiatul tău e mare, Sanda, nu mai contuna să vezi în el bebelușul din fașă; e un bărbat, iar dacă nu-i...

- ...ai să-l faci tu. Foarte frumos! și romantic. Tata a fost judecător; înainte a fost procuror; ia întreabă-l care-s legile în asemenea cazuri. Remus e încă minor.

- Să-ți fie rușine!

- Rușine? Nu, Gica, mi-e teamă. (*Îi șoptesc la rîndul meu, apăsat:*) Una-i să-l introduci în viața intimă, de bărbat, alta-i să-l faci să umble pe la secția de boli venerice. Nu mă încîntă deloc gîndul ăsta. Dac-ai fi mamă, m-ai înțelege.

- Bine. La revedere!

Sînt o proastă dacă-mi închipui că Remus o să-mi ceară bilet de voie...

- Sanda, vino să tragi și tu.

- Nuuu...

- Mamă, unde-i Gica?

- A plecat. De ce?!

- Trebuie să-i dau zece lei, ea mi-a adus, cînd a fost la Iași în delegație, placa pe care ți-am dat-o, aceea cu „Zai, zai...”

Valeriu e preocupat să doboare un chibrit de la trei metri.

Îl iau deoparte pe Remus și-l întreb:

- De ce-a venit Gica la noi azi?

Remus rămîne perplex; galben, apoi vînăt și, în sfîrșit, roșu, atît de roșu, că mi-e teamă să nu-i crape obrazul împroșcînd sînge prin toate venișoarele.

Așadar, intervenția mea e tardivă. Nu rămîn decît două căi: să-i interzic cu violență orice relație cu Gica, sau... să discut cu el deschis, dar cum aș putea-o face?!... Poate, dacă l-aș ruga pe Valeriu să facă asta...

- Ascultă, Remus: Gica mă roagă de mult să-i împrumut niște cărți, alea de la tata, legate în piele. Dacă-i împrumuți și află tata, poți să fugi de-acasă!

Remus își revine.

- Dar nu le mănîncă, mama, zău!, i-am împrumutat una zilele trecute și mi-a adus-o azi... bunicul nu era acasă... te rog să nu-i spui!

Valeriu ne ia pe amîndoi de braț:

- Mergem? (*Observîndu-mă tăcută, întreabă:*) Tot la scrînciob ți-e gîndul? Bine, cum dorești. Lasă poșeta la mine; du-te cu Remus. Vezi să nu-ți fie rău. Remus, ai grijă de mama.

Sus, cînd lanțurile se roteau tinzînd spre orizontală, îi strig lui Remus să-mi dea drumul.

Cad în gol ca într-un vis, lumea de sub mine se mișcă în curbe mari, neuniforme.

O mînă întinsă îmi prinde scaunul: strig să-mi dea drumul.

Vîntul îmi suflă în față, îmi răvășește părul, îmi umflă bluza.

- Rămîi pe loc – îi strig lui Remus cînd lanțurile se opresc. Ai bani?

- Cîțiva lei.

Iau banii și-i dau încasatorului:

- Încă de două ori la rînd.

La coborîre sînt ametită, ca după somn. Remus mă ține de braț:

- Anul trecut, mama, am stat de cinci ori la rînd, eram cu domnul Vlădeanu. Aș mai fi stat, dar începuse să mă doară capul. El nu avea nimic, făcuse parașutism.

- Cine? – întreabă Valeriu.

Îngheț.

- Un prieten – răspunde involuntar Remus.

- Uite, ai aici bani, Remus, – îi spun – să nu întîrzii prea mult, se supără tata.

La ieșirea din bîlci aș vrea să cumpăr floricele de porumb, aș vrea să intru în bodega de peste drum, să beau un rom, sau poate c-aș vrea să merg, unde?, nu știu, cred că așa, aiurea, fără țintă, să nu-mi pese de pantofi, să bat pietrele, dar... hm! cred că nu mai vreau nimic, mă dor picioarele, mă mai doare și mijlocul din cauza consultației...

- Mai ești supărată, draga mea? Te rog să mă scuzi! încerc să te înțeleg, bîlciurile astea fac parte din copilăria ta...

- Valeriule, – îi spun cînd ajungem acasă – vreau să discutăm ca între doi oameni mari, cred c-ai să înțelegi... Remus nu mai e un copil, aș vrea ca tu să-i vorbești deschis, înțelegi la ce mă refer, s-ar putea să aibă vreo prietenă, la vărsta lui... eu nu-i pot vorbi, îi sînt mamă; voi sînteți prieteni... De ce surîzi?

- Am încercat s-o fac, Sanda.

- Și?!

- Cred c-a avut cineva grijă înaintea mea, nu știu, nu sînt sigur, s-ar putea să mi se fi părut, dar... e normal, o fi avînd ceva prieteni mai mari... Mă duc să-mi îmbrac pijamaua. Te rog să pui masa!

„Ne înțelegm bine, Sanda; poate-i cazul să nu mai vii în fiecare zi cu el. Te rog! nu fi caraghioasă. Și-apoi... nu vezi că ești absurdă?... numai profesoarele domnișoare bătrîne mai judecă astfel. Bine; gata, nu mai discutăm, nu ești tu făcută să judeci lucrurile în toată complexitatea lor. Cred că locul tău e la bucătărie: marea madonă lîngă tocana de legume! Puțin îmi pasă dacă pleci, nu-mi retrag vorbele. Acum, Remus ascultă mai mult de mine decît de tine. De ce? Ar fi trebuit să înțelegi singură, scumpă tovarășă profesoară de Geografie! De-asta nu-ți iau nici un ban, nu pentru că..., sau pentru că mi-ar fi milă de condiția ta materială. Cine vrea să-și crească și să-și învețe copiii, s-o facă suportînd toată cheltuială care se cere. Părinții mei au cheltuit enorm ca să mă vadă întorcîndu-mă acasă cu licența în Fizică. Astă-toamnă, cînd le-am arătat diploma, le-am privit fața și am înțeles că abia atunci anii lor de muncă sînt răsplătiți... Și eu mă simt răsplătit cînd îmi dau seama c-am reușit să-l modelez cît de cît pe Remus. Modelarea! modelarea, Sanda, prin

metode pedagogice sau prietenești e un lucru dificil, uneori de durată; și nu întotdeauna încununat de succes.Tu ai fugit de ea și te-ai ascuns întru-un scaun de funcționară... De ce m-ai lovit acum?! Dacă mai încerci să-mi dai o palmă, te dau cu fundul de ușă de-am să fac o spărtură cît Groenlanda, a cărei capitală e Guatemala și se află undeva la Ecuator, cred că-ți mai amintești, e specialitatea ta; păcat că nu se știe unde-i buricul Pămîntului, dar poate-ai să-l descoperi tu în timp ce pui sarmalele la încălzit...”

- ’te dracului!!...

Valeriu vine imediat. Mă găsește înconjurată de cioburile farfuriei în care tocmai începusem să pun mîncarea.

- Draga mea!...

- Scuză-mă!... Am văzut un gîndac de bucătărie... Te rog să mănînci singur, eu nu mă simt prea bine... Păcat de sarmale!

- Capitolul 50 -

Ginecologul din Piatra a avut dreptate. Pot avea din nou copii; profesorul mi-a propus o intervenție chirurgicală; am auzit că-i foarte dureroasă și am refuzat.

I-am dat telefon lui Valeriu, i-am spus despre ce-i vorba, l-am întrebat ce părere are.

- Vino acasă, vei face la anul sau peste doi ani, vedem noi. Vrei să vin să te iau cu mașina?

- Dacă ți se pare drumul prea lung...

- Vin. Mîine la prînz sînt la spital, ne întoarcem poimîine. Să reții o cameră la hotel.

Ies de la Telefoane fără vreo țintă anume. La spital mă voi întoarce mai tîrziu, cred că pe la nouă-zece.

Bucureștiul...

Mihai...

S-ar putea să fie aici, dar unde să-l caut? Poate să întreb la redacțiile revistelor sau la secretariatele literare ale teatrelor...

Dar ce să spun dacă sînt întrebată de ce-l caut?! Nu, cu asta nu rezolv nimic. Așa, ca să-i aflu adresa, pot întreba la Serviciul Personal al Uzinei de Fibre Sintetice-Săvinești, soluția cea mai bună.

Umblu pe străzi, aiurea.

Unde ești, Mihai?

În barul ăsta – nu. Ce vă uitați așa, frumoșilor?, nu pe voi vă caut.

Alt bar, alte figuri, nu și Mihai.

Încă un bar – nu duceam lipsă de așa ceva –, tineri mulți, mai puțini pletoși – de ce?, nu știu – fetițe frumușele, altele cam „speriate", oricum, destulă lume. Mihai – nu.

Pe la cinematograf, în față – pustiu. Cînd m-am internat, – eram cu Valeriu – am vrut să vedem un film aici, la „Scala", cu Alain Delon și Charles Bronson, *Adio, prietene!*, era îngrămădeală mare,

trei milițieni abia puteau să facă față. Acum – liniște. *Neamul Șoimărești*lor. Speculanții de bilete au dat faliment.

Am auzit ceva de începutul unor restructurări ideologice, am citit și prin presă, nu prea mult, că la spital, pînă azi-dimineață, la discuția cu profesorul, am fost într-o continuă stare de tensiune.

Știu că s-au scos unele filme, iar unii artiști – pictori, poeți, prozatori, dramaturgi – dau din colț în colț. Cred că mulți fierb în sos propriu. Dar – „*that it the question*" – cîți or fi stînd liniștiți, drepți prin forța adevărului adus de opera lor?!

Tu, Mihai, ce faci? E vremea ta, vremea realismului. Dar... tu ești bătăios, aduci în prim-prim nu neapărat conștiințe pure – „tabula rasa" –, chiar tu mi-ai spus, îți amintești?, îl dădeai exemplu pe Șolohov: a descris Revoluția avînd ca erou-prim un adversar al acesteia, un oscilant între albi și roșii, poate că asta l-a și condus la o aprofundare ideologică atît de reușită.

Ce-ți fac eroii tăi bătăioși, Mihai?

Știu, acum, ce secretar literar, ce director de teatru sau ce redactor te va susține?!Înțeleg, puștiule, ai căzut.

Aș vrea să fii aici, cu mine, în barul ăsta. Sau poate să intri acum pe ușă. Ți-aș face semn să te apropii și te-aș ruga să guști din paharul meu cu vodcă. Te miri că beau vodcă? De ce ești escroc? Nu tu m-ai învățat?! Lasă mofturile, ia o țigară; nu fi urîcios, ne vede lumea, nu-ți dau să fumezi din țigara mea. Și nu mai întoarce capul în toate părțile, tot așa ai rămas, numai după fete ți-s ochii. Ce spuneai de teatru? că nu-ți pasă?! Nu te cred, undeva tot te doare, și acel undeva e sufletul; în paginile acelea, respinse, ești tu, o fărîmă din tine. Mă bucur că nu-ți pui cenușă în cap; cel mai cu minte lucru e să-ți vezi în continuare de scris, asta și faci?, mă bucur!... Vrei să mergi? prea se uită tipii ăia la mine, ba chiar îșI dau și coate... Nu te osteni, te rog!, de data asta plătesc eu, ai fost invitatul meu...

Înserare tîrzie de vară, străzi pline de oameni.

Înghețată. E-a treia pe care-o mănînc.

Am timp să văd un film, dare care? prea au umplut cinematografele cu filme romînești, văzute și răsvăzute. Universitatea. Sobră. Se uită la „Intercontinental" ca o doamnă a Țărilor Române la un sol tinerel, zvelt, pomădat, parfumat, venit din imensitatea nu-știu-cărui imperiu. Facultatea de Fizică, în același colț

al clădirii cu cea de Matematică. Holuri străjuite de dulapuri vechi, pline cu aparate. Amfiteatre mari, încăpătoare. Uși înalte, care închid dincolo de ele începuturi de drum. Tineri grăbiți, emoționați. Alții, gînditori. Unii plictisiți, dezamăgiți.

Ocolul Universității. Pasajul subteran. În barul de aici, mulți tineri. Discută aprins, aproape toți despre examenul de admitere.

Și iarăși Bulevardul Bălcescu, spre Piața Romană. Voi lua mașina de-acolo.

Cofetăria „Scala". Cîte bunătăți! Voi servi ceva, dar mai întîi, să-mi aleg cu privirea de-aici, din vitrină...

- Sigur, bătrîne, sigur! Ideea nu-i deloc rea, vin imediat la tine; hai, te las că vreau să prind mașina care-i acum în stație. Așteaptă-mă. Vin imediat. Salut!

Vocea!... în stînga, la numai cîțiva pași de mine...

Cîteva secunde am stat încremenită, apoi, brusc, m-am rotit strigînd spre autobuzul care plecase deja:

- Mihai!!... Mihai…

Strigătul meu a fost dublat de exclamația dureroasă a unui bărbat. Mă uit în dreapta: un bărbat destul de în vîrstă, elegant îmbrăcat, și-a dus palma la nas; în rotirea mea bruscă, brațul a descris o curbă mare în aer, izbind cu toată puterea poșeta în fața lui.

Stupefacție. Nu pot spune măcar o vorbă, ar trebui să-mi cer scuze. Privesc cu ochi măriți sîngele de pe degetele bărbatului. Soția lui îl șterge cu batista. În jurul nostru – droaie de curioși. Bărbatul a luat batista din mîna soției să și-o țină singur la nas. Înainte de-a pleca, pufnește nervos:

- Fii mai atentă, tovărășico!
- Mamă, ce plame i-aș fi dat eu! – zice unul mai încolo.
- Las-o, nu vezi ce speriată-i?
- Vă e rău, doamnă?
- Nu, mulțumesc! – răspund celei care m-a întrebat.

Cum era îmbrăcat? Nu mai reține. În ce autobuz s-a urcat? Nici n-am observat dacă era troleibuz ori nu. Avea ceva în mînă? Da, o servietă, ori o geantă de voiaj, de culoare neagră. O fi ieșit după cumpărături, sau poate o fi în trecere prin București. Unde să-l caut?! În direcția aceea. Adică în jumătate din București.

- Capitolul 51 -

Uneori, vara, e cald și aici, la Piatra Neamț. Nu întotdeauna, în special la amiază. Cînd pleci la serviciu ai nevoie de pardesiu iar la întoarcere îți vine să-ți scoți cămașa.

Noaptea e răcoare, e minunat; păcat că nu-i mereu noapte! Aș putea sta aici, în birou; eu, biblioteca și cactusul. Cheia de la birou stă doar în poșeta mea, n-am chef să știu că Valeriu îmi citește hîrtiile. Cîndva am să-l las s-o facă, dar nu acum. Aici e universul meu, nu mă pot odihni în pat, nici la televizor, nici în altă parte. Stau la birou, privesc hîrtia albă și rotesc la nesfîrșit creionul. Citesc. Mult, foarte mult; toate revistele literare, apoi le arunc în dreapta, lîngă scaun. Valeriu s-a învățat; nu-mi pasă, chiar dacă privește totul ca pe jocul unei copil. Inovația lui a fost grozavă – prima rată, patru mii de lei, apoi, din șase în șase luni, încă de două ori căte patru mii.

„Poșta redacției" de la o revistă mă ia peste picior, alta îmi spune să mai trimit... Semnez cu pseudonim.

E trei. Am citit toate revistele. Scrieri foarte conformiste, interviuri, poezii sobre, oscilații; cărți recent apărute, de vreun an-doi, pînă mai ieri înălțate în slăvi și pupate pe ambii obraji sînt acum criticate; revistele nu mai publică poze sexy, se face tot mai des reclamă filmului românesc, nu mai apar acele elogii la adresa cutărui mare actor străin; lucrări uitate de mult, uitate chiar și de autori, sînt iar scoase, puse în discuție, li se descoperă noi mari calități. Doar adevăratele valori stau pe rafturi sau prin expoziții și se uită cruciș la acest du-te-vino. Se așteaptă Conferința din noiembrie, alții fac și destăinuiri scrise că o așteaptă... Ce așteptați, fraților, ce așteptați?! să vă învețe Conferința alfabetul? ori vă-nchipuiți că se va schimba realitatea în două-trei zile... Și dacă pînă în noiembrie uitați să scrieți? Ori poate c-o să vă doară îngrozitor degetul supt între timp. Logic, logic ar trebui să înțelegeți că arta nu se face pornind de la o Conferință; se face, cred, – scuzați! nu dau sfaturi, îmi spun părerea –

filtrînd realitatea prin propria-ți personalitate. Conferința va stabili jaloanele drumului de filtrare. Care drum?! Aaaa… uitasem… Tezele... Tot mai des, Tezele... Tezele din iulie[2]!

Trei jumate. Ar trebui să mă culc. Dacă nu adorm pînă la patru, mă prinde ora șase trează, iar la serviciu, pe la amiază, mi se face groaznic de somn...

Ostenită, mă culc...

- Bună, Sanda!

- Tu?!

- Eu. N-ai venit.

- Iartă-mă, am avut o pană de cauciuc, aici, pe Bulevardul Dacia, n-am mai apucat să trec podul de lemn. Aș fi vrut să mergem din nou acolo, știi unde, drumul lateral în dreapta, imediat după Girov.

- Ești sigură c-ai vrut?

- Da, de ce nu mă crezi?

- Dovedește-mi, hai, urcă.

- Ești nebun?! Cum să mă urc în bărcuța asta?

- Se cheamă canoe, abia am construit-o. Ce zici, o să le placă? Nu ridică probleme prea dificile, înțelegi și tu, în artă se fac restrucurări ideologice, reorganizări administrative. Dar *Ora solstițiului*? Ți-am spus c-am scris-o într-o noapte, de fapt, am gîndit-o, tu dormeai… Trebuie să găsesc o dactilografă să mi-o bată bine. Nu, n-am făcut nici o concesie, ba chiar e destul de colțuroasă pe alocuri. Poate că rolul feminin l-am scris gîndindu-mă la tine, ca prezență fizică. Ori poate că nici nu m-am gîndit la tine, chiar și tu ești o copie după modelul feminin care-mi stăruie în minte.

- Sună un ceas!

- Da, e-al meu. Mi-am luat deșteptătorul în canoe, mă odihnesc uneori pe valea rîului, înțelegi?, în sport trebuie să fii foarte calculat.

---

[2] Întors pe 24 iunie 1971 din vizita oficială făcută în China, Corea de Nord și Mongolia, Nicolae Ceaușescu a ținut pe 6 iulie 1971 un discurs de inspirație mao-istă – Tezele din iulie –, prin care a anulat relativul început de dezgheț și, prin Conferința din noiembrie, același an, a pus căluș Culturii. (*nota actuală a autorului*)

- Telefon de ce n-ai instalat?

- Telefon?!

- Da, să-i comunic șefului că voi întîrzia la serviciu; nu mă pot trezi.

M-a trezit telefonul la nouă. Șeful.

- Da, mi-e cam rău – spun –, voiam să vă dau eu telefon mai tîrziu… nu, n-am să pot scoate certificat, mi-aș face mai rău umblînd pe la policlinică; sigur, mîine vin la serviciu; azi, da, puteți, dacă vreți, să mă considerați învoită. Mulțumesc, bună ziua!

Simpatic bătrînelul! Și mai ales înțelegător. Are un mod deosebit de-a-și transforma subalternii în prieteni, tovarăși de lucru. Altul ar fi sărit pînă la tavan că am întîrziat. Rezultatul? Același, nu m-aș fi dus la lucru, mi-ar fi trecut nemotivat în condica de prezență, prime excepționale tot nu se dau la noi, ca să se mai țină cont de absențele nemotivate. Frumoasă melodie! *În fiecare zi te-aștept*, românească. „Iar tu, dacă n-o să mai vii; nu, nu, eu nu plec de-aci... Locul întîlnirilor noastre e neschimbat, eu sînt aici, în fiecare zi, tu îl mai știi?, sau... l-ai uitat?...”

Mă urc în mașină; bine că de data asta Valeriu a plecat în delegație cu trenul!

Bulevardul Dacia. Pană de cauciuc?! A, da; în vis. Și canoe... Ce-i aia? Parc-am mai auzit de ea, cred că-i o barcă folosită la coborîrea pe rîurile repezi.

Podul de lemn. Sper să-l dărîme, să facă altul, prea e vechi.

La dreapta, printre blocuri, pînă la capătul aleii. Opresc mașina lîngă blocul Dl. Privesc prin parbriz. Multe sticle avea Mihai în balcon, dar nici cu cel care s-a mutat în locul lui nu mi-e rușine. Numai că ăsta le-a ranjat drepte, una lîngă alta, de-a lungul grilajului de fier. Din nou în șosea. Viteză medie; încă nu sînt sigură pe volan. Trec de Girov, urc un deal, micșorez viteza privind mereu în dreapta. Un drum de țarină, lateral. Răsucesc volanul. După un kilometru, opresc. Întorc. Departe în fața mea, se vede șoseaua Piatra Neamț-Roman. O liniște ciudată, o amiază de vară în mijlocul unui lan. Cum o fi arătînd primăvara locul ăsta? Aici spunea Elis că o aducea prietenul ei...

Elis... Ce repede te-am uitat!

Douăsprezece jumate.

Băiețaș, te-nșeli dacă-ți închipui că n-am să te găsesc!...

Pornesc, intru în șosea, ajung acasă.

- Alo, uzina? Vă rog, Serviciul Personal.

Îmi răspunde o voce de femeie. Posacă.

- Servicul personal?

- Da; cu cine doriți?

- Știți, voiam să mă interesez...

Închid. Trebuia să pregătesc o explicație, o minciună convingătoare. De ce-l caut pe Mihai Vlădeanu?!, de ce vreau să-i știu adresa?! „Auzi, dragă, o voce a întrebat de adresa inginerului Vlădeanu, ți-l mai amintești? Băiatul ăla...” „Ca să vezi! Te pomenești c-o fi lăsat vreun urmaș pe-aici, care începe să ceară mîncare... ha-ha-ha!...”

Brrr!!... ce penibil!... Peste o săptămînă, sigur c-aș fi putut auzi: „Știi inginerul ăla, care ți-a meditat băiatul, a lăsat în urmă două gravide și-a șters-o. Vai de băiatul tău, bine că n-a umblat mai mult cu el, vezi, la vărsta asta, copiii sînt foarte influențabili; ei nu!, de tine nu zic, ești mare, ce naiba!, ești femeie serioasă, l-ai fi pus la punct de la prima încercare. Lasă, dragă, mă mai interesez eu și-ți spun; trebuie să mai fi făcut el și alte boacăne...”

Trei jumate. Cactusul ăsta trebuie scos pe balcon. O colegă mi-a promis cîteva frunze tot de cactus, dar de alt fel; trebuie s-o rog să nu mă tot poarte cu vorba.

Patru. Sună cineva. Poștașul. O vedere din Constanța: „Ție și lui Valeriu – urări de bine! Elis și Puiu”. Mare zgîrciți! Ar fi putut să scrie mai mult, să-mi spună măcar unde lucrează.

Îi telefonez lui Paul:

- Mai știi ceva de Elis?

- Nu și nici nu-mi dau osteneala. Am fost și-am văzut fetița acum două săptămîni.

- Am primit azi o vedere de la ea.

- Da? – ce zice? Nu și-a înțărcat bebelușul? Am auzit că are vreo douăzeci și opt de ani...

- Paul, te știam mai...

- Zău?! te-așteptai să-mi torn benzină în cap și să-mi dau foc?

Închid. Îmi pare rău că i-am telefonat.

Cinci jumate. Pe-o vreme ca asta, acasă la tata e minunat. Remus o fi la ștrand cu colegii – Valeriu i-a cumpărat o minge de fotbal și ghete de sport. La masa de sub răchită, acum, în ceasul dinspre seară, tata, cu flanela între umeri, o fi jucînd table cu vecinul. Porumbeii s-or fi înmulțit, mare lucru să nu fi tăiat iar vreo doi tata, așa cum a făcut și cu iepurii: unul cîte unul; „lasă, fetițo, avem o mulțime, stau ascunși în cuiburile din pămînt"; tata se făcea că nu observă, eu îl certam toată ziua iar Remus plîngea agățat de ochiurile plasei de sîrmă.

Opresc mașina în fața casei, sar de la volan, trîntesc portiera și intru în curte împingînd puternic portița cu piciorul; mă simt minunat în pantalonii aceștia de vară și în bluza cazacă strînsă puternic pe mijloc.

Sub răchită – nimeni. Am uitat: tata e plecat la Roman pentru cîteva zile.

Vreau să intru în casă – ușa e încuiată, iar sus pe policioară, la locul știut, cheia nu-i. Ciulesc urechile; parcă din casă răzbate muzică. Bat de cîteva ori. Ascult iar; liniște, muzica a tăcut.

Fug la mașină, scot carnețelul și pixul. Scriu un bilet: „Remus, cînd te întorci acasă, treci neapărat pe la mine, e ceva foarte urgent. Te sărut, mama."

Bag biletul sub ușă, mă întorc la mașină, urc la volan și plec.

Departe, pe stradă, în partea stîngă, sînt parcate două mașini. Întorc și parchez mașina după ele.

Zece minute. O siluetă albă iese pe poartă, traversează strada și pornește de-a lungul trotuarului spre oraș.

Două minute mai tîrziu: cineva, îmbrăcat într-o bluză albastră și pantalon negru, traversează în fugă, merge un timp pe trotuar, apoi cotește la dreapta, pe o stradă ce duce de-a dreptul spre centru.

Pornesc. Silueta albă e tot mai aproape, în fața mea. Vîntul suflă din spate, îi învăluie rochia, i-o lipește de trup...

- Mihai, aș vrea să fi fost prima femeie din viața ta!...

- Mda?! Nu ți-aș fi plăcut: nu beam vodcă și nu aveam palme atît de dureroase.

- Du-te-ncolo de vagabond! Crezi că brutalitatea sau vodca mă atrage la tine?

- Nu, dragă, vai de mine! Doamna e o fire sensibilă. Și-a dat seama că, odată, am scris versurile: „Las mîna ta prin plete/ Ușor să se răsfire/ Și glasul tău subțire/ Plăcut să mă îmbete...” Ei, îți place? Pe-atunci îmi iubeam mult, foarte mult una din profesoare, o femeie, așa, ca tine; probabil că figura ei m-a impresionat atît de mult încît o port mereu în minte. Am întîlnit-o anul ăsta, după opt ani, în Iași. Scurt, în cîteva cuvinte, am convins-o că știu foarte multe despre trecutul ei; m-a întrebat cine sînt, am invitat-o într-o cofetărie – ar fi fost urît s-o invit într-un bar –, am servit împreună o prăjitură, ne-am amuzat la amintiri comune, am discutat literatură, istorie și i-am recitat versuri inspirate de ea: „Cînd stînd tristă pe la ore păreai maică din Tismana/ Eu te-asemuiam în minte-mi cu o Fulvie-romana...” I-am spus cine sînt, a rîs, s-a scuzat că nu mă mai ține minte. Ne-am despărțit ca doi prieteni sinceri. (*Pauză. Surîde*:) ...Femeia aceea, căsătorită de două ori, despărțită tot de două ori, poate se aștepta la o farsă din partea mea, ori poate la o încercare de-a o seduce. Ei bine, dincolo de dorința de-a-i îmbrățișa trupul – trupul ei atît de feminin! – eu am făcut mai mult: am răsplătit-o cu un gest drăguț pe aceea care a zidit atît de adînc în mintea mea ideea de feminitate... Ce faci, Sanda?! Zău! nu-ți pot lăsa nici o hîrtie în mînă; uite cum mi-ai maltratat manuscrisul...

- Mizeria asta?! nici n-aș mai ține-o în casă, uite ce de-a semne: unul de ulei, de halva, de cafea...

- Mizeria asta se cheamă un exemplar al unui text dramatic, text care a făcut ocolul țării: Satu Mare, Oradea, Turda, Arad, Teatrul Mic, Iași, Piatra Neamț. Modific actul trei… Dacă ai fi avut timp să mă asculți, poate că ți-aș fi arătat răspunsurile unor teatre care au inclus piesa în repertoriul lor viitor: Naționalul din Iași, Teatrul Mic din București, cel de stat din Arad – acesta vrea premiera absolută –, poate și Bacăul… Cel de aici, din Piatra… știi cum e cu profetul în satul lui… Hai, dă-mi-l.

- Nu. Aici scrie ceva... intersant: „Cînd vreau să mă gîndesc la ceva frumos, mi-amintesc de ea. (*Visător:*) Închipuie-ți o femeie subțire, cu o basma albă strîngîndu-i părul și o rochie de pînză luînd forma trupului, alergînd prin iarbă, ferind cu mîna crengile plecate

ale pomilor; ochii mari de copil iradiind de fericire, îmbrățișări pătimașe de femeie!...”

Mihai îmi smulge cu violență manuscrisul:

- Începi din nou să mă enervezi; nici măcar în Geografie nu poți judeca un continent după un petic de iarbă. Ar trebui să înțelegi că nu tot ce e realitate devine literatură și nu tot ce e literatură a fost realitate. Și nu mai fi obsedată de întrebarea cine a fost prima femeie din viața mea, zău!, mi-am zis de mult c-o să scriu o lucrare pur și simplu... fără urmă de... amor, începe să mă enerveze!... Eu înțeleg dragostea ca pe o rațiune, nu ca pe o obsesie.

Merg la fel de încet. În față, tot mai aproape, vîntul se încurcă în rochia unei fete. Zveltă, bine formată, îngrijită pînă la cele mai mici amănunte. În mersul ei domol, părul îi joacă pe umeri.

- Sanda, un necaz... în tine am încredere, ești cea mai bună prietenă...

- Ai rămas gravidă, Gica.

- Nu; poate că era mai bine...

- Dar...?

- Prietenul meu, ți-am vorbit de el, căsătorit, soția plecată într-un sanator pentru operație la coloana vertebrală...

- Ce-i cu el?

- ...mi-a telefonat să mă anunțe... nu știu cum să-ți spun... de multe ori m-am gîndit surîzînd că prea am scăpat ca prin urechile acului. Prietenul meu m-a anunțat că abia azi și-a dat seama că, mă rog!, o relație mai veche, de vreo șapte-opt zile l-a îmbolnăvit. Evident, el m-a îmbolnăvit și pe mine. Mi-e graoză să merg la policlinică, voi merge doar pentru rețetă. Vreau să-mi faci tu injecțiile, zău!, nu te uita așa urît la mine. E un bărbat pe care nu l-aș fi putut bănui niciodată... Prea sîntem învățate să vedem în... iubire doar versuri, acorduri de liră și alte desfătări cerești... Hm! de toate, dar pe la spital – niciuna. Ce zici? îmi faci tu injecțiile? Din șase în șase ore, cinci zile. E un accident penibil; ție am îndrăznit să-ți spun, pentru că... tu ai să mă judeci cu inteligență...

Strîng înfuriată palmele pe volan. Accelerez. Optzeci pe oră. Frînez brusc. Lîngă mașină, fata în alb se întoarce speriată; îi văd ochii dilatați de spaimă, de neliniștea așteptării.

Deschid portiera din dreapta. Altept. Încet, ca într-un vis, Gica se hotărăște se urce. Întind mîna pe lîngă mijlocul ei și trag cu putere portiera.

Pornesc, accelerez.

Șase și cîteva minute. Merg încet, cu aproape treizeci pe oră. Lîngă mine, Gica așteaptă încleștîndu-și ritmic degetele pe cureaua poșetei.

Șase jumate; abia am trecut de Vaduri – au fost cîteva ștrangulări pe șosea din cauza unor căruțe și-a unei mașini în pană. Gica și-a lăsat poșeta jos, lîngă pantofi; strînge în palme genunchii, încercînd să-și ascundă tremurul mîinilor. Scoate batista din poșetă, își șterge palmele, obrazul, gîtul... Remarc parfumul folosit de ea, lasă o senzație plăcută, ca un fior.

Aprind o țigară. Îi întind și ei una, apoi i-o aprind.

Duce foarte rar țigara la gură și de fiecare dată mîna îi tremură mai tare.

Deschid radioul, caut muzică.

Șapte fără cinci. Sîntem în Bicaz. Opresc în centru, cobor să-mi iau țigări. Zăbovesc mult la chioșc răsfoind o revistă. Mă întorc la volan. Gica tot în mașină. Speram să conboare, să fugă. Începe să se întunece. Am oprit mașina dincolo de baraj, pe malul lacului de acumulare. Am coborît să mă plimb pe marginea șoselei; bat încet, cu vîrful pantofului, pietrele...

Urc la volan. E deja noapte. Gica e tot acolo, îndesată în scaun, cu brațele încrucișate la piept.

Întorc. Trec prin Bicaz, gonesc spre Piatra. Am oprit radioul de mult.

Doar fîșîitul roților, claxonul și zgomotul șoselei.

Opresc la popasul din marginea orașului. Cobor să beau apă. Cînd mă întorc și vreau să pornesc, Gica își ia poșeta și deschide portiera. Nu coboară. Privește într-o parte, își mușcă pe rînd buzele apoi, brusc, mă privește în ochi:

- Cobor, Sanda. De-aici e ușor să mă întorc acasă. Te cred, încerc să te înțeleg; ești mamă, dorești să-ți aperi băiatul. Ți-am mai spus, tu nu vezi în el decît un copil. Poți să mă dai pe mîna Miliției; înșiră în reclamație tot ce știi despre mine. (*Îmi șoptește apăsat, cu durere:*) Să nu uiți să amintești că toți cei pe care i-am cunoscut erau

mai mari ca mine, plictisiți, îndopați de băutură și mă consumau ca pe un pachet de biscuiți... Te obsedează întrebarea ce-am făcut eu și Remus. Hm! nu l-am învățat nici să fure și nici să vagabondeze. Ori poate că abia intrasem să împrumut vreuna dintre cărțile rare ale tatălui tău; cînd ai bătut tu la ușă... poate eram îmbrățișați... sau poate stăteam fiecare pe cîte un colț de scaun și ascultam muzică, ori poate jucam cărți sau ne amuzam citind cu glas tare ceva. L-ai privit vreodată? așa, atentă, cu interes de femeie, nu cu grijă de mamă?... E frumos; are ochi mari, negri, obrazul fraged, ca un măr de august, gura curată, nu miroase nici a băutură și nici a tutun...

Pornesc brusc. Gica închide portiera după cîteva secunde. În oraș, merg încet, foarte încet, intru prin stînga, pe lîngă cimitir.

- Ce-a fost azi la serviciu? – întreb.

- Nimic deosebit. Șeful a fost îngrijorat de dimineață, nu știa ce-i cu tine. I-am dat numărul tău de telefon...

Lîngă „Unic", Gica mă prinde de braț:

- Aici, te rog! (*Înainte de-a coborî, mă întreabă*:) Ai să-i dai de înțeles că știi?

Clatin din cap și strîng ușor din umeri.

- Bine, faci cum vrei...

Pleacă spre magazin; un mers ușor, lin, ca un gînd... Parchez mașina în spatele blocului. Remus vine spre mine în fugă:

- Ei, pe unde umbli? Te-aștept de foarte mult timp.

E îmbrăcat în bluza albastră adusă de Valeriu, pantaloni negri și pantofii cu găuri. Mă privește lung, întrebător. Îl alint, trecîndu-mi palma peste obrazul său. E proaspăt bărbierit.

- Remus, de cînd te bărbierești?

- De cîteva luni, bunicul m-a sfătuit, zice că nu-i plac băieții cu puf pe față.

Intrăm în apartament. Remus încearcă ușa la birou.

- Ce ții aici? Să știi c-am să vin într-o zi cu o legătură de chei. (*Mă prinde de mînă*:) Spune-mi ce treabă urgentă ai cu mine, vreau să mă întorc, e film la televizor.

- Voiam... Rămîi la mine seara asta, mergi în sufragerie și deschide televizorul. Vin și eu imediat, aduc și ceva de mîncare.

- Capitolul 52 -

O mînă mi-a răsfirat încet părul, oprindu-se lîngă ureche, apăsîndu-mi capul pe pernă. Obrazul proaspăt bărbierit mi-atinge gîtul, coborînd lîngă umărul meu. Stau lipită de trupul lui, înfiorată de teama de-a nu mă rostogoli din pat...

Visez. Nu știu ce. Poate că el a vrut să mă răstoarne din pat, așa cum face cîteodată, cînd are chef să mă supere. M-am agățat de gîtul lui.

- Stai, Sanda, te rog!...

Doamne! e Valeriu; sînt acasă la mine, în apartamentul meu de pe strada Chimiei, aici, în centrul orașului...

Cine spune că e greu să te învîrtești de o locuință bună, ba chiar foarte bună?! Mmm?? Aud...? E de ajuns să fii amic bun cu cineva din conducere; conducerea uzinei, conducerea fabricii, a instituției, a orașului, a județului... Nu am dreptate? Ha-ha! vă e teamă, de-aceea nu ziceți nici da, nici ba. Cine a spus ba?! A! dumneavoastră!? de ce? Argumente!! Nu vreau să fiu contrazisă doar de dragul contrazicerii. Știți cum a obținut Valeriu apartamentul? Nu?! Veniți să vă spun eu: pentru că e amic, fost coleg, cu directorul. E singurul?! Ce banalitate...

Cea de-a treia cameră – biroul – îmi aparține. E proprietatea mea, o țin sub cheie. Și cît de multă nevoie am eu de acest spațiu? Acum, în miez de noapte, înfășurată în capotu-mi de mătase, cuibărită în fotoliu, vreau să judec acest proces, camera asta: două scaune, un birou, o bibliotecă și un vas cu un cactus. Eu, obsedata de confort și lux, de ce-am dat afară mobila?! E rece, auster, aproape redus la simplitate totul.

I-a tras frumos pe sfoară Valeriu pe cei de la serviciu!... Apartament cu trei camere.

Marile întreprinderi – pentru acest ținut: Uzina de Fibre Sintetice și Combinatul de Îngrășăminte Azotoase – și-au asigurat un

număr de „specialiști” cărora le-a creat condiții – salarii, locuințe, posturi – și pe care contează. Cît? cît contează?? Pe noii veniți nu mai contează?! De ce i-au angajat?

„Toarșu’, vom lua în considerare cererea depusă cînd vom constata uitilitatea dumitale aici în uzină.”

Nu știam că există și oameni inutili în uzină, adică declarați inutili, în sensul spuselor directorului de Personal. Ce ușor jonglează oamenii ăștia cu cuvintele!!...

Am auzit de niște tipi foarte „utili”, atît de utili și utilizabili încît, la prima ocazie, au aruncat cu cenușă în urma lor...

Miezul nopții. Început de august. Peste cîteva zile vom pleca la mare – sper să mai fie loc și pentru noi, românii, măcar undeva, sub o tufă, dacă în hoteluri nici vorbă nu poate fi...

Un roman, apărut recent. Frumos, bine scris, modern, dar, ca multe altele, autorul, bucureștean fiind, ne dă de înțeles că numai Bucureștiul este ce este, restul e... provincie; prea vede în Capitală – ca oraș cu viața lui intimă – buricul Pămîntului.

Alte romane. Stau grămădite lîngă perete. Le-am devorat, pur și simplu: le-am devorat. Interesante. Unele sînt de-a dreptul surprinzătoare. Dar nu multe; cîteva, foarte puține. Îmi pare rău că am gîndit cîndva că nu avem scriitori contemporani. Da, aveam. Doi-trei. Sau poate mai puțini. Or fi și alții, care, spre ghinionul lor, nu-s publicați; ori poate în curs de publicare, adică vor mai sta pe tușă; acum toată lumea artistică fierbe... Tezele din iulie… Ce mai contează o întîrziere de doi-trei ani dacă ne gîndim că arta are viața așa de lungă!?...

Mă simt mică, foarte mică. Mi-e teamă să mai pun mîna pe creion. Prea sînt mari acești contemporani!...

Ora unu jumate. Alte cărți, alte reviste, alte semnături. Platitudini. Bătătoare la ochi, penibile, ridicole. Simt nevoia să ascut creionul, să-mi trag în față o coală albă, să scriu...

Să scriu!... Să mă angajez în primul rînd al bătăliei; să-mi măsor forțele, să fiu doborîtă, să mă ridic din nou...

Îl recitesc pe Esenin: „Și unii stăm la tunuri,/ Iar alții la condei.”

Ora două. Încă o cafea; rețetă simplă: cîteva linguriițe de ness, zahăr, jumătate de pahar cu apă.

Am scris mult în ultima vreme. Citesc, recitesc și rerecitesc ce-am scris. Mă blestem în gînd că n-am continuat să scriu, așa simplu, cum scriam cîndva, în adolescență. Mi-e greu, foarte greu; stau cu îndreptarul ortografic pe birou.

Ora două jumate. Mă sufoc. Biroul e plin de hîrtii, cactusul mi se pare sabia lui Damocles; o greșeală considerabilă și voi dormi întinsă pe această plantă, să simt îmbrățișarea spinilor ei ascuțiți. E mare, imens de mare, riscul de-a fi un bun cronicar al zilelor tale.

De ce mă frămînt?! De ce exagerez atîta riscul meseriei de scriitor?! Să mă gîndesc doar la meseria unui inginer chimist... Mi-l închipui în halat alb, poate plin de ulei pe alocuri, poate ars de acid sulfuric; el, tînărul cu obrazul senin, curat – frumos obraz de douăzeci și cinci, douăzeci și șase de ani –, îl văd trăgîndu-și mănușile de cauciuc, luînd în dreapta bisturiul, să taie acolo, pe masa improvizată, sodiul metalic. Bucățele. Iar bucățelele, una cîte una, le aruncă în vasul de reacție. Îi curg broboane mari de sudoare rece pe frunte. Face semn muncitorilor să plece de lîngă vasul de reacție. Temperatura e mai mare decît maximul admis, reacția monomerului cu sodiul e cam violentă; pe gura de umplere iese un gaz cu reflexe albastre, a început chiar să se simtă mirosul înțepător: hidrogen!... Hidrogen atomic. Valuri mici, albicioase pornesc spre tavan. Motorul electric mișcă în continuare agitatorul. Mirosul de hidrogen se simte tot mai accentuat, tînărul se retrage cîțiva pași, ține în palma stîngă hîrtia de filtru cu buncata de sodiu metalic iar în drapta, bisturiul. Bum!.. Pe gura de umplere a ieșit o sferă de foc deformată. Hidrogenul atomic, ajuns într-un anume raport cu aerul, s-a autoaprins. Și dacă se aprindea amestecul de reacție?! Imposibil! De ce? pentru că e sub atmosferă de azot? Mă îndoiesc. Azotul e pur, dar nu sută la sută, conține încă mult oxogen. Cantitatea de monomer din vas, odată adusă în stare de aprindere, explozia declanșată poate dărîma clădirea. S-au luat măsuri de siguranță, dar care măsură e perfectă?... Se toarnă cocatalizatorul. S-a agitat un timp, reacția s-a amorsat, produsul trebuie turnat în forme. Tînărul în halat alb se apleacă și deschide ventilul. „Nu curge, dom' inginer" – îi strigă cineva, un operator, de la cota de jos, unde sînt formele. „Clar! s-a bolcat traseul de scurgere, paștele mă-sii! Vreun dop de la sarja trecută. Repede, aparatul de sudură, să încălzim tronsonul de legătură

între ventil și conducta cu manta.” „Dom’ inginer! motorul încetinește!...” „’Mnezeii!... oprește-l! repede, apă! Dă-mi capătul furtunului; dă drumul la ventil.” Inginerul bagă furtunul în vas; puțină apă va opri reacția, tot amestecul va stopa în formă fluidă, lesne de scos din vas. Dacă apucă a se întări, trebuie demontată instalația; agitatorul, cu bucata de polimer pe el, va trebui dus la cuptorul de ardere și ținut acolo ore în șir, poate chiar două zile. „Apă!” – țipă inginerul. Operatorul rotește brusc ventilul, mult prea brusc. Un șuvoi de apă pătrunde în masa vîscoasă, temperatura ridicată transformă apa în vapori, presiunea vaporilor e mare, foarte mare!, dezlănțuirea acestei presiuni aruncă tot amestecul – monomer, polimer, prepolimer și vapori de apă, la aproape două sute de grade temperatură – pe gura de umplere. Inginerul scoate un țipăt scurt, duce mîna la frunte și caută cu ochii închiși ieșirea. Merge la chiuvetă, deschide robinetul, se spală. Operatorii vin lîngă el. „Se mai învîrte motorul?” – întreabă. „Da” – i se răspunde. „Bine, aveți grijă să curățați vasul, apoi reîncepeți reacția cu rețeta veche.” Pleacă spre dispensar cu batista udă ștergîndu-și mereu fața. Îl ustură grozav ochii, abia mai vede. „Numai de n-aș rămîne orb!...” – gîndește. I se pun comprese apoi tampoane cu un unguent – *Bepanthen*, parcă – pe obraz; simte cum, treptat, usturimea îi dispare. Vede. Nu, ochii n-au pățit nimic. Fruntea, doar fruntea are pielea jupită pe o bună bucată. Pleacă de la dispensar după două ore jumate, cu un pansament la cap de toată frumusețea. Vine la el în birou un șef, un om minunat, unul dintre acei ingineri dotați cu un cîmp de vedere larg. Îl cercetează, îl întreabă cum s-a întîmplat, caută să găsească explicația logică a celor întîmplate. „Putea fi mai rău – conchide șeful –, asta înseamnă cercetare, risc... Stai cîteva zile acasă... pe vremea asta e periculos să ieși cu rana ce-o ai la frunte...”

Acasă inginerul își pune comprese cu mușețel; au trecut deja două zile, se simte mai bine. Comprese cu mușețel și din cînd în cînd cîte un strat subțire din alifia dată de doctoriță. Seara tîrziu, a treia zi de la accident, bate cineva în ușă; bate scurt, intră. O femeie frumoasă, cu trăsături drepte, ochi mari, albaștri, pieptul plin, părul pieptănat simplu legănându-i-se strengărește pe umeri. „Te rog să-mi spui cum s-a întîmplat!” Inginerul îi povestește, femeia îl ascultă, își șterge obrazul cu batista, se scuză că e prea cald în cameră, merge la

fereastră și, întoarsă cu spatele, își șterge ochii. „Vin mîine din nou; ce vrei să-ți aduc? Nu fi rău, știu că ai nevoie de multe; am să-ți aduc de mîncare, da, de ce te miri? Să nu ieși din casă, că mă supăr. Seara asta mai ai ce mînca; mîine, înainte de-a pleca la serviciu, trec să-ți aduc de mîncare. M-ai auzit? dacă ieși din casă, mă supăr; vreau să nu rămîi cu semn la frunte; vremea de-afară poate să-ți inflameze rana...” Femeia pleacă, a doua zi vine dis-de-dimineață; vine și după-amiază; apoi inginerul se simte mai bine, rana e în afară de pericol, poate merge la serviciu. Unul dintre șefi se umflă, răstindu-se la el, îl face aiurit, el tace; se mulțumește să-l sictirească în gînd pe șef. Unul dintre colegi, văzîndu-l bandajat, îi strigă: „Ptiu! Ia te uită!... Parcă ai fi Ceapaev... De cînd cu turbanul ăsta pe cap?! Aa... zău?! Îmi pare rău, bătrîne!” Secretara îl anunță: „Ați fost declarat accidentat, dom’ inginer. Accident de muncă. Eu, cînd v-am văzut bandajat, atunci, prima zi... hm!.. am crezut că v-a prins vreun soț...” Inginerul o privește pe sub bandaj; i-ar spune ceva, dar se mulțumește să o fixeze lung: îi privește insistent pieptul, șoldurile, genunchii. Cînd secretara nu-i mai poate suporta privirea și începe să se agite, căutînd o hîrtie, întreabă: „Ce spuneați de soțul dumneavoastră?” „Poftim?!!...” ”Bandajul e cam gros, nu aud prea bine; mi s-a părut c-ați spus ceva... că soțul dumneavoastră ar fi fost prins nu știu de cine... mă rog!... nu mă interesează.” Ajunge la instalație, salută pe băieții din schimb, privește pereții stropiți cu polimer și surîde strîmb. „Care-i situația la vasul A, băieți?” „Am pornit distilarea de o oră, dom’ inginer. Mergem după rețeta veche, trebuie să turnăm inițiatorul.” „Nu. Repetăm rețeta nouă. Începeți răcirea reactorului.” Băieții se privesc între ei; închid ventilul de intrare a aburului și pornesc răcirea. Inginerul se întoarce cu o hîrtie de filtru în palma stîngă; ține în hîrtie bucata de sodiu metalic. Scoate din buzunarul halatului bisturiul. Ia totul de la capăt. Cu o sigură operație în plus: „Imediat, aparatul de sudură; încălziți traseul de umplere.” A introdus toată cantitatea de sodiu; temperatura fiind mică, hidrogenul degajat nu s-a mai aprins. A adus apoi un cilindru gradat cu volumul respectiv de toluilendiizocianat, dar înainte de a-l răsturna pe gura de umplere, are curiozitatea de-a mirosi substanța: un miros violent, care te trăsnește: evident, T.D.I.-ul are dizolvat în el o bună cantitate de fosgen, gaz de luptă. Depărtează cilindru de nas, respiră adînc, se uită la ceas, toarnă

lichidul peste amestecul în continuă agitare. Așteaptă un timp, apoi deschide ventilul. „Curge!” – anunță operatorul de la cota de jos. E ora paisprezece, au venit deja operatorii din schimbul doi; cei din schimbul întîi stau la posturile lor. Produsul a curs în forme. Urmează faza polimelizării. Inginerul și maistrul – un băiat la fel de tînăr – stau și reglează temperaturile. A trecut timpul prevăzut de inginer pentru amorsarea reacției. Obosit, reînnodîndu-și cordonul halatului, inginerul se duce în atelierul mecanic, se rotește pînă găsește un electrod de sudură, îl ia și se reîntoarce. Introduce electrodul prin orificiul formei de polimerizare. Are emoții. Emoții mari. Dacă n-a început polimerizarea?! Scoate electrodul. De pe el curge un produs ca mierea. „A luat-o!!” – strigă un operator din schimbul întîi, rămas pînă acum, apropape de seară, călare pe un butoi gol. Mai tîrziu, polimerul e vîscos-tare, apoi tare. Cînd se întunecă de-a binelea, inginerul se ridică de pe scările unde se așezase și-i cheamă pe mecanici; le dă indicații precise; în cincisprezece minute, cele aproape treizeci de șuruburi sînt desfăcute. Au mai rămas patru. Maistrul se uită la ceas. „Încă cinci minute, dom’ inginer.” Trec și cele cinci minute, se închide sursa de încălzire și se desfac ultimele șuruburi. Doi operatori trag pe șinele de glisare jumătatea formei de polimerizare. Un mecanic bagă o rangă și mișcă puțin garniturile; lunecă în jos, pe ciment, o placă albă, groasă de cîțiva centimetri, lungă de aproape o sută, lată de vreo patruzeci. Operatorii și mecanicii o privesc destinzîndu-și obrazul într-un surîs de satisfacție. Maistrul o cercetează îndeaproape: „Cred că e perfect compactă.” Inginerul stă cu fundul pe platanul cîntarului și, așa cum stă, acul indică doar patruzeci de kilograme. „Pregătiți un burghiu de doisprezece și tăiați colțul ăsta.” Mecanicii, nerăbdători și ei, au pregătit deja mașina de găurit. Colțul tăiat scoate la iveală un polimer compact, alb – un alb ciudat, cu reflexe gălbui, așa de plăcut că-ți vine să rupi o bucată și să o duci la gură ca pe un colț de caș luat de pe leasa unde a fost pus la uscat.

Operatorii stau cocoțați pe un banc de lucru: cei doi băieți din schimbul doi și unul din schimbul de dimineață. Maistrul fumează lîngă fereastră. Mecanicii au fost chemați pentru o intervenție la instalația de filare. Inginerul și-a descălțat pantofii și-i suflă cu un curent de azot, ca să-i usuce. Așadar, nu e imposibil.

Polimerul, practic insolubil în acizii tari, a fost obținut și pe această instalație. Ce se poate face din el? Multe. Începînd cu roți dințate și terminînd cu scrumiere.

La douăzeci și trei și douăzeci de minute, după ce a scos din formă o a doua placă, inginerul formează 1-3-2: „Alo, dispeceratul? A, tu ești, amice? Dă-mi o mașină să mă ducă acasă. Da, am rămas la instalație; eu și maistrul Lică Roșu. Bine, în zece minute sîntem la poartă."

Schimbul de nopate a rămas să lucreze cu rețeta veche. Pentru noua rețetă nu mai este T.D.I. – s-a terminat; toluilendiizocianatul se aduce din Germania doar la Timișoara, unde se produce poliuretan.

În microbuz, în drum spre oraș, inginerul privește spre oglinda din fața șoferului; vede în ea un cap bandajat, iar de sub bandaj privesc, obosiți, doi ochi... Dumnezeu știe ce culoare or fi avînd!

Alături, maistrul mormăie ca pentru sine: „Mda, polimerul ăsta-i grozav. Cînd i-or prinde gustul beneficiarii, va ploua cu comenzi, mai ales că bronzul e tot mai deficitar. Păcat că nu mai avem accelerator de reacție!..."

*
* *

„N-a fost nimic deosebit. Am reprodus o anumită reacție. Apoi n-am mai avut reactiv: T.D.I. – toluilendiizocianat, accelerator de reacție. M-am dus la Timișoara să aduc. Am mai avut și ceva treburi pe la o întreprindere minieră din Bihor, am dormit în Oradea, am văzut acolo două filme și o piesă de teatru. În București, la întoarcere, am văzut trei filme, te miră?, nu știai că eu am văzut și șase filme într-o zi?... Asta era într-o duminică; luni m-am dus pe la institutul care ne-a dat rețeta inițială pentru polimer, apoi am trecut pe la redacția revistei *Teatrul* – am înțeles că piesa mea nu va fi publicată, ei nu mi-au spus deschis asta, ci doar m-au amînat: „într-unul din numerele viitoare"; și amînarea asta se repetă de vreun an. Am mai discutat cu secretarul literar al Teatrului Mic, om onest, m-a asigurat că a înaintat textul piesei mele spre lectură consiliului

oamenilor muncii din teatru. Promisiuni. M-am mai întîlnit cu o fostă prietenă, a albit foarte mult și s-a mirat tot timpul că eu nu m-am schimbat deloc. În jurul orei paisprezece am luat avionul spre Bacău. De la aeroportul Bacăului, spre centru, am pornit cu autobuzul. Deodată – Doamne! ce clipă de groază!... – am simțit cum, ținînd sacoșa alături de mine lîngă scaun, mă trăsnește un miros și-mi vine să mă prăbușesc. Am înțeles: sticla în care aduceam T.D.I.-ul s-a deschis foarte puțin, probabil s-a mișcat dopul rodat, și a curs cel mult vreun gram-două, atît cît să fie de ajuns pentru a mă pune în stare de alarmă. În trei secunde am fost la ușă, am ridicat siguranța și-am strigat șoferului „oprește". Surprins, șoferul a frînat. Am coborît. Am lăsat geanta de voiaj deoparte și m-am retras cîțiva metri, să pot respira. Am luat apoi sacoșa și am pornit spre gară. Mi se spusese că antidotul pentru această substanță e alcoolul. La prima bodegă am băut o sută de coniac. La următoarea, am mai dat pe gît o sută de vodcă. Știam în ce parte e gara, așa că am pornit într-acolo. T.D.I.-ul vărsat în sacoșă, chiar în cantitatea aceea mică, mă răzbea din cînd în cînd. Lăsam sacoșa deoparte, mă depărtam și respiram adînc. Uneori amețeam, mi-era groază, știam că se poate muri; nu, nu instantaneu; întîi, o perioadă de șoc; urmează o perioadă de acalmie, cînd ai impresia că nu te mai supără nimic și, brusc, apar primele simptome ale unei intoxicații grave, care-și urmează drumul liniar spre moarte. Da, moarte, ce, n-ai mai auzit de ea? ...Și eu? ce puteam face? Să arunc sticla din sacoșă, ori sacoșa? Unde?! unde s-o arunc?! Vreun curios ar fi putut să caute acolo, s-ar fi intoxicat, n-ar fi știut nimeni ce are și ar fi murit. Eu, cel puțin, știam cu ce m-am intoxicat, cunoșteam tratamentul... Am ajuns în fața gării, am lăsat sacoșa afară, am intrat în alimentară, am cumpărat o jumătate de vodcă rusească, am băut din ea, mi-am udat batista cu vodcă, s-o pot ține la nas, ca aerul ce-l inspir să se filtreze prin mediu de alcool, și am pornit spre trenul care, peste cîteva minute, pleca la Bicaz, prin Piatra Neamț. Am legat sacoșa la urma vagonului, pe tampoane. Eu stăteam pe culoar, beam din cînd în cînd cîte o gură de vodcă și țineam la nas batista îmbibată în vodcă. Nimeni nu știa mai mult despre neutralizarea produsului sau despre un antidot eficace. Am coborît în halta Săvinești, deja amețit de atîta vodcă. Trecuse de ora zece noaptea. În fața mea – uzina, o mare de lumini. Am intrat pe la

poarta 3, din fața gării, să tai uzina în diagonală. Nu mai umblasem niciodată noaptea atît de mult prin uzină. O feerie!... Eram în centrul mării de lumini. Îmi imaginam că așa trebuie să fie și în centrul marilor metropole noaptea. Îmi amintisem de titlul unei cărți, *Zeu printre blocuri*[3]. Și eu, acolo, în uzină, noaptea, mă simțeam ca un zeu. Mi-am zis că, vreodată, va trebui să scriu o carte – nu știu încă de va fi teatru, proză ori poezie – care să se cheme *Poeme pentru schimbul trei*. Ca și tractorul pe vremuri, și uzina, acum, a intrat în derizoriu în arta scrisului. Călinescu spunea că nu-i vina tractorului că s-au scris poezii proaste despre el. În noaptea aceea am simțit acel *coup de foudre*, cred că deja sunt îndrăgostit de uzină. Unde s-au născut marile povești de iubire? Fata văzută în noaptea de Înviere la Tolstoi[4], iar peste aproape o sută de ani, Alice Aisgill văzută de mult prea tînărul Joe Lampton la un teatru de amatori, într-un oraș anost, plin de uzine și fabrici chimice din Anglia de după război[5]. De ce nu s-ar naște o poveste de iubire și într-o uzină, gen Săvinești, unde, într-o dimineață, un tînăr privește mai insistenta o doamnă adusă cu mașina la serviciu, al cărui soț este unul dintre mai marii județului; o doamnă care a răspuns privirii tînărului cu o privire mai degrabă ușor provocatoare, decît dojenitoare?! Da, cred că voi scrie despre uzină – voi scrie în felul meu, cum am simțit eu atunci poemele pentru schimbul trei… Și, așa amețit de vodcă, dar eu cred că mai mult de teama morții că am inhalat acel gaz otrăvitor, am lăsat sacoșa la intrarea în secție, că uzina tocmai era în revizia de primăvară, i-am spus celui care supraveghea intrarea să se uite la sacoșa mea; m-am dus în secție, am luat o mască pentru gaze toxice generale, mănuși de cauciuc și am scos substanța din sacoșă, turnînd-o în altă sticlă. Am stropit totul cu un amestec din amoniac, butanol și apă, pentru neutralizare, am lăsat să se aerisească, am spart vasul în care a fost adus T.D.I.-ul, cioburile le-am aruncat în lada de deșeuri toxice, am dus la loc sigur, în laboratorul secției, în nișa specială, sticla cu reactiv, m-am spălat, am mai băut cîteva înghițituri de vodcă, după

[3] *Zeu printre blocuri*, Petre Demetru Popescu, Editura pentru Literatură, 1966
[4] *Invierea*, Tolstoi.
[5] *Drumul spre înalta societate* de John Braine.

vreo jumătate de oră am băut un kilogram din laptele adus ca antidot la secție – tu știi doar că eu beau laptele ca pe apă –, am mai stat cîteva minute să-mi trag sufletul și am plecat spre casă. Am intrat în cameră la ora douăzeci și trei și un sfert. M-am întins pe pat îmbrăcat, lăsînd fereastra larg deschisă. Mi-era teamă, groază!, da, mi-era groază. Avusesem, în Bacău, o perioadă cînd îmi fusese rău; apoi am băut, nu mi-a mai fost rău și... o, Doamne!, de unde să știu?!... dacă eram în faza de latență a intoxicației? dacă imediat s-ar fi declanșat faza ultimă, mortala?! Am pus ceasul să sune peste o oră jumate. M-am trezit, am constatat că senzația de amețeală, de dezechilibru continuă și am mișcat indicatorul soneriei cu încă o oră. Astfel, din oră în oră, mă trezeam, constatam că n-am murit – de ce rîzi? e chiar așa hazliu?! –, mai beam din laptele de pe balcon, mă culcam la loc, pentru ca după o oră, să mă scol din nou, să mut acul ceasului deșteptător și să mă întind iarăși pe pat, așa, îmbrăcat, cum venisem de pe drum... A doua zi, la unsprezece, a venit un coleg la mine; l-am trimis de mi-a adus încă trei kilograme de lapte, am băut un kilogram jumate, m-am mai odihnit un timp, m-am ridicat din pat și am început să mă pregătesc de plecare. Stînd atîta timp lîngă instalației, am început să-i cunosc cele mai mărunte dedesubturi, am început să mă simt legat de ea, nu că mi-ar fi dragă, dar acolo eu am îngropat o parte din timpul meu, o bună parte din ființa mea; era normal să mă intereseze, așa cum te poate interesa pe tine copilul tău...

Mi-am revenit greu, dar mi-am revenit; m-am dus la uzină, peste cîteva zile s-a terminat revizia, comenzile pentru polimer se înmulțiseră, eu trebuia să ciulesc urechile și la avertizarea șefilor, că planul de producție e mare, dar nu puteam să nu mă uit și la muncitori: prea era mare cantitatea lor de muncă. Rețeta nouă ar fi redus din munca brută. Dar… rețeta nouă e un fel de joc cu focul... ori, poate, un fel de salar al groazei, al transpirației reci.

Ai fost de curînd pe la uzină? Nu?! Păcat! Dacă ai fi mers, ai fi văzut că nu-i nici o statuie la poartă. În schimb, există niște hîrtii pe care semnezi atunci cînd primești salariul...

O meserie ca multe altele; niște bancnote care foșnesc asemeni tuturor bancnotelor, indiferent că le cîștigi la loto ori le primești de două ori pe lună, drept salariu.

Acesta e riscul meseriei mele. Meseria mea de inginer...

M-am gîndit de multe ori: dacă ar fi fost să fi făcut Filologia, meseria să-mi fi fost scrisul, care mi-ar fi fost riscul?!...

Faptul că nu ți se publică, sau ți se publică și nu are succes o lucrare în care ai înșirat, cu multă dibăcie, niște cuvinte anapoda nu înseamnă risc... Riscul este cînd ai curaj – dar și talent – să te implici.

Nu-mi cere să-mi biciuiesc expresiile, să le îmblînzesc, să le fac conformiste, ridicole, penibile!... Nu, n-am s-o fac. N-am să-mi prostituez niciodată pasiunea – literatura – de teamă că n-aș putea fi pe placul cuiva.

Eu, în meseria ce-o practic zi de zi, am riscat supremul: viața. Ce mai contează că, din pasiune, risc să deranjez pe cineva cu ceea ce scriu?!..."

Zgomotul ușei deschise m-a făcut să tresar. Cufundată într-un scaun, cu picioarele întinse pe un altul, ostenisem să mai scriu și rămăsesem cu mîna căzută peste hîrtiile de pe birou; gîndul, doar gîndul, se zbate necontenit, adună date și imagini, încheagă acțiuni.

- Ei, nu! întreci orice măsură. E ora cinci!

- Și ții neapărat să faci scandal la ora cinci dimineața?

- Îți arde de rîs??

- Valeriule, te rog...!

- Isprăvește cu mofturile astea! Cît crezi c-o să-ți suport toate aberațiile? M-am săturat să descopăr iar și iar că te ridici din pat, de lîngă mine, ca să vii în mizeria asta de cameră.

- Bine, n-am să mai dorm lîngă tine; voi dormi în sufragerie, să nu te deranjez cînd vin aici.

- Mda?! Ar trebui să înțelegi că am nevoie de-o soție, nu de-o somnambulă!

- Și nu-ți sînt soție?!

Îi vorbesc pe același ton calm, surîzînd.

Valeriu se apropie de birou și încearcă să ia o hîrtie.

- Te rog! știi că nu-mi place...

- Crezi că mie-mi place să te văd ajunsă în mintea copiilor? (*Exclamă plin de batjocură:*) Soția mea e scriitoare! Visează să ia Premiul Nobel. Și pentru asta adună tot felul de cărți bune și proaste, citește tot ce-i literatură...

- Cîte din cărțile astea ai citit ca să știi de-s bune ori proaste?

- Ascultă, fetițo, am impresia că prea te-ai molipsit de la soția lui Paul...

- Las-o în pace pe Elis! Eu n-am îndrăznit să te compar cu Paul. De ce mă obligi să fiu meschină, de ce?! De cîte ori am rîs eu de tine cînd munceai ca un disperat pentru inovație?

- Inovația mea a adus…

- Știu! Cât iau eu salariu într-un an. Dacă nu erai prieten cu directorul…

- Chiar c-ai dat în…

- Da! am dat în mintea copiilor; m-am întors la copilărie. M-am săturat să fiu doamnă, m-am săturat să fiu sobră. Închistată în tabieturi de familie! M-am săturat de lux, m-am săturat de confort! De cînd mă știu, am avut de toate. Acum vreau aripi, să zbor; lasă-mă aici, să zbor în camera asta. Cînd ies de aici am să încerc să fiu cum vrei tu, dar aici, lasă-mă cu... copilăriile mele.

- Draga mea!...

- Ieși afară!! afară!!

Valeriu îmi prinde brațele, scuturîndu-mă puternic.

Am căzut cu fruntea pe pieptul său. Mi-e teamă să nu izbucnesc în plîns. Șoptesc un „scuză-mă” și ies, îndreptîndu-mă spre dormitor. Trag cu ură de cordonul capotului deznodîndu-l, lăsîndu-l să cadă în mijlocul sufrageriei. Valeriu mă ajunge, îmi prinde umerii între palme, mă ține pe loc un timp, se pleacă și-mi șoptește:

- Ți-ai uitat camera cu comori deschisă.

Strîng din umeri și-mi văd de drum spre dormitor.

- Să nu fim orgolioși, Sanda; abia am scăpat de-o orgolioasă...

Îl privesc lung, înfuriată.

- Te rog să mă scuzi, draga mea! Am vrut să spun doar că...

Ne privim deschis. Observ că-i pare rău.

Îi întind mîna. Îl apropii și-i șoptesc:

- Să rămînem prieteni, Valeriule!

- Vrei să bem ceva?

- Mmhîm... Lapte.

- Capitolul 53 -

În Eforie de Nord, am parcat mașina lîngă gară. Abia am ajuns și sîntem în căutare de locuință. Hamalii de la gară spun cu jumătate de gură cum că ei ar ști, dar că prețurile sînt în jur de o sută pe noapte. Avem nevoie de patru locuri, fie că e vorba de o cameră sau de două.

Mergem pe rînd la cîteva adrese; gazdele s-au grămădit să doarmă prin șoproane, prin bucătării sau prin gherete improvizate, și asta numai să poată primi cît mai mulți oameni veniți la odihnă. E jenant să-i vezi cum se chinuie cîte o vară întreagă, obsedați de cîștig.

Refuz rînd pe rînd, adresă după adresă. Valeriu mă crede supărată și încearcă să mă împace.

Mă uit cu jind la hotelurile mari, confortabile. Anul trecut a fost minunat, dar cine știe cînd vom mai putea obține un alt bilet. Vara sînt atît de puține locuri pentru noi, „cei de-ai case”!... Vindem totul pe valută...

- Sanda, te rog, spune și tu ceva, nu mă lăsa să mă frămînt așa, în neștire. Ce anume dorești?

- Să ne întoarcem la Piatra. Dacă vrem plajă, ne ducem în munte și facem acolo, în vreo poiană. Iar dacă vrem să privim marea, așteptăm pînă vine vremea urîtă, la toamnă, și luăm un bilet pentru cel mai luxos hotel. Acompaniați de primele semne ale crivățului, vom recita versuri din Ovidiu...

Abia după un timp de cumpătare, Valeriu îmi spune:

- Vezi tu, draga mea, litoralul înseamnă pentru noi valută forte, înseamnă noi instalații și noi aparate aduse în țară...

- La dracu’!! voi și aparatele voastre... – îi strig. Pînă acum vreun secol, omenirea civilizată era terorizată de militari. Astăzi ați venit voi, inginerii; v-ați vinde și sufletul pentru un nou aparat, pentru o nouă instalație, pentru o bucată de țeavă inoxidabilă...

Tace; știu că e în stare să-mi țină o întreagă prelegere de economie politică.

Accept, la întîmplare, o cameră cu două divanuri; Valeriu va dormi cu Remus pe unul, pe celălalt voi dormi eu și Monica, fetița lui Valeriu. O sută douăzeci pe noapte.

Zilele trec la fel de egale și de neinteresante. Singura noutate e prietenia mea cu Monica; mi-e dragă, tot mai dragă; pentru prima oară doresc să mai pot avea copii, să nasc o fetiță.

O dimineață frumoasă, cu mult soare. Plaja s-a umplut deja. Valeriu a uat-o pe Monica de mînă și au intrat în apă. Eu îl aștept pe Remus cu sticlele de bere și pepsi-cola. Mă întind pe spate, adorm, aud prin somn zgomotul din jur, soarele îmi arde picioarele și umerii, încerc să mă trezesc, îmi spun că trebuie să intru în apă, dar nu reușesc să fac nici o mișcare. Abia cînd vine Monica și-i simt palmele reci pe brațul meu, deschid ochii. Valeriu mă ia de mînă și mă duce în mare; se bucură văzînd ce progrese am făcut în de-ale înotului, intră sub apă cînd eu tocmai încerc să mă mențin la suprafață, mă prinde de mijloc și mă trage după el în jos, spre nisip. Deschid ochii; îl văd ca într-un vis, ne rotim, încerc să scap din brațele lui, ne lovim de cineva care trece pe lîngă noi și ne trezim la suprafață răsuflînd apăsat, rîzînd.

Jocul pe sub apă continuă. Cînd obosesc, mă retrag spre mal. Valeriu mai rămîne să înoate.

Pe cearșaf, Monica se ceartă cu Remus de la o partidă de șah.

- Fugiți în apă, hai, repejor, amîndoi.

Beau dintr-o sticlă cu bere.

Tocami vreau să mă întind pe cearșaf cînd îl zăresc pe Remus singur, venind spre mine, rotindu-și privirea peste mulțime.

- Remus! – îl strig – unde-i Monica?

- Aa?! a, da, e în apă cu Valeriu...

- Și tu? ce-ți tot întorci capul?!

- Mmm... nimic...

Se întinde pe cearșaf abia după ce-și mai sucește gîtul de cîteva ori, aruncînd privirea în toate părțile. Tîrziu, după vreo jumătate de oră, se întoarce spre mine și mă atinge cu mîna, să mă facă atentă:

- Mamă, l-am văzut pe domnul inginer Vlădeanu; cred că el era... Mă duceam cu Monica spre mare; cînd m-am întors, nu l-am mai văzut. Aș fi vrut să-i spun că am luat mențiune; la anul o să iau măcar premiul trei...

Tac. Și pentru că tăcerea mea se prelungește, Remus mormăie supărat:

- Pe tine nu te bucură deloc succesul meu... Mă duc în apă.

- Nu! Stai aici pînă vine Valeriu. Să-i spui c-am plecat să mă plimb.

Și-n toate zilele care au urmat, plimbările mele se prelungeau pînă tîrziu.

Seara, la culcare, picioarele mă dor, privirea mi-i tot mai istovită de cît răscolesc cu ea mulțimea oamenilor peste zi.

Seara aceasta, ultima pe litoral, stăm toți patru la o masă într-un restaurant. Beau repede, cu sete, din paharul cu vin. Am obosit să mai răscolesc locurile din jur, pe unde trec, cu privirea. Aș vrea să mă întreb ce caut, pe cine caut sau... de ce-l caut?!

Da, Mihai, cred că te-ai căsătorit; vreo femeie cu care să poți discuta literatură, una care, asemeni ție, s-a săturat de singurătate, s-a săturat de aventuri fugare și vrea un echilibru, un cămin, copii... Sau poate că „amăgit atît de-adesea", că n-am citit în nici un ziar ori revistă literară c-ai fi debutat pe scena vreunui teatru, cum mi te lăudai că vei debuta la patru teatre deodată cu aceeași piesă, ai renunțat la literatură și te-ai întors la Fizică. Lucrezi la Institutul de Fizică din București, ori poate la Institutul de Fizică Atomică. Lucrări științifice, teză de doctorat, apartament, soție serioasă, sobră, copii, atmosferă calmă de familie, iar cîteodată, obosit, evadezi, pierzîndu-te peste pieptul și coapsele vreunei puștoaice. Nu mult; atît cît să fie divertisment în viața ta. Și iar te întorci la căldura căminului, în camera plină de cărți tehnice, lîngă capotul plăcut mirositor al soției, în halatul tău de casă, cu ore fixe pentru cină, o zi pe săptămînă pentru vizite sau pentru spectacole și restul timpului pentru studiu. Vrei să-ți verifici o idee și-ți trebuie un aparat străin. Insiști pe lîngă conducerea institutului și-l vei avea. Cu-atît mai mult, cu cît nu costă decît două-trei mii de dolari, ori poate milioane… Ipoteza ta privind interacțiunea particulelor cosmice e foarte interesantă. Evident, ea nu face nici să crească grîul mai mare și nici

să dea vacile mai mult lapte... Apropo: sper că nu mai bei lapte cu kilogramul; nu-i frumos, te ceartă soția. Ai grijă, dragul meu: dacă ocupi vreun post la o catedră universitară, nu spune nimănui că ai făcut cîndva și literatură; din două motive: unul, te-ar lua peste picior colegii; doi, s-ar putea afla că te-au preocupat aspectele mai puțin plăcute ale realității. Ca să ajungi lector, conferențiar, ai nevoie de o biografie curată... Am uitat să te întreb: „Ai originea sănătoasă?" „Da, Sanda; mama a fost femeie și tata, bărbat. Ori poate invers, ținînd cont că mama a fost mai bărbătoasă..."

- Dansăm, Sanda?

- Mmm?! a! mulțumesc! Sigur... chiar mi-era dor...

Mă lipesc ușor de trupul lui Valeriu, lunecăm ușor în ritmul muzicii. În pauzele dintre dansuri, zgomotul mării urcă pînă la noi.

- Vreau să mergem pe malul mării! – spun.

Remus a luat-o pe Monica de mînă și s-au dus la culcare.

Așteptăm nerăbdători, enervați, chelnerul să facem plata. Cînd trece încă o dată pe lîngă masa noastră, Valeriu nu-i mai face semn ca pînă acum; îl oprește și-i spune ceva în nemțește. Chelnerul salută, spune două-trei cuvinte și se reîntoarce cu două sticle pe care le plimbă mai întîi prin fața mea, apoi le arată lui Valeriu, care, nemulțumit, strîmbă din nas. Chelnerul spune ceva, tot în nemțește, se apleacă reverențios, ia sticlele de vin și le plimbă pe sub ochii mei. Tac. Adus de spate, chelnerul așteaptă. Valeriu își scoate batista, își șterge îndelung fruntea, gîtul, palmele. Chelnerul transpiră și așteaptă. Valeriu adaugă ceva tot în nemțește. Chelnerul se chinuie să-i răspundă.

- Nu, domnule, – conchide în romînește Valeriu – nu mai doresc să servesc nimic. Am vrut să mă conving că poți fi și serviabil. (*Adaugă apăsat:*) Dacă ți se vorbește într-o limbă străină. O serviabilitate umilă, penibilă. Hai, repejor, fă-mi nota de plată. Adaugă și sticla asta, o iau acasă.

Coborîm la braț pe plajă. Îmi scot pantofii și fug prin apă. Bărbatul rămas pe nisip vrea să-mi spună ceva, eu arunc cu pantofii în el și fug departe, spre Eforie Sud.

Și-a scos și el pantofii, a întors pantalonii pînă aproape de genunchi, să poată veni după mine.

Fug înapoi spre el, îi iau sticla din mînă, caut pila de unghii în poșetă și scot dopul. Beau. Îi pun sticla în mînă și-i fac semn să bea. Vrînd-nevrînd, bea. Sub privirea rece a unei bucăți de lună, aproape rotundă, mă dezbrac. Nu-mi dau seama precis, dar cred că și privirea bărbatului de lîngă mine e la fel de rece. Ca luna. Iau sticla – beau. Îl oblig din nou să bea în timp ce mîna mea îl dezbracă. Încet, dar sigur, vinul l-a încălzit; îi simt privirea aprinsă.

Fug. Fuge după mine. Brusc, mă opresc, ghemuindu-mă pe nisip. Se împiedică și cade. Ne rostogolim îmbrățișați. Mă opresc cu spatele lipit de nisip și brațele încleștate după gîtul lui. Răsuflu rar, obosită. Desfac genunchii și-i cuprind picioarele între ei.

Sărutul nostru are gust de vin, iar de pe fruntea lui curg pe obrazul meu firișoare de nisip.

Singură, stînjenită, luna își trage peste obraz o pătură de nouri.

Ne regăsim tăcuți, epuizați, lungiți pe nisipul aproape rece.

Goi, intrăm în mare.

Luna scoate un ochi de sub pătură; la lumina lui ne zbenguim în apă ca doi delfini.

Cum ieșim pe mal, începem să tremuram. Valeriu caută între haine, își scoate maioul cu care șterge apa de pe trupul meu. Apoi se șterge singur. Ne punem costumele de plajă, mai alergăm puțin să ne încălzim, ne îmbrăcăm complet și ieșim în șosea, unde ne încălțăm pantofii.

E ora două. Mergem spre Eforie Nord.

În fața sanatorului de copii, mă prinde pe după mijloc, șoptindu-mi:

- Sanda, nu mă așteptam să fii atît de... nebunatică!

Întorc privirea spre el. E Valeriu, da, Valeriu; și toată bucata aceasta de nopate a fost el, numai el.

- Tu...?!...

- Da, eu, ce te miri?

Mint:

- Greu de spus care dintre noi a fost mai nebunatic. Oricum, de data asta m-ai certat frumos.

După cîțiva pași, îl opresc și-l sărut lung, cu plăcere:

- Mulțumesc, prietene!

- Capitolul 54 -

Hotărîrea mea l-a surprins plăcut pe Valeriu; oricum, e mai onorabil să știi că soția ta e profesoară, decît o funcționară, indiferent la ce instituție.

Catedra de Geografie și diriginție la clasa a șasea. O școală într-un sat lîngă Piatra Neamț; jumătate de oră cu cursa; curse de cîteva ori pe zi.

A fost destul de greu, dar am obținut totuși transferul. Într-un fel, îmi pare rău după vechiul serviciu: funcționară; mă învățasem; tot felul de colege: puștoaice neiprăvite, țațe cu pretenții de doamne și – de ce nu?! – chiar doamne, nu multe, dar erau: femei frumoase, cumpătate la vorbă, cîtuși de puțin rigide, pe care nu le-am auzit niciodată blestemîndu-și căsnicia, care nu stăteau la telefon jumătăți de oră ca să debiteze monologuri de dragoste soțului, monologuri pe care să le repete și altora. Le-am stimat întotdeauna pentru frumusețea lor morală, ne-am împăcat minunat; singurele care s-au entuziasmat sincer auzind hotărîrea mea de-a mă face profesoară.

Școala îmi place; școală de țară. Majoritatea cadrelor didactice locuiesc în Piatra Neamț. Prea elevate sau... evoluate? Nu, nu prea. Unele obișnuiesc să meargă la filme, la teatru, să citească; altele... n-au văzut un film de la *O floare și doi grădinari*. „Doamne, ce film! dumneavostră l-ați văzut? Am udat (probabil cu lacrimi) două batiste; una am uitat-o pe spătarul scaunului din față; o pusesem la uscat... Cum? numai o dată l-ați văzut?! Vai, în cele două săptămîni, cît a rulat, l-am văzut de trei ori. Prima oară a plîns și soțul meu...” „*Procesul* l-ați văzut?” „Ce proces?! A! procesul ăla public... Nu, n-am mers, dar am auzit; ce vrei?, lumea asta a început să se prostească, nu se mai satură de bani.”

Elevii nu-s nici îngeri, nici diavoli. Unul, de la clasa unde sînt dirigintă, nu mi-a venit deloc la școală deși au trecut deja două săptămîni de la începerea școlii. Am să le trag o amendă părinților!...

A doua zi le fac o vizită: o casă undeva, pe o uliță laterală, aproape că nu se vede de sub copaci. În lanț, se zbate un cîine mare, costeliv. Iese o femeie cu mîinile murdare de lut, probabil lipea un perete. Discut cu ea.

- Bine, doamnă, îi spun bărbatului să-l mai trimită și pe la școală. Nu ne amendați, vă rog!, băiatul merge cu tat-su la colectiv, eu nu pot, că-s suferindă și dacă n-ai „zile", înțelegi matale, nu iei cereale. Da' băiatu' vine la școală, mai încolo, să se mai termine munca...

Acasă, Valeriu mă întreabă ce am.

- Nimic, dragul meu. Sînt puțin obosită. Mîine voi veni cu ultima cursă; vreau să fac vizte la domiciliul elevilor...

Șosea bună, șanțuri de scurgere pentru apă, trotuare, flori. Lumină electrică, televizoare, mobile moderne, covoare și carpete scumpe, frigidere. Bărbați și femei aleși în consiliul de conducere al C.A.P.-ului, femei rămase acasă, în sat, singure cu copiii, bărbați plecați „după cîștig", unde?, departe, în mine, pe șantiere.

- Dumneavoastră de ce nu plecați cu el?

- Și casa, gospodăria...?!

- De cîte ori vine soțul acasă?

- La Paște, la Crăciun, cîteodată vara, și-apoi mai are o săptămînă-două de concediu...

O femeie tocmai a intrat pe poarta dinspre grădină cu un sac plin cu iarbă.

- Matale ești diriginta? Mi-a spus fata c-ai să treci pe la noi... Da' poftim; casa e cam urîtă, e bătrînească; și noi sîntem bătrîni. Pe vremea noastră nu-ți făceai casă; mai întîi cumpărai pămînt... N-aveam timp nici pe-asta s-o-ngrijim; noi nu sîntem ca cei tineri; noi ne-am învățat să ne prindă ziua pe ogor. Tocmai tăiem păpușoii, bărbatu-miu n-o să vină degrabă; a rămas să termine și norma mea. Trebuie să muncești cît cei tineri că și de mîncat, tot cît ei mănînci. Da' zi matale, vrei o dulceață de mure? că de asta avem, tocmai am luat un borcan dimineață de la cumparativă.

- Nu, maică, mulțumesc!

- Atunci, poate...

- Nu, nu... Aș vrea... aș vrea să vă întreb cît pămînt ați avut.

- Cinci hectare. De ce?

- Așa. V-a părut rău că s-a făcut colectiv?

- Maică!... matale cu ce gînd ai venit aici?! E drept, n-am prea vrut să mă trec la colectiv, e mult de-atunci, deh! ca tot omul învățat să aibă pămînt, că și matale, dacă ar fi să-ți ieie mașina aceea albă în care te-am văzut odată, s-o ieie și s-o dea la toți s-o folosească, nu ți-ar conveni, chiar dacă după cîțiva ani ai duce-o mai bine ca acum... Și să știi, maică, fetișoara asta mi-e nepoată, e a fetei mele; n-o mai primit-o la școală pe fata mea, că nu eram în colectiv și-atunci fata mi-a fugit în lume. Pe urmă s-a întors acasă cu copil mic. Acu-i la Galați, căsătorită, are alți copii... Să nu crezi matale că toți am dus-o ca la nuntă...

Doamne!! cît de puține știu despre țăranii noștri!... Îi văd joia la Obor, aduc de vînzare porci grași, cît niște viței; femeile aduc covoare – le-au țesut anume ca să le vîndă? –; se înghesuie în magazine cînd află că au venit ceva obiecte rare, de lux; au case mari, adevărate vile, înșirate de-a lungul șoselelor; văd în curți mașini, întîlnesc pe marginea șoselei cîte vreo bătrînă mînînd o vacă înjugată la o cotigă... Niciodată, dar absolut niciodată!, nu m-am întrebat cîne sînt, cum o duc, dacă au sau nu dreptate să vîndă așa scump boțul de brînză cu care au venit în piață. M-a enervat întotdeauna orgoliul lor: „Matale, duduie, dacă-ți convine, cumperi; dacă nu, o să cumpere altcineva...” „Ei, bre, da’ deștept mai ești dumneata! De ce nu m-oi îndesa și eu? ce? Mie nu-mi stă bine să am cuvertură plușată?...”

*

* *

- Ce ai de ești supărat, Mihai?

- Mmnu, nu-s supărat; dar... nici să sar în sus nu-mi vine.

- Ți-am mai spus și-ți repet: Dorian e prieten cu Valeriu, nu se poate să-l refuz dacă mă invită...

- Tocmai! Prea s-au îndesit invitațiile...

- Și? El nu-i...

- Nu mă interesează! Scurt: n-am să-ți cer niciodată socoteală pentru asta, dar, te rog!, nu-mi tot vorbi de el. Te-am invitat să mergem mîine seară la teatru, atît. Să știi că mă pot duce și singur.

- Economisești niște bani.

- Da. E un adevăr.

- De-aceea-am să mă duc la restaurant cu Dorian. El e...

- ...un domn...

- ...manierat, care știe să se poarte cu o femeie.

- Bine, Sanda, știu, mi-ai mai spus. (*Surîde. Bea o gură de vodcă. Îmi întinde și mie sticla:*) Nu vrei? Îndrăznesc să te servesc cu băutura asta vulgară, deși știu că doamnele preferă șampania...

Iau sticla din mîna lui și o trîntesc pe masă:

- Doamnele mai preferă și bărbați bine crescuți, nu țărani care nici n-au auzit de cei șapte ani de-acasă.

N-am apucat să mă întorc spre ușă, să ies, că palma lui m-a pocnit din plin peste obraz. Apoi un dos de palmă și încă o palmă.

- Să-ți intre bine în cap, Sanda; nu te legi de obîrșia mea, cum nici eu nu mă leg de... trecutul tău! Fiică de… Și dacă vrei să știi, eu n-am cunoscut cei șapte ani de-acasă; i-am simțit trecînd peste trupul meu! A fost revoluție, da, revoluție a fost tot ce-am trăit eu alături de părinți, alături de țărani. Șenila revoluției agrare a trecut și peste mine, i-am simțit crampoanele de oțel înfingîndu-se adînc... E foarte ușor să judeci copilăria altora cînd tu ai fost fetița tovarășului avocat... Fost procuror! (*După o privire fixă de cîteva secunde, mă ia de braț și mă duce spre pat:*) Întinde-te pînă ți se oprește sîngele. Stai, nu întoarce capul, să te șterg cu puțină vată...

Are mîinile sigure, privirea calmă, parcă ar fi medic. Îmi lasă un tampon de vată să-l țin la nas; el se ridică și merge să deschidă fereastra.

Șoptesc:

- Mihai!...

Vine imediat lîngă pat:

- Da, Sanda... ți-e rău? (*Stă pe marginea patului. Strînge din umeri, surîde scurt, puțin trist și-mi alintă obrazul:)* Să nu pretinzi prea mult de la mine; nu mi-a eliberat nimeni certificat pentru cei șapte ani de-acasă.

Mă încrunt o clipă, îmi amintesc unde am mai citit vorbele astea și exclam:

- Hoțule! Ai ajuns să-ți furi replicile din piesele scrise.

- Nu-i prima oară; eu ori scriu despre ce-am trăit, ori trăiesc ce-am scris...

- Ce piesă e mîine seară la teatru?

- *Geamandura* de Mușatescu.

- Pe cînd una de tine?

Pufnește într-un surîs scurt, lovindu-mă cu vîrful degetelui arătător peste nas.

*

* *

Nimic, nici în paginile astea...

Trag de revistă și o rup; în două, în patru, vreau s-o rup și-n opt, dar nu pot deodată, așa că iau cîte cinci-șase bucăți ca să le pot fărîmița.

Lîngă mine, Valeriu lasă cartea din mînă și mă privește stupefiat:

- Draga mea!... De ce-ai rupt-o? Voiam s-o citesc și eu.

- O pun în ibric, dragul meu. După ce-o fierb, cu apă strecurată, vom face gargară la culcare. E foarte igienic.

- Capitolul 55 -

Bună seara, Mihai!... Ori poate bună dimineața! – e trecut de miezul nopții. Am insistat să ne întîlnim acum; știu că-ți plac orele astea tîrzii, mai bine-zis, prea matinale – orele dinspre ziuă.

Jana, chelnerița blondă, „pîinea mare, intermediară", ți-o mai amintești? – a trecut seara asta pe la mine să vadă ce s-a întîmplat de n-am mai vizitat-o. Nu s-a întîmplat nimic, Mihai, nimic grav. Pur și simplu n-am avut timp. Vizita Janei m-a bucurat. Parcă a adus cu ea o fărîmă din tine. Am fost o caraghioasă atunci; am vrut să-mi dovedesc că n-am nici un sentiment pentru tine și te-am împins în brațele ei. Apoi, tot eu cu gura mare. Doamne, ce palme aveai! Nu, asta nu ți-o pot ierta așa lesne – prea le-am simțit din plin. Și brațele... ei da, cu brațele e altă poveste; vai de mijlocul meu! Mă doare uneori și acum...

Ce spuneam de Jana? A, da; a venit pe la mine. Am discutat mult, despre orice, ca două femei. Și cînd am crezut că e timpul potrivit, am început să vorbesc de Remus, i-am lăudat succesele la învățătură. Presimțisem că știe ceva și-am vrut s-o fac să vorbească. Zice c-ai trecut o dată, cu vreo lună în urmă, pe la restaurant. Ai comandat o friptură și două sticle de pepsi. Am rîs: tu și pepsi! Păreai obosit, ca după un drum lung. „Ce mai nou, doamna Jana?" „Nimic, dragă, nimic. Doar că nu te-am văzut de foarte mult, vreun an jumate. Pe unde umbli?" „Departe, doamnă, departe." A mai venit la masa ta un tînăr. Purtați amîndoi bluzoane și șepci; Jana zice că vă stătea bine. Prietenul tău a comandat tot friptură și pepsi – „șprițauto". Ați isprăvit repede, ați plătit consumația și ați plecat. Jana a fost curioasă ce-i cu tine și te-a urmărit cu privirea. Ai urcat în cabina unei mașini mari, parcată aproape de restaurant. Prietenul tău a urcat alături. Ați plecat spre Bicaz, mașina abia mergea, motorul trăgea din greu...

Așadar, iată-te în largul tău, Mihai. Ai plecat de la uzină și te-ai angajat șofer la Centrala de Transporturi Auto – București. Străbați țara. Poate vei străbate și Europa, de ce nu?! Te invidiez, nici nu-ți închipui cît te invidiez!... Cunoști lumea – dorința ta nestrămutată.

Oprești undeva să te odihnești, scoți carnetul și-ți continui șirul însemnărilor. Apoi te întorci în București, ai cîteva zile libere, vezi filme, teatre, mergi pe la cenacluri. Sau poate că stai în cămăruța ta și scrii. Apropo: cum e locuința? Să nu-mi spui că stai bine, nu te-aș crede. Confortul te incomodează. Ar trebui să-mi vezi biroul. Știu că ți-ar plăcea. Masa de scris – biroul propriu-zis – e ca acela pe care mi l-ai arătat atunci la magazinul „Mobila", foarte confortabil, mai ales foarte practic.

Scuză-mă cîteva minute!... vreau să citesc ceva.

Am cumpărat azi numărul zece al revistei „Teatrul"; văd că publică repertoriul stagiunii 1971-1972. 36 de teatre; vreo 6-7 premiere cu piese romînești, probabil inedite, pentru că n-am auzit de ele. N-aș vrea să le judec la modul ingnorant, dar cred că lucrări intitulate *Ovidius* ori *Cînd revolverele tac* nu prea au de-a face cu problemele noastre, ale contemporanilor.

Cum a fost căderea? Ți-ai închipuit, desigur, că vei fi tăiat de pe lista de repertoriu. Știu, nu-i nici un risc să-l joci pe Molière sau vreo lucrare românească prăfuită... Cu un debutant, și-ncă unul care se mai vrea și contemporan e altceva...

A trecut și Plenara din 3-5 noiembrie. Mi-a crescut inima cît dovleacul citind presa. "Realitatea și-a cîștigat dreptul de hegemon în artă." De ce surîzi?! Să nu-mi spui că te îndoiești! Dacă te-ai îndoi cîtuși de puțin, la ora asta ai dormi, ai citi cărți deconectante sau te-ai distra; oricum, n-ai mai sta la masa de scris...

Știi că m-am făcut profesoară? Așa, să le spun elevilor că Groelanda nu are capitala Gualtemala și nu se află la Ecuator, urîciosule! Vreau să-ți fac în ciudă, să știi, toți elevii mă iubesc; la ora mea găsesc întotdeauna flori pe catedră. Să nu-mi spui c-ai dori să-mi fii elev, nu te-aș primi la ore, ești o obrăznicătură; te-ai așeza în ultima bancă și-ai citi cărți sau mi-ai privi atît de insistent șoldurile încît m-aș încurca. Totuși, în particular, aș fi dispusă să-ți dau cîteva meditații; în munca ta de șofer ai nevoie să cunoști bine geografia

țării. I-am și spus Janei: dacă mai treci vreodată pe la restaurant, să-ți dea numărul meu de telefon; am pretextat că vreau să-ți mulțumesc pentru tot ce-ai făcut cu Remus; n-am mințit, ar trebui să-ți mulțumesc pentru ceea ce-ai făcut, dar nu ăsta-i motivul principal. Am un secret, ba chiar, pentru tine, ar fi o surpriză. Plăcută, desigur. Scriu. Greu, puțin, fără prea mult har, dar scriu. Trimit pe la reviste. În ultima vreme, numele meu figurează tot mai des la rublica „mai trimiteți". Tu n-ai început la fel? Tu n-ai crezut că lucrarea pe care abia ai terminat-o e foarte bună ca, apoi, după cîtva timp, să surîzi îngăduitor la lectura ei?

N-ai nevoie de un ajutor de șofer, Mihai? Știu și eu să conduc; mașini mici, dar aș putea să învăț să stăpînesc și mamuții aceia de zeci de tone. Nu știu dacă te-aș întrece, prea ești calm atunci cînd îți impui, prea ageră ți-i privirea; și-apoi curajul... curajul fizic!... Mi-aduc aminte de clipele cînd eram amîndoi în scrînciob; acolo, în aer, te simțeai ca un păstrăv în Bistrița nezăgăzuită.

Apropo de ape zăgăzuite: mi-ai vorbit cândva de piesa aceea scrisă – e un mod de-a zice, c-ai stat și-ai privit în gol –, în care niște tineri geofizicieni descoperă valențele unei văi – zăcăminte, turism… – și-și sărbătoresc reușita în ziua solstițiului de vară, când, în final, află că valea va fi închisă de un baraj... Ce-ai vrut să spui?!...

De ce caști? La revedere, Mihai! Fugi la culcare. Stai, trebuie să-ți bei mai întîi laptele. Așa. Dar... ce faci?! Numai un kilogram?! Și de ce-ți încalți pantofii, unde te duci?! E duminică dimineața, dragul meu. Da, te-nțeleg; nostim ești! Mergi să-ți cumperi lapte. Spre seară vei începe din nou să lucrezi; la culcare vei avea nevoie de lapte...

Și ce-i cu însemnarea asta? O vizită?! Te-am prins, afemeiatule!... Am să-ți scot ochii, știi doar că am niște unghii!... Spune-mi, cine-i femeia care va veni la tine astăzi? Merită, Mihai, merită? Aduce ea măcar o licărire în viața ta? sau e pur și simplu nevoia de-a vă consuma reciproc?... Nu, să nu-mi spui că-i asta; te-aș disprețui. Ori, poate, în București fiind, ai reluat vreuna dintre relațiile de pe vremea studenției. Cine era femeia din portretul de pe perete, spune-mi, Mihai; cine era? Dar pianista după care ai oftat o dată? Bine, poți să nu-mi spui; voi lasă închipuirea mea să-mi dea răspuns...

Te rog să mă scuzi cîteva clipe! sună telefonul; ca să nu-l trezească pe Valeriu – cred că știi; Valeriu e soțul meu, oficial – am adus telefonul în birou.

- Da, vă rog... Alo!... alo!... Vorbiți; de ce ați mai dat telefon? Mbine... dacă nu vorbiți, vă spun eu ceva: telefonul e sub observație, s-ar putea să fiți prins și-o să vă lecuiți să dați telefoane anonime la cinci și jumătate dimineața. (*Închid:*)

Ai auzit, Mihai, ce-am spus? Am mințit, telefonul nu e sub observație; sinceră să fiu, e prima oară cînd sînt deranjată. Și asta, probabil, pentru că nici eu, nici Valeriu, nu avem relații extraconjugale. Aveam colege, pe vremea cînd eram funcționară, care mi se plîngeau că sînt mereu deranjate cu astfel de telefoane. Bărbații lor erau încă frumoși, ele însă începuseră să se lățească, abia mergeau; Doamne, și cu ce poftă mai mîncau!... Poate „prietenele" lor le dădeau telefoane, așa, ca să le amărască; ori poate prietenele bărbaților...

Telefonul primit de mine acum e pur și simplu o surpriză; cred că vreun distrat a format din întîmplare un număr... Zău! Mihai, crede-mă, n-am nici o... simpatie! În cazul meu, în cazul căsniciei mele, n-ar fi o prostie așa ceva?!

Ce faci? Iar caști?! Oh! Nepoliticosule!...

Bine, mă culc și eu; mîine, adică azi, pe la nouă-zece vom merge la „Ardeluța", undeva în munte, înainte de Bicaz, la stînga. Ai fost vreodată? E foarte frumos! În duminicile însorite, întîlnești toată „floarea" orașului Piatra Neamț acolo.

Pe curînd, Mihai!...

- Capitolul 56 -

- Sanda, deșteptarea, e nouă.

- Îmm? A, da...

Ridic încet capul de pe pernă; mă uit nedumerită la ceas: nouă. Numai trei ore de somn; abia țin ochii deschiși. Ce mult aș vrea să se ducă Valeriu singur la plimbare!

- Sanda, te rog! I-am spus tatălui tău că trecem pe la nouă jumate să-l luăm.

Mă trezesc de-a binelea abia în baie.

În timp ce mă îmbrac, Valeriu aduce un plic:

- O scrisoare, draga mea. Pentru tine.

E de la Elis; lucrează ca medic la un dispensar într-un mic orășel din Munții Apuseni. Prietenul ei, inginerul Puiu, lucrează într-un laborator de cercetări miniere. „L-am întrebat pe Paul printr-o scrisoare dacă a deschis proces de divorț; nu mi-a răspuns, așa că am deschis eu. Timpul va trece și, odată cu el, procesul se va judeca, voi obține desfacerea căsătoriei; sînt hotărîtă să nu regret viața începută; nici n-aș avea de ce! Alături de Puiu, viața nu e un vis; e mai întîi o căsnicie. Ne trebuie atît de puține cuvinte ca să ne înțelegem!... Vara asta n-am fost în concediu, ci doar pentru cîteva zile, în fugă, la mare. Am hotărît să ne luăm concediul în iarnă, cînd va fi gerul în toi; vom merge din nou cîteva zile pe litoral, vom locui în cel mai luxos hotel și, sub furia vîntului venit din depărtări, ne vom plimba pe malul mării. Puiu a avut mult de lucru și mai are încă; o lucrare de-a lui a fost respinsă în august; acum, după ce a refăcut-o, lucrează la redactarea definitivă.” Urmează încă o pagină, pe care o parcurg în fugă. Arunc scrisoarea pe aparatul de radio și-mi încălț, indiferentă, pantofii. Remus și tata ne așteaptă cam de mult. Duminica asta chiar că nu am chef de „Ardeluța”; prea am fost de multe ori acolo.

- Ce-ați zice de ceva pește? – îi întreb. Să mergem la restaurantul pescăresc „Trei iazuri”, dincolo de Roman.

Au fost de acord, vreo 80 de kilometri, spre Iași. Acum, stînd pe terasa restaurantului să alerg oasele din bucata de pește servită, mă întreb cu mirare ce mi-a venit să propun acest drum; n-am fost niciodată pe aici... Curios!... Localul e așezat pe malul unui iaz care face parte dintr-o salbă de cîteva bălți cu pește. Scump, foarte scump; adevărat jaf la drumul mare dacă luăm în considerație prețul acestei porții de pește: peste cincizeci de lei. Decor pitoresc? Nu prea. Cîțiva copaci bătrîni în jur; iar peste vale, un petec de pădure cam tînără, se observă copacii subțiri. Mai încolo, câțiva kilometri spre Iași, băile Strunga. Valeriu mă întreabă dacă vreau să le vizitez. Strîng din umeri indiferentă.

- Dragă, ce-i cu tine? Cît ai de gînd să fii mofturoasă??

- Scuză-mă, dragul meu! Nu sînt mofturoasă; mă gîndeam, așa, aiurea... De altfel – încerc eu o glumă – trebuie să înțelegi că e sfîrșit de toamnă, perioada tăcerilor melancolice.

Valeriu capitulează. Ultima lui replică e un surîs. Și dacă n-ar fi capitulat? dacă eu, în loc de glumă, i-aș fi întors spatele, spunîndu-i ceva urît?.. Desigur, ar fi început o viață de familie cu mici rîcîieli, cu ambiții, orgolii, certuri, dezbinări... Vizităm băile; bem apă cu gust de ou clocit, probabil e apă sulfuroasă. La întoarcere, stau în față, lîngă Valeriu. Dormitez cu gîndul aiurea.

- A fost minunată ideea ta, Sanda; chiar mi-era dor de pește.

Surîd. Aș putea să mă simt măgulită, dar, mai degrabă, mă simt neliniștită. În urechile mele sună mereu același nume: „Trei iazuri”.

- Dragă, nimic mai penibil decît ăștia care stau pe marginea drumului și fac semne. Ce naiba, altfel nu găsesc să călătorească decît cu autostopul?!

Extraordinar! Miros de pește, autostop...

- Mihai, nu mai suport să dorm aici în cameră. Trezește-te! nu auzi? Hai să scoatem salteaua pe balcon. La aer curat!

-Îîîî??... A, se pare c-ai visat urît.

- Scoală! N-auzi că nu mai pot dormi?!

- Soacro! Ce mai vrei?

- Scoate salteaua pe balcon...

- Ufff!... (*Se uită la ceas:*) Unu jumate; strigoii cuibăriți la sînul tău încă n-au fugit; ia să-i prind eu...

- Stai! Îmi rupi furoul...

Fără să aprindă lumina în cameră, Mihai iese pe balcon să grămădească sticlele într-un colț. Pune țolul de lîngă pat și două pături pe grilajul de fier al balconului ca să nu fim văzuți la ziuă, scoate salteaua de pe pat și o așează de-a lungul balconului, apoi așterne cearșafurile și cuvertura.

- Hai, Sanda, poți veni. Adu-ți și perna.

În pădurea de pe Pietricica foșnește adormitor vîntul, iar din cînd în cînd, vreo pasăre își mai amintește să scoată cîte un țipăt.

- Nu vrei să-ți țin o lecție de Astronomie, Sanda?

- Mersi, mă pricep și eu.

- Gargară, tromboane. Ia calculează-mi o corecție de paralaxă.

- Taci și dormi. Întinde picioarele; lipește-le de-ale mele că mi-e frig.

- Nu pot. Dacă le întind, îmi atîrnă afară din balcon.

Discuția continuă, devine ceartă, rîdem înfundat, ascultăm o muzică nocturnă ieșind pe vreo fereastră deschisă, ne certăm din nou de la împărțirea cearșafului cu care ne acoperim și, ca întotdeauna, cearta se stinge într-o îmbrățișare. Un cocoș, din curtea lipoveanului de alături, a anunțat de nu știu cîte ori zorii. A mai lătrat și un cîine. Apoi s-au trezit păsările; au ținut o adevărată ședință pînă s-a luminat de-a binelea. La ziuă, jos, lîngă bloc, cineva și-a încălzit motorul motocicletei vreo douăzeci de minute. Mihai ofta, se răsucea, mă săruta în treacăt și-și îndesa urechile în pernă. Pe la șase jumate eu m-am trezit de-a binelea, m-am dus în cameră și m-am spălat. Am încercat să-l trezesc pe Mihai. A mormăit somnoros:

- E-abia șapte. Încă o oră.

Stau la masă și citesc o revistă. La opt încerc să-l trezesc; cască leneș, întinzîndu-se mai-mai să rupă grilajul balconului. Arunc puțină apă spre el. Sare de sub cearșaf și vine în cameră. Mă ia cu brațele pe după umeri și pe sub genunchi, mă rotește în aer și-mi dă drumul pe salteaua de lîngă calorifer:

- Stai acolo și trage cu coada ochiului spre cafea, să vezi cînd fierbe; eu vreau să mă bărbieresc.

- Da' unde pleci, mă rog?

- Acasa.

- Acasă?!

- Mmhîm. Mă întorc mîine seară. Vreau să le duc niște pește sărat, vreo șapte kilograme, sacoșa de colo. Întind gîtul spre sacoșă:

- Bravo! Fi-ț-ar peștele de cap! Din cauza lui am ieșit pe balcon... Tu m-auzi? Ce faci cu-atîta pește? Speculă?

- Îmhîm. I-l duc mamei; la un preț foarte ridicat: cîteva îmbrățișări. (*Tac. El continuă*:) O să aibă pește și la secerat, nu numai la prășit. Nu că n-ar avea ce mînca, dar, închipuie-ți!, e ceva să le duc eu pește sărat tocmai de-aici, de la Piatra Neamț. Asta denotă devotament, un fel de gest gratuit dacă mă gîndesc că satul meu are prin împrejurimi cîteva bălți cu foarte mult pește. De obicei, părinții mei se duc ziua și mănîncă la „Trei iazuri", un local de pe marginea șoselei Roman-Iași, peste cîteva dealuri de satul meu. Foarte aproape, vreo cinci kilometri. Din șosea, de lîngă restaurant, dacă privești înainte, printre două dealuri, se vede un sat, e al meu, adică unul vecin, atît de vecin că nu se mai face deosebire. Na! că m-am ciopîrțit puțin cu lama... Adevărul e că ai mei nu mănîncă niciodată pește acolo, prea e scump, iar bălțile sînt păzite mai ceva ca un depozit de muniții. E bine totuși că s-a făcut dugheana aia acolo; vara, pe la amiază, între două transporturi cu paie de grîu sau cu saci, tata trage cîte o fugă și cumpără cîteva sticle cu bere. Mai bei? Nu? Foarte bine! Iau și vodca și lichiorul acasă. Data trecută, cînd am fost, la magazinul sătesc nu era decît țuică din aceea puturoasă. Tata mai bea și de aceea, dar mama... Ce faci, ai adormit?...

- Sanda, trezește-te. Am ajuns. Mergi sus în apartament și te culcă. Vin și eu imediat; vreau să mă odihnesc, am mult de mers.

- A, uitasem; pleci iarăși la Arad...

- De ce surîzi?

- Nimic... așa... mi-am amintit: „Trei iazuri"... Ai observat? Erau numai două.

- Poate au de gînd să-l facă și pe-al treilea.

În lift, mă uit în oglindă și-mi surîd:

- „Trei iazuri"... se vede un sat, e al meu, adică unul vecin..."

- Capitolul 57 -

La culcare am pus telefonul pe noptieră, la capul meu. Și nu l-am închis; l-am lăsat la sonoritate maximă, să sune tare, să trezească și morții. Am terminat de citit o revistă literară, mi-am aruncat privirea – fără nici o speranță – peste semnăturile din altele două, am stins veioza și m-am culcat.

Întuneric și liniște.

De sus de pe acoperiș, ar putea coborî cineva pe balconul de la etajul opt, apoi pe balconul meu. Ar sparge brusc geamul și ar intra în cameră. Pentru ce? nu știu; așa, să fure... Mi-e frică, tăcerea asta mă face să stau încordată, privesc cu groază pe lîngă pătura ridicată foarte puțin de pe ochi. Geamul îmi apare în permanență ca o pată foarte puțin luminată.

...Și nici măcar acum, la miezul nopții, nu deslușesc nici o siluetă. Nimic. Doar o ceață albă, care se întinde, o apă liniștită, pe care plutesc lin, cu ochii închiși, agățată de același gînd...

Tu, diavole, tu de ce nu apari?! Pe tine te aștept. Aș vrea să fii hoț, aș vrea să pătrunzi aici; în ce chip?!, nu mă interesează, dar aș vrea să pătrunzi, să-ți văd mîinile mari, palmele late, brațele musculoase întinzîndu-se spre mine; n-am să țip, cine ți-a spus c-am să țip?! A mințit, Mihai, a mințit! Nu, eu n-am să țip, fii sigur! Tu ai să țipi; te vei retrage un pas, îți vei pipăi buzele mușcate și mă vei privi încruntat – semn că te doare locul unde mi-am înfipt dinții. Am s-o fac cu toată plăcerea; nu, nu sînt sadică, așa cred; simt nevoia să te sfîșii, să-ți văd sîngele curgînd iar ochii – privirile acelea reci și cumpătate – fixîndu-mă necruțător. Apoi vei strînge colțul gurii într-un zîmbet îngăduitor, vei întinde mîna spre ceafa mea, ne vom apropia, trupul tău se va lipi de al meu, vei trezi în mine dorința de-a fi iubită și-ți voi simți, în timpul sărutului, gustul sîngelui. Ai să-mi șoptești ceva, n-am să te cred, ne vom rostogoli chemîndu-ne cu

patimă, te voi lovi cu palmele peste umeri și-ți voi striga că ești un demon, că te vreau, că doresc să mă sfîșii...

Mmm... lua-te-ar naiba! De ce m-ai mușcat de umăr?! Cîteva zile va trebui să umblu cu mînecă lungă. Lasă, tu și-așa umbli cu cămașă cu mîneca lungă; nu-i nici un dezastru că te-am mușcat de umăr, de braț, sau că mi-am înfipt dinții în pieptul tău. Tu mi-ai cerut-o, bestie, tu... Hm! Știi? la început te-am suspectat de deformație psihică, dar pe parcurs m-am convins că totul se desfășoară în limitele celei mai pure nebunii. Nu ești un deformat, Mihai; tu ești un nebun. Alături de tine am învățat și eu să fiu nebună. Și urlu singură în nebunia mea, singură...

Ar fi trebuit să uiți măcar o clipă de rațiune, să uiți că înainte de-a te atinge de trupul meu e nevoie să iei toate precauțiile... să mă obligi să rămîn gravidă... Un copil cu tine, Mihai, ar fi însemnat mai întîi o perioadă dezastruoasă, mi-ar fi fost groază, aș fi încercat să mă sinucid – prostii!... mă vezi tu pe mine renunțînd la viață?!... – apoi te-aș fi obligat să-mi fii tovarăș de suferință... Un copil cu tine, Mihai!... sau poate doi copii gemeni!... Doamne! ce surpriză!... Spune-mi, m-ai fi luat de soție? Puțin îmi pasă, vagabondule, hoinarule, puțin îmi pasă!... Pot să-mi cresc copiii și singură, ce-ți închipui?!, sînt ai mei, eu i-am născut, iar cînd vor fi mari, cînd vor fi în stare să înțeleagă, le voi spune: „Tatăl vostru a fost un strigoi, un strigoi cu ochi de foc și brațe de Hercule...” Te va obseda existența lor?! – o știu; foarte bine! Vei dori să-i vezi, lor le vei surîde, mie însă îmi vei arunca priviri tăioase, mă vei acuza că am lăsat anume sarcina ca să te șantajez, să-mi fii soț... Prostule, pușiul meu prost și drag!, cine te-a mințit că ești bun de soț?! Minciună, dragul meu, minciună! Tu nu ai nici una dintre calitățile unui soț, așa cum îl dorește orice femei... Mda, cred că menirea ta e să placi femeilor ca amant... Nu, nu ți-o spun într-un moment de furie, ți-o spun prietenește; căci, ce alt sentiment mai nobil se poate arăta în toată plinătatea lui decît prietenia?!...

Hai, du-te naibii, ce ai cu capotul meu?!... Ei bravo! îmi cunoști doar trupul; ce te-a apucat? nu-ți mai amintești ce mi-ai spus?... că vrei să scrii ceva în care să nu apară deloc probleme din astea... sexy?!...

Stai... lasă-mă, mi-e teamă, Mihai, mi-e groază; tu n-ai să mă ceri niciodată de soție; m-am săturat să stau singură; vreau un soț, o căsnicie!... Da, nu e prima oară cînd o spun; te rog să mă înțelegi!... știu că e chinuitor pentru tine, dar nu mă lăsa să trăiesc cu groaza în suflet două săptămîni. Nu vreau să rămîn gravidă, Mihai; nu!, nu vreau, te rog să mă crezi; accept să ne întîlnim, dar mă gîndesc și la viitorul meu!... Tu ai venit de departe și, ca mîine, te poți pierde în necunoscut; eu rămîn; am nevoie de o viață tihnită, vreau un soț; m-am săturat de vînturat lumea; e drept, am căutat mereu partenerul, am căutat bărbatul pe măsura necesităților mele biologice. Pentru voi, bărbații, e atît de ușor să găsiți o parteneră, dar noi, noi care sîntem femei, noi oare nu avem dreptul...?!... Iartă-mă!... curge sînge; n-aș fi crezut că am dinții atît de ascuțiți... Lasă, în cîteva zile se vindecă; tot nu mai ai nevoie de mușchii umărului; ce?!, doar n-o să-mi spui că faci și box!...

Dormi, Mihai; te rog să dormi; în felul ăsta voi adormi și eu... Ține-ți mîna cumnite; nu-mi mai atinge trupul; e trei dimineața, vreau să dorm...

- Sanda, ai adormit? Mă auzi?

- Mmm...

- Somnoroaso; dacă prietenia noastră ar mișca măcar un fir de păr din toată podoaba ta capilară... aș fi mulțumit...

- Mbine, taci; uite, mi s-au zburlit zece fire de păr din creștetul capului... ești mulțumit? Lasă-mă; știi doar că mi-i tare somn; mîine va trebui... nu mai țin minte ce am de făcut, parcă un drum lung, pînă la tine, nu, nu știu, sînt tare obosită, cred că e deja ziuă, ceasul va suna la șapte, știi doar: sînt profesoară, la opt trebuie să fiu la școală; e toamnă și încă mai găsesc pe catedră flori, flori mari, în special dalii și crizanteme; aduc harta, o agăț în cuiul de lîngă tablă și-o mîngîi printr-o trecere a mîinii peste ea – știu că undeva, în vreun oraș sau pe vreo șosea, la volanul unei mașini mari, ești tu; mai departe nu pot să mă gîndesc, nu pot să accept că ai oprit mașina cînd ți-a făcut semn o doamnă. Aici nu ai voie să oprești, dacă te prinde milițianul? O, dar ai învățat să trișezi; truc banal: ai oprit, ai deschis portiera din dreapta, să urce doamna iar tu ai coborît să verifici motorul. Drumul e lung, doamna e frumoasă; pare și mai frumoasă cînd te privește cu ochii mari, întrebători în timpul vreunei

discuții. Devii cinic, o avertizezi că-ți face plăcere să nu le ierți pe femei, îi atragi atenția că drumul e aproape pustiu și că e seară. O vezi? inima? Inima i s-a făcut cît un purice; la fiecare intersecție așteaptă să cotești pe un drum lateral, își face calcule, se mustră – nu prea tare, să n-o doară conștiința –, te privește pe furiș, îți admiră ochii, se miră din nou cît de lejer și inteligent porți o discuție, urmărește mișcările buzelor tale, se miră de încreștitura din colțul gurii în timpul surîsului, ascultă atentă cînd îi spui o poveste cu strigoi: „E lună și bine,/ Strigoiu-i cu tine./ Ți-e teamă, fetiță?/ Nicidecum, bădiță.” Rîde și rîzi și tu. Întinzi mîna spre ea, te privește mirată, așteaptă încordată, dar mîna ta trece pe lîngă mijlocul ei și încearcă dacă e închisă portiera. S-a înnoptat, șoseaua trece printr-o pădure, tu ai tăcut, ai devenit gînditor și privești din cînd în cînd spre tovarășa ta de drum. Vrei să știi la ce se gîndește ea? îți spun eu: a terminat de făcut calcule, prea a călătorit de multe ori la ore tîrzii, acum chiar că nu mai scapă; s-a obișnuit cu gîndul ăsta, ba chiar așteaptă... Mașina gonește, tu fluieri încet un cîntec; pădurea a rămas în urmă, în față se vede un sat. Îți privești din cînd în cînd vecina – observi cum sîngele i-a urcat din nou în obraji. „Oprește acolo, la casa aceea” – îți spune în timp ce deschide poșeta să-ți plătească, are ceva din rasa marelor doamne. „Spune-mi, nu ți-a fost teamă?” Surîde: „Ce importanță mai are acum?!” Surîzi și tu în timp ce mîna-ți răsfiră părul ei la tîmple: „S-ar putea ca odată coborîtă din mașină, după ce eu voi fi plecat mai departe, să-mi cînți: *Bade, bade și iar bade,/ Ce bătaie ți se cade;/ M-ai plimbat pădurea toată/ Nu m-ai sărutat o dată*.” Rîdeți amîndoi. Sclipirea dinților ei albi și frumoși te orbește. Palma ta îi alină obrazul tocmai cînd îți spune: „Am doi copii, stau aici, la mama; vin să-i văd, măcar o dată pe săptămînă.” Scoate din poșetă o pungă cu bomboane: „Ia, te rog! sînt pentru copii...” Mîna ta e încă în părul ei, încerci s-o apropii; te apleci și săruți mîna care ți-a dus la gură bomboana. O privești iarăși în ochi și o întrebi: „Spune-mi, de ce te-ai certat cu soțul?” „De unde știi?!” „Mm... așa...” „Minți... Mă cunoști, altfel... altfel nu te-ai fi purtat așa cu mine.” „Nu te cunosc, e prima oară cînd trec pe aici; lucrez a Centrala de Transporturi Auto.” „Atunci, de unde știi că m-am certat cu soțul?!” „E greu de explicat, am un fel de intuiție, care nu se poate explica și nici învăța; se capătă din experiență. Felul în care mi-ai

spus: «Am doi copii, stau aici, la mama» te-a trădat definitiv. Ești în relații rele cu soțul, copii ți i-ai adus aici, la părinți, și încerci să te convingi că ești o femeie liberă, idependentă din punct de vedere... moral. Știu și ce gîndești despre mine. Mulțumesc! gîndurile dumneavoastră, doamnă, căci trebuie să recunosc, sînteți o adevărată doamnă, mă flatează. Te rog să mă scuzi că nu te-am dus pînă în fața porții casei, mai ai de mers vreo sută de metri; fiecare e rău în felul lui: eu – te-am făcut să trăiești clipe de spaimă; tu – m-ai torturat cu prezența ta, semeni cu... hm! scuză-mă!... eu nu obișnuiesc să fac destăinuiri nici chiar persoanelor pe care n-o să le mai văd vreodată. Pot să te sărut?...”

Sar din pat și mă reped cu mîna întinsă spre comutator. Aprind toate cinci becurile de la candelabru. Dormitorul e gol; ceasul, arătînd ora patru și jumătate, se aude ca o obsesie. Toată lenjeria patului e mototolită de cît m-am zbuciumat în timpul celor cîteva ore, de cînd m-am culcat și pînă acum.

Nu mai rezist, am început să-mi spun singură povești, iar în mijlocul tuturor poveștilor se așează, înaite ca voința mea să-și spună cuvîntul, el – Mihai! Mă mint în fiecare zi că trebuie să-mi continuu viața mea de toate zilele, dar e de-ajuns să rămîn singură un ceas, că mă simt imediat încătușată și nu-mi găsesc odihna decît la masa de scris. Bine... rău... cu sau fără har, cine-mi poate spune cum scriu?!... Cu cine pot discuta prietenește despre încercarea mea de-a mă descătușa?...

Din mers, observ că oglinda din sufragerie aruncă spre mine imaginea unei femei cu părul lung, adunat la spate cu o agrafă; e îmbrăcată într-o pijama roz, peste care poartă un capot de casă, lung pînă la genunchi, strîns cu cordonul pe mijloc; pășește calm, cu capul lăsat pe spate, ca într-un vis.

Ce zici, Mihai? o cunoști? Ținuta asta e cum ai vrut tu. „Nu-mi place să le văd pe... gospodine fîțîindu-se prin casă în capoate mini, care lasă să se vadă pulpele pînă la șolduri. Arătînd mereu soților goliciunea, cum crezi că mai pot trezi interes trupurile lor?” He-he! știi că aveai haz?...

Din oglinda cuierului de pe hol, cineva scoate limba la mine și-și vede de drum.

Ajung în birou, îmi fac un ness și ascut creionul.

Cinci. Am umplut cîteva pagini cu jumătate de povestire. „Șofer de cursă lungă" – încercare de-a așterne pe hîrtie tot chinul meu din noaptea asta.

Cum să sfîrșesc? Tu, Mihai, ce-ai face? He-he! ești tu bărbatul căruia să i se strecoare printre degete asemenea minunăție de femeie?!... Am să te las s-o iubești, Mihai, undeva, departe de sat, pe un drum de țarină pustiu, în mașina învăluită de ceața toamnei. Îți va da adresa ei din oraș, tu îi vei promite că vei trece mai des prin părțile astea. Despărțire, sărutări, promisiuni.

Șase jumate. Echilibru biologic. Se cunoaște că, abia plecat, Valeriu îmi lipsește – prea îmi fuge gîndul la dragoste.

Fac un duș. Îmbrac din nou ținuta de casă și mă opresc în fața oglinzii.

Poate c-ai iubit-o, poate nu; ce importanță are!?... Important e rodul, ceea ce vei scrie. Tu. Căci, sînt sigură, acum, la ceasurile dinspre ziuă, singur la volan, scrii în cap noua lucrare. Va trebui să găsești timp s-o așterni pe hîrtie...

Mă pregătesc de plecare.

În ținuta sobră, de profesoară, cîntărind în palmă cheile mașinii, surîd:

- N-am să mă mai mint, Mihai.

Și asta, începînd de azi; voi da de urma ta. Cînd voi bate la ușa cămăruței în care stai cu chirie, tocmai te vei fi întors dintr-o cursă lungă... E greu să-mi închipui exact cum te vei manifesta, dar, oricum, o cafea și un pahar de vodcă tot vom bea împreună. Ți se va dezlega limba, îmi vei povesti ce-ai făcut în acești doi ani, ce planuri ai, iar cînd vei afla că scriu și eu...!...

- Capitolul 58 -

Douăsprezece și cîteva minute. În fața mea, șoseaua spre Roman, luminată de soarele unei amieze de toamnă, se întinde ca o mînă ce te cheamă. Acul vitezometrului coboară sub optzeci doar la curbe și uneori, prin sate.

Trec de Roman.

Am avut noroc azi; cealaltă profesoară de Geografie a fost de acord să-mi țină ultima oră.

„Din șosea, de lîngă restaurant, dacă privești înainte, printre două dealuri..."

Să fie acasă... așa... poate în drum spre Botoșani sau Suceava, cu vreun transport, să se fi abătut pe la părinți, să-i vadă, să le aducă pește sărat, ori poate lămîi, portocale... ce vis frumos! Îmi jur că n-o să mă pierd deloc. Voi sta dreaptă, gravă, rotindu-mi între degete cheile mașinii. Cînd va ajunge în fața mea, voi lua în mîna stîngă cheile iar cu dreapta voi pocni scurt din degete, salutîndu-l cu palma desfăcută, însoțindu-mi gestul cu un salut scurt:

„Bună, Mihai!"

„Sanda, tu...?..."

„Exact. Eu. Te miră?"

„Nu... dar..."

„Lasă, Mihai, nu trebuie să ne înglodăm în banalități. Aș putea pretexta că am fost în trecere pe aici și am oprit să te văd. Știu că nu m-ai crede. Și-atunci, de ce să nu-ți spun adevărul?! Pur și simplu, am vrut să te văd. Ca pe un prieten vechi. Să te întreb ce mai faci, atît: ce mai faci, urîciosule? Hm!... lasă-mă să te mai admir; observ că ținuta asta, tip sport, te prinde foarte bine. Parcă te și văd la volanul mașinii, înghițind cu nesaț depărtarea, locurile necunoscute. Ei, ce-ai rămas așa? Ești singur acasă? Bine. Ba nu e chiar atît de bine. Nu-mi place c-ai rămas așa. De ce nu mă inviți să intru? Mulțumesc! Doamne! ce cîine mare; dacă rupe lanțul, praf se alege

din mine. Stai, nu intru în casă pînă nu-mi promiți... știi... acum sînt căsătorită; cu bărbatul pe care l-am dorit: sobru, condiție socială, condiție materială. Scuză-mă! am uitat batista în mașină, trebuie să-mi șterg ochii ca un copil, cu dosul palmelor. Mulțumesc! ești foarte amabil; cine ți-a spălat batista? Minți, mama ta nu cred că spală batistele cu săpun de față. Stai!!... nu-mi lua umerii între palme. Trebuie să înțelegi, Mihai; sînt soția unui bărbat care mă respectă, nu vreau să-mi calc în picioare frumusețea morală a căsniciei. (*Îl prind brusc de braț, ridicînd privirea spre ochii lui*:) Ajută-mă să mă vindec de tine, Mihai!... (*Îi dau drumul și mă retrag, plimbîndu-mă prin camera în care am intrat; o cameră mobilată după toate obiceiurile moldovenești. Mă așez pe marginea unuia dintre cele două paturi și-mi plec obrazul în palme. Mihai se lasă pe călcîe lîngă mine, încercînd să-mi depărteze palmele de pe obraz. Îmi depărtez singură palmele, privindu-l în ochi*:) Poftim, Mihai; nu plîng; sînt doar... puțin tulburată. Stai! Doamne!... parcă te-am rugat să nu încerci... Ești singur acasă? A, da, te-am mai întrebat. Și dacă se întorc părinții tăi de la cîmp?!... Dar nu ăsta-i motivul principal! ești un om inteleligent, ce dacu'! Tu nu poți vedea într-o femeie altceva decît o amantă? ești nesuferit, lasă-mă!, iar ajungem să ne certăm... Nu mă lua în brațe, te rog!... Amețesc, dragul meu, nu mă roti; dacă mă asculți, te sărut; a! nu... așa, pe obraz. Hai, arată-mi livada din spatele casei; pe urmă vreau să facem o plimbare cu mașina ta. Uuuu... ce mare-i! Parcă-i un bolid. Ai să mă lași s-o conduc și eu?..."

Ramificația șoselei spre Mircești – Casa Memorială Vasile Alecsandri. N-am văzut-o. De ce s-o văd, cînd acolo nu se servește nici mici la grătar, nici fripturi și nici bere blondă ori pepsi!?... Mihai zicea: „avem de zece ori mai multe crîșme decît lăcașuri de cultură..." Eu n-aș crede.

Siretul. Regret! Nu-mi vine în minte nici un vers legat de această apă.

Miclăușeni. În dreapta, printre copacii cu frunzele ruginii curgînd spre pămînt, se vede un castel; a aprținut în secolul trecut familiei Sturdza; acum găzduiește o școală pentru copii infirmi. „Trei Iazuri". Privesc înainte: pe malul primului iaz, un drum duce spre satul respectiv. Vreau să intru cu mașina, dar, din cauza gropilor, sînt

nevoită să opresc pe malul iazului. Claxonez. Un om cu pușca în spate – paznicul iazului – se apropie:

- Nu pe aici, doamnă. Mai încolo, după trei-patru kilometri, o luați pe șoseaua din dreapta. Drumul ăsta e doar pentru căruțe.

Întorc, ies în șosea, găsesc drumul lateral, în dreapta. Vreo șase kilometri pe un drum acoperit cu prundiș.

Trec de un iaz care desparte satul vecin de satul lui Mihai. Imediat, în dreapta, o clădire lungă, un fost conac boieresc transformat în sediu C.A.P. Cîțiva oameni stau de vorbă la pod. Frînez lîngă ei:

- Bună ziua! (*Privirea întrebătoare a țăranilor mă intimidează:*) Aș vrea... să vă întreb... unde locuiește... un... tînăr... e inginer la Săvinești... coleg de-al meu...

- A, sigur! – îmi răspunde unul. Cel care se duce încolo e tatăl lui.

Pornesc. Ajung din urmă un țăran. Opresc lîngă el, deschid portiera din dreapta și-l măsor cu privirea în fugă. Deși bătrîn, peste șaizeci de ani, e încă în putere; înalt și voinic, nu te poate purta cu gîndul decît la hectarele de porumb care trebuie culese; la sfecla ce așteaptă să fie scoasă din pămînt chiar dacă ploaia măruntă de toamnă pătrunde pînă la oase; la carele trosnind sub greutate; la boii opintindu-se din greu la deal; o țuică puturoasă băută în fugă la magazinul sătesc și o lumînare albă, fragilă, cu flacăra pîlpîindă, ascunsă între palmele imense, în drum spre casă pe malul iazului, sub adierea vîntului primăvăratic, în zori, la întoarcerea de la Înviere.

- Vă rog să urcați!...

Mă privește inexpresiv, apoi urcă. După îmbrăcăminte, se observă că vine de la cîmp.

- Ați fost la cîmp? – întreb.

Doamne! proastă mai sînt; nu pot decît să întreb banalități.

- Da, săpăm sfecla, colo, pe lan.

Tac și conduc încet la dealul care urcă spre sat.

- Știți – încep –, aș vrea să știu... cît mai e pînă în satul vecin.

- Vreo șase kilometri.

Întorc din nou privirea spre el: are ceva comun la înfățișare cu Mihai: privirea, profilul, ba chiar și gestul prin care își șterge ochii cu dosul palmei.

- Nepoții mei – arată el spre doi băieți și o fetiță, între cinci și opt ani, care aleargă pe lîngă un gard. Opriți aici dacă vreți. Mulțumesc! puteți merge fără grijă; drumul pînă în satul vecin e la fel de bun. (*Se întoarce spre copii:*) Ce v-am spus eu vouă?! Să nu ieșiți din ogradă!

Copiii fug în curte; cel mic își gață pantalonii de o sîrmă cu care e legat stîlpul porții, se împiedică și cade cît e de lung, cu fața în jos și fundul dezgolit. Se ridică, încearcă să-și tragă pantalonii și se întoarce spre bunică-su, dezgolindu-și gura într-un rîs pur, fermecător. Bătrînul îl lovește cu vîrful palmei peste fundul gol, îi ridică pantalonii și-i face semn să intre în curte. Înainte de a intrea și el în curte, îi strig:

- Unchiule, un moment... (*Se întorce, apropiindu-se de mașină:*) Ce face Mihai?

- Mihai?

- Da, sînt o colegă de-a lui.

- Păi... cu sărviciul...

- Unde?

- Tot la Vaslui.

- Vaslui?!... Parcă era inginer la Săvinești.

Bătrînul surîde:

- Ăăă... nu, duduie. Pe băiatul meu nu-l cheamă Mihai. Mihai e ginerele meu, are sărvici la Vaslui.

Încremenesc. Nu pot să mai continuu. Reușesc să mimez un surîs idiot, apoi adaug:

- O, îmi pare rău... m-am încurcat... mă gîndeam la Mihai Vlădeanu, un coleg de-al meu, din satul vecin.

- Vlădeanu?! – se miră bătrînul – nu este nici o familie cu numele ăsta pe aici.

Ei nu! de data asta surîsul meu e strîmb, țîșnint prin colțul gurii încleștate:

- Este venit de curînd... pentru cîteva zile... cu ceva treburi de la județ...

Înainte de-a porni în plină viteză, arunc o privire spre casă: da, e casa pe care am văzut-o în una din fotografiile lui...

Ale cui erau fotografiile?! cum îl chema pe...?!...

Rîd. Rîd ca o cretină în timp ce mașina gonește înapoi spre Piatra Neamț.

„Trei Iazuri”, castelul de la Miclăușeni, Siretul – zădarnic! nu-mi amintesc nici un vers despre această apă –, drumul spre Mircești, dealul de la Doi Lei – ”știi, Sandală, tata îmi povestea că acolo era un han care împrumuta, pentru doi lei, cîte o pereche de boi, cu care căruțașii se ajutau să urce dealul spre Roman cînd aveau căruțele prea încărcate cu marfă” –, Romanul, drumul spre Piatra Neamț... Undeva, înainte de Girov, un drum lateral, în stînga, taie în două lanul gol. Aici, pe acest drum, „un strigoi cu ochi de foc, ce apare în mizul nopții și fuge în zori, un tînăr care știe să facă dintr-o îmbrățișare un poem de dragoste” o aducea uneori pe... superba mea pritenă Elis!... „Doi nebuni pierduți undeva, pe un cîmp pustiu...” Îl cheamă Puiu, așa îmi scrie Elis.

Doamna Elis și-a găsit – în sfîrșit! – echilibul interior, și-a găsit marea dragoste, lîngă domnul Puiu.

Și – mă rog! – cine e acest Puiu?!

A locuit cîndva în Piata Neamț.

A avut o garsonieră, unde?, în Piatra Neamț.

A plecat din serviciul ce-l avea aici, de ce?, așa, poate... s-a certat cu șefii…

Elis l-a cunoscut pe vremea inundațiilor, el conducea o mașină.

Avea cele mai trăsnite idei, dădea telefoane la miezul nopții, reușea s-o scoată din minți pe Elis, transforma clipele de dragoste în mici și frumoase nebunii.

Da, de la el, Elis a învățat să salute scurt, cu palma desfăcută.

Și, în plus... vodca! Domnul Puiu bea vodcă.

Dar să nu uit un amănunt convingător: „o lucrare de-a lui a fost respinsă în august”, adică imediat ce s-a hotărît instaurarea unei ideologii clare, fără echivoc, în toate sectoarele de activitate și, mai ales, în artă. Un personaj de piesă, mai ales dacă e tînăr – tinerețea înseamnă zîmbet, fericire, flori, sărutări pe alei, etc., etc., –, zic, acest personaj nu are voie să-și aibă frămîntările sale, nu are voie să trăiască măcar o fărîmă din dramele propriei generații. Jimy Porter,

Alan Squier sau bietul Marat[6] și-au trăit deja dramele, afișele au îngălbenit, piesele au devenit clasice. Iar dacă vreun director de teatru mai pune în scenă o asemenea piesă, o face în primul rînd ca să-și exerseze virtuțile regizorale ori să dea posibilitatea vreunui actor să-și valorifice potențele interpretative. Și vor fi cu toții de acord că tinerii zbuciumați, bătăioși, nehotărîți există. Dar nu la noi. Așa că domnul Puiu, ahtiat de o reușită imediată, a „refăcut" lucrarea, iar acum „lucrează la redactarea definitivă". Lașul! Cînd Elis a vrut să-l cunosc și eu (am mers împreună la întîlnire în parcul zoologic) a șters-o...

Cu mîinile încleștate pe volan, încerc să stăpînesc mașina. E greu să-mi mai pun întrebări, e chinuitor să caut răspunsuri.

Am intrat într-un oraș, da, parcă scria la intrare: Piatra Neamț. Claxonatul interzis, viteza sub șaizeci pe oră.

Ce simt? Nu știu, nu-mi dau seama.

Un șir de mașini; nu pot să le depășesc.

Pod de lemn peste o apă. Cîteva mașini din sens contrar. Aștept. Mașina din fața mea are pană la motor.

În dreapta e Oborul; în față – muntele Cozla, sus pe o colină – „Terasa gospodinelor". Iar undeva, sub crengile tomnatice, pămîntul e ars pe o bucată imensă, atît cît a fost acoperit, într-o nopate de vară, de paradisul unui... escroc sentimental!!

Doamne, fie-ți milă! Nu vreau să înnebunesc... Nu, cel puțin, nu aici, pe drum, la volanul mașinii...

[6] Personajele centrale din piesele de teatru: *Privește înapoi cu mînie, Pădurea împietrită* și *Bietul meu Marat.*

- Capitolul 59 -

Am încuiat ușa. Am ajuns, așadar, acasă. Am ajuns acasă fără să înnebunesc. Fără să înnebunesc de-a binelea. M-am rezemat de perete, am simțit că picioarele nu mă mai țin și-am lunecat în jos, căzînd cu fundul pe preșul așternut peste cimentul holului.

Lumina care intră pe ușa bucătăriei scade mereu.

E întuneric. N-am crezut vreodată că aș putea sta atît de mult cu privirea pierdută în gol.

Sub mine, cimentul e tot mai rece. Oftez lung și apăsat. Mă agăț de clanța ușii, mă ridic. Aprind lumina, închid brusc ochii. Fac doi pași, deschid ochii și scot un țipăt scurt. O femeie cu părul răvășit, ochii injectați și obrazul gălbui mă privește în modul acela înfiorător, specific nebunilor. Arunc pumnul spre oglindă, vreau s-o alung pe nebună, cad cioburi în jur, curierul cu haine se cutremură, eu scot un scîncet surd, iar mîna însîngerată cade lîngă corp.

Trebuie să-mi revin! altfel înnebunesc... Și nu merită, ar fi stupid!

Arunc hainele de pe mine și intru sub duș: cald, rece, iarăși cald, iarăși rece... Dosul palmei stîngi mă ustură, trebuie bandajat.

Mi-am revenit. Am îmbrăcat pijamaua, apoi capotul.

Mă doare mijlocul strîns de cordon, mă ustură mîna bandajată.

Îmi pieptăm îndelung părul și-l adun la spate într-o basma de mătase.

Oglinda mă arată frumoasă, ciudat de frumoasă! Dar eu știu că sînt proastă, ar trebui să-mi dau palme – și-aș face-o dacă nu m-ar durea mîna stîngă –; mă mulțumesc să-mi surîd și să-mi întorc spatele.

Nu, nici vorbă! n-am să distrug nimic din ceea ce mi-ar putea aminti de el. Și, mai ales, nu voi renunța la singurătatea orelor dinspre ziuă. N-am să mai scriu. Un timp. Voi citi. Mult, imens!

Apoi voi trece la exerciții: un rînd, o pagină, o sută de pagini... Voi deschide bine ochii și urechile spre tot ce mă înconjoară. Iar odată, tîrziu, după miezul nopții, ca acum, va exploda în mine dorința de-a comunica lumii ceva. O povestire, o nuvelă, un roman, o piesă de teatru sau – de ce nu?! – un poem. Și voi semna cinstit, cu numele meu, cel pe care l-ai cunoscut și tu, escroc sentimetal ce ești! Sau cu cel folosit de tine: Vlădeanu. Iar într-o zi... din întîmplare, ori poate din dorința mea, ne vom întîlni nas în nas pe stradă, în redacția vreunei reviste sau – mai ales! – la premiera vreunei piese scrisă de tine. Vreo lucrare plată, falsă, cu eroi de mucava, plină de didacticism pueril, ca o lecție de diriginție ținută de vreo profesoară cu diplomă de tehniciană zoo. Și-am să-ți rîd în nas, amintindu-ți că a existat odată un tînăr care voia să fluiere în timpul Evangheliei dintr-o cămăruță de confort cinci, dar a întîlnit o doctoriță frumoasă, cultă, s-au iubit, s-au contopit într-o patimă comună, sublim de umană; și el, bietul pițigoi care visa aripi de uliu, istovit și fermecat de-amorul unei madone, n-a mai putut fluiera – vai ce vulgar și plin de prost-gust ar fi părut în ochii doamnei și-al vecinelor! Dar, pentru că aripile răsărite cîndva rămăseseră aproape vii, s-a gîndit că nu i-ar strica o mică desprindere de sol și a început să ciripească – micuță vrăbiuță fîțîindu-se pe gard!

Acum, diferența dintre noi e mare, băiete, foarte mare. Eu am cunoscut viața „tihnită”, condiția materială – mă pot dărui în întregime singurătății dinspre ziuă. Dar tu, micuț pițigoi, tu n-ai cunoscut așa ceva; începi s-o cunoști acum. Și dacă, obosit, vei dormi o clipă mai mult la pieptul doctoriței, care, ocrotitoare, va desface cordonul capotului, cuprinzîndu-te și te tine în el?!... Atunci, nodul strîns și cătușa brațelor vor transforma pițigoiul în vrăbiuță. Definitiv!

Fugi, micuță aripată! a ieșit de sub gard un șoarece... Uliu de-ai fi fost!...

În dormitor, înainte de-a mă culca, rămîn cîteva clipe în picioare lîngă pat, cu privirea plecată și sufletul îndoliat – moment de reculegere în amintirea defunctului Mihai Vlădeanu.

- Capitolul 60 -

A trebuit să mint, să mint așa cum n-am mai mințit. Ziua eram cernită, cu gîndul pierdut, iar noaptea, de cele mai multe ori, mă trezeam plîngînd. Valeriu mă întreba mereu ce am; răspunsul meu era de fiecare dată același: „Te rog să nu te superi! Cred că-mi fac prea multe griji..."

- Griji?! pentru ce griji?

- Tata, îl văd parcă... mai... abătut...

- Tatăl tău?! Zău! mă faci să rîd, draga mea. Tatăl tău, nu numai că nu-i la un pas de moarte, dar e pe cale să se însoare, da, acum, la șaizeci și șapte de ani; nu vezi ce... ce... scuză-mă!... e tatăl tău, dar... tu poate nu știi... merge mereu la Roman... s-a atașat de o femeie de-acolo, mi se pare că tot avocată, în vîrstă, așa, aproape cît el...

Tac. Mă plimb prin cameră și strîng din umeri:

- Oricum, Remus e încă un copil... stă mereu singur... mă privește ca pe o străină...

- Remus!!... E cazul să deschizi ochii mai bine, draga mea.

- Adică!

Valeriu tace și-și găsește de lucru la barul din sufragerie.

- Valeriule, ce-i cu Remus?

Valeriu îmi întinde un pahar cu coniac.

- Te rog! Hai… bea…

Îmi duce paharul la gură, obligîndu-mă să beau.

- Valeriule, te-am întrebat...

- Remus ți-a întors de mult spatele... adică... e un fel de-a spune.

- Mă duc la el acum!

- S-ar putea să nu-l găsești singur.

Încremenesc. Valeriu a schițat un zîmbet. Așadar, știe. Gica. Am s-o iau de păr și-am s-o scutur!...

- Cum adică nu-l găsesc singur?!

- Chiar nu știi? și nici nu bănuiești? Privirea ta e într-un fel convingătoare, dar eu știu că minți. Zău, Sanda! nu trebuie să ne ascundem după deget. Fii lucidă. Ții neapărat să fii... caraghioasă? Da, caraghioasă! (*Exclamă, oarecum batjocoritor*:) Ah! veșnicul conflict dintre generații...

Soțul meu și-a făcut din nou de lucru la bar. Îmi vorbise fără nici un Dumnezeu. Aluzii. Atît.

- Spune deschis dacă ai ceva de spus!

- Te înfurii? (*Îmi întinde un alt pahar*:) Hai, încă unul.

- Mi-e greață.

- Cuuumm?!

- Am spus că mi-e greață.

- Dar... de ce...?...

- Pentru că mi-e greață.

- Nu cumva...??...

- Nu, n-am rămas gravidă.

Mă privește lung, ochii i se măresc și se micșorează ritmic, parcă vrea să mă observe mai bine, mai profund.

- Și de ce-mi răspunzi așa, în batjocură?

- Batjocură?! cum? unde?

- Crezi că-i nevoie de explicații, Sanda? Crezi că trebuie să-ți mai spun eu că... în ultima vreme...?...

Îi răspund rece, puțin înfuriată:

- Da, m-am schimbat. Iar ție nu-ți place. Tu, marele mic-burghez, învățat cu un anume fel de-a fi... iată-te dintr-o dată...

- Sanda!! – țipă din răsputeri către mine.

- Ce-i?? *(Pauză. Îl privesc în ochi*:) Ce-i, dragul meu, ce-i?

Mă ia de braț și-mi șoptește:

- Sînt obosit, draga mea; obosit, destul de obosit... (*Îmi întinde paharul:*) Numai pe ăsta, apoi... apoi... (*Strînge din umeri:*) Cum vrei. Acum e prea tîrziu... la ora asta oamenii dorm, nu-și țin teorii de doi lei legătura. De ce nu-ți isprăvești surîsul? Te-ai oprit la mijlocul lui...

Îi strîng brațul:

- Ajută-mă!... Vreau să... să...

Tace. Mă privește calm, întrebător.

Strîng colțul gurii într-un început de surîs:

- Ai dreptate, e tîrziu; la culcare!

Brațele lui îmi sărută trupul, mi-l dezgolesc și mi-l sărută; zece degete ca zece guri fierbinți, candelabrul bate spre noi cu toate becurile aprinse, văd ochii lui aproape închiși, îi simt gura căutîndu-mi obrazul, ochii, gura, gîtul, sînii... Țip încet de durere, nici n-a fost durere, o senzație de trup desfăcut, o căldură străină trupului meu, nervii răscoliți, agonia tensiunii crescînde, „așa, te rog!, nu!!... acum, da, și eu!... te iubesc, dragul meu! te iubesc!!... te... iu...", o ultimă îmbrățișare, unghiile mele au arat brazde adînci în spatele lui, dinții mi s-au înfipt în umărul rotund, puțin grăsuț, puțin musculos; brațele încordate îmi sfărîmă trupul, se agață de mine ca de o izbăvire, gura fierbinte îmi sfărîmă buzele, mă sufoc de îmbrățișare, gem înfundat și rezist; pămînt uscat de secetă, nori fugari ce se evaporă înainte de a răcori; și uneori grindină! Furtună lovindu-mă din plin, crăpăturile arșiței se desfac mai mult, cuprind în ele torentul fierbinte, și eu – pămînt uscat, fără rod – înmormîntez în mine rodul ploii, buzele însetate se închid, norul cald, de pe pieptul căruia picură broboane mari, se linștește alături de mine, eu zac în liniștea orizontală, sînt fața unui lac secat demult, peste care ploaia de azi a întins o pînză subțire de apă, subțire și liniștită ca un vis, un vis de liniște și de iubire, iubire pentru tot ce-i vis, și visuri lungi împodobite cu iubire, tăceri de marmură în așteptarea dălții, și dălți care se rup înainte de-a ciopli definitiv iubirea-n marmuri, trup de bărbat golit în trup de Evă, și Eva care plînge pentru că șederea-n rai se prelungește; șarpele a fost cîndva, înainte de Adam, acum e liniște; în ceruri arde candelabrul cu cinci brațe, Adam s-a cufundat în somn pe jumătate de dormează, răsuflă liniștit și mulțumit de liniștea din rai; jumătatea trupului îndurerată de încordare se ridică, ordonă celeilalte jumătăți coborîrea din pat, dar picioarele sînt de plumb, mijlocul e greu de iubire, trupul străin se dizolvă încet în mine, țipătele înfundate s-au pierdut cu viteza sunetului, imaginile de acum cîteva clipe zboară cu viteza luminii; sînt un pămînt sterp care n-o să mai rodească, știu; distilă-te în voie, trup străin, restabilește-mi echilibrul biologic, așa cum sînt acum; te-am și uitat, clipă în care simțurile mele au prînzit din plin; un prînz pe care-am început să-l uit, un prînz în miez de noapte, Adam și Eva s-au contopit o clipă pentru a milioana-miliarda

oară, s-au consumat și au rămas pe mai departe-n rai; dar Eva din mine, mușcată de mîna dreaptă de șarpe, mușcată de mult, își simte brațul otrăvit acum, otrava ce-a dospit în creier s-a scurs în degete, le-a umflat, întreaga ființă doare, doare chinuitor... alt leac nu-i decît să se reverse-n rînduri pe coli albe...

L-am acoperit cu plapuma pe Valeriu, am stins lumina, am intrat în birou și mi-am strîns cordonul capotului, rotindu-mă în jurul mesei de scris.

Mă așez. Măsor cu privirea coala albă, privirea mea e ostenită la sfîrșitul măsurătorii, mă uit la vîrful de creion subțire, mi se pare o fantă prin care s-ar scurge lumina, mă gîndesc la degete, știu că mă dor, le simt ca într-un vis, îmi promit în gînd un basm frumos, încerc să mi-l spun, nu reușesc să-mi dovedesc că zmeul e un om rău; cu-atît mai mult, făt-frumos nu-i decît un cinic, te lasă gravidă, iar tu, prințesa visurilor calde, încalți opinci de fier, să poți străbate cele patru zări în căutarea unui zîmbet larg pe toată gura, a unor ochi ce se dilată de plăcerea dureroasă a supremei întîlniri, buze care te sorb cînd trupul se revarsă în al tău, degete recitînd prin părul tău desfăcut poemul acela de iubire în timp ce tu, femeie, te pierzi în apa unui vis cu țărmuri de realitate.

- Capitolul 61 -

Crăciunul. Revelionul. Prima zi a anului ’72. Apoi a două zi... a treia... În cutia de scrisori – o felicitare semnată „Elis și Puiu”. O rup fără s-o citesc. Simt cum rana se-nchide, vindecată de scurgerea timpului. O iarnă zgîrcită, cu foarte puțină zăpadă.

Tata merge tot mai des la Roman, Remus nu pare să se fi schimbat deloc. Ca mamă, văd în el pe fiul meu; ca profesoară, nu-l deosebesc prea mult de ceilalți elevi. Îl chem tot mai des pe la mine, mai ales cînd Valeriu e în delegație. Ce calm și ce cald e totul!... aici, acasă la mine. Știam c-o să mă vindec, greu a fost doar să depășesc criza. Și culmea e că mi-a trebuit prea mult timp să-mi dau seama că marea iubire a doamnei Elis e de fapt... Dar ce rost are să-i redeschid dosarul?! Nu am drept de sechestru pe inima nimănui, cu atît mai mult pe inima acestui... Să-i spun escroc? ori poate hoinar... vlăjgan?!... Hm!... Nu, n-am să-i zic în nici un fel. În nici un fel în care l-aș putea... răni, dacă un om ca el poate fi rănit. A fost un capitol în viața mea, încheiat odată cu anul 1971.

Te-am uitat, Mihai. Puțin îmi pasă că te cheamă Puiu sau mai-știu-eu-cum! Pentru mine rămîi Mihai, nu amantul, nu pedagogul lui Remus, nu masculul pe măsura... hm! ce limbaj... și nici tînărul fermecător. Am fost tare; descoperindu-te, n-am aruncat tot ce m-ar fi putu lega de tine. Ar fi trebuit să încep prin a-mi desființa „biroul”. Dar nu! Am continuat să citesc la fel de mult și să încerc din cînd în cînd a scrie. Pentru mine ai rămas omul care a făcut să crească dăruirea mea pentru literatură, germenele!, germenele bănuit doar de tine. Dăruirea pentru literatură?! – un fel de-a zice. Citesc mult, foarte mult. Cît despre scris, e-o glumă! Așternrînduri pe coli albe care iau drumul coșului de gunoi. Nici măcar ambiția de-a publica ceva nu mă mai roade.

Sînt o profesoară bună, am o căsnicie normală și nu mai aspir la nimic. E-atît de bine să stai într-o casă liniștită, la căldură!...

- Capitolul 62 -

„Nimeni nu știe că mulțumită ție..."

Caut să-mi văd de treabă prin bucătărie.

„Mi-e dor de tine, mi-e tare dor..."

Masa e aproape gata.

„Numele ți-l port pe buze-n orice clipă..."

Intru furioasă în sufragerie:

- Valeriule!!

Valeriu mă privește mirat, lăsînd în jos cartea ce-o citește.

Pocnesc cu vîrful degetelor clapele aparatului de radio, făcîndu-l să tacă.

- Draga mea, scuză-mă!, nu mi-am închipuit că te deranjează. Era o melodie de muzică ușoară...

Strîng din umeri:

- Nu, nu neapărat că m-ar fi deranjat, dar... era prea tare... Nu vreau conflicte cu vecinii. Vino, te rog, la masă.

Mîncăm.

După masă – cîte două pahare de vin bun, adus de Valeriu din părțile Odobeștiului.

Curățenie în bucătărie.

E-aproape cinci. Ca de obicei, ne culcăm; ceasul va suna la opt fără un sfert, poate mergem la film.

Sub greutatea plapumei, simt brațele lui Valeriu chemîndu-mă. Nimic deosebit. Ceva care se repetă de-atîta timp, ca un ritual, sau, mai bine-zis, ca un prînz în familie. Numai că, de data aceasta, mă simt de parcă aș fi violată; întorc într-o parte capul și strîng în dinți colțul pernii.

- Sanda!... de ce întorci capul? Spune-mi... te-ai simțit bine?

Tac, sărutîndu-i încet, ca o alintare, umărul stîng.

Mihai încearcă să mă privească în ochi:

- Sanda...?

Întrebarea de mai nainte se repetă, de data aceasta cu termeni exacți, aproape vulgari.

- Porcule! – îi șoptesc.

Mă doare mijlocul stors de atîta iubire, brațele îmi cad moi de-a lungul saltelei, picioarele abia reușesc să se întindă ținînd cuprinse între ele pe-ale lui Mihai.

Mă tem că și de data aceasta cearșaful va rămîne cu o pată mare, roșie. Întîlnirea trupurilor noastre a fost prea lungă și plină de dorință, posibil ca hemoragia să se declanșeze cu o zi mai devreme.

Și cu toate acestea, Mihai a trebuit să utilizeze, ca de obicei, un prezervativ, iar eu, tot ca de obicei, îl voi întreba de trei-patru ori dacă nu s-a spart.

- Mihai! te-am întrebat ceva...

- Ți-am răspuns că nu s-a spart, ce mai vrei?, n-ai decît să controlezi, e în hîrtia ce-am aruncat-o în coșul de gunoi sub chiuvetă.

Mă ridic de pe saltea, îmi înfășor trupul cu cearșaful care ne-a acoperit și aprind lumina.

- Să văd! – îi spun.

Gol, în fața mea, Mihai s-a întors spre mine, cu mîinile și mijlocul plin de spuma săpunului. Întinde mîna, ia prosopul, se șterge, se apropie și-mi smulge cearșaful de pe corp. Amîndoi, goi, față în față, ne privim lung.

Îmi șoptește:

- Sanda, ești o femeie normală; ar trebui să știi că… mă rog, amănunte intime. Spune-mi, de ce atîta... chin pe noi?! Ți-e teamă că aș fi bolnav, știu. Dar dacă eu îți jur că în ultima vreme...?... De ce rîzi? Poftim! – te asigur că nu-s bolnav... Și-apoi... hm!... chiar dacă s-ar întîmpla să ajungem la spital... care ar fi tragedia? spune-mi și mie... Am suporta cu stoicism un tratament prescris, puțină durere... Crezi oare că nu se merită...?...

M-a cuprins în brațe și i-am simțit alăturarea trupului umed. Gura lui mi-a mușcat gura. I-am căzut în brațe, m-am simțit întinsă pe saltea, apoi genunchii mi s-au îndoit și desfăcut iar trupul mi s-a înfiorat, brațele mele strîngîndu-i umerii într-o chemare înăbușită, într-un strigăt de durere voluptoasă. Am gemut încet, înfundat, strîngînd cu putere mijlocul trupului care mă ținea sub el,

sprijinindu-se în coate. Gura i se plimbă peste ochi, obraji, gît... ca, în sfîrșit, să i se oprească pe sîni. Stranie senzație!, parcă ar fi copilul meu; gura lui îmi suge încet, ritmic, sînul, răscolindu-mi întreaga ființă. Șoptesc de cîteva ori „te iubesc, Mihai; te iubesc!", apoi îl mușc puternic de umăr, mă simt eliberată de încleștarea nervilor, brațele-mi cad de-a lungul coapselor, pe saltea, iar trupul, încă înfiorat de contact, simte revărsarea trupului străin, pe care o primesc cu nesaț și dragoste. Buze mușcate pînă la sînge, unghii înfipte adînc în umeri, trup îndurerat de efort prelung, picioare care abia se mai pot întinde, sîni care mai păstrează încă senzația sărutului...

Adormim alături, abia atingîndu-ne, cu vise lungi, de ape revărsate, cîmpii întinse, peste care doarme vîntul și caii sălbatici zbuciumați în frîu...

Valeriu coboară din pat, își îmbracă halatul, merge în baie.

Cinci și douăzeci. Valeriu se întoarce din baie; spune ceva, dar eu stau în continuare cu ochii întredeschiși, fixați aiurea, pe perete.

Îmbrăcat în pijama, soțul meu se bagă sub plapumă, se învelește pînă sub bărbie și adoarme.

Chinuită de nervi, întind mîna, caut în nopieră, găsesc un Bromoval, îl mestec mult în gură și încerc să înghit.

Parcă m-am mai liniștit. Îmi îmbrac capotul direct peste trupul gol și ies din dormitor. În fața ușii de la baie mă gîndesc să intru, să mă spăl; dar de ce?!, Valeriu nu e bolnav și, în plus, știu că nu pot rămîne gravidă.

Ajung în sufragerie, mă privesc în oglindă, întîlnesc doi ochi triști, le întorc spatele și mă opresc lîngă bar.

Beau. Coniac. Două înghițituri mari, parcă ar fi apă.

Intru în „birou", îmi lipesc obrazul de țepii cactusului și, dintr-o dată, iau de pe masă una din revistele necitite: o rup bucățele.

- Poate că ești aici – strig –, dar puțin îmi pasă! Te rup. Mărunt. Bucățele. Asta și meriți, tu, cel care ți-ai găsit liniștea, calmul și căldura de care aveai nevoie în brațele unei femei ca Elis.

Beau din sticla de lîngă mine, mă las pe spate în fotoliu și – ciudat! – în partea stîngă simt o durere.

Inima!

Alcoolul, cafeaua și, din cînd în cînd, tutunul... Trebuie să mă abțin, altfel... Oricum, încă o înghițitură de cafea, apoi o gură de coniac...

Adorm în fotoliu, cu picoarele pe celălalt fotoliu.

Prin somnul meu trec cai în goană, ceva obsedant...

Continuu să visez: Mihai, îmbrăcat în salopetă, cu masca de gaze sub braț, cu casca lăsată pe spate, cu mănușile de cauciuc în mîna stîngă și cu cizme din cauciuc în picioare, intră în birou. Aruncă mănușile și masca sub o nișă, se așează la birou, formează un „nouă" la telefon, îi vine tonul de oraș, formează un număr din cinci cifre.

- Alo, bună seara! Sărut mîinile... Doamna (...) la telefon?

- Da...

- Sînt Mihai Vlădeanu... V-am dat telefon zilele trecute întrebîndu-vă dacă ați fost cumva asistentă la Cuantică vreodată.

- A! dumneata... Iar? De data asta ce-ai să mă mai întrebi?

- Doamnă...

- Jocul e frumos, domnule. Mi-amintesc exact cine ești. Ne-am întîlnit în alimentara de la „Unic", m-ai salutat din privire și mi-ai cedat rîndul la casă, coada era cam mare. Mulțumesc!

Mihai rîde.

- Spune-mi, am ghicit?

- Îmhîm. Sub părul acela atît de frumos, îmi dau seama că se ascunde o memorie iumitoare.

Pauză.

Doamna șoptește:

- Vrei să-mi spui ceva? (*Din nou pauză:*) S-ar putea ca din clipă în clipă să aud ușa de la intrare deschizîndu-se, e aproape șase jumate, soțul meu trebuia deja să fie acasă... Ssstt! a venit!! Te sărut! Dă-mi mîine dimineață telefon, sînt acasă, singură...

Sună ceasul deșteptător; îl aud prin ușile întredeschise, dar nu mă trezesc.

Peste cîteva minute, intră Valeriu:

- E voie?

- Mmm...

- Ce-nseamnă asta? da, sau nu?

Mă ridic din fotoliu, alintîndu-i obrazul:

- Înseamnă că mă bucură prezența ta. Gata?! te-ai și îmbrăcat?

- E opt. Mergem la film?

- Mmmhîm.

- Pînă te îmbraci, cobor să văd de corespondență.

Beau un ness făcut în fugă, mă spăl și încep să mă îmbrac; destul de gros, e doar începutul lui februarie.

- Sanda, o surpriză! O scrisoare de la... prietena ta...

- Elis!?!

- Da, ce te miri?!

- Nimic; desfă-o; citește-mi-o. Vreau să mă îmbrac.

- „...nu v-am mai scris de mult. Am fost pentru zece zile la Eforie Nord, acum, iarna. A fost minunat!... Cred că dorința fetiței mele se va îndeplini... Sper, la primăvară, să-i dau un frățior. Vă trimit o poză de-a mea și-a lui Puiu...”

- Numai o poză?! – mă mir eu. Trebuia și o șuviță de păr.

- Hm!... Sanda... uite și tu... o poză într-adevăr...!... Cu hainele umflate de vînt, undeva pe faleză, el întinzîndu-i mîna... ca într-o chemare de dragoste... Zău! uite-te... parcă ar fi un cadru dintr-un film... Elis are un surîs atît de...!

- Ducă-se dracului de curvă! – țip eu, smuncind poza din mîna lui Valeriu, făcînd-o bucățele; apoi merg în bucătărie și arunc bucățelele în coșul de gunoi, șoptind: „Aici e locul vostru!”

Cînd mă întorc, soțul meu, Valeriu, mă privește plin de admirație: ”Așa, Sanda, mă bucur că am o soție care gîndește astfel despre femei ca Elis...”

- Draga mea, mai avem douăzeci de minute pînă la film; nu-i nevoie să te grăbești... Vezi c-ai îmbrăcat bluza pe dos...

- Capitolul 63 -

Ce film a fost? Nu mai țin reținn. Nici nu m-a interesat.

„...hainele umflate de vînt... undeva pe faleză, el întinzîndu-i mîna..."

E trecut de miezul nopții și eu tot n-am adormit. Undeva, în munte, lîngă „Terasa gospodinelor", Mihai îmi spune că nu-i place vodca rusească sau poloneză. „Asta românească îmi convine mai mult." Prietenul doamnei Elis, căruia îi plăcea vodca poloneză, pe vremea inundațiilor, a fost șofer pe o mașină basculantă, de șantier, de zece tone. Mihai: „...am condus un camion din convoaiele pentru ajutorarea sinistraților." „Eu, cel adevărat, nu-s omul comod, obsedat de confort și de tihnă..." „Oricum, indiferent de rezultat, pentru mine, unica rațiune de-a continua e singurătatea dinspre ziuă."

Mă ridic din pat, îmbrac capotul, merg în sufragerie. Aprind lumina, beau un pahar de vin, mă privesc în oglindă: arăt ca un vis urît. Jana l-a văzut aici, în Piatra Neamț, probabil în treacăt, ca șofer la Centrala de Transporturi Auto; eu l-am văzut în București; Remus l-a văzut pe litoral...

Adun din coșul de gunoi toate bucățelele fotografiei. Merg în „birou" și încep reconstituirea. Mai întîi, Elis: la fel de frumoasă, cu părul umflat de vînt, îmbrăcată într-o haină de urson, cu mijlocul cam rotunjor – semn că e gravidă, luna a cincea-a șasea; în spatele ei, departe, – marea brăzdată de șirurile albe ale valurilor. Elis ține mîna întinsă, ba nu!, e ținută de mînă. Cineva, în pantaloni de culoare închisă și scurtă din blană de oaie, vrea să meargă mai repede și o trage de mînă pe Elis.

Merg din nou în bucătărie, caut în coșul de gunoi, găsesc încă trei bucățele. În sfîrșit! – capul... Ochii mari, plini de zîmbet, întorși spre Elis; gura deschisă, cu șirul dinților contrastînd cenușiul fotografiei.

Nu!!!... Nu e Mihai...

Și – totuși! – îl cunosc...

Mda... mi-am amintit: în cofetărie, înainte de Anul Nou, acum un an, era lîngă Elis, la masa vecină... o privea surîzînd, iar ea, doamna Elis, și-a oprit ochii asupra lui, parcă odihnindu-și privirea... Acesta era deci Puiu!...

Scuză-mă, Elis!

Ba nu: scuză-mă, Mihai! sau cum naiba te-o fi chemînd... Trebuia să-mi închipui... Tu n-ai fi acceptat... Tu vrei viață, viață trăită intens, nu la căldură, sub brațele ocrotitoare ale doamnei Elis.

Mă auzi, Mihai? Unde ești? Ce pagini albe înegrești acum, la ceasurile acestea dinspre ziuă? Cine-ți mai sărută în gînd ochii și-ți scoarbe cu patimă trupul?

Mincinosule!... atunci, la despărțire, mi-ai spus că... doar ca să mă superi... Tu, în brațele mele, te-ai simțit totuși bărbat. Și gura mea, nu numai o dată, ți-a întîlnit gura într-un sărut... așa, cum îl doreai tu...

Acum, prefer să te știu partenerul doamnei Elis – o femeie pe măsura ta. Dar, așa... cine-știe-ce țață e alintată de vorbele tale, cine-știe-ce ignorantă rîde într-ascuns de preocuparea ta literară.

Am să scriu. Din nou. Cu patimă!

Te-am căutat în sat, acasă. N-am reușit.

Cum să te mai caut?! Unde??

Și totuși sper în reîntîlnirea noastră...

Așa cum drept-credincioșii speră în reîntîlnirea de pe lumea cealaltă, eu sper în întîlnirea de pe tărîmul... celălalt...

...Într-o zi, din întîmplare, ori poate din dorința mea, te voi întîlni pe scările ce duc la Direcția Teatrelor, în vreo sală unde se ține un cenaclu literar, la poarta vreunei edituri sau, de ce nu?!, la premiera vreuneia dintre piesele tale.

Pe cînd?! și unde anume, Mihai?...

Tu, care ești prieten cu noaptea, roag-o să-mi vegheze chinul, din zbaterea mea să se nască urmași vii.

Din căsătoria asta, cu scrisul, nu cred să mai pot scăpa prin vreun divorț.

Aici, în fața mea, pe masă, coala de hîrtie mă așteaptă, albă și imaculată, ca un pat al primei întîlniri.

Trebuie să scriu; fiecare rînd – un pas spre întîlnirea noastră.

- Capitolul 64 -

Martie 1972 – voi încerca să folosec telefonul...

La Uzina de Fibre Sintetice – nu. Sigur nu!

Atunci, poate, la Combinatul de Îngrășăminte Azotoase, dar nici aici. Cu certitudine, nu!

Nici urmă de Mihai Vlădeanu – fizician.

Și doar i-am citit atît de bine fotocopia diplomei!... „Diplomă de licență în Fizică."

Oarbă, așa am fost: oarbă! Cum de n-am citit și numele?! M-am mulțumit doar să arunc o privire peste fotografie: da, era el.

Era...

Acum... cine știe pe unde-o fi. Iar eu, nebună de-a binelea, doresc să-l văd. Ori, poate, măcar să am vești despre el. De-aceea am și răscolit serviciile de Personal de pe platforma Săvinești. Nu eu. L-am pus pe tata să-l caute – i-am spus că-mi datorează ceva.

Nu e. Și nici nu a fost! Asta mă înfurie cel mai mult: că nu a fost. Nici un angajat, fizician, cu numele ăsta. Autor dramatic.

Teatru deci. Iată o idee...

Mă uit în cartea de telefon, găsesc numărul de la biroul directorului Teatrului Tineretului.

Sun.

Curios! Deși e șapte seara, mi se răspunde:

- Alo, da...

- Bună seara! Domnul director al teatrului?

-Da, el.

- Hm!... nu speram să vă găsesc la ora asta...

- Nici eu nu speram să primesc telefonul dumneavoastră. Pot să știu cine sînteți și de ce mi-ați telefonat?

- Mmm...

- Continuați, ați început-o bine.

- Sînt în trecere prin Piatra Neamț. Am avut un coleg, Mihai Vlădeanu, a fost repartizat la Săvinești. Scria teatru. Știți ceva de el? Vă rog, dacă nu vă deranjez prea mult.

- Nu, nu mă deranjați. Mihai Vlădeanu?!... Primim multe manuscrise, de la mulți autori. De Mihai Vlădeanu n-am auzit. Sigur nu! Dar, aa!..., poate că...

- Vă mulțumesc, domnule, vă mulțumesc foarte mult!

Închid telefonul și cad cu tîmplele între palme.

„Sigur nu!”

Parcă sînt beată, mă învîrt prin cameră fără să pot lega vreun gînd.

Mihai Vlădeanu...

Mihai Vlădeanu, angajat al U.F.S.-ului.

Mihai Vlădeanu: un băiat la vreo douăzeci și... naiba știe cîți ani! Absolvent al Facultățiii de Fizică, București, promoția ’69. Alte semnalmente?! Nu, nu mai reținn. Era... nalt?! Da, oricum, mai nalt ca mine. Ochii?! Cred că erau...

Sună cineva.

Merg pe hol și deschid.

Gica:

- Bună seara, Sanda!

- Bună, Gica!

- Scuză-mă! Ți-am spus că vin la șapte, dar am întîrziat...

- Intră, te rog! Lasă-ți blana.

Eu am chemat-o; i-am dat telefon azi, pe la două jumate, la serviciu.

- Valeriu unde-i?

- La Arad, are o lucrare în colaborare cu uzina de strunguri de acolo.

O servesc cu lichior de vișine; e dulce și destul de tare, vreau s-o amețesc.

- De ce m-ai chemat, Sanda?

- Mmm... așa... mi-ai fost colegă... voiam să mai aflu ce se mai petrece pe la birou...

S-a amețit deja, îmi dau seama după cum îi sclipesc ochii.

- Minți, Sanda, știu că minți. Vrei să-mi amintești de... Remus. (*Ochii i s-au subțiat; mă privește lung, înfuriată*:) S-a

terminat, Sanda, s-a ternimat! Cred că știi. Ți l-am lăsat, nu mai sînt corupătoare de minori! (*Vorbește apăsat, aproape cu ură*:) E un puști; are nevoie de puștoaice, cu care să discute despre lecții, despre examene... Eu sînt femeie, Sanda, sînt femeie! Am nevoie de... de bărbați, ca... Paul!... Ce mă privești așa!? Credeam că știi: de cîtva timp, dorm în patul prietenei tale, Elis!

Brusc, îi arunc lichiorul din pahar între ochi.

Mă privește stupefiată.

O privesc fix, cu dezgust. Picăturile de lichior îi cad de pe obraz pe bluză și pe fustă.

- Du-te în baie și te spală – îi spun.

Cînd se reîntoarce, aduc cafele și umplu paharele, tot cu lichior.

La jumătatea cafelei și începutul altui pahar, Gica îmi spune:

- S-a împrietenit cu o colegă... o prietenie ca între doi adolescenți... zău!... mi-am dat seama că eu sînt... de prisos... sau... mai mult...

- Și cu Paul...?

- De mult. Imediat după nunta ta.

Încep să rîd. Prostește. Rîd și beau.

Molipsită, Gica începe și ea să rîdă.

- Bravo! – îi spun – bravo, Gica; nu mi-aș fi închipuit... Numai cu ingineri. Acuma – Paul; mai înainte – ăla, cum îi zicea?, a!, da... Mihai Vlădeanu...

- Mihai?! De unde pînă unde?!

Fac pe mirata:

- La nunta mea parcă ziceai că...

- Am zis doar c-a plecat. L-am văzut de două ori: o dată – cînd mi l-ai prezentat, a doua oară – cînd am fost cu el la film. Cred că nici nu l-aș mai recunoaște...

Îi reumplu paharul:

- Lasă, dragă, mofturile! Nu l-ai mai recunoaște!... Ai știut totuși unde să-l cauți, ai aflat c-a plecat...

Gica rîde:

- Nu, Sanda; nu l-am căutat. Am aflat de la Petrică, prieten de-al lui, tot inginer stagiar...

- Petrică?!

- Da. Mi-a dat telefon la serviciu, mi-a spus că m-a văzut cîndva cu un coleg de-al său, care a plecat deja din Piatra și m-a întrebat dacă am vreo obligație morală. I-am răspuns că... nu prea. Mi-a dat întîlnire. Vreo trei luni; nimic serios, doar așa... un coniac, o nopate împreună, undeva, în „Lenin", într-o garsonieră... ha-ha!... zău că mă umflă rîsul, o garsonieră de confort cinci, veceul și baia comune...

- Gica!...

- Da...

- Te-am chemat să aflu ce mai fac foștii mei colegi de serviciu, nu să-mi vorbești despre toți...

A început să-mi înșire multe, vrute și nevrute, dorite și nedorite.

Cînd am închis ușa în urma ei, am răsuflat ușurată.

Am făcut curățenie; m-am pregătit de culcare.

Speram că voi putea afla ceva de la ea...

Da, am aflat: destule. Dar nu despre Mihai.

Mă doare capul și-abia mai merg de amețită ce sînt.

Unde să-l mai caut? Cum?!

- Tovarășe comandant, i-am încredințat un colier în valoare de vreo cinci mii de lei. Zicea că vrea să-l poarte prietena lui la o petrecere. A plecat. Cu tot cu colier. Nici măcar nu-l cheamă Mihai Vlădeanu. Știu doar adresa unde a locuit: blocul D1, Cartierul Lenin...

Miliția l-ar găsi, sigur l-ar găsi!

El ar nega.

Am fi puși față în față – ceea ce doresc!

- Bună, Mihai! Mi s-a spus cum te cheamă, cu adevărat... Pentru mine, însă, ai rămas tot Mihai Vlădeanu... De ce mă privești așa?! Măi urîciosule, n-auzi?

- Ce colier ți-am luat, Sanda?

- Niciunul, Mihai, niciunul.

- Atunci?

- Voiam să te găsesc.

- Mda?!... Și pentru asta pui Miliția pe urmele mele?! Sînt căutat la serviciu și luat de guler ca un borfaș de rînd... De ce, Sanda; de ce-ai făcut asta?!... Ce ți-am făcut eu?!...

Mă rotesc sub plapumă, murmurînd:

- Dar eu ce ți-am făcut, Mihai, ce ți-am făcut?!

Peste dorința chinuitoare de-a te reîntîlni, vine și mă torturează patima aceea crescîndă, patima pentru scris, pentru literatură. Alte patimi sînt un simplu deal pe lîngă Golgota Literaturii. Și tu știai, escrocule! Da, escroc!! Abia acum am dreptul să-ți spun așa: escroc. Mi-ai furat liniștea, dulcea tihnă a unei vieți mediocre. Colegele mele croșetează, cresc copii, fac pe gospodinele și citesc cărți de aventuri. Eu devorez reviste literare, citesc cărți serioase și mă consum seară de seară în rîndurile așternute pe colile albe, sorb cești de cafea, descopăr că ce-am făcut alatăieri e mai prost decît ce-am scris ieri, iar ceea ce-am scris azi... voi arunca mîine la coșul de gunoi. Pînă cînd, într-o zi, voi exclama (sau mi se va spune): merge! Abia atunci voi ridica ochii să caut vîrful Golgotei mele...

Poate... ba chiar sigur!... alături de tine, drumu-mi va fi fost mai ușor. Tu ai depășit greutățile începutului; eu abia încerc să le cunosc.

Parcă aș fi adolescentă, îndrăgostită întîia oară – gîndurile nu-mi fug decît spre masa de scris, spre coala albă, creion și radieră. Niciodată nu m-am gîndit cu atîta dăruire la vreun bărbat!...

E posibil oare să fi avut tu dreptate?! Dragostea pentru scris, pentru creație poate întrece orice dragoste??!

Mă tem că da, Mihai, mă tem că da!

Mamă fiind, cînd l-am născut pe Remus – un copil care a fost dorit și așteptat! –, am simțit aceeași dragoste și dăruire, spre rodul ființei mele îndreptîndu-se gîndurile-mi cele mai înalte, preocuparea permanentă.

Acum... lucrările mele literare; despre care, aș spune la fel ca tine, Mihai:

- Bune, rele, sînt ale mele, trebuie să mă îngrijesc de ele așa cum mama se îngrijește de fiecare copil al ei, fie el frumos ori urît, deștept sau prost!...

- Capitolul 65 -

- „SANDA VLĂDEANU: În sfîrșit, recenta lucrare, *Chiar și ultimul cocor*, merită din plin zborul spre cititori prin intermediul revistei noastre. Înainte de-a o publica, dorim să treceți pe la redacție.”

Beată de fericire, flutur revista:

- Ei, Valeriule, ce spui acum?

Valeriu ia revista și citește la „poșta redacției” ceea ce i-am citit eu.

- De ce-ai semnat Sanda Vlădeanu?

- Mmm... așa... n-am vrut să semnez cu numele meu, cel adevărat.

- Îmi dai lucrarea s-o citesc și eu?

- După ce va fi publicată. Și... (*mă alint tot mai mult sub îmbrățișarea lui*:) ca să fie publicată mai repede, pregătește-te de drum.

- Ce drum?!

- Pînă la București. Dacă plecăm la noapte, mîine, aproape de amiază, sînt la redacție. Mmm?... ce zici? Ori poate că mă lași să plec singură... Și nu ți-e teamă că vreun redactor m-ar putea invita să discutăm lucrarea mai pe larg... la o cafea...?...

Valeriu rîde.

Duc unei colege o cerere de învoire pentru două zile, s-o dea directorului, la școală. Valeriu a telefonat deja colegului său, directorul întreprinderii.

Spre ziuă, la trei jumate, plecăm cu mașina.

Continuu să dorm pe bancheta din spate, să nu arăt prea somnoroasă cînd voi ajunge.

La unsprezece, cobor din mașina parcată pe o străduță, aproape de redacția revistei; aproape – așa cred; Valeriu a confruntat

adresa redacției cu harta Bucureștiului. El rămîne în mașină – eu l-am rugat. Întreb. Mi se arată o clădire.

Emoții! Aici e redacția, scrie pe panoul de stică de pe peretele dinspre stradă.

- Dumneavoastră...? – mă întreabă portarul.

- Vreau să merg la redacția...

- Nu e nimeni. După-amiază, de la ora patru.

Mă întorc la mașină, îi spun lui Valeriu.

Luăm hotelurile la rînd – abia la „Lido" găsim o cameră.

Mîncăm la un restaurant, apoi ne întoarcem la hotel să ne odihnim.

- N-ai să mergi chiar la patru – îmi spune Valeriu –, acolo nu-i o uzină, să-i poți găsi pe toți salariații la prima oră a programului.

La cinci, intru în redacție. Liniște. Înaintez pe culoar.

„Liniștea creației" – îmi zic. Mă rotesc, trag cu urechea. De după o ușă, se aude o mașină de scris. Bat. Intru:

- Bună seara!

Femeia continuă să bată la mașină.

- Caut pe cineva din redacție...

Aruncă o privirea spre mine de parcă mi-ar spune „de unde dracu' ai apărut?!" Strînge din umeri:

- Nu e nimeni. Încercați după șapte.

Ies. Valeriu mă așteaptă plimbîndu-se prin înserarea de primăvară timpurie. Îi spun că după șapte, surîde – „știam eu" – și-mi propune să bem ceva.

- Nu, te rog!... Doar o cafea...

Intrăm. Cred că într-un bar, înghesuiți la colțul unei mese.

Nu am ochi pentru nimeni și nu mă gîndesc decît la întîlnirea cu redactorul (sau redactora) care a scris rîndurile acelea.

La șapte și un sfert, pe holul redacției, aflu de la o femeie, care ducea o tavă cu cafele, la ce ușă trebuie să bat.

- Bună seara!

Îmi răspunde la salut un redcator și o redactoră. El citește o revistă, ea are în față un manuscris.

M-am cam bîlbîit, dar din toată bîlbîiala mea, redactorul, cu colțul gurii strîns într-un surîs, a înțeles pentru ce i-am deranjat.

- Doamnă, – îmi spune, observîndu-mi cu coada ochiului verigheta – colegul care a scris rîndurile acestea e plecat din localitate pentru cîteva săptămîni. Dar... (*se ridică, rotindu-și privirea prin încăpere:*) să vedem unde vă e manuscrisul.

Răscolește cîteva rafturi și strînge din umeri:

- Nu-i...

- Vezi în sertar – îi spune colega.

Încearcă mai multe chei pînă deschide sertarul. Scoate o revistă străină și două manuscrise.

- Ăsta-i – arăt eu spre unul, recunoscîndu-mi scrisul.

- Mda... – mormăie redactorul, apoi se adresează colegei: Vrei să-l citești?

Redactora îl ia și-l răsfoiește.

Simt că mi se taie picioarele.

- Da... e citeț – îmi spune redactora. Totuși, e preferabil să le dactilografiați. La două rînduri. Mîine... nu, nu mîine. Veniți poimîine, tot pe la ora asta.

- Dar... – îngîn eu – am venit de la Piatra Neamț... Dacă s-ar putea... mîine...

- Mmm… biii… ne, mîine, dar pe la patru...

Salut, apoi ies.

Îi spun lui Valeriu ce-am discutat, el are din nou un surîs, care mă înfuire, apoi, drept consolare, probabil, propune să vedem un film.

A doua zi dormim pînă tîrziu.

Ieșim din hotel înainte de douăsprezece, parcăm mașina lîngă Universitate, mîncăm, mergem prin toate magazinele din centru.

La patru fără un sfert, Valeriu rămîne în mașina parcată în același loc ca și ieri, pe străduța din apropierea redacției.

Patru și cîteva minute. Bat la ușa de aseară, intru. Nimeni. Totuși, în redacție pare să fie ceva mișcare: tăvi cu cafele, uși deschise, uși trîntite, oameni cu hîrtii în mînă.

- Mai așteptați – mi se spune.

Aștept pe hol. Citesc afișele de pe pereți.

- Bună seara! Așteptați de mult?

E redactora de ieri, a ieșit de undeva, din stînga.

- Poftiți, intrați. Luați loc. Dumneavoastră sînteți cu... a, da... cu mansucrisul menționat la „poșta redacției”. Unde l-am pus?! Parcă...

Își rotește privirea peste rafturi.

- Acolo – îi spun, amintindu-mi unde l-a pus ieri, înainte de-a ieși eu.

- Da, ăsta-i. Doriți o cafea?

- Nu, mulțumesc! Tocmai am băut una...

- Imediat, doamnă, imediat îl citesc. Ah, ședințele astea!

Vreo douăzeci de minute îngrozitoare. Ea citește, fumează și-și bea cafeaua. Eu nu fac altceva decît să-mi privesc mîinile încleștate pe cordonul pardesiului pe care mi l-am desfăcut cînd m-am așezat. Dacă mi-aș fi scos și pardesiul, poate, în căldura din această cameră, aș fi suportat mai ușor chinul acestor minute.

În sfîrșit, o aud răsfoind manuscrisul, semn că l-a terminat de citit.

Discuția începe cu „mda, ați reușit totuși să faceți ceva”, continuă cu aprecieri la dresa stilului, „există și zone moarte”, urmează sfaturile tradiționale de-a citi mai mult și încheie prin:

- Dacă ați mai scris ceva între timp, trimiteți-ne. Lucrarea de față nu e totalmente reușită. Chiar dacă aș propune-o spre publicare, tot n-ar apărea. Sîntem tare aglomerați. Cîtorva scriitori le apar volumele în librării și trebuie să-i susținem. Oricum, mă bucur că ați trecut pe la noi. Vă așteptăm și cu alte lucrări. (*Ea continuă, în timp ce eu mă ridic și-mi strîng cordonul pardesiului*:) E de preferat să le dactilografiați... A, v-am mai spus. La două rînduri…

- Da... La… două rînduri. La... revedere!

- La revedere! De unde ziceați că sînteți?

- Piatra Neamț.

- O!... minunat oraș!

- Mda... – șoptesc în timp ce-o salut din privire și ies, dar odată ușa închisă în urma mea, trag – în gînd, bineînțeles – un „du-te dracului!” și simt cum mă răcoresc după toată căldura îndurată.

- Capitolul 66 -

De-a lungul străzii, sub pomii abia așteptînd să pocnească de atîta primăvară, mă plimb cu capul greu de mugurii gîndurilor, pe care-i simt crescînd, gata să se desfacă în florile viitoarelor fructe. Cu viermi… fără… Cine știe?! *Dezgustul merelor putrede*… La cine am citit titlul acesta?

O țigară.

Gulerul pardesiului ridicat.

Mîinele îndesate adînc în buzunare.

Priviri curioase întoarse spre mine.

Geamuri cu perdelele netrase – observ frînturi de interioare mari, încărcate.

Îmi doresc o mansardă; un pat de fier, o masă și un scaun. Și liniște... Ca atunci, după miezul nopții, cînd voi fi străbătut cu pași leneși jumătate din oraș, iar din mugurii de-acum s-or fi deschis florile, adunîndu-se pe ramurile unei noi lucrări, să mă așez la masă, în fața colii albe. Creionul va refuza să scrie, florile își vor continua viața. Zile în șir voi fi ca beată; și-abia cînd gîndurile mele vor arăta ca un pom de august, voi reuși să scriu primul rînd... ”Trăisem ca student august-ul lui 1968[7]; atunci am scris *merele mele putrede*, cu care am deschis ușa tuturor teatrelor din București și a cîtorva din țară...”

Continuu să bat cu vîrful pantofului pietre invizibile.

Pe străduța laterală, o *Dacie 1300* cu număr de Neamț. La volan, un bărbat citește o revistă, *Cinema* probabil. Ce-i pasă domnului inginer?! „Inovația mea aduce un beneficiu de atîtea sute de mii. Nu mi-o puteți refuza; mă adresez organelor superioare, voi dovedi că dați cu piciorul într-un surplus de economii valutare. Vă

[7] După cuvîntarea lui Ceaușescu din august 1968, prin care înfiera invazia Cehoslovaciei, s-a sperat într-o ”primăvară românească”. (n. a. actuală)

pot dovedi negru pe alb că am dreptate. Aici nu intervine «gustul»… Tovarăși, nu sîntem în Artă! Sîntem în Tehnică – nu e nevoie de «păreri»; poftiți la tablă: cretă, burete, Matematică, Chimie, Fizică și Științe Economice – demonstrați! Ne-am angajat să dăm atîtea milioane peste plan, trebuie să alegem soluția cea mai bună, indiferent că aparține directorului sau celui care mătură șpanul pe lîngă strunguri!"

- Sanda!... după modul cum surîzi, s-ar crede că ultimul tău cocor va zbura direct spre Premiul Nobel.

Trîntesc cu putere portiera, așezîndu-mă mai bine în scaun:

- Cocorul meu a fost electrocutat de stîlpii voștri de înaltă tensiune.

Îmi aprind o țigară.

Mă uit la ceas: șase.

Las capul pe spate și rîd încet.

- Sanda, spune-mi ce...

Îi spun. Tot. Rîd și-i povestesc totul, ca pe un flim.

Valeriu lovește volanul cu vîrful degetelor și surîde – același surîs atotștiutor, insuportabil:

- Știam eu... sau... măcar... am bănuit...

- Ce?

Întoarce brusc fața spre mine.

„Cum dracu' de-am putut zice «da», atunci, la ofițerul Stării Civile??!!"

- Cum ce, dragă, cum ce?! Tot ceea ce s-a întîmplat cu tine!

- Valeriule...

- Poftim! Mai și rîzi... Atîta deranj și cheltuială pentru ce? Pentru ca să ți se spună cîteva fraze șablon. O redactoră care uită de lucrarea ta imediat ce-ai ieșit din birou. O doare sexul că vii tu de la Piatra Neamț anume pentru...

- Te rog să...!

- Te rog eu!!... să cobori pe Pămînt... Hm!... Și chiar dacă ți-ar fi publicat-o? Ce mare... brînză?!...

Îi șoptesc, privindu-l lung:

- Valeriule... tu, oare, n-ai să poți judeca vreodată și fără ajutorul riglei de calcul? Așa... cu ceea ce simți tu...

- Rigla de calcul?! (*Surîde*:) Află că asta îți dă ție mîncare și haine după gust; ți-a dat apartament și mobilă confortabilă, mașină... De pe spinarea riglei de calcul...

- Isprăvește!!...

Îmi stăpînesc mîinile, care ar fi vrut să se ridice și să-i lovească gura.

Privesc în jur, surîd amar, strîng din umeri și-i șoptesc:

- Ne-am spus tot, Valeriule. Întoarce-te la ceea ce ți-a dat rigla de calcul; întoarce-te la Piatra Neamț. Cu mașina – tot un produs al riglei de calcul. Eu mă întorc cu trenul. Te rog! fără scene... N-am să iau decît ceea ce am în birou: masa de scris, fotoliile, cărțile, hîrtiile mele și... cactusul. N-am să dau nimănui nici o explicație. Te rog să faci și tu la fel! La revedere!

Cobor, îmi aranjez cutele pardesiului și pornesc spre centru cu mîinile adînc înfipte în buzunare.

- Sanda, te rog!...

Valeriu m-a ajuns din urmă și m-a prins de braț. Pentru că-l privesc încruntată, îmi dă drumul.

- Draga mea... zău!... nu fi...

Tac și aștept. El continuă:

- Ne întoarcem împreună la Piatra. Lasă... ai să vezi... o să-ți treacă.

- Tocmai! Nu vreau să-mi treacă.

- Bine. Și cu ce vrei să te întorci? Poșeta ți-i în mașină. Ce bani ai la tine? (*Tace. Mă privește lung*:) Sanda...

- Valeriule, lasă-mă singură... Vreau să mă plimb așa... să... să nu mai aud dădăceala ta... Te rog să...!...

Ca să nu izbucnesc în plîns, îi spun scurt:

- Așteaptă-mă cu mașina lîngă Universitate la șapte.

Pornesc singură.

Piața Romană.

Ce-mi pasă că trecătorii se uită la mine?!

Printre atîția oameni, grăbiți sau nu, ce mai contează o femeie care merge încet, cu mîinile în buzunarele pardesiului și privirea rotită de jur-împrejur?!

Dacă mă zărești, oprește-mă, te rog! Am putea intra aici, în barul ăsta, ori ne-am plimba aiurea. Tu m-ai înțelege... Nu-ți cer

minic mai mult decît compania. Cîteva minute. Vreau să-mi propui o prăjitură, știi tu, un strat de cremă, unul de viermi... Ieri nici nu m-am gîndit la tine, mi se părea că te-am învins, că-ți pot rîde cu superioritate cînd te-oi întîlni. Azi mi se pare că nici n-o să te re… întîlnesc.

Am ceva mărunțiș în buzunar, beau o bere la expresul de lîngă „Patria".

În față la „Ambasador" stau cîțiva tipi; unul mă ajunge din urmă și-mi spune ceva: o invitație amabilă, pedantă; tăcerea mea îi dă curaj, îmi vorbește deschis, îmi propune o seară în doi, îmi promite nu-știu-ce.

- Aș merge – îi răspund –, dar știu că ești impotent. Mi-a spus o prietenă.

Nu știu cum a reacționat; am grăbit pasul și-am traversat spre colțul cofetăriei „Lido".

Îmi rotesc privirea peste cei din stație: nu-i.

La telefonul de lîngă cofetărie, vorbește o bătrînă.

Trec prin pasajul subteran, pe lîngă Universitate și intru în librăria „Eminescu". Cercetez din privire rafturile cu cărți, îndeosebi sectorul cu noutăți. Cîteva cărți de teatru; le răsfoiesc: nu e el.

Întrarea în Facultatea de Fizică. Vizavi, papetăria. Din toată vitrina, îmi reține atenția cele trei mașini *Consul*: *1610, 2300* și *3250*.

„E de preferat să le dactilografiați..."

Mașina de două mii trei sute e cea mai potrivită.

În buzunar mai am doar un leu și treizeci de bani.

Răscolesc cu privirea șirul mașinilor parcate pe „Egdar Quinet". Îl găsesc pe Valeriu lîngă mașină, în fața farmaciei.

- Dă-mi poșeta, vreau să cumpăr ceva.

Întru în papetărie și-o rog pe vînzătoare:

- O mașină de scris, de două mii trei sute...

Vînzătoarea scrie prețul pe o hîrtie și mi-o întinde:

- Aveți buletinul? Da? Bine. Trebuie să vă notez numele, așa e dispoziția. Plătiți mai întîi. Casa e-acolo.

Lîngă casă, înaite de-a întinde bonul casieriței, deschid poșeta: numai cîteva sute! Și doar știam că erau vreo trei mii de lei, mi-i dăduse Valeriu să-i pun în poșetă.

Mă întîlnesc față în față cu el la ușă.

- Ai luat tu banii?

- Da. Am cumpărat... piese de schimb pentru mașină.

- Cît ți-a mai rămas?

- Vreo... cîteva sute. De ce?

Rup hîrtia cu prețul mașinii de scris; arunc bucățelele.

- Dacă vrei, poți pleca. Eu mai rămîn, să scot bani de la CEC. Voi veni cu trenul de la miezul nopții.

- Pînă scoți tu baii, se închide papetăria. Și-apoi... poți cumpăra și-n Piatra... Gîndește-te, dacă scoți mai mult se cinci sute, trebuie să aștepți confirmarea...

Exact, ce bine-i funcționează rigla!

Urc în mașină pe bancheta din spate.

De la volan, în drum spre ieșirea din București, Valeriu întreabă:

- Ce-ai vrut să cumperi?

- O riglă de calcul.

Frînează brusc și întoarce capul spre mine: are atîta tristețe în ochi!...

Tace. Dar mai bine mi-ar fi dat o palmă peste gură.

- Pornește; încurci circulația – îi spun.

- Mda...

Tîrziu, aproape de Urziceni, îl aud:

- Atîția ani lîngă o soție care... Credeam că măcar... acum... cu tine...

- Valeriule, nu sînt o păpușă; nu mă trata ca pe un copil... De ce... de ce-ți închipui că tot ce spui tu e literă de lege? Odată și-odată tot s-ar fi rupt... Nu suport să fiu dominată...

- Cîndva îți făcea plăcere.

Plîng încet, culcată pe banchetă.

Valeriu bea cafea din termos.

- Tu nu vrei?

Tac, mușcîndu-mi mîna.

- Ai putea să-mi răspunzi, Sanda...

- Lasă-mă...

A înțeles din glasul meu că plîng. Bagă mașina undeva, în dreapta șoselei și oprește. Coboară, deschide portiera din spate și vrea să-mi ridice obrazul:

- Draga mea!... Tot copil... Cred că o păpușă te-ar liniști.

- Te-am rugat să mă lași! Ți-nchipui c-am să suport la nesfîrșit…?!

- Te rog, nu țipa... (*Mă ține de braț să nu cobor din mașină*:) Ce-ai vrut să cumperi? (*Îmi arată o bucățică din hîrtia ruptă*:) O riglă nu costă două mii trei sute.

- Du-te dracului!! – țip.

Îmi dă drumul și se retrage.

Privesc în urma lui cu ochii măriți, speriată de propriile-mi cuvinte.

Aduce din portbagaj o geantă mare, neagră, ca o cutie; o pune lîngă mine, pe banchetă. O deschide: o mașină de scris de două mii trei sute!

- Voiam să ți-o dăruiesc la întoarcerea ta de la redacție... indiferent de... rezultat. Te rog!... E a ta. Aș vrea să-ți poarte noroc.

Surîd printre lacrimi și-l prind de mînă, apropiindu-l:

- Mulțumesc, Valeriule, mulțumesc! Iartă-mă că...! Sînt clipe cînd aș vrea să fiu... dar... vezi... eu... (*Încerc să-mi stăpînesc plînsul*:) Cred... cred c-ar fi mai bine pentru amîndoi să ne...

- Nu!! Nu, Sanda; n-o să ne despărțim. N-avem o căsnicie mai rea ca a altora... Dimpotrivă... Cu puțină înțelegere din partea fiecăruia...

- Capitolul 67 -

„Puțină înțelegere din partea fiecăruia…”

Da – înțelegere.

Eu – profesoară; Valeriu – inginer; de cîteva săptămîni – șef de secție.

„Puțină înțelegere” – asta înseamnă să am parte de el atunci cînd nu are ședințe; atunci cînd nu a rămas peste program să definitiveze vreun plan de producție; „înțelegere” înseamnă să-l văd venind acasă istovit, să-l privesc cum gustă din mîncare, apoi adoarme buștean, de multe ori trebuind să-l dezbrac și să-l las să doarmă. Îl simt cum se trezește pe la unu-două, se uită la ceas, apoi se culcă din nou. Ori poate că întinde brațul spre mine, care dorm alături de el, și-atunci, eu, conștiincioasă, trebuie să-mi joc rolul de soție iubitoare. Mai degrabă, înțelegătoare.

De la începutul lunii martie, cînd am fost la București, n-am mai văzut un film. Citesc și scriu – atît.

El – își ia de lucru și acasă.

Mi-e groază! Mă tem să nu ajungă un robot; într-adevăr, o riglă de calcul.

Ora două. Mai stau și scriu cînd aud ușa de la intrare deschizîndu-se încet.

Ies în hol:

- Pînă la ora asta, dragul meu?!...

Își dezbracă încet pardesiul. Abia reușește să spună:

- A trebuit să merg și eu cu ei la... restaurant; coniac, friptură, vin...

Se leagănă încet în drum spre dormitor.

- Eu, draga mea, te iubesc... Adică... hait! Era să cad... ziceam că te... Știi... (*rîde încet*:) a fost cu noi și o proiectantă... Auzi: cred că era de profesie... nu, nu în materie de proiectare...

- Culcă-te, Valeriule.

- Singur?! Cum să mă culc singur?!...

Mă așez pe marginea patului lîngă el:

- Vin și eu imediat.

Dar aș vrea să întîrzii cît mai mult în baie, unde îmi perii îndelung părul.

Valeriu intră, mă ia în brațe și mă duce în dormitor. Lîngă pat, se împiedică și cădem amîndoi.

- Te-am lovit? – mă întreabă.

- Nu – mint, deși cotul mîinii stîngi mă doare îngrozitor.

Înțeleg că ar vrea să fie bărbat alături de mine, că ar vrea să facă dragoste, dar îl simt cum se topește într-un somn lung, odihnitor, întins pe covorul persan.

Îi pun o pernă sub cap, îl acopăr cu plapuma și-l sărut pe buzele amare de-atîtea țigări fumate.

*

* *

„Înțelegere...”

Vine acasă devreme; eu – abia m-am întors de la școală.

- Sărut mîinile! Ce note ai dat azi?

- Mmm...

- Înțeleg că ai fost rea, ca de obicei; stai, lasă-mă să te sărut pe gît, ce? ți se pare ceva...? (*Mă sărută, rămînînd cu obrazul plecat în deschizătura capotului, la piept*:) Sanda, de cînd folosești săpunul ăsta? E pentru bărbați...

- Zău?! Nu știam... L-am găsit zilele trecute la magazin... Mi s-a părut mai... (*Îl prind de mînă brusc*:) Valeriule, vreau să mergem... nu-ți spun unde... hai la mașină!

- Sanda, nici n-am mîncat.

- Ei, asta-i! Vreau să nu te îngrași. Dimpotrivă... Scuză-mă! Hai jos, la mașină.

Obosit, Valeriu fumează lîngă mine.

Radioul e deschis – cîntece care te înfioară...

Obosit, Valeriu dormitează.

Accelerez. Strîng volanul puternic la curbe, strîng puternic din măsele, îmi mușc adînc buzele.

Aș vrea alături de mine un nebun, un adevărat nebun, să-mi cuprindă mijlocul cu brațul stîng, să scap volanul și să intru cu mașina în stînga, de-a dreptul în Bistrița.

Opresc.

- Aici?! De ce aici, draga mea?! Hai sus la baraj, la motel; vreau să mîncăm ceva.

- Nu. Aici. Vreau să urcăm în munte, știu eu o poiană, să văd dacă mai sînt ghiocei.

- Știi ce: urcă tu; eu am să te urmăresc cu privirea de-aici, din mașină, zău!... n-am nici un chef...

- Bine-bine!... Te cred.

*
* *

- Pentru tine, Sanda.

Surîd, uitîndu-mă la cei cîțiva ghiocei din mîna lui Mihai.

Nu mă pot abține și pufnesc:

- Vai, ce buchet!...

Mihai mă privește fix. Tace. Înghite în sec, își toarnă un pahar de vodcă și-l bea.

- Mie nu-mi dai să beau? E destul de frig afară; și-aici, în cameră, e frig... tu ai devenit dintr-o dată rece...

Clătește un pahar și-mi toarnă vodcă.

- Voiam lichior – îi spun.

Mihai bea vodca, merge la chiuvetă, clătește iarăși paharul și-mi toarnă lichior:

- Dacă ți-i prea frig, pot să ți-l încălzesc, vrei?

- Nu te mai deranja – îi spun în timp ce-mi iau paharul și-l beau.

Mihai îmi ia pardesiul și-l agață într-un cui bătut în tocul ușii, apoi se reazemă de calorifer, gustînd încet din paharul cu vodcă. Privește undeva, spre masa de scris, și-și trece încet, ritmic, vîrful limbii peste buzele întredeschise, umezindu-și-le.

Hoțul!... Gestul ăsta e al meu... Ar trebui să-i cer socoteală – mi l-a furat.

Amețită, încerc să-l împac:

- Mihai, te rog să nu...! Poate prietenia noastră n-o să dureze... dar aș vrea să-ți spun că... dacă vrei să oferi flori unei prietene... Înțelege și tu că doi-trei ghiocei... Zău! ești... mare; nu te comporta ca un puști...

- Ai dreptate. Am vrut să văd cît de caraghios pot fi.

Surîde, clătindu-și gura îndelung cu vodcă.

- Mihai... te rog!... vino lîngă mine...

- Nu. Sînt obosit. Cred că m-am și îmbătat...

Rămîne lîngă calorifer, cu paharul în mînă, continuînd să-și umezească buzele cu vîrful limbii.

Dumnezeule!!... mă torturează cu propriile-mi gesturi... Și doar abia ne-am cunoscut – abia de-a trecut o lună... Nu, nu cred că a trecut o lună – dacă închid ochii, nici nu mi-l pot aminti; imaginea lui mi-i străină.

Arunc ghioceii pe masă.

Mă ridic din pat și merg să-mi iau pardesiul – încep să mă blestem în gînd că mi-am stricat după-amiaza acestei duminici – dar, lîngă ușă, sub chiuvetă, observ o pereche de pantofi plini de noroi.

- Pe unde-ai umblat de te-ai înnoroiat așa?!

- Dimineață, spre Bicaz. Mi-a spus cineva că acolo se mai pot găsi ghiocei...

*
* *

- Draga mea, se înnoptează. Ai de gînd să răscolești cu cizmulițele chiar toate frunzele putrede? Uite ce te-ai murdărit... Dacă nu vii imediat, plec!

„Înțelegere” – a dracului de multă!

Îmi spăl cizmulițele în șanțul de pe marginea șoselei.

Urc pe bancheta din spate și-mi culc obrazul pe umăr, privind auirea.

Calm, sobru, calculat – atît cît să mă facă să-mi ies total din minți –, Valeriu mă duce acasă.

Acasă!...

Da, acasă, Mihai. Și știi ce urmează?, ce te așteaptă?

Acolo în birou, am să te distrug!... Literă după literă, cuvînt după cuvînt, am să te scot din mine și am să te leg cu funia cuvintelor în paginile albe, să nu mai poți aduna ghiocei, să nu-mi mai poți zîmbi, să nu-mi mai poți întinde brațele și nici să nu mai poți să mă lovești din plin cu palma desfăcută...

Mi-ajunge! – am obosit.

O amitire plăcută și-atît!

Amintire plăcută?! De unde și pînă unde?!?

Ești iubirea mea de-o clipă.

Ba nu! Ești iubirea mea de-o primăvară.

Iubire...

Cu ce fel de i?? – mare sau mic?

Puțin îmi pasă!

Nici măcar nu te cheamă Mihai.

Și dacă nu te cheamă Mihai, poate că nici n-ai fost iubire.

Și dacă n-ai fost iubire, atunci ce-ai fost, Mihai, ce-ai fost?!?...

Timpul mă va vindeca de tine, și-odată vindecată – Doamne, cît de mult aștept ziua aceea! – eu, Mihai... eu voi...

- Capitolul 68 -

...Voi nota că a mai trecut un an. Așa, pe nesimțite.

Întîi am căutat ghiocei. Apoi au înflorit cornii pe „Pietricica", au venit florile de mai, verdele crud s-a copt, copiii au terminat anul școlar, se zice că a fost o vară, dar eu n-am simțit-o, verdele a început să pălească, a început școala... s-a terminat toamna... Revelionul l-am petrecut la un restaurant, a început 1973... – și-atît, al dracului de-atît!

Nici măcar nu mi-am rupt o mînă sau un picior, să însemne și pentru mine ceva anul 1972.

Remus e mare, tata e sănătos, Valeriu mi-e soț; continuă să-mi fie soț – un soț cu care mă împac. Bine.

Elis are două fetițe gemene. Puiu și-a început doctoratul în Geofizică – a publicat deja o lucrare despre magnetismul rocilor de suprafață.

Gica a rămas gravidă cu Paul. Santaj? Nu știu. Sarcina a fost extrauterină – Gica a fost mai aproape de moarte decît de căsnicie.

Jana a rămas tot Jana – geme de sănătate și de senzualitate: „pîine mare, intermediară..."

Iar eu... eu am scris. Și-n fiecare zi, mi-am rezervat cîte o oră pentru mașina de scris. Am studiat și un curs de dactilografiere. Îmi place să mă și joc. Îl las uneori pe Valeriu să vorbească iar eu îi dactilografiez discursul.

N-am mai trimis nici o pagină la vreo revistă. Deocamdată.

Gîndurile de iubire, sparte, zac undeva, în urmă, ca un vis straniu – un bibelou făcut cioburi, împrăștiat pe zeci de pagini.

Nu. N-am să mai scriu despre iubire. Pentru că nu mai pot alerga după o himeră, așa cum am făcut doi ani.

Doi ani!... timp în care m-am comsumat pentru un băiat. Hm! mi-amintesc cum, descoperindu-l escroc, crezîndu-l escroc mai bine-zis, aveam să-nnebunesc... Acum mi-l amintesc tot mai rar, rar de tot

și-mi surîd îngăduitoare. Apoi, imediat, îl uit. De parcă nici n-ar fi existat.

Doar seara tîrziu, cînd lîngă mine dorm cărțile obosite de greutatea cuvintelor, mă dor umerii strînși cîndva între două palme, îmi amintesc de durerea mijlocului înlănțuit, ochi dilatați de preplinul iubirii mă privesc de dincolo de zid, coala albă mă privește deschis, provocatoare, vreau din nou să scriu, să ard în întregime!...

Trec orele nopții prin mine și-n zori descopăr că iar m-am mai împrăștiat puțin fără să mă aprind.

Să mă aprind... dar cum? cum s-o fac?!

Îmi trebuie o scînteie!

Nici o scînteie, niciuna... Doar zilele care trec, trec uniform – un adevărat chin pentru mine, cea care am vrut cîndva să zbor. Dar prinsă atît de bine de sol, n-am reușit decît să-ncep a-mi construi aripi de cuvinte.

Aripi!...

Aripi de cuvinte.

Cioplesc mereu noi și noi aripi de cuvinte.

Cînd le voi ridica oare??

Cum le voi ridica?!?

De unde atîta forță??!!...

Nu-mi pot răspunde și adorm cu capul prăbușit pe spate.

De la Iubire vreau un semn, o veste...

Și plîng în somnul meu atîtea bibelouri sparte!...

Și lacrimi curg din lutul modelat de mîini măiestre.

- Capitolul 69 -

Miercuri, 11 aprilie 1973.

Ziua a urmat unora mai călduroase. Ba chiar, spre seară, a și plouat puțin. Trecînd pe străzi, în drum spre tata, am simțit primăvara. Primăvara!!...

După doi ani de boală și unul de convalescență, iată-mă din nou umplîndu-mi pieptul cu aer primăvăratic; iată-mă, pentru întîia oară, întinzînd mîna spre o ramură verde, rupînd un mugur desfăcut, pe care-l apropii de buze, sărutîndu-l îndelung. Tata e sănătos – plănuiește să o aducă la Piatra Neamț, la vară, pe prietena sa de la Roman.

Remus e într-a unsprezecea. 'Nalt, cu trăsături drepte, ochi mari, migdalați. Vorbește puțin – mai mult îi place să te asculte, fără să-ți dea a înțelege că te aprobă ori ba. Închis în sine ca o taină. Corect și ponderat, că mă și scoate uneori din sărite. De la mențiune în clasa a noua, la premiul doi în clasa a zecea. Mă întîmpină de fiecare dată cu reținere, dar o reținere care mă face să mă simt mai mamă decît orice explozie de afecțiune; mă întîmpină surîzînd, mă privește lung, apoi îmi ia mîna, mi-o sărută, mă prinde de umeri, mă apropie și mă sărută pe obraz.

Azi l-am găsit citind. Ceva. N-a vrut să-mi arate. Nici n-am insistat. L-am lăsat să-și continue lectura iar eu m-am întins pe pat.

Tata a desfundat sticla cu vodcă ce i-am adus-o și ne-a servit cîte un pahar.

Remus m-a privit lung, surprins. Dar n-a spus nimic. Abia la despărțire, cînd îi repet că nu-i nevoie să mă conducă, mă întreabă brusc:

- Mama, oare de ce ne-a spus inginerul care m-a meditat că-l cheamă Mihai Vlădeanu?

Stupefacție; nu mă așteptam la întrebarea asta.

- Ce vrei să spui? – întreb.

- Cum, mama, tu nu știi? Chiar nu??... La începutul lunii martie a fost o piesă la televizor... Doar n-o să-mi spui că nu știi! Poate la școală la tine nu s-a vorbit, dar la Valeriu? El, ca șef, nu s-a simțit atins? E chiar atît de corect?

- Remus!! (*Pauză. Țip din nou*:) Ce vrei să spui?!

Rîde:

- Nimic, mama, nimic. (*Schimbă tonul*:) Am să te conduc; e aproape miezul nopții.

Speriat de țipătul meu, tata își face apariția:

- Ce-i aici, de ce-ai țipat, Sanda?

- Nimic, tată, nimic. Te-ai deranjat de pomană. (*Îl sărut pe obraz*:) La revedere, noapte bună! (*Îi surîd fiului meu, apoi îl sărut*:) Am aflat că ai o prietenă... Ei! ce-ai roșit așa? Vreau s-o cunosc. Veniți împreună, mîine după-amiază, la mine. Te rog!...

Ies. Ora douăzeci și două patruzeci.

„...oare de ce ne-a spus inginerul care m-a meditat că-l cheamă..."

În coșul de gunoi din fața casei, nimic. Nici măcar o bucățică din bluzonul tăiat bucățele în noaptea aceea, cu trei ani în urmă.

„...La începutul lunii martie a fost o piesă la televizor..."

Mi-amintesc niște frînturi:

- Doamna Sanda, ați stat aseară la televizor?

- Nu, de ce? Un moment, am de trecut o notă în catalog... Spuneți...

- Voiam să vă aflu părerea...

Profesoara de Chimie:

- Soțul meu, care lucrează la Săvinești, a recunoscut pe foarte mulți de la uzină în piesa asta.

Profesorul de Română:

- Cam lipsită de unitate. Încearcă să spargă tiparele. Urmărește un personaj, nu o idee.

Profesorul de Matematică:

- Tipul mi-a plăcut. Mă întreb dacă asemenea indivizi există și-n realitate. Sînt curios cum o fi arătînd autorul.

Profesoara de Chimie:

- Întrebați-o pe Paula.

(Paula are o „firmă proastă".)

A doua zi, joi, Paula:

- Îmi pare rău, nici n-am auzit de el.

Profesoara de Educație Fizică:

- Ba eu cred că l-am și văzut ieri, în alimentara; eram cu o fostă elevă: „ăsta-i autorul...” Cînd ne-a aruncat o privire, am crezut că mi-a sfîșiat îmbrăcămintea...

Profesorul de Fizică, mare crai, tocmai l-a părăsit soția:

- Așa sîntem noi, fizicienii: cînd facem un lucru, îl facem temeinic. În ziua piesei, marți, pe 6, Doru Moțoc i-a luat un interviu în *Scînteia Tineretului*; puteai citi printre rînduri ce fel de piesă de teatru va fi seara. Dar voi, care citiți doar...

Profesoara de Istorie începe să-l certe – mereu se tachinează; cred că se plac.

Vineri, profesoara de Chimie:

- Cică duce o existență așa, cum a descris-o pe cea a personajului pricipal din piesă. Azi a fost chemat la comitetul municipal de partid. Mi-a spus soțul meu. Am impresia c-o încasează. Miliția și Securitatea sînt pe urmele lui. Să nu-mi ziceți mie pe nume de nu-i așa. Prea s-au recunoscut mulți în piesa lui...

Secretara școlii îmi face semne disperate să ies pe sală – ieri a fost 8 Martie și trebuie să semnez decontul cadourilor cumpărate pentru doamnele din școală. Sînt organizatoarea grupei sindicale.

Apoi, timp de-o săptămînă, s-a tăcut despre piesa de la televizor, pînă vineri, cînd are ore la noi profesorul de Fizică. A trînit un braț de ziare pe masa din centrul cancelariei:

- Să vă mai aud că ziceți ceva urît despre noi, fizicienii... (*Începe să arate cu degetul:*) *Contemporanul*, 9 martie, „o piesă tulburător de adevărată”, „un firesc al replicii, al situațiilor și al reacțiilor psihologice pentru care l-ar invidia mulți dramaturgi de meserie”. *Romînia literară* de ieri: „Un debut-eveniment”, „o spectaculoasă intrare în literatura noastră dramatică actuală”, „are ceva din grația dură și neliniștită a pieselor tinerilor autori care au marcat dinamica teatrului modern”. *Cronica* de azi, e proaspătă, abia venise mașina de la Iași: „Indiscutabil...” Ce faci Sanda, unde pleci?

Am arătat cu privirea spre ușa cancelariei, de unde mi se făcuse semn de chemare.

- „...face cît o victorie. O victorie în bătălia pentru...” – am auzit în urma mea vocea sonoră a profesorului de Fizică.

Mama unui elev mă chemase pe sală.

N-am mai aflat nimic. Pagubă!

Unul scrisese o piesă care scosese din amorțeală pe cei din tîrgul nostru. Da. Și?

Ora douăzeci și trei.

Trec prin fața teatrului. Liniște. Un afiș mare anunță: În curînd, premiera piesei de teatru *Ora solstițiului*. Trec alene mai departe.

În fața hotelului, cîțiva întîrziați.

Pe Bulevardul Chimiei – doar doi-trei trecători.

Trebuia să dorm la tata. Acasă e prea pustiu; Valeriu va lipsi vreo cinci zile. S-au făcut restructurări, unii au retrogradat, mulți au fost dați disponibili, soțul meu a ajuns director adjunct.

Caut să-mi amintesc ceva, dar nu reușesc.

Despre Valeriu? Nu. E director adjunct și, cînd mai are timp, soțul meu.

Tata? O! nu...

Remus?!... Poate. A zis ceva despre... Trebuia să-i dau una peste gură!

Și totuși...

Înainte de-a intra în bloc, mă întorc brusc. Privesc spre hotel: cîțiva trecători; dintre ei, unul, îmbrăcat într-un pardesiu gri-petrol merge încet, parcă ducîndu-și cu greu servieta mare, neagră.

- Dumnezeule!!...

El e!! Sigur că e el...

Din mersul meu indiferent, cu pasul rar, l-am zărit cu coada ochiului; vederea lui a născut în mine un fior ciudat, m-a tulburat, n-am înțeles de ce, dar acum, privind în urma sa, îmi dau seama că e el, este Mihai!

Am să te ajung, Mihai; am să te ajung în holul hotelului, în fața liftului!... Ai venit aici, în Piatra Neamț, cu ceva treburi profesionale și stai la hotel...

Dar... ce faci?!, de ce nu mergi spre hotel?! Ce cauți pe Bulevardul Dacia, de-a lungul Cuejdiului?!

Ai înnebunit, zău!, treci Cuejdiul pe lîngă „Autoservice” și intri între blocuri, în Cartierul Lenin… Pe cine ai lăsat acolo?!

Mergi încet, pasul rar.

A plouat puțin spre seară; acum e o vreme răcoroasă, de primăvară.

Aici erau niște blocuri de beton armat, cu capete de fier în care te agățai. Da, mai sînt și acum.

Dincoace erau niște gropi. Au fost astupate.

Podul de lemn a fost dărîmat. Acum, peste Cuejdi, se arcuiește un pod mare, modern, cu patru benzi.

Ora douăzeci și trei douăzeci.

De ce te-ai întors aici, Mihai?! Pe cine cauți în blocul D1?!...

Etajul unu... trei... patru!

În dreapta, pînă la capăt.

Te oprești, deschizi servieta, scoți cheile, descui și intri.

Doamne! ajută-mă și de data aceasta să nu înnebunesc!...

Ora douăzeci și trei patruzeci.

Nu mai pot sta aici, rezemată de perete.

Înaintez. Încet, sprijinindu-mă cu mîna de perete.

Ușa garsonierei. Pe sub ușă se vede lumină. Înăuntru, muzică de la aparatul de radio.

Îmi iau inima în dinți și bat.

Bat încet, să nu stric liniștea nopții.

Tăcere.

Bat din nou. Puțin mai tare.

- Da, imediat...

Ah! vocea asta... și ușa care se deschide.

În fața mea – camera lui Mihai, aceeași de acum trei ani. Lipsește doar salteaua de lîngă calorifer. În plus, pe masă, alături de hîrtii, cărți și reviste, stau cîteva cutii cu cafea „Mocca”, un radio *Neptun 1*, un picup, ceas deșteptător, ibric și o mașină de scris *Consul* de 2300 de lei.

- Sărut mîinile, Sanda! Intră, te rog...

L-aș ruga să-mi dea cîteva palme, să mă conving că nu visez.

Parcă ieri – da, ieri! – am fost ultima oară aici; mi-i totul atît de cunoscut!... Nimic schimbat. Doar că, de ieri pînă azi, Mihai și-a mai cumpărat mașină de scris, picup, radio și, în loc de scaun la masa de scris, are un fotoliu cu schelet din fier îmbrăcat în pastă de celuloză imitînd ramuri de copac, acoperit cu o cuvertură țărănească.

Nici el nu s-a schimbat. Pantofi negri, cămașă bleu, ca ochii – ah, gulerele lui perfecte!... – cravată. Ține în mînă haina de la costum, pe care tocmai a dezbrăcat-o. Cred c-a terminat de citit o hîrtie, pe care o mai îndeasă în perete, să stea agățată într-un cui, deasupra mesei de scris.

- Curaj, Sanda. Ia loc.

Mă așez pe marginea patului:

- Dă-mi un pahar cu apă, te rog!

- Apă?! Ești sigură?

Surîde în timp ce scoate de la capătul patului, de după geamantane, o sticlă cu vodcă rusească, una cu vodcă românească, o jumătate de lichior, apoi aduce de pe balcon două sticle cu bere.

- Alege – îmi arată ospitalier.

- Apă.

- Bine. Apă.

Dar pînă să-mi ofere paharul cu apă, pe care-l clătește îndelung la chiuvetă, duc una din sticlele cu vodcă la gură și beau pe nerăsuflate.

- Ei! E vodcă, nu apă! – îmi strigă, smucindu-mi sticla.

- Zgîrcitule! – murmur.

- Bine. Poftim! Apa.

Beau paharul cu apă.

Mihai și-a aruncat haina pe cuierul de lîngă ușă și s-a așezat în fotoliu.

Noroc de melodia de la radio, altfel tăcerea ar fi mormîntală.

A trecut miezul nopții. Mihai încă mai stă în fotoliu, privindu-mă doar cînd și cînd, în fugă.

Deodată, surîde, sare în picioare, vine în fața mea, mă ia de mijloc, mă ridică de pe marginea patului, îmi dezbracă pardesiul, îl atîrnă într-un cui bătut în tocul ușii, apoi se reașează în fotoliu.

- Vrei o cafea?

- Mhîm. Un ness, te rog! – îi spun în timp ce trag cu coada ochiului spre scrisoarea de pe masă, o scrisoare abia începută: „Stimate domnule redactor, propunerea dumneavostră de-a-mi publica un fragment din piesa de teatru trimisă..."

Prepară în grabă două ness-uri, toarnă vodcă în cele două pahare din material plastic, întinde mîna pe lîngă umărul meu, scoate perna de sub pătură, o așează la capătul patului și-mi arată:

- Te rog!...

Mă urc în pat, căutînd o poziție cît mai comodă.

Mihai apropie un scaun de pat, punînd pe el ness-ul și vodca.

În treacăt, mîinile noastre se ating, rămîn lipite, degetele se desfac, se cuprind, se strîng cu putere.

S-a aplecat mult, mult!, spre mine. Încă un centimetru și buzele noatre s-ar atinge. Dar el e de piatră – așteaptă reacția mea.

Îi alint obrazul cu palmele, apoi umerii, mă agăț cu brațele de gîtul lui, ridic puțin capul, buzele noastre se ating, se desfac și se învăluie într-un sărut lung, chinuitor de lung!

Rămîn prăbușită pe pat, cu ochii închiși, capul rezemat de pernă, buzele îndurerate de sărut – trupul întreg, în așteptare.

Aud cum mi se toarnă vodcă în pahar. Apoi – tăcere.

Deschid ochii. Așezat în fotoliu, Mihai rupe colțul etichetei de pe sticlă. Întîlnindu-mi privirea, surîde scurt, ridicînd paharul; bea puțin, mai mult umezindu-și buzele.

Gust și eu din paharul cu vodcă.

- Unde ai fost, Mihai?

- La București – arată spre servietă –, la Direcția Teatrelor; am adus aprobarea pentru afișul și pentru caietul-program la piesa de teatru...

Îl privesc surprinsă.

- *Ora solstițiului* – saltă el cu timiditate umerii. Eu am vrut alt titlu, dar nu l-au acceptat decît pe-ăsta... cam sforăitor.

Gustă și el din pahar, acolindu-mi cu insistență privirea.

Îl atac direct:

- Am întrebat unde-ai fost trei ani, Mihai.

- Aici.

- Minți!! – urlu, sărind din pat.

- Încet, aud vecinii.

Încerc să mă calmez.

- Minți, Mihai, minți. Gica mi-a spus...

- Petrică i-a spus c-am plecat, s-o poată... seduce.

- O dată ai fost la restaurant, la Jana. Erai șofer.

- Eram cu un șofer. Un prieten.

Tac. Beau jumătate din ness.

- Și totuși, aici, în Piatra Neamț n-ai fost. Te-aș fi văzut. Orașu-i mic, imposibil să nu...

- N-ai vrut să mă vezi; chiar dacă treceam, pe stradă, unul pe lîngă celălalt... Și-am trecut de foarte multe ori.

- Nu-i adevărat!

- Ba da, Sanda. Și nu văd de ce te înfurii?! Tu ai vrut așa. Te-ai căsătorit, trebuia să... rupi cu trecutul.

M-am oprit lîngă calorifer, să mă pot sprijini, să nu mă prăbușesc.

- Ești un escroc, Mihai, un mare escroc!

- Posibil.

Mă privește lung, fix, surîzînd:

- Și, mă rog!, în ce constă escrocheria mea?

- În... în...

Mă plimb prin cameră, pufnesc nervoasă, deschid fereastra și privesc îndelung noaptea asta de primăvară, asemeni celei de acum trei ani, cînd am plecat furioasă, blestemîndu-mă că l-am cunoscut. Numai că acum e mai răcoare și mai puțină verdeață. Atunci era în iulie, acum e în aprilie, trei ani mai tîrziu.

Ori poate nici n-au trecut trei ani...

…Sîntem în ’70. Am fost și-am văzut un film; după film am venit aici, să dormim împreună pe salteaua așternută jos, lîngă calorifer. Mihai mi-a spus ceva, iar eu i-am întors spatele. Așa. Din obișnuință. Eternul gest feminin: femeia fuge; și fuge tocmai ca să fie prinsă. Voi fi întrebată ceva, dar nu voi răspunde. Mihai va veni la spatele meu, va încerca să mă îmbrățișeze...

Ora unu noaptea – continuă programul de muzică ușoară.

Muzică?! De unde?? Mda... de-aici, din cameră... Oare cînd și-a luat Mihai radio?

„Trezește-te, Sanda! Ești aici după trei ani.”

Aud un zgomot în spatele meu, în dreapta. Sigur că Mihai s-a ridicat din fotoliu. Va veni lîngă mine, mă va cuprinde de mijloc, iar palmele lui obraznice, ba mai mult decît obraznice...

Cred că-i în spatele meu, poate că a întins brațele...

Trebuie să-i vin în întîmpinare, măcar acum.

Mă întorc brusc, pregătită să-i întind brațele.

Dar nu e nimeni în spatele meu.

Mihai șade în fotoliu, cu bărbia sprijinită pe palmele puse una peste alta.

„Ce s-a întîmplat?" – m-a întrebat din privire.

„Nimic" – răspund, strîngînd din umeri.

Încerc să mă plimb, dar camera, atît de mică, nu-mi permite să fac decît doi-trei pași.

Sorb ness-ul ce-a mai rămas în ceașcă.

Mă opresc în fața lui, privindu-l fix, obligîndu-l să mă privească:

- Felicitări, Mihai! Ai reușit...

Ochii lui s-au mărit, înseninîndu-se dintr-o dată; simt cum mă soarbe din priviri.

- Am auzit că ți s-a transmis la televizor o piesă...

Privirea lui a încremenit. Apoi ochii i s-au micșorat, buzele i s-au subțiat într-un surîs amar.

- N-am văzut-o pentru că... – încerc să-i explic, dar renunț și-l întreb brusc: Spune-mi, cum a fost primită? Am auzit c-ai fost chemat și la municipiu. De ce?

- Să mă felicite.

- Minți!

- Nu. Așa-i cum îți spun. M-au chemat să mă felicite; orașul se poate lăuda cu un scriitor. Și cred c-au fost sinceri.

- Dar, după cîte-am înțeles...

- ...Era vorba de atmosfera dintr-o uzină. Și-n țara asta sînt mii de uzine, nu numai uzina de la Săvinești! (*Surîde*:) A! că cele spuse s-au potrivit cu... Mă rog!... (*Mă prinde de mînă, privindu-mă lung, deschis*:) Știi, Sanda... am trăit o experiență ciudată. Pe ici-colo, în uzină, se aflase de piesa mea. Ba chiar era așteptată. Nimeni nu știa despre ce va fi vorba. Se așteptau la o poveste de iubire... (*Îmi lasă mîna, gustă din paharul cu vodcă, apoi, după ce eu m-am așezat*

pe marginea patului, continuă:) Cunoșteam tot spectacolul – asistasem la filmări și la înregistrări; participasem la vizionare. Dar după ce l-am văzut transmis pe post, atunci, marți seara, m-a cuprins neliniștea. Aruncasem zarurile. Spectacolul prezentase o atmosferă de uzină care se potrivea și cu cea de la Săvinești. Văzusem spactacolul la televizor la niște colegi. „Amice, – îmi zice unul la despărțire – ce faci acum? În locul tău, nici n-aș mai intra în uzină; aș pleca din Piatra Neamț chiar în noaptea asta, cu primul tren." I-am rîs în nas. Dar odată ajuns aici, acasă, în singurătatea acestei încăperi, m-a cuprins frica – o frică lașă, oribilă. Fiecare zgomot pe sală mi se părea un pas, care să se apropie de ușa mea. S-au recunoscut, desigur, cu defectele dezgolite, cîțiva oameni cu o oarecare poziție socială acolo în uzină, oameni pentru care n-ar fi fost prea greu să-mi atîrne ceva tinichele de coadă, să însceneze ceva (*Gustă din ceașca cu ness*:) Noaptea a trecut groaznic, cu coșmaruri în loc de somn. Cînd a sunat ceasul deșteptător, am sărit din pat de parcă cineva, de-aici, de la masa asta, m-ar fi mitraliat. „Calm, băiete, calm! – mi-am zis. N-o să te atace nimeni. Deocandată. Ar bate la ochi." M-am pregătit de plecare, ca de obicei. Trebuia să nu mă dezmint, chiar dacă frica mai persista. Și din tot acest chin, mi-am revenit doar în stația de autobuz cînd am văzut întinsă spre mine mîna unui coleg, tot fizician, care nu se împăcase niciodată cu gîndul că scriu literatură în loc să fac Fizică. „Dai capra pe-o varză, bătrîne" – îmi zicea mereu. Strîngerea lui de mînă m-a pus pe picioare definitiv. Apoi, la uzină, au urmat telefoanele. Nu numai de felicitare; mulți mă întrebau dacă mai sînt la serviciu. „Eu numai i-am criticat puțin într-o ședință și-aveau să mă zboare – îmi spune unul – iar tu crezi c-o să apuci sfîrșitul programului?!" „Eu sper că da – îi răspund. Am să prind și sfîrșitul lunii." (*Se opreşte să mai bea din ness*:) Am avut atunci convingerea că, pentru foarte mulți, funcțiile astea sociale sînt niște lucruri sacre. Întîlnindu-mă, unii îmi puneau aceeași întrebare: „Încă nu?!" Mă făceam că nu înțeleg, deși știam că se referă la situația mea: m-a luat sau nu cineva la scuturat? Și doar nu spusesem mare lucru în piesa aceea; o fărîmă de realitate într-o poveste tristă de dragoste, atît. Apoi, vineri, am fost chemat la municipiu. Pentru felicitări. Mi s-a propus un post în domeniul Culturii. Mai mult pe linie sindicală. L-am refuzat. Întărisem oamenilor încrederea că se

poate vorbi deschis, critic, despre anumite stări de lucruri. Plecînd din uzină, oare, n-aș fi distrus aproape tot ce făcusem?! „A criticat și-o șterge!” Trebuia să rămîn, numai așa confirmam pe deplin că am scris piesa aceea cu luciditate, că nu dau înapoi. (*Surîde:*) Chiar dacă piesa n-ar fi fost remarcată favorabil de presă, eu tot fusesem răsplătit; mi-ar fi ajuns și vorbele unuia din uzină, pe care nu-l cunoșteam, dar care, întîlnindu-mă la ieșirea din cantină, mi-a întins mîna: „M-a uns la suflet piesa dumneavoastră. Să mai scrieți, tot așa, despre uzină. Veniți la noi în secție și-o să vă povestim vreo cîteva!...” Surprinzător: am căpătat prietenia, și mai ales încrederea, multora...

S-a oprit, preocupat de prepararea unui alt pahar cu ness.

- Deci... – murmur – ai reușit...

Mă repet. Știu. Dar nu-mi găsesc cuvintele.

Îi admir calmul cu care freacă ness-ul – plăcerea lui de-a obține o spumă groasă.

Mă enervez, văzîndu-l cum trage de timp. Șoptesc – plină de ciudă:

- Parcă te văd numit șef... undeva...

Se oprește din frecat ness-ul.

- Să văd unde. Deja am primit numirea – arată cu privirea hîrtia agățată într-un cui deasupra mesei. Poștașul are încredere; îmi bagă pe sub ușă chiar și plicurile recomandate.

Citesc dintr-o privire ultimul rînd: „este dat disponibil începînd cu 15 mai 1973”. Semnează directorul general al uzinei de la Săvinești.

- Nu se poate!... – îmi tremură glasul.

- Ba se poate.

- Și ce-ai să faci?

- Am să le stau în gît. Deja mi s-a plătit o invenție – arată spre aparatele de pe masă. Cu banii de pe următoarea, o să-mi iau o dormeză...

Arunc o privire spre patul ca o covată și mă abțin cu greu să nu rîd. I-aș spune să nu renunțe la el – e cel mai comod pat în care am dormit vreodată.

„Pentru c-ai dormit în brațele mele” – mi-ar răspunde.

Cred că obrajii mei au luat foc – abia îmi revin.

Tac și privesc îndelung pe fereastră.

Doar ceasul lui deșteptător ticăiește adormitor.

Ceas mare, de pe vremuri. Mi-a fost așa dor de el!... Îl ascult cu drag. Cu mult drag.

Ora două – buletin de știri, apoi muzică.

Mihai împarte în cele două cești ness-ul din pahar.

Omul care m-a chinuit trei ani în șir e aici, la numai un pas. Și poartă mereu pe buze întrebarea: „De ce-ai venit, Sanda?”

- De ce mi-ai spus că te cheamă Mihai Vlădeanu?

Surîde:

- A fost o glumă. Ți-am spus numele unui personaj dintr-o piesă de-a mea. (*Îmi umple paharul cu vodcă*:) Asta nu-nseamnă că, dacă ți-aș fi făcut vreun rău, iar tu ai fi trimis Miliției o reclamație, ca din partea unor muncitoare, Miliția nu m-ar fi găsit...

Încremenesc. „Doamne! cît de meschină am putut fi!...”

- Îmi pare rău, Mihai! – murmur. Crede-mă, a fost...

- Înțeleg, Sanda. Pentru liniștea căsniciei lor, au existat femei care au făcut lucruri și mai...

- Ai avut necazuri?

- M-am amuzat. Mai mult de încurcătura ofițerului de miliție, care venise la adresa indicată, mă găsise – așa cum mă descriseseși tu –, dar... nu mă chema Vlădeanu. Și nici Mihai. „Auzi – zicea ofițerul – să mi te descrie exact și să nu-ți știe numele...”

Sar din pat înfuriată. În graba mea spre cuier, ating scaunul, aruncînd cît colo ceașca cu ness și paharul cu vodcă.

Murmur în timp ce-mi îmbrac pardesiul:

- Te rog să mă scuzi, Mihai!

- Nu mă cheamă Mihai.

- Am aflat-o mai de mult... (*După o pauză, adaug*:) Îți mai spun încă Mihai. Pentru că așa m-am învățat. Dar după modul cum te-ai purtat seara asta cu mine, nu cred c-o să-mi dai prilejul să mă obișnuiesc și cu adevăratul tău nume.

Îmi prinde brațul, întorcîndu-mă cu fața spre el.

Îl văd confuz, printr-o pînză deasă de lacrimi.

- Asta vrei, Sanda? S-o luăm de la capăt?! Cum?? Ai crezut că aici, în camera asta, te așteaptă, ca-n poezia poetului tău preferat, același bibelou de porțelan?! Te-ai înșelat. Bibeloul s-a spart. Un

singur sărut nu poate lipi la loc cioburile roase de vremea celor trei ani. Și-apoi... de ce s-o luăm de la capăt? Doar de dragul a două-trei ore de dragoste? Știi ce gust ar avea dragostea asta? Amar. Vom tresări la fiecare zgomot de pe sală: „oare nu e soțul tău?!" Și, sătui de dragoste, ce-o să ne spunem?! despre ce-o să discutăm? Să-mi spui că numai bucătăria ta e mai mare decît toată locuința mea? Te-aș da afară!... Să-mi scoți iarăși ochii că uzina nu mi-a dat o locuință mai de Doamne-ajută?!... Știi de ce: pentru că nu m-am închinat în fața lor. Eu nu mă pot băga pe sub pielea nimănui. Ca să pot merge cu fruntea sus. (*Se plimbă un timp, apoi revine în fața mea, șoptindu-mi*:) Noi, Sanda, am trăit totuși... niște clipe... Tu ai avut nevoie de un soț cu care... mă rog!... – l-ai găsit; eu am nevoie de o prietenă care să creadă, să creadă cu adevărat! în... în ceea ce scriu eu... să mă sprijine în toată strădania mea de-a fi. Iar dacă vreau o aventură, în nici un caz n-o să mă gîndesc la tine!... Să transformi aventura în prietenie, în dragoste dacă vrei, e relativ ușor, invers însă... e... Și eu nu vreau invers! (*Se oprește. Își rotește o clipă privirea prin cameră, merge la cuier, răscolește hainele și scoate pardesiul ce-l purta cu trei ani în urmă*:) Să te conduc, Sanda. E tîrziu.

„De ce în pardesiul de-acum trei ani?!..."

Ne privim lung, deschis, cu ochii mari, dilatați – de parcă am vrea să ne spunem totul într-o clipă. O privire ca o străfulgerare.

Tresar:

„Poate că scînteia acestei priviri îmi lipsea!!... și liniștea singurătății dinspre ziuă."

Brusc, îmi scot mănușa dreaptă, întinzîndu-i mîna:

- Mulțumesc, Mihai! Mulțumesc pentru multe, foarte multe! Te rog!... Vreau să plec singură; n-ai să mă conduci. Am să te rog s-o faci altădată, în altă noapte, tot așa tîrziu, la ceasurile astea dinspre ziuă... (*și-n timp ce-i simt mîna într-a mea, adaug:*) ...dacă-am să te mai găsesc aici, Mihai...

Iulie 1970-aprilie 1973
- Piatra Neamț -

- Sfîrșit –

De același autor:

Debut: două parodii, Amfiteatru, 1969, apoi, 6 martie 1973, piesa de teatru TV *Iubirea mea cu zurgălăi,* Premiul II la concursul organizat de TVR în 1972.

Zaruri de cretă, roman, Ed. Junimea, 1976;
Ziua magnoliilor viscolite, roman, ediţia I-a, Ed. Cartea Românească, 1979; ediţia II-a, Ed. Junimea, 2008;
Cursa rapidă, roman, Ed. Junimea, 1982; ediţia II-a, Ed. Junimea, 2008;
Vremea brânduşelor, Ed. Cartea Românească, 1984;
Teona, roman, Ed. Junimea, 1989; ediţia II-a, Ed. Junimea, 2008;
Sfârşitul înserării, roman, Ed. Cartea Românească, 1989;
Zodia bâlciului, roman, Ed. Plumb, 1995,
Maria, prinţesă de Place Pigalle, roman, Ed. Plumb, 1995;
A fluierat în timpul Evangheliei, teatru, Ed. Universal Dalsi, 2003;
Lacrimile tăcerii, roman, Editura Business Adviser, 2010;
Sezonul pescăruşilor, film despre furtul tezelor de doctorat în Chimie, realizat în 1984, regia: Nicolae Opriţescu, după scenariul lui Constantin Munteanu, interzis la vizionare (22 dec. 1984), ţinut sub sechestrul pus de Judecătoria sector 1 ca să nu fie distrus (avocat: Yolanda Eminescu), ieşit pe ecrane în 1990, distins cu Marele Premiu al Cinematografiei pe anul 1990;

Valea Râsului, piesă de teatru, Teatrul Tineretului, Piatra Neamţ, 1974;
Nimic despre sânziene, piesă de teatru, Teatrul Dramatic, Braşov, 1982, publicată în revista Teatrul nr. 1/1978;
Numeroase scenarii de teatru pentru Radio şi TV, premiate cu premiile I și II.

Tetralogia *CRISTINA***:**

Cartea întâia: *Pentru o salbă de mărgele*, Editura Junimea, 2012;
Cartea a doua: *Doamna în hermină albă***,** Editura Junimea, 2012;
Cartea a treia: Groapa cu lei, Editura Junimea, 2012;
Cartea a treia: *Steaua polară*; Editura Junimea, 2012.

Trilogia *VIAŢA LA SECOND HAND***:**

Cartea întâia*: Femei cardinale*, Editura Junimea, 2012;
Cartea a doua: *A trecut un scriitor...* , Editura Junimea, 2013;
Cartea a treia: *Bufonul sorţii***,** Editura Junimea, 2013;

*Darul de Crăciun***,** roman, Editura eLiteratura, 2013.

Stăpânul licuricilor, roman, Editura Inspirescu, 2015;
vol. 1: *Dimineața unor doamne*;
vol. 2: *După-amiaza unor domni*.